

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS 21 na období 2014 – 2020

Zpracovatel:

MAS 21, o. p. s.
Plzeňská 32
354 71 Velká Hleďsebe

mas21

Facilitátor a odborný garant:

Centrum pro komunitní práci západní Čechy
Americká 29
301 38 Plzeň

CPKP

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS 21 na období 2014 - 2020 byla vypracována s pomocí prostředků z Operačního programu Technická pomoc, v rámci projektu „Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS 21, o. p. s.“, reg. č. CZ.1.08/3.2.00/14.00224 a za podpory Karlovarského kraje.

Tým pro přípravu a zpracování strategie

Na přípravě a zpracování strategie se podíleli zaměstnanci MAS 21, o. p. s. v úzké spolupráci s Centrem pro komunitní práci západní Čechy :

Mgr. Tomáš Svoboda - odborný garant (CpKP západní Čechy)

Ing. Jana Klusáková

Ing. Karolína Slabejová

Ing. Olga Blašková

Miroslav Podlipský

Ing. Emil Machálek, CSc.

Mgr. Vladan Hruška, Ph.D.

Pavla Dusíková Jindrová

Mgr. Jan Martínek

Ing. Zora Rákosová

Linda Zemanová

Michal Prekop

Schváleno Plénem MAS 21 dne 19. 11. 2015

Obsah

Úvod	15
Základní informace o MAS 21	15
1. IDENTIFIKACE PRÁVNICKÉ OSOBY	15
2. MÍSTNÍ PARTNERSTVÍ	18
Popis území a zdůvodnění výběru.....	21
3. POPIS ÚZEMÍ.....	21
4. ZDŮVODNĚNÍ VÝBĚRU ÚZEMÍ	25
Analytická část	27
5. SOCIO – EKONOMICKÁ ANALÝZA	27
5.1. OSÍDLENÍ	27
5.2. OBYVATELSTVO	30
5.3. BYDLENÍ A DOMÁCNOSTI	41
5.4. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA.....	44
5.4.1. Dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost	44
5.4.2. Vodohospodářská infrastruktura	50
5.4.3. Plynofikace	50
5.5. VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ A OSTATNÍ TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	51
5.6. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	53
5.6.1. Využití a ochrana půdy.....	53
5.6.2. Prostupnost krajiny, infrastruktura v krajině	55
5.6.3. Ochrana ovzduší.....	57
5.6.4. Ochrana vod	58
5.6.5. Ochrana před povodněmi.....	61
5.6.6. Přírodní dědictví	64
5.6.6.1. CHKO Slavkovský les.....	67
5.6.7. Odpadové hospodářství	73
5.6.8. Subjekty zabývající se ochranou přírody a krajiny.....	77
5.6.9. Environmentální výchova, vzdělání a osvěta (EVVO)	77
5.6.10. Obecní zdroje energie.....	78
5.6.11. Invazivní rostliny.....	79
5.7. OBČANSKÁ VYBAVENOST	79
5.7.1. Veřejné budovy a služby.....	79
5.7.2. Kulturní a společenský život	81
5.7.2.1. Zázemí pro kulturní a společenský život.....	81
5.7.2.2. Kulturní a společenská činnost	82
5.7.3. Kulturní dědictví	82
5.7.4. Sportovní zařízení.....	86
5.7.5. Školství	86
5.7.6. Sociální oblast	89
5.7.6.1. Sociální služby	89
5.7.6.2. Sociálně vyloučené lokality	91
5.7.7. Zdravotnictví	93
5.7.8. Nevyužité objekty.....	94
5.8. BEZPEČNOST.....	95
5.9. ZAMĚSTNANOST	98

5.10. PODNIKÁNÍ.....	104
5.10.1. Průmysl.....	106
5.10.2. Zemědělství.....	107
5. 10.4. Sociální podnikání	111
5.11. CESTOVNÍ RUCH	111
5.11.1. Atraktivita pro cestovní ruch	111
5.11.1.1. Kulturní atraktivita	111
5.11.1.2. Přírodní atraktivita	113
5.11.2. Infrastruktura cestovního ruchu.....	114
5.11.3. Interpretace místního dědictví	123
5.11.4. Produkty cestovního ruchu.....	126
6. SWOT ANALÝZA ÚZEMÍ MAS 21	128
6.1. SWOT ANALÝZA CELKOVÁ.....	129
6.2. SWOT ANALÝZY OBLASTÍ ROZVOJE.....	132
7. ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB	138
7.1. PROBLÉMY A POTŘEBY VYPLÝVAJÍCÍ Z ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ.....	138
7.2. ROZVOJOVÁ ÚZEMÍ	140
7.3. LIDSKÝ POTENCIÁL.....	141
7.4. OBLASTI ROZVOJE ÚZEMÍ MAS.....	143
7.5. FINANCOVÁNÍ ROZVOJE ÚZEMÍ	145
7.6. SHRNUÍ PROBLÉMŮ A POTŘEB ÚZEMÍ	146
7.7. FINANCOVÁNÍ Z ESI FONDŮ	150

Strategická část.....151

8. STRATEGICKÁ VIZE A PRINCIPY SCLLD MAS 21	151
9. POPIS STRATEGICKÉ ČÁSTI.....	151
10. VIZE	152
11. POPIS STRATEGICKÝCH CÍLŮ, HIERARCHIE	152
12. POPIS SPECIFICKÝCH CÍLŮ A OPATŘENÍ	155
13. PROVÁZÁNÍ ANALYTICKÉ A STRATEGICKÉ ČÁSTI	168
14. ZAMĚŘENÍ ZÁJMOVÝCH SKUPIN A ZAMĚŘENÍ SCLLD	175
15. MONITOROVACÍ INDIKÁTORY	175
16. INTEGROVANÉ RYSY SCLLD	179
17. INOVAČNÍ RYSY SCLLD	179
18. VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY	182
19. AKČNÍ PLÁN.....	191
19.1 Programový rámec IROP.....	191
19.2. Programový rámec OPZ	199
19.2.1. Analýza rizik programového rámce OPZ.....	214
19.3. Programový rámec PRV	217
19.3.1 Plánované projekty spolupráce	227
19.4. Synergie vazeb	229
19.5. Finanční plán a indikátory pro programové rámce	230
20. VAZBA NA HORIZONTÁLNÍ TÉMATA	230

Implementační část.....231

21. POPIS ŘÍZENÍ VČETNĚ ŘÍDÍCÍ A REALIZAČNÍ STRUKTURY MAS	231
22. POPIS POSTUPŮ PRO VYHLAŠOVÁNÍ VÝZEV MAS, HODNOCENÍ A VÝBĚR PROJEKTŮ S UVEDENÍM PLÁNOVANÉ PERSONÁLNÍ KAPACITY	236
22. 1. Vyhlášení výzev	236

22. 2. Příjem žádostí o podporu	236
22. 3. Kontrola formálních náležitostí a kontrola přijatelnosti	236
22. 4. Způsob hodnocení a výběru projektů	237
22. 5. Zajišťování podpory konečným příjemcům	238
22. 6. Administrace klíčových projektů.....	238
22. 7. Personální kapacita kanceláře MAS 21	238
22. 8. Archivace	238
22. 9. Personální zajištění.....	239
23. POPIS ANIMAČNÍCH AKTIVIT	239
24. POPIS SPOLUPRÁCE MEZI MAS NA NÁRODNÍ A MEZINÁRODNÍ ÚROVNI A PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE	241
25. POPIS ZVLÁŠTNÍCH OPATŘENÍ PRO HODNOCENÍ (PRO MONITORING A EVALUACI).....	243
25. 1. Monitorování realizace SCLLD	243
25. 2. Hodnocení realizace SCLLD (evaluace)	244
25. 3. Postup a časový plán monitorování a hodnocení SCLLD.....	245
25. 4. Způsob zveřejnění výsledků monitorování a hodnocení SCLLD.....	245
Přílohy	246

Zkratky

AOPK	-	Agentura ochrany přírody a krajiny
CLLD	-	Komunitně vedený místní rozvoj
CpKP	-	Centrum pro komunitní práci
CT	-	Výpočetní tomografie
CZ – NACE	-	Klasifikace ekonomických činností
ČHMÚ	-	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	-	Čistírna odpadních vod
ČSÚ	-	Český statistický úřad
ČVL	-	Čisté využití lůžek
DSO	-	Dobrovolný svazek obcí
EA	-	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo
EVL	-	Evropsky významné lokality
EVVO	-	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
CHIR	-	Chirurgické oddělení
CHKO	-	Chráněná krajinná oblast
CHOPAV	-	Chráněná oblast přirozené akumulace vod

IROP	-	Integrovaný regionální operační program
IS SZIF	-	Informační systém SZIF
JPÚ	-	Jednoduché pozemkové úpravy
KIS	-	Kulturní a informační středisko
KPÚ	-	Komplexní pozemkové úpravy
MAS	-	Místní akční skupina
MHD	-	Městská hromadná doprava
MI	-	Monitorovací indikátor
MPSV	-	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MMR	-	Ministerstvo místního rozvoje
MSP	-	Malý a střední podnik
MŠ	-	Mateřská škola
MS 2014+	-	Monitorovací systém 2014+
MÚ	-	Městský úřad
NČI	-	Národní číselník indikátorů
NNO	-	Nestátní nezisková organizace
NPP	-	Národní přírodní památka
NPR	-	Národní přírodní rezervace
NS	-	Naučná stezka
NS MAS	-	Národní síť místních akčních skupin
OP	-	Operační program
OPZ	-	Operační program zaměstnanost
ORL	-	nosní, ušní, krční oddělení
ORP	-	Obec s rozšířenou působností
OSVČ	-	Osoba samostatně výdělečně činná
OÚ	-	Obecní úřad
OZP	-	Osoby se zdravotním postižením

PČR	-	Policie České republiky
POV KV	-	Program obnovy venkova Karlovarského kraje
PP	-	Přírodní památka
PR	-	Přírodní rezervace
PRV	-	Program rozvoje venkova
ROP	-	Regionální operační program
RDG	-	Radiodiagnostické oddělení
SCLLD	-	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
SDH	-	Sbor dobrovolných hasičů
SLDB	-	Sčítání lidu, domů a bytů
SONO	-	Ultrazvuk
SPL	-	Strategický plán LEADER
SPŠT	-	Střední průmyslová škola textilní
SRN	-	Spolková republika Německo
SŠ	-	Střední škola
SVL	-	Sociálně vyloučená lokalita
SZIF	-	Státní zemědělský intervenční fond
ÚPD	-	Územně plánovací dokumentace
ZO ČSOP	-	Základní organizace českého svazu ochránců přírody
ZŠ	-	Základní škola
ZUŠ	-	Základní umělecká škola

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Zakladatelé MAS 21, o. p. s. k 31. 12. 2014.....	16
Tabulka č. 2: Partneři MAS 21 k 30. 9. 2015.....	18
Tabulka č. 3: Působnost obcí MAS 21 v jednotlivých mikroregionech (2014).....	21
Tabulka č. 4: Regiony na území MAS 21	23
Tabulka č. 5: Porovnání regionů (k 31. 12. 2014)	25

Tabulka č. 6: Přehled silničních hraničních přechodů na území MAS 21	25
Tabulka č. 7: Seznam členů mikroregionů na území MAS 21, o. p. s. do konce roku 2013	26
Tabulka č. 8: Sídlní struktura MAS 21 k 31. 12. 2014	28
Tabulka č. 9: Hustota obyvatelstva k 31.12.2014 - porovnání	28
Tabulka č. 10: Vývoj počtu obyvatel - porovnání (2008, 2014)	31
Tabulka č. 11: Věková struktura obyvatelstva MAS - porovnání 2008 a 2014	36
Tabulka č. 12: Obydlené domy a obydlé byty, 2001, 2011 – regiony MAS 21	41
Tabulka č. 13: Hospodařící domácnosti na území MAS 21 – porovnání regionů 2001,2011	43
Tabulka č. 14: Plynofikace v obcích MAS 21.....	51
Tabulka č. 15: Zdroje znečištění ovzduší na území MAS 21	57
Tabulka č. 16: Staré ekologické zátěže na území MAS 21	61
Tabulka č. 17: Povodňové plány v území MAS 21	62
Tabulka č. 18: Přehled subjektů zabývajících se ochranou přírody.....	77
Tabulka č. 19: Přehled větrných elektráren na území MAS 21.....	78
Tabulka č. 20: Seznam poboček České pošty, s. p. – stav k 31. 7. 2014	80
Tabulka č. 21: Ohrožené kostely na území MAS 21.....	83
Tabulka č. 22: Ohrožené památky na území MAS 21	84
Tabulka č. 23: Plánované opravy majetku Římskokatolické farnosti Cheb	85
Tabulka č. 24: Mateřské školy na území MAS 21	87
Tabulka č. 25: Základní školy dle regionů na území MAS 21 k 1. 9 2013	88
Tabulka č. 26: Přehled zařízení pro sociální služby a poskytovatelů sociálních služeb na území MAS 21	90
Tabulka č. 27: Aktivita obcí pro seniory.....	91
Tabulka č. 28: Nevyužité stavby na území MAS 21	94
Tabulka č. 29: Bezpečnost v obcích (duben 2013 – březen 2014).....	96
Tabulka č. 30: Zemědělské subjekty nabízející agroturistiku	108
Tabulka č. 31: Přehled značených turistických tras.....	115
Tabulka č. 32: Přehled naučných stezek na území MAS 21, o. p. s.	116

Tabulka č. 33: Přehled hippostanic na území MAS 21.....	118
Tabulka č. 34: Přehled běžeckých tras na území MAS 21.....	119
Tabulka č. 35: Přehled ubytovacích kapacit za jednotlivé regiony ¹⁰	120
Tabulka č. 36: Množství ubytovacích zařízení na území MAS 21(2013)	121
Tabulka č. 37: Přehled muzeí na území MAS 21, o. p. s.	123
Tabulka č. 38: Přehled publikací o území MAS 21	125
Tabulka č. 39: Přehled zpracovaných územně plánovaných dokumentací (ÚPD) obcí MAS 21 k 30. 5. 2014	138
Tabulka č. 40: Lidský potenciál	141
Tabulka č. 41: Přehled financování projektů realizovaných v SPL.....	145
Tabulka č. 42: Popis strategických cílů	152
Tabulka č. 43: Popis specifických cílů	155
Tabulka č. 44: Popis opatření a aktivit.....	157
Tabulka č. 45: Provázání analytické a strategické části	169
Tabulka č. 46: Zaměření zájmových skupin	175
Tabulka č. 47: Monitorovací indikátor strategických cílů SCLLD	176
Tabulka č. 48: Monitorovací indikátor specifických cílů SCLLD	176
Tabulka č. 49: Monitorovací indikátory	176
Tabulka č. 50: Inovační prvky	180
Tabulka č. 51: Strategické dokumenty nižšího řádu	182
Tabulka č. 52: Strategické dokumenty na úrovni Karlovarského kraje	183
Tabulka č. 53: Strategické dokumenty na úrovni ČR	188
Tabulka č. 54: Programový rámec IROP	193
Tabulka č. 55: Programový rámec OPZ, SC 1. 1. 4.	199
Tabulka č. 56: Programový rámec OPZ, SC 3. 1. 3.	207
Tabulka č. 57: Analýza rizik programového rámce OPZ	215
Tabulka č. 58: Programový rámec PRV	217
Tabulka č. 59: Synergie vazeb opatření	228

Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel na území MAS 21 v letech 1991 - 2014	30
Graf č. 2: Relativní přírůstek obyvatelstva MAS 21 mezi roky 1991 a 2014	31
Graf č. 3: Struktura obyvatelstva MAS 21 podle věku a pohlaví, porovnání s ČR - SLDB 2001	35
Graf č. 4: Struktura obyvatelstva MAS 21, o. p. s. podle věku a pohlaví, porovnání s ČR - SLDB 2011.....	36
Graf č. 5: Vývoj indexu stáří 2008, 2014	37
Graf č. 6: Struktura obyvatel starších 15 let podle nejvyššího dokončeného vzdělání - 2011	39
Graf č. 7: Podíl dokončených bytů na území MAS 21, 2001 – 2013	41
Graf č. 8: Obydlené domy podle období výstavby nebo rekonstrukce, porovnání s vyššími územními celky	42
Graf č. 9: Obydlené domy podle období výstavby nebo rekonstrukce, porovnání mikroregionů MAS 21	43
Graf č. 10: Nárůst/pokles počtu hospodařících domácností	44
Graf č. 11: Porovnání využití půdy na území MAS 21 v roce 2008 a 2013	53
Graf č. 12: Využití půd v roce 2013	54
Graf č. 13: Množství odpadu (v t) v jednotlivých ORP za rok 2013	76
Graf č. 14: Podíl ekonomicky aktivních obyvatel na celkovém počtu obyvatel	98
Graf č. 15: Vývoj míry nezaměstnanosti na území MAS 21	100
Graf č. 16: Podíl nezaměstnaných osob na území MAS 21- porovnání s vyššími územními celky (2008 – 2013)	101
Graf č. 17: Podíl nezaměstnaných osob dle pohlaví a regionu v roce 2013	103
Graf č. 18: Struktura uchazečů o zaměstnání na území MAS 21 (2008 – 2013).....	104
Graf č. 19: Porovnání počtu nejvýznamnějších podnikatelských subjektů podle CZ NACE na území MAS 21(2008/2013)	105
Graf č. 20: Porovnání počtu podnikatelských subjektů na území MAS 21 dle právní subjektivity (2008/2013)	106
Graf č. 21: Množství ubytovacích zařízení na území MAS 21 (rok 2013)	121

Seznam mapek

Mapa č. 1: Členství obcí MAS 21 v jednotlivých mikroregionech.....	22
Mapa č. 2: Regiony na území MAS 21	24
Mapa č. 3: Hustota osídlení na území MAS 21 (k 31. 12. 2014)	29
Mapa č. 4: Celkový přírůstek obyvatelstva mezi roky 2009 – 2014	32
Mapa č. 5: Přirozený přírůstek na území MAS 21 (2009 – 2014)	33
Mapa č. 6: Migrační přírůstek na území MAS 21, o. p. s. 2009 -2014	34
Mapa č. 7: index stáří v jednotlivých obcích MAS 21 – 2014	38
Mapa č. 8: Index vzdělanosti v jednotlivých obcích MAS 21	40
Mapa č. 9: Počet přímých vlakových spojů z obcí MAS 21 do Chebu	46
Mapa č. 10: Počet přímých autobusových spojů z obcí MAS 21 do Chebu.....	48
Mapa č. 11: Počet všech přímých spojů z obcí MAS 21 do Chebu	49
Mapa č. 12: Stav pozemkových úprav v katastrech obcí MAS 21	56
Mapa č. 13: Zdroje znečištění ovlivňující ovzduší na území MAS 21, o. p. s.	58
Mapa č. 14: Chráněné oblasti přirozené akumulace vod na území MAS 21	59
Mapa č. 15: Zranitelné oblasti na území MAS 21	60
Mapa č. 16: Záplavová území na území MAS 21 – severní část.....	63
Mapa č. 17: Záplavová území na území MAS 21 – jižní část.....	63
Mapa č. 18: Chráněná území a památné stromy na území MAS 21	65
Mapa č. 19: Přehled chráněných území NATURA 2000 na území MAS 21.....	66
Mapa č. 20: Oblast CHKO Slavkovský les na území MAS 21	70
Mapa č. 21: Sběrné dvory na území MAS 21	75
Mapa č. 22: Kriminalita v území MAS 21	97
Mapa č. 23: Podíl ekonomicky aktivních zaměstnaných na ekonomicky aktivním obyvatelstvu	99
Mapa č. 24: Míra dlouhodobé registrované nezaměstnanosti v roce 2013	102

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Organizační struktura MAS 21, o. p. s.	17
Obr. č. 2: Obnovené prostranství v okolí kaple sv. Josefa v Drmoulu	52
Obr. č. 3: Obnovený hřbitov v Dolním Žandově	52
Obr. č. 4: Kyselka Anita u Nebanic.....	61
Obr. č. 5: Pastýřský buk v Lazech.....	64
Obr. č. 6: Vymezení území CHKO Slavkovský les	68
Obr. č. 7: Skládka pneumatik v lese a odpad podél cesty	76
Obr. č. 8: Bolševník na naučné stezce Stebnický potok	79
Obr. č. 9: Kostel sv. Mikuláše v Milhostově	83
Obr. č. 10: Kostel sv. Wolfganga v Poustce	83
Obr. č. 11: Zřícenina hradu Neuberg	84
Obr. č. 12: Hrad Kynžvart.....	84
Obr. č. 13: Kostel Nanebevzetí pany Marie v M. Lázních	85
Obr. č. 14: Kostel sv. Anny ve Velké Hleďsebi	85
Obr. č. 15: Sportovní areál v Krásné	86
Obr. č. 16: Mateřská škola v Krásné	87
Obr. č. 17: Jízdárna na ekofarmě Sorkov	109
Obr. č. 18: Chov koní v Nebanicích.....	109
Obr. č. 19: Zámek Kynžvart.....	112
Obr. č. 20: Zámek Mostov	112
Obr. č. 21: Tvrz Okrouhlá.....	112
Obr. č. 22: Smírčí kříž v Závišíně	113
Obr. č. 23: Okolí Podhorního vrchu	113
Obr. č. 24: Na cestě k trojstátí – jedno ze zastavení.....	117
Obr. č. 25: Smraďoch.....	117
Obr. č. 26: Chebský hrázděný statek Milíkov	124

Obr. č. 27: Interiér Muzea Bouda ve Třech Sekerách	124
Obr. č. 28: Golfové hřiště v Mariánských Lázních.....	127
Obr. č. 29: Projednávání SWOT analýzy	128
Obr. č. 30: Objekt bývalé továrny v Libé.....	140
Obr. č. 31: Hierarchie cílů	154
Obr. č. 32: Struktura SCLLD v návaznosti na programové rámce	192
Obr. č. 33: Organizační struktura	232

Seznam příloh

Příloha č. 1: Mapa území MAS 21.....	246
Příloha č. 2: Seznam obcí.....	246
Příloha č. 3: Silniční síť	246
Příloha č. 4: Obydlené domy a obydlené byty, 2001, 2011 v obcích MAS 21	247
Příloha č. 5: Hospodařící domácnosti na území MAS 21 – obce 2001,2011	248
Příloha č. 6: Přehled cyklotras vedoucích přes/na území MAS 21	249
Příloha č. 7: Zásobník projektů	250
Příloha č. 8: Přehled dopravních spojů z/do jednotlivých obcí MAS 21	251
Příloha č. 9: Využití síťové jízdenky EgroNet	252
Příloha č. 10: Vodovody a kanalizace na území MAS 21	253
Příloha č. 11: Zdroje znečištění ovzduší mimo území MAS 21	256
Příloha č. 12: Zdroje vytápění v obcích MAS 21	257
Příloha č. 13: Přehled maloplošných zvláště chráněných území na území MAS 21	259
Příloha č. 14: Památné stromy na území MAS 21, o. p. s.	260
Příloha č. 15: NATURA 2000 na území MAS 21, o. p. s.	261
Příloha č. 16: CHKO Slavkovský les	261
Příloha č. 17: Sběrné dvory na území MAS 21.....	262
Příloha č. 18: Zařízení na sběr a výkup odpadů na území MAS 21, o. p. s.....	263

Příloha č. 19: Nakládání s odpady v jednotlivých ORP	265
Příloha č. 20: Obnovitelné zdroje energie na území MAS 21 o. p. s.....	266
Příloha č. 21: Kulturní nebo společenská střediska v obcích MAS 21	269
Příloha č. 22: Přehled kulturní vybavenosti v obcích MAS 21	270
Příloha č. 23: Přehled kulturních a společenských akcí pořádaných obcemi / městy	271
Příloha č. 24: Přehled zájmových sdružení a spolků dle jednotlivých členských obcí	273
Příloha č. 25: Sportovní infrastruktura obcí MAS 21, o. p. s.....	275
Příloha č. 26: Vzdělávací zařízení na území MAS 21 – školní rok 2013/2014.....	277
Příloha č. 27: Přehled mateřských škol na území MAS 21	278
Příloha č. 28: Přehled základních škol včetně speciálních na území MAS 21	279
Příloha č. 29: Přehled středních škol na území MAS 21	281
Příloha č. 30: Přehled základních uměleckých škol na území MAS 21	282
Příloha č. 31: Poskytovatelé sociálních služeb pro obyvatele MAS 21, o. p. s. (mimo území MAS).....	282
Příloha č. 32: Přehled pamětihodností regionálního významu	283
Příloha č. 33: Vývoj ubytovacích kapacit v jednotlivých obcích MAS 21	285
Příloha č. 34: Popis postupu zapojení komunity do vypracování strategie.....	286
Příloha č. 35: Finanční spolupráce na projektech.....	287
Příloha č. 36: Analýza rizik	289
Příloha č. 37: Prohlášení o spolupráci	290
Příloha č. 38: Datová základna	291

Úvod

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS 21 je rozvojovým dokumentem, jehož účelem je vytvořit rámec pro udržitelný rozvoj území Ašska, Chebska, Lubska a Mariánskolázeňska na základě principů partnerství obcí, NNO a podnikatelských subjektů, které v území působí. Cílem tohoto střednědobého dokumentu je na základě diskusí v území a analytických šetření definovat zájmy a rozvojové potřeby v regionu, vyhodnotit problémy a kapacitu území a navrhnout jeho další možný rozvoj.

Touto cestou bych rád poděkoval všem, kteří se na této strategii podíleli – členům týmu pro přípravu a zpracování strategie, zástupcům jednotlivých obcí a mikroregionů a všech ostatních subjektů, jak ze strany neziskových organizací, tak podnikatelů a široké veřejnosti, kterým není lhostejný rozvoj našeho regionu a kteří přispěli ke tvorbě tohoto dokumentu.

Miroslav Podlipský, ředitel MAS 21, o. p. s.

Základní informace o MAS 21

1. Identifikace právnické osoby

Název:	MAS 21, o. p. s.
Právní subjektivita:	obecně prospěšná společnost
IČ:	26 40 83 09
Sídlo:	Plzeňská 32, 354 71 Velká Hleďsebe
Okres:	Cheb
Kraj:	Karlovarský
NUTS II:	Severozápad

MAS 21, o. p. s. (dále jen Společnost) byla založena Zakládací smlouvou dne 15. prosince 2005 a byla zapsána do rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Krajským soudem v Plzni do oddílu O, vložky č. 96, a to usnesením uvedeného soudu ze dne 3. dubna 2006 čj. F 4095/2006, O 96/1. Společnost byla založena za účelem poskytování obecně prospěšných služeb v oblastech všestranného udržitelného rozvoje regionu Karlovarského kraje, ochrany jeho životního prostředí, podpory kultury, tělovýchovy a sportu, vědy a výzkumu, vzdělávání a výchovy a ochrany památek.

MAS 21, o. p. s. je společnost založená a fungující na principech LEADER:

- Strategie místního rozvoje odlišné dle jednotlivých regionů
- Vypracování a provádění strategie „zdola nahoru“
- Partnerství soukromého a veřejného sektoru
- Víceodvětvové akce
- Inovace
- Spolupráce
- Vytváření sítí

V roce 2011 byla Zakládací smlouva uvedena do souladu se zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších úprav (znění

účinné ke dni 1. 1. 2011), dále jen Zákon, a to Dohodou o změně zakládací smlouvy (MAS 21 - ZAKL/2011/1) platnou a účinnou od 18. 3. 2011.

V tomtéž roce byl upraven i Statut Společnosti tak, aby byl v souladu se Zákonem. Statut podrobněji upravoval tehdejší vnitřní organizaci Společnosti.

Od roku 2011 došlo k ukončení účasti tří zakladatelů ve Společnosti – SPORT - SERVIS ML s.r.o., Sdružení obcí a firem Chebská pánev a ZÁPADNÍ STAVEBNÍ DL a.s. V současné době má Společnost 10 zakladatelů, viz následující tabulka.

Tabulka č. 1: Zakladatelé MAS 21, o. p. s. k 31. 12. 2014

Název	IČ	Adresa
Mariánskolázeňsko	71203354	Tři Sekery 157, 354 73 Tři Sekery
Sdružení Ašsko	69459401	Kamenná 52, 352 01 Aš
Mikroregion Chebsko	71196471	Nám. Krále Jiřího z Poděbrad 14, 350 02 Cheb
Svazek obcí Kamenné vrchy	74475971	Nám. 5. května 164, 351 37 Luby
Zahradní a parková spol. s r. o.	25205978	Chebská 252, 353 01 Mariánské Lázně
Lázně Františkovy Lázně a. s.	46887121	Jiráskova 23/3, 351 01 Františkovy Lázně
Zemědělské družstvo „ROZVOJ“	00116084	Trstěnice 13, 353 01 Mariánské Lázně
Ing. Petr Potůček	40540367	Malé nám 233, 354 91 Lázně Kynžvart
TECLAN CZ s. r. o.	26371367	Svobody 565/25, 350 02 Cheb
Joker o. s.	26656892	Karlova 392/17, 350 02 Cheb

Společnost má v souladu se Zákonem ustanoveny následující orgány:

Ředitel

Ředitel je statutárním orgánem Společnosti, který řídí její činnost a jedná jejím jménem. Ředitel je jmenován správní radou. V roce 2013 byl ředitelem jmenován pan Miroslav Podlipský.

Správní rada

Správní rada dbá na zachování účelu, pro který byla Společnost zřízena a na řádné hospodaření s jejím majetkem.

Členové správní rady (k 31. 12. 2014)

- Martina Pospíšilová	- Ing. Petr Potůček
- Miloslav Pernica	- Jan Strachota
- Mgr. Stanislav Kříž	- Bc. Miloš Vondrášek

Dozorčí rada

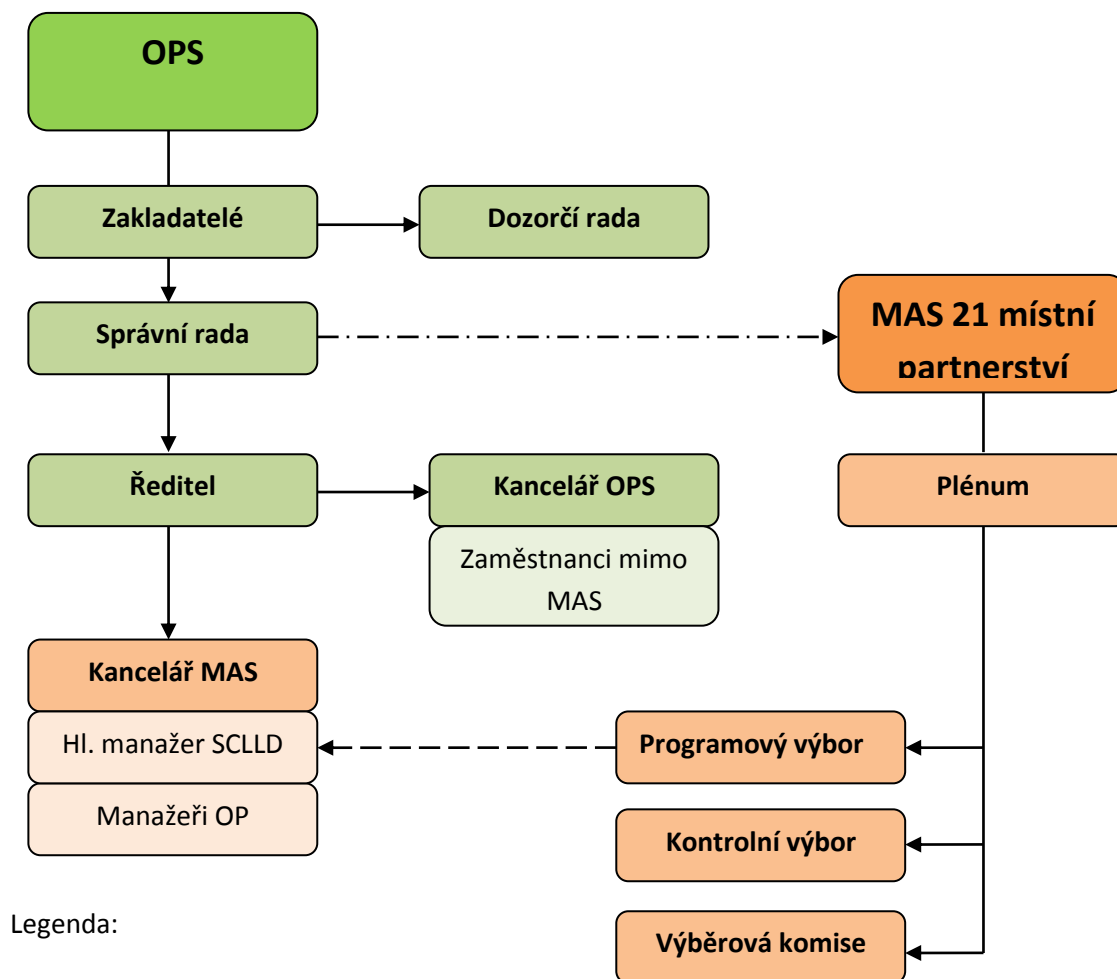
Dozorčí rada je kontrolním orgánem Společnosti.

Členové dozorčí rady (k 31. 12. 2014)

- Mgr. Petra Lhotáková
- Luboš Pokorný
- Ing. Göran Wohlrab

V září 2014 byl správní radou vydán a schválen Statut Společnosti, kterým správní rada upravuje vnitřní organizační uspořádání Společnosti a zřizuje organizační složku Společnosti ve které působí místní partnerství pod názvem MAS 21. Tento statut byl aktualizován v květnu 2015.

Obr. č. 1: Organizační struktura MAS 21, o. p. s.

OP - Operační program

MAS 21, o. p. s. sídlí na adrese Plzeňská 32, 354 71 Velká Hleďsebe. Od roku 2005 organizace změnila 3x místo kanceláře. V prvopočátcích byla činnost zajišťována z kanceláře ve Velké Hleďsebi (Plzeňská 32, 354 71 Velká Hleďsebe), poté, od roku 2009 společnost přemístila kancelář do Průmyslové zóny Tři Sekery (Tři Sekery 157, 353 01 Tři Sekery) a v roce 2011 se přestěhovala na Městský úřad v Lázních Kynžvartu (Náměstí Republiky 1, 354 91 Lázně Kynžvart). V současné době je kancelář v Chebu na adrese K Nemocnici 2381/2. Umístění kanceláře v Chebu, tedy mimo území MAS, bylo zvoleno s ohledem na rozlohu spravovaného území a na nejvhodnější dopravní dostupnost ze všech obcí z území.

V roce 2009 byla MAS 21, o. p. s. v rámci opatření IV.1.1. Místní akční skupina Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013 vybrána k podpoře. Společnost získala finanční prostředky na provoz

sekretariátu MAS a realizaci své rozvojové strategie s názvem „Strategický plán LEADER pro období 2009 – 2013“. Ke konci roku 2013 přinesla MAS 21, o. p. s. prostřednictvím opatření osy IV. LEADER Programu rozvoje venkova do svého území celkem 25 000 000,- Kč. V roce 2014 byla administrována poslední Výzva na předkládání projektů do opatření IV.1.2. PRV, kde bylo schváleno dalších 10 projektů v celkové výši 1 951 200,- Kč. Zároveň podpora provozu sekretariátu MAS umožnila žádat o podporu i v jiných dotačních titulech (Regionální operační program Severozápad, Program obnovy venkova, Program rozvoje venkova - opatření IV.2.1, podpora Karlovarského kraje ...), čímž do regionu bylo rozděleno dalších přibližně 8 000 000 Kč.

Společnost prošla za dobu své existence několika dramatickými obdobími, které se díky pevnému partnerství podařilo překonat. Dnes je MAS 21, o. p. s. organizací, která v sobě spojuje veřejné, soukromé a neziskové subjekty se společnou vizí, odhodlané spolupracovat na rozvoji celého území MAS.

2. Místní partnerství

Místní partnerství MAS 21 je složkou Společnosti, která byla vytvořena Společností jako nástroj provádění Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) a je tvořeno partnery – tzn. skupinou fyzických a právnických osob z oblastí veřejného, soukromého a neziskového sektoru, kteří mají zájem o rozvoj daného regionu. Plošné působení místního partnerství je vymezeno územím působnosti MAS 21 – viz samostatná příloha č. 1. Ustavující jednání místního partnerství MAS 21 se uskutečnilo dne 13. 11. 2014 na Manském Dvoře.

Tabulka č. 2: Partneři MAS 21 k 30. 9. 2015

Název	IČ	Adresa	Sektor
Mariánskolázeňsko	71203354	Tři Sekery 157, 354 73 Tři Sekery	veřejný
Sdružení Ašsko	69459401	Kamenná 52, 352 01 Aš	veřejný
Mikroregion Chebsko	71196471	Nám. Krále Jiřího z Poděbrad 14, 350 02 Cheb	veřejný
Svazek obcí Kamenné vrchy	74475971	Nám. 5. Května 164, 351 37 Luby	veřejný
Město Mariánské Lázně	00254061	Ruská 155/3, 353 01 Mariánské Lázně	veřejný
Obec Vojtanov	00572721	Horní Vojtanov 40, 351 34 Skalná	veřejný
Obec Zádub – Závášín	00572772	Zádub – Závášín 92, 353 01 Mariánské Lázně	veřejný
Obec Tuřany	00572811	Tuřany 7, 350 02 Cheb	veřejný
Obec Milíkov	00572713	Milíkov 1, 350 02 Cheb	veřejný
Městské muzeum Mariánské Lázně	00368997	Goethovo náměstí 11/11, 353 01 Mariánské Lázně	veřejný
Zahradní a parková spol. s r. o.	25205978	Chebská 252, 353 01 Mariánské Lázně	soukromý
Lázně Františkovy Lázně a. s.	46887121	Jiráskova 23/3, 351 01 Františkovy Lázně	soukromý
Zemědělské družstvo „ROZVOJ“	00116084	Trstěnice 13, 353 01 Mariánské Lázně	soukromý
Ing. Petr Potůček	40540367	Malé nám 233, 354 91 Lázně Kynžvart	soukromý
TECLAN CZ s. r. o.	26371367	Svobody 565/25, 350 02 Cheb	soukromý
Ing. Marek Babuška, CSc	62215621	Fibichova 1173/17, 460 01 Liberec	soukromý

Krajská hospodářská komora Karlovarského kraje	48365512	Nám. Krále Jiřího z Poděbrad 478/33, 350 02 Cheb	soukromý
Antonín Podvalský	10338934	Polná 5, 351 32 Hazlov	soukromý
Joker o. s.	26656892	Karlova 392/17, 350 02 Cheb	neziskový
Jezdecký klub Krásná	26640741	Krásná 79, 351 22 Krásná	neziskový
ZD Křižovatka	47724439	Křižovatka 86, 351 34 Křižovatka	neziskový
Tělovýchovná jednota Sokol Lázně Kynžvart	47723670	Nádražní, 354 91 Lázně Kynžvart	neziskový
FC Jiskra Hazlov	26551993	Hazlov 450, 351 32 Hazlov	neziskový
Tělocvičná jednota SOKOL Mariánské Lázně	18234895	Tyršova 438/17, 353 01 Mariánské Lázně	neziskový
Rybářská společnost Libá	70873909	Libá 199, 351 31 Libá	neziskový
Centrum pro volný čas	22740180	V Lukách 21, 353 01 Valy	neziskový
Svaz tělesně postižených v ČR o.s., místní organizace Drmoul	71219625	Krátká 239, 353 01 Drmoul	neziskový
TJ Jiskra – Sklo Union Hranice	47721413	Sportovní 745, 351 24 Hranice	neziskový
Živá Studánka o.s.	22743421	Studánka 174, 351 24 Hranice	neziskový
Náboženská obec Církve československé husitské v Mar.Lázních	68817967	Boženy Němcové 453/3, 353 01 Mariánské Lázně	neziskový
Destinační a informační agentura – Františkovy Lázně, z. ú.	03957721	Nádražní 208/5, 351 01 Františkovy Lázně	neziskový
Kotec o. p. s.	26648415	Nádražní náměstí 299/8, 353 01 Mariánské Lázně	neziskový
TJ Sokol Dolní Žandov	47723891	Dolní Žandov	neziskový

Místní partnerství MAS 21 má vytvořeny vlastní orgány:

Plénium

Plénium je nejvyšším orgánem místního partnerství a je tvořeno všemi partnery, viz tabulka výše.

Programový výbor

Programový výbor je rozhodovacím orgánem místního partnerství. Jeho kompetence jsou popsány v kap. 21.

Členové programového výboru k 31. 12. 2014

Obec Vojtanov

Ing. Petr Potůček

TECLAN CZ s. r. o.

Jezdecký klub Krásná

Rybářská společnost Libá

Mikroregion Chebsko

Kontrolní výbor

Kontrolní výbor je kontrolním orgánem místního partnerství. Jeho kompetence jsou popsány v kap. 21

Členové kontrolního výboru k 31. 12. 2014:

Sdružení Ašsko

Zemědělské družstvo „ROZVOJ“ se sídlem v Trstěnicích

Svaz tělesně postižených v ČR, o. s. - Drmoul

Výběrová komise

Výběrová komise je výběrovým orgánem místního partnerství. Jeho kompetence jsou popsány v kap. 21.

Členové výběrové komise k 31. 12. 2014

Svazek obcí Kamenné Vrchy

Obec Tuřany

Krajská hospodářská komora KV kraje

Antonín Podvalský

TJ Sokol Mariánské Lázně

FC Jiskra Hazlov

Ing. Marek Babuška, CSc.

Městské muzeum Mariánské Lázně

Zahradní a parková spol. s r. o.

Joker o. s.

Organizační struktura místního partnerství je znázorněna na obrázku č. 1.

Popis území a zdůvodnění výběru

3. Popis území

Území působnosti MAS 21 se rozkládá v Karlovarském kraji na území okresu Cheb. MAS 21 je nejzápadnější místní akční skupinou České republiky. Na západě sousedí státní hranicí se Spolkovou republikou Německo (Bavorsko, Sasko), na severovýchodě s okresy Sokolov a Karlovy Vary, na jihozápadě s okresem Tachov, který je součástí Plzeňského kraje. Vymezení územní působnosti je znázorněno v samostatné příloze č. 1

Území místní akční skupiny (MAS) tvoří 35 ze 40 obcí okresu Cheb. Do územní působnosti MAS nejsou zařazeny obce Prameny, Ovesné Kladruby, Mnichov, Teplá a město Cheb. Seznam obcí je uveden v samostatné příloze č. 2. Rozloha území MAS 21 činí 765,85 km², což je více než 70 % území okresu Cheb. K 31.12.2014 žilo v územní působnosti MAS 56 005 obyvatel.

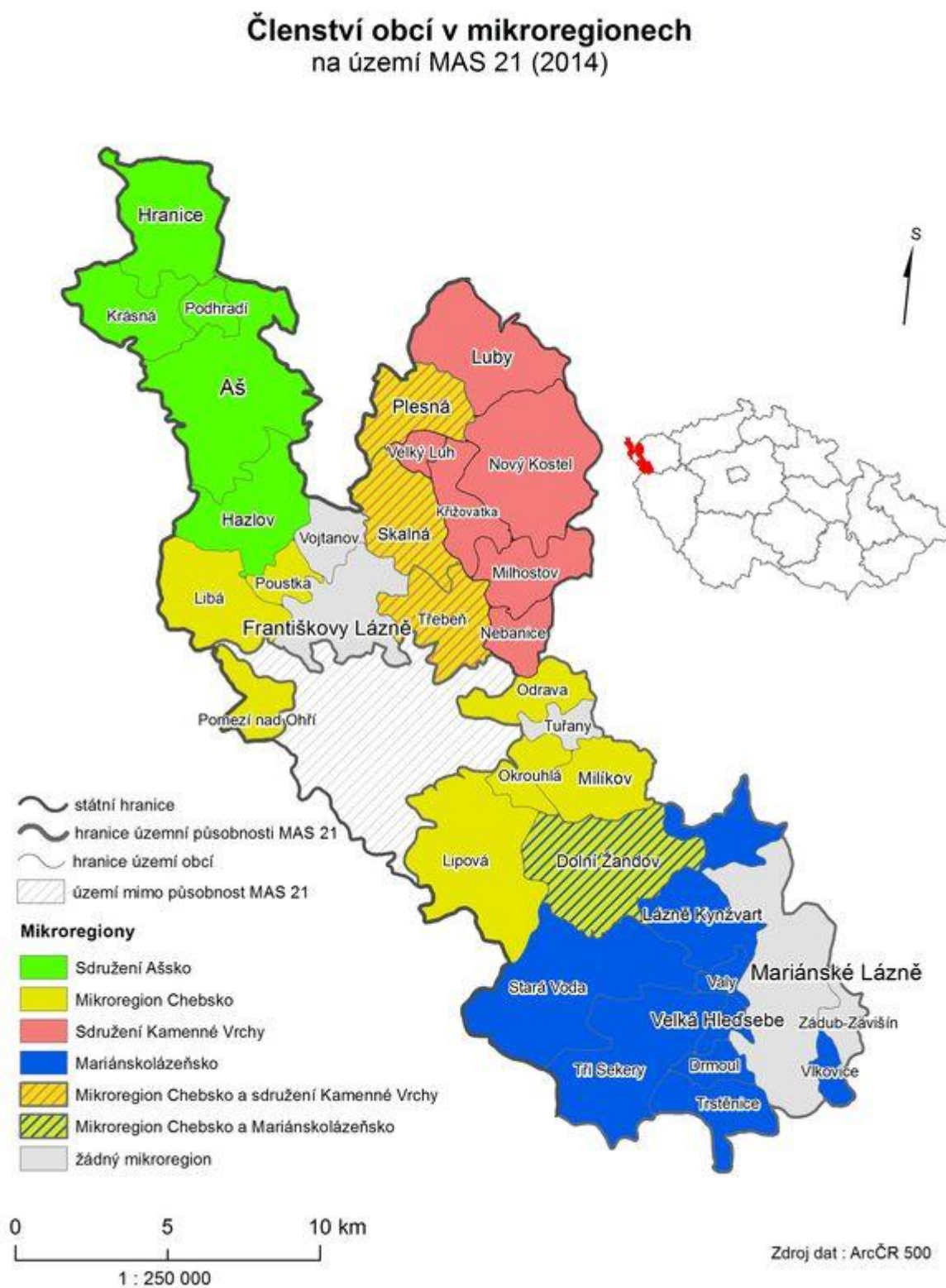
Většina obcí jsou členy mikroregionů, které působí na území MAS 21, viz následující tabulka a mapa.

Tabulka č. 3: Působnost obcí MAS 21 v jednotlivých mikroregionech (2014)

Sdružení Ašsko	Mikroregion Chebsko	Svazek obcí Kamenné vrchy	Mariánskolázeňsko	Samostatné obce
Aš	Dolní Žandov*	Křižovatka	Dolní Žandov*	Vojtanov
Hranice	Skalná*	Luby	Drmoul	Mariánské Lázně
Hazlov	Libá	Milhostov	Lázně Kynžvart	Františkovy Lázně
Krásná	Lipová	Nový Kostel	Tři Sekery	Tuřany
Podhradí	Milíkov	Plesná*	Valy	Zádub - Závšíšín
	Odrava	Skalná*	Velká Hleďsebe	
	Okrouhlá	Třebeň*	Vlkovice	
	Poustka	Velký Luh	Stará Voda	
	Třebeň*	Nebanice	Trstěnice	
	Pomezí nad Ohří		Zádub - Závšíšín	
	Plesná*			

*obce se členstvím ve více mikroregionech

Mapa č. 1: Členství obcí MAS 21 v jednotlivých mikroregionech

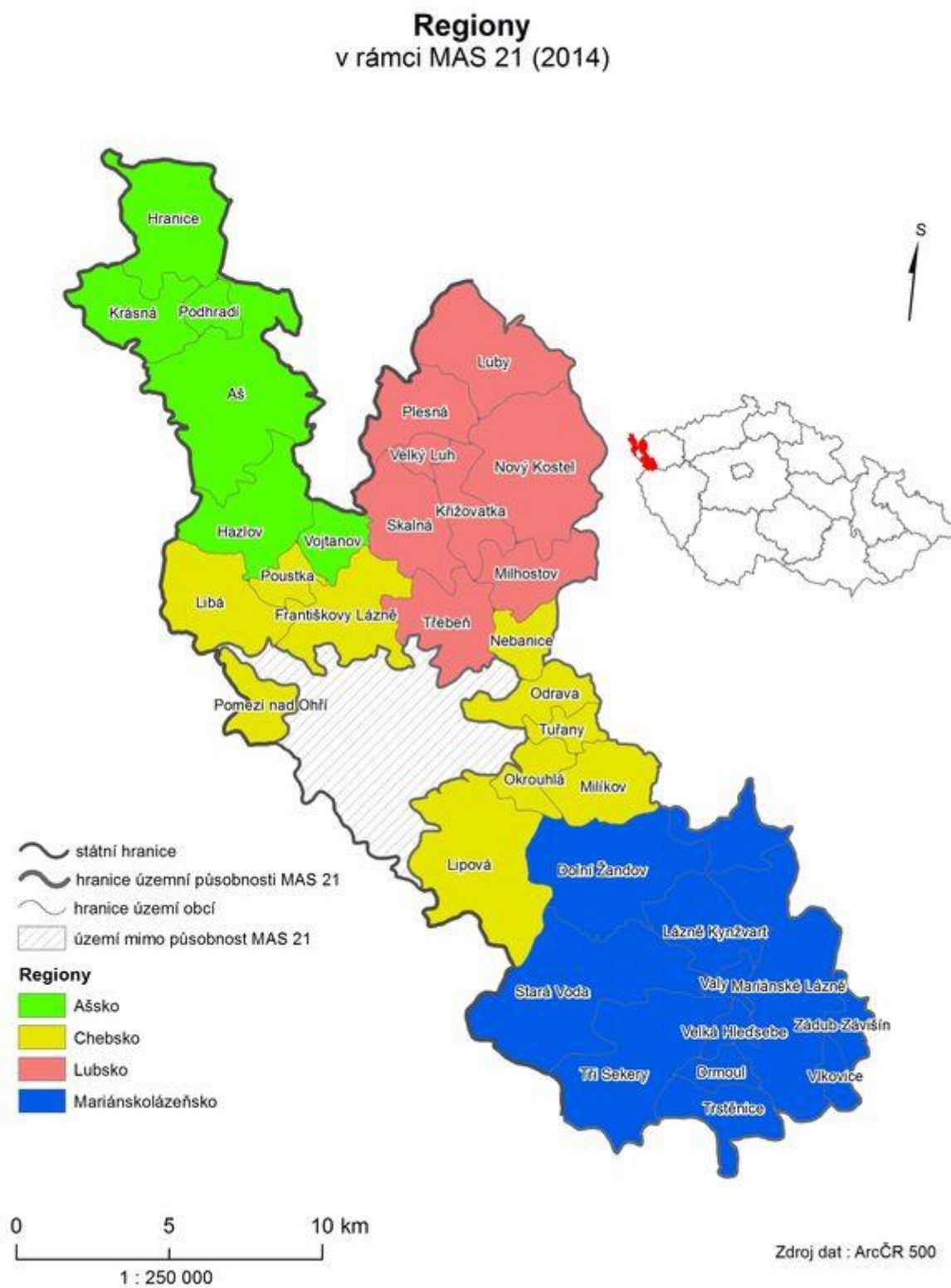

Na území MAS 21 lze dle regionálních podobností rozlišit 4 regiony, které zahrnují obce tak, že nedochází k překryvu a zároveň jsou v nich zahrnuty i samostatné obce a města (Mariánské Lázně, Vojtanov, Tuřany, Zádub - Závěšín a Františkovy Lázně), viz následující tabulka a mapa. Cílem analýzy území je zhodnocení současné situace v regionu a definování jejích pozitivních i negativních rysů.

Tabulka č. 4: Regiony na území MAS 21

Ašsko	Chebsko	Lubsko	Mariánskolázeňsko
Aš	Libá	Křižovatka	Dolní Žandov
Hazlov	Lipová	Luby	Drmoul
Hranice	Milíkov	Milhostov	Lázně Kynžvart
Krásná	Odrava	Nový Kostel	Mariánské Lázně
Podhradí	Okrouhlá	Plesná	Stará Voda
Vojtanov	Pomezí nad Ohří	Skálná	Trstěnice
	Poustka	Třebeň	Tři Sekery
	Tuřany	Velký Luh	Valy
	Nebanice		Velká Hleďsebe
	Františkovy Lázně		Vlkovice
			Zádub - Závěšín

Mapa č. 2: Regiony na území MAS 21

Tabulka č. 5: Porovnání regionů (k 31. 12. 2014)

	Počet obcí	Počet částí obcí	Výměra (ha)	Počet obyvatel
Ašsko	6	26	15 395	17 874
Lubsko	8	37	17 503	7 703
Chebsko	10	40	17 390	8 636
Mariánskolázeňsko	11	32	26 298	21 792
MAS 21	35	135	76 585	56 005

Zdroj: ČSÚ

Na území MAS 21 a města Cheb je 5 silničních a 10 turistických hraničních přechodů. V současné době se uvažuje a obnově železničního přechodu Aš/Selb.

Tabulka č. 6: Přehled silničních hraničních přechodů na území MAS 21

Název hraničního přechodu	Název hraničního přechodu
Svatý Kříž/Waldsassen*	Doubrava/Bad Elster
Cheb/Schirnding*	Vojtanov/Schönberg
Aš/Selb	

Pozn. *Obyvatelé MAS 21 využívají i hraniční přechod, který leží mimo území MAS 21, na území města Chebu.

Rozvoj celého území je výrazně ovlivněn blízkostí státní hranice (množstvím hraničních přechodů) a trasováním základních komunikačních směrů. Významnou komunikací pro rozvoj regionu je silnice I/21 spojující dálnici D5 (Praha – Plzeň – Rozvadov) s rychlostní komunikací R6 (Karlovy Vary – Cheb). I/21 dále pokračuje na hraniční přechod Vojtanov/Schönberg. Silnice I/64 spojující Františkovy Lázně, Aš a hraniční přechod Aš/Selb je hojně využívána kromě osobní, také pro nákladní silniční dopravu. Významnou komunikací pro rozvoj regionu je již zmiňovaná rychlostní komunikace R6 (E48), která spojuje krajské město Karlovy Vary s městem Cheb a dále pokračuje na hraniční přechod Cheb/Schirnding. Výstavbou R6 došlo k výraznému zrychlení spojení měst Cheb a Karlovy Vary, což je výhodou především pro osoby dojíždějících za prací a do škol do krajského města. Intenzita osobní a nákladní dopravy na výše zmíněných komunikacích negativně působí na čistotu ovzduší a obecně na kvalitu životního prostředí. V regionu existuje hustá síť místních komunikací, všechna sídla jsou dostupná po komunikacích III. třídy. Silniční síť je znázorněna v samostatné příloze č. 3. Odlišnosti lze zaznamenat ve stavu vozovek. Na Lubsku je za stěžejní považována oprava silnice II. třídy 212 Luby – Lázně Kynžvart, především v úseku Luby – Kynšperk. V ostatních částech upřednostňují opravu místních komunikací spojujících jednotlivé obce a jejich místní části. Ve stejných směrech jako hlavní silniční tahy existuje i železniční spojení.

4. Zdůvodnění výběru území

Od roku 1999 byly na území současné MAS 21, o. p. s. zakládány organizace, jejichž cílem bylo řešení společných problémů a koordinace rozvojových aktivit. Především iniciativou obcí vznikly různé typy neziskových organizací, ale i zájmová sdružení právnických osob. V tomto období byly založeny všechny mikroregiony, které následně stály u vzniku MAS 21, o. p. s. jako zakladatelé.

Jedná se o:

- Sdružení obcí a firem Chebská pánev
- Sdružení Ašsko
- Mariánskolázeňsko

- Svazek obcí Kamenné Vrchy

- Mikroregion Chebsko

Tyto mikroregiony vznikaly za účelem realizace nadregionálních projektů vyžadujících meziobecní spolupráci. Nebylo zde nijak výjimečné, že jedna obec byla členem více svazků (viz následující tabulka). Ke konci roku 2013 ukončilo svou činnost Sdružení obcí a firem - Chebská pánev. Zrušením nefunkčního sdružení se situace alespoň částečně zpřehlednila a zjednodušila. Většina obcí Chebské pánve byla členem jednoho ze sousedních mikroregionů, a to buď Svazku obcí Kamenné Vrchy nebo Mikroregionu Chebsko. Obce Tuřany a Nebanice, které byly členy pouze Chebské pánve, se rozhodly, že se zapojí do činnosti Svazku obcí Kamenné Vrchy (obec Nebanice) a nebo budou partnery MAS 21 samostatně (obec Tuřany).

Tabulka č. 7: Seznam členů mikroregionů na území MAS 21, o. p. s. do konce roku 2013

Sdružení Ašsko	Mikroregion Chebsko	Sdružení obcí a firem - Chebská pánev	Svazek obcí Kamenné vrchy	Mariánskolázeňsko
Aš	Dolní Žandov*	Odrava*	Křižovatka*	Drmoul
Hranice	Skalná*	Okrouhlá*	Luby	Dolní Žandov*
Hazlov	Libá	Třebeň*	Milhostov	Lázně Kynžvart
Krásná	Lipová	Tuřany	Nový Kostel	Tři Sekery
Podhradí	Milíkov	Nebanice	Plesná*	Valy
	Odrava*	Křižovatka*	Skalná*	Velká Hleďsebe
	Okrouhlá*	Pomezí nad Ohří*	Třebeň*	Vlkovice
	Poustka		Velký Luh	Stará Voda
	Třebeň*			Trstěnice
	Pomezí nad Ohří*			
	Plesná*			

*obce se členstvím v několika mikroregionech

V letech 2003 a 2004 spadala většina sledovaného území do působnosti MAS Vladař, která má sídlo ve Valči. Představitelé mikroregionů se podíleli na činnosti MAS Vladař a získali tak cenné zkušenosti o fungování partnerství veřejné správy, soukromého a neziskového sektoru a o tvorbě strategických dokumentů.

V roce 2005 byla dokončena první společná strategie rozvoje s názvem Integrovaná rozvojová strategie venkovských regionů Chebska. V tomto roce z MAS Vladař vystoupilo Účelové sdružení obcí Slavkovský les pro obnovu venkova a mikroregiony Chebska tak byly územně odříznuty od centrálního území MAS Vladař a nemohly dále zůstat členy. Po několika jednáních se soukromou a neziskovou sférou byla v druhé polovině roku 2005 založena MAS 21, o. p. s.

Místní akční skupina MAS 21, o.p.s. získala své jméno podle silnice č. 21, spojnice historického českého vnitrozemí s dříve samostatným Chebskem, Bavorskem a Saskem. Území, v němž MAS 21 působí, je propojeno právě silnicí č. 21, která mezi Mariánskými Lázněmi a Lázněmi Kynžvart prochází průsmekem oddělujícím pohoří Český a Slavkovský les, dále vede kolem Dolního Žandova a klesá do Chebské pánve, kde míjí Cheb a Františkovy Lázně a umožňuje napojení sídel z horské oblasti Smrčín (Aš, Hranice).

Území podél silnice č. 21, které v historii mělo odlišný vývoj od podkrušnohorského pásu osídlení v úrodném území podél řeky Ohře a v oblasti těžby hnědého uhlí na Sokolovsku, je samostatnou rozvojovou osou dnešního Karlovarského kraje charakterizovanou vedle obdobného demografického a

historického vývoje (oblast Sudet) i velkým množstvím léčivých pramenů (lázeňství) a kvalitním a velmi atraktivním životním prostředím s množstvím kulturních památek.

Území působnosti MAS 21 bylo až do roku 2012 tvořeno správním územím 33 obcí okresu Cheb – Hranice, Krásná, Podhradí, Aš, Hazlov, Libá, Poustka, Vojtanov, Pomezí, Luby, Plesná, Velký Luh, Nový Kostel, Skalná, Křižovatka, Milhostov, Třebeň, Nebanice, Odava, Tuřany, Milíkov, Okrouhlá, Lipová, Dolní Žandov, Lázně Kynžvart, Stará Voda, Mariánské Lázně, Valy, Velká Hleďsebe, Tři Sekery, Drmoul, Trstěnice, Vlkovice. Od roku 2012 bylo území rozšířeno o katastrální území obce Zádub – Závášín a katastrální území města Františkovy Lázně.

Analytická část

5. Socio – ekonomická analýza

Jedním z podkladů pro informace uvedené v analytické části jsou mimo jiné data získaná z ČSÚ, která jsou součástí samostatné přílohy č. 38. Datová základna. Tato příloha je rozdělena podle jednotlivých oblastí (základní údaje o obcích, druhy pozemků, bilance obyvatelstva, bytová výstavba, hospodářská činnost, nezaměstnanost, školství, sociální oblast, zdravotnictví, cestovní ruch a některá data ze SLDB 2011). V této příloze jsou uvedena podrobná data za jednotlivé obce MAS 21 a současně k porovnání data za jednotlivé regiony MAS, data za celý okres Cheb, Karlovarský kraj a celou ČR. Socioekonomická analýza je zpracována na základě dostupných dat z ČSÚ, která byla k dispozici na počátku roku 2015. Údaje v samostatné příloze č. 38. Datová základna jsou navíc doplněny o některá data tak, jak je poskytl ČSÚ k 30. 6. 2015. Vedle statistických dat byly podkladem pro tvorbu socioekonomické analýzy i výstupy z dotazníkových šetření v obcích MAS. Tato data doplňují kvantitativní složku analýzy o názory sociologicky reprezentativního vzorku obyvatel jednotlivých obcí. Vyhodnocení dotazníkového šetření je součástí přílohy č. 34.

5.1. Osídlení

Charakter osídlení území MAS 21 výrazným způsobem ovlivnily migrační přesuny po 2. světové válce (odsun německého obyvatelstva a osidlování českého pohraničí), tzv. středisková sídelní soustava a blízkost státní hranice, podél které bylo do roku 1989 hraniční pásmo. Vše přispělo ke značnému vylidnění venkovského prostoru a k destrukci ekonomického a sociálního prostředí venkovských sídel. Centrem regionu je město Cheb, které leží mimo území MAS 21. Na nižší regionální úrovni jsou centry města Mariánské Lázně s 13 283 obyvateli a Aš se 13 204 obyvateli (stav k 31. 12. 2014). Funkci lokálních center plní díky odlehle poloze města Luby, Plesná a Skalná. Ze 35 obcí MAS 21 má 19 obcí méně než 500 obyvatel, žije v nich necelých 10% obyvatel MAS. Ve třech městech, která mají více než 5 000 obyvatel, žije více než polovina obyvatel.

Tabulka č. 8: Sídlní struktura MAS 21 k 31. 12. 2014

	Počet obyvatel	Počet obcí	Průměrný počet obyvatel obce	Podíl obyvatelstva v obcích (v %)				
				Do 199	200-499	500-999	1000 - 4999	Nad 5000
ČR	10 538 275	6 253	1 685	1,70	6,21	9,15	21,80	61,14
Karlovarský kraj	299 293	132	2 267	0,67	5,10	7,36	23,52	63,35
MAS 21	56 005	35	1 600	1,35	6,48	7,99	26,92	57,26
Ašsko	17 874	6	2 979	1,08	1,24	3,00	20,80	73,88
Chebsko	8 636	10	864	3,35	15,52	16,54	-	64,59
Lubsko	7 703	8	963	2,00	19,62	-	78,38	-
Mariánskolázeňsko	21 792	11	1 981	0,56	7,43	8,44	22,62	60,95

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Na území MAS 21 o rozloze 765,85 km² žilo k 31. 12. 2014 celkem 56 005 obyvatel, což představuje hustotu osídlení 73 obyvatel/km². Průměr České republiky je 133 obyvatel/km² a průměr Karlovarského kraje je 90 obyvatel/km². Z porovnání je zřejmé, že území místní akční skupiny MAS 21 je řídce osídlené.

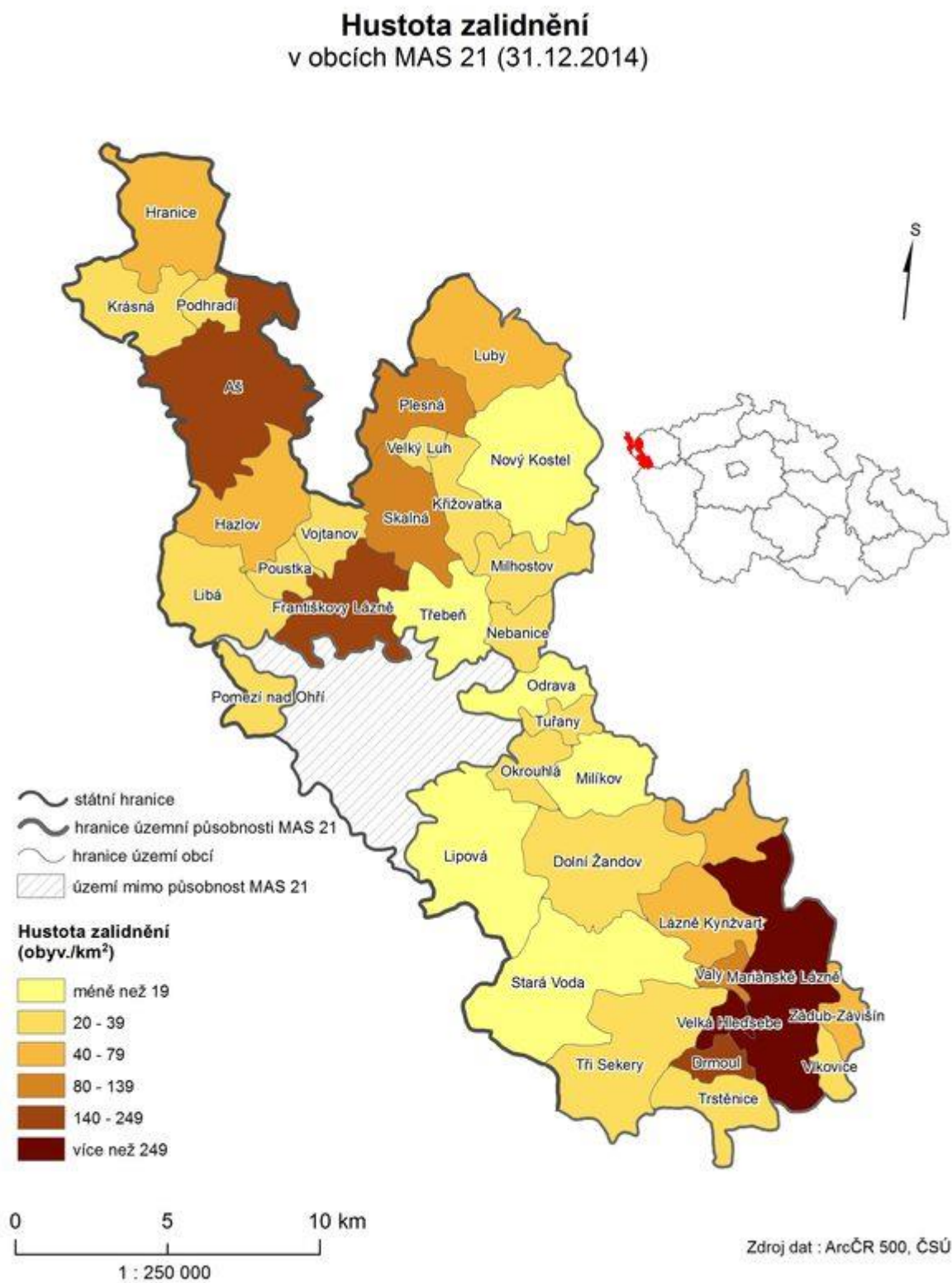
Tabulka č. 9: Hustota obyvatelstva k 31.12.2014 - porovnání

	Rozloha (km ²)	Počet obyvatel	Hustota (obyv/km ²)
Ašsko	153,94	17 874	116,11
Chebsko	173,90	8 636	49,66
Lubsko	175,03	7 703	44,00
Mariánskolázeňsko	262,98	21 792	82,87
MAS 21	765,85	56 005	73,12
okres Cheb	1 045,96	92 019	87,98
Karlovarský kraj	3 314,26	299 293	90,30
ČR	78 867,79	10 538 275	133,62

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

V rámci MAS žije nejvíce obyvatel na 1 km² v oblasti Ašska a Mariánskolázeňska. Nejnižší hustota zalidnění je na území Lubsko. Při detailnějším pohledu na hustotu zalidnění v jednotlivých obcích, je nejvyšší hodnota vidět ve městech Aš, Františkovy Lázně a Mariánské Lázně a k nim přiléhající obci Velká Hleďsebe.

Mapa č. 3: Hustota osídlení na území MAS 21 (k 31. 12. 2014)

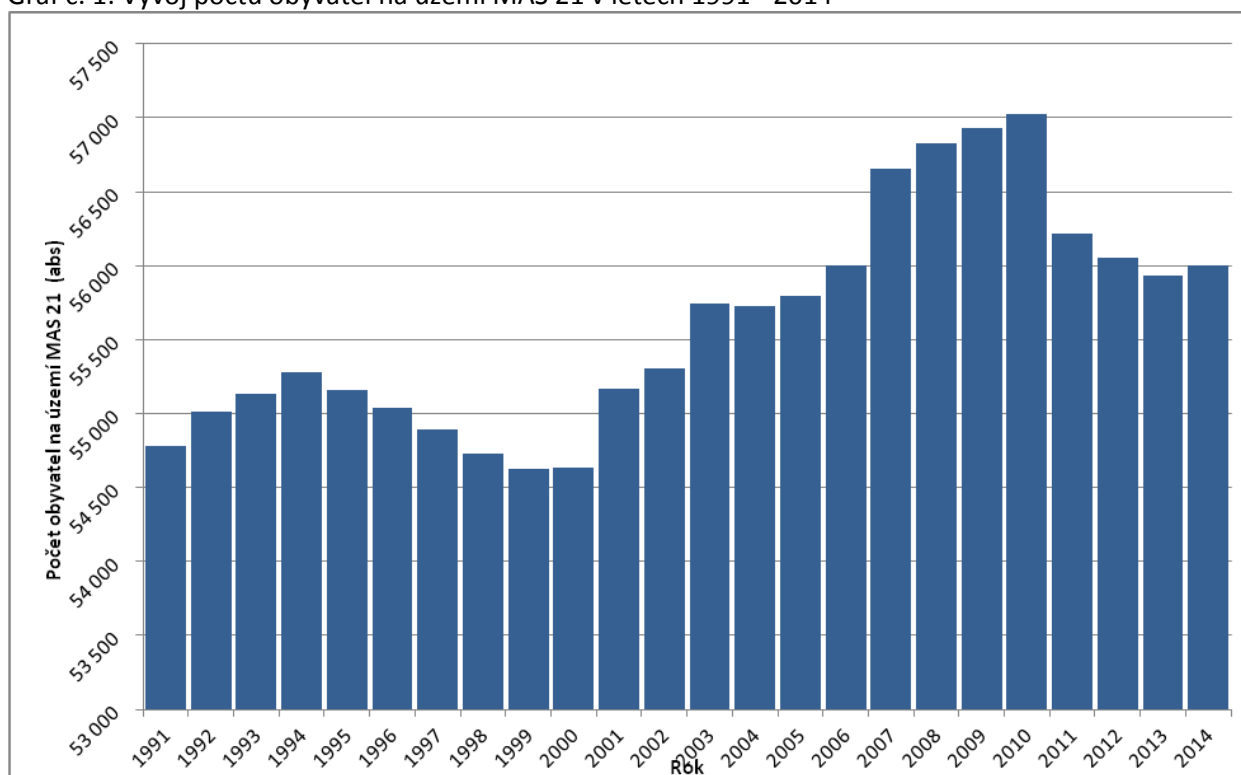

MAS 21 působí na území 35 obcí chebského okresu, které dohromady spravují 135 částí obcí. Přehled částí obcí je uveden v samostatné příloze č. 38. Datová základna (Základní údaje).

5.2. Obyvatelstvo

Při dlouhodobém pohledu (od prvního sčítání lidu v roce 1869) zaznamenal vývoj celkového počtu obyvatel 3 fáze. Od poloviny 19. století do sčítání lidu v roce 1930 počet obyvatel rostl, a to z 81 292 na 114 030. Vlivem 2. světové války a především vlivem odsunu původních německých obyvatel žilo v roce 1950 na území 35 obcí 50 895 obyvatel, do roku 1961 byl zaznamenán mírný nárůst počtu obyvatel. V průběhu 60. let 20. století se počet obyvatel stabilizoval okolo 55 000 obyvatel, okolo této hodnoty se počet obyvatel pohybuje dodnes. Současný počet obyvatel tedy nedosahuje ani poloviny počtu obyvatel z předválečného sčítání osob. Jedná se o přibližné údaje, protože v průběhu historie se metodika sčítání lidu měnila.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel na území MAS 21 v letech 1991 - 2014

Zdroj: ČSÚ

Na území Ašska, Lubska a Mariánskolázeňska došlo mezi roky 2008 a 2014 k poklesu počtu obyvatel. Ke snížení počtu obyvatel došlo především vlivem větších obcí (Aš, Hranice, Luby, Mariánské Lázně). Na území Chebska došlo k nárůstu počtu obyvatel ve všech obcích, s výjimkou Františkových Lázní, Okrouhlé a Poustky.

Index maskulinity udává počet mužů na 100 žen. Mezi sledovanými roky se podíl mužů a žen v populaci MAS 21 mírně vyrovnal. Poměr mužů a žen v populaci je ovlivněn mnoha faktory, přirozenou i mechanickou měnou. Na území Mariánskolázeňska je výrazně více žen než mužů, tento stav je pravděpodobně způsoben mimo jiné i lázeňským cestovním ruchem, který dává pracovní příležitosti především ženám.

Tabulka č. 10: Vývoj počtu obyvatel - porovnání (2008, 2014)

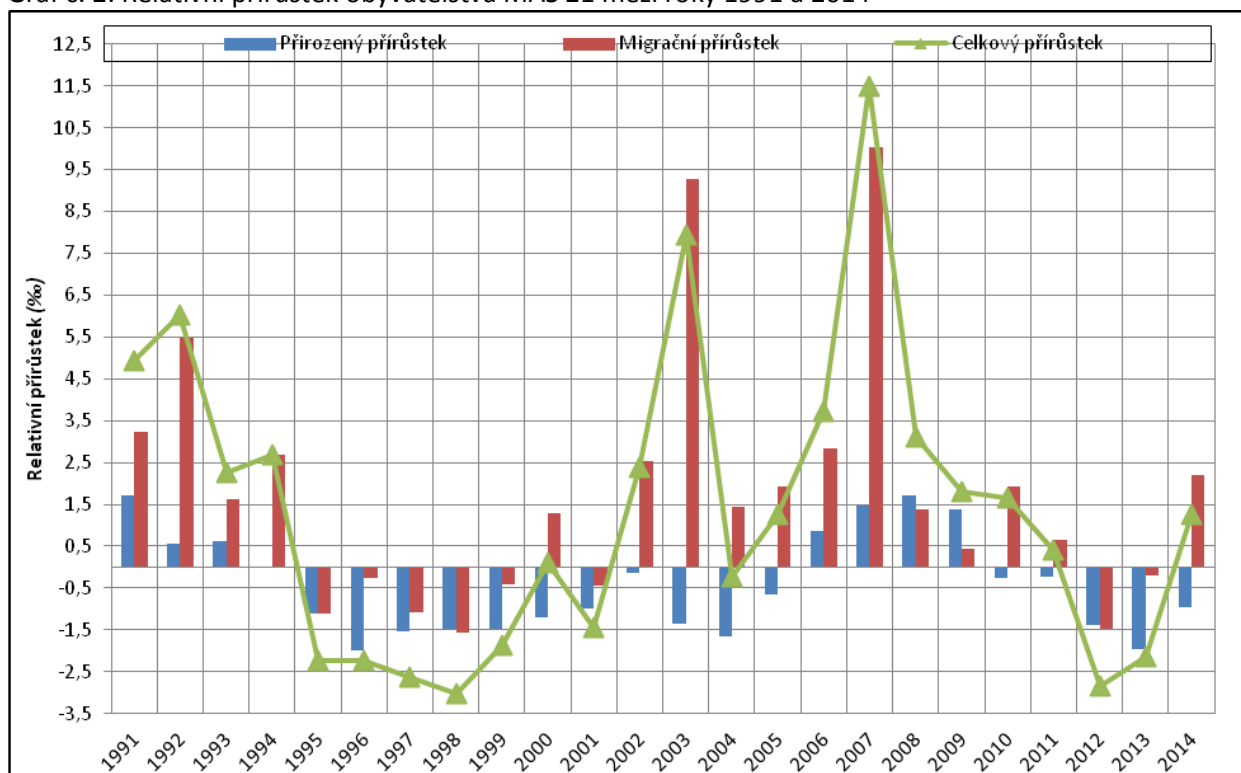
	Počet obyvatel k 31.12. – celkem		Počet obyvatel k 31.12. – ženy		Počet obyvatel k 31.12. – muži		Index maskulinity	
	2008	2014	2008	2014	2008	2014	2008	2014
Ašsko	18 085	17 874	9 197	8 975	8 888	8 899	96,64	99,15
Chebsko	8 415	8 636	4 386	4 433	4 029	4 203	91,86	94,81
Lubsko	8 221	7 703	4 113	3 839	4 108	3 864	99,88	100,65
Mariánskolázeňsko	22 108	21 792	11 462	11 286	10 646	10 506	92,88	93,09
MAS 21 o.p.s.	56 829	56 005	29 158	28 533	27 671	27 472	94,90	96,28
Okres Cheb	95 452	92 019	48 680	46 826	46 772	45 193	96,08	96,51
Karlovarský kraj	308 403	299 293	156 905	151 526	151 498	147 767	96,55	97,52
ČR	10 467 542	10 538 275	5 331 165	5 361 348	5 136 377	5 176 927	96,35	96,56

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích MAS 21 je zřejmý z dat, která jsou uvedena v samostatné příloze č. 38. Datová základna (Bilance obyvatelstva).

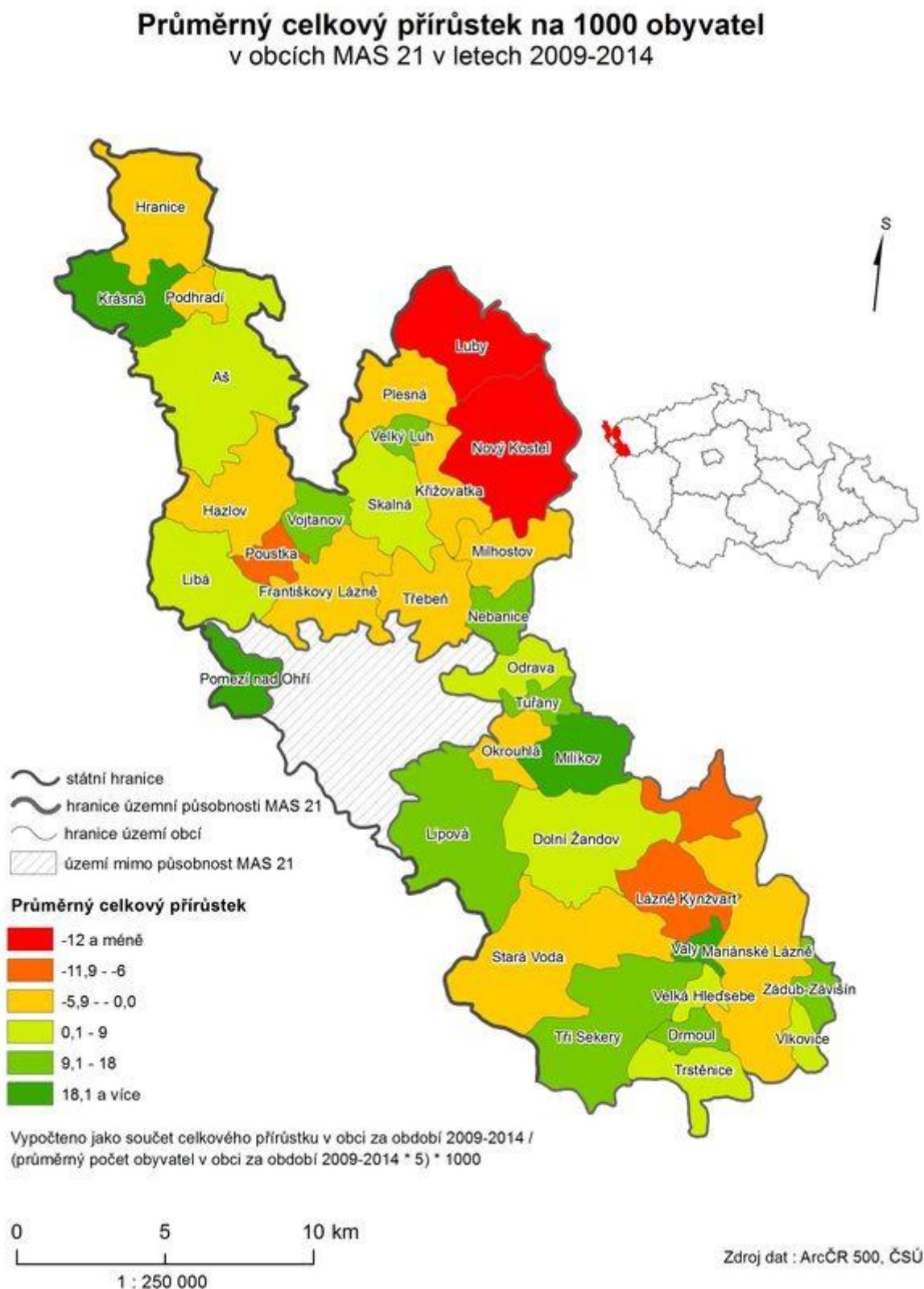
Trend vývoje počtu trvale žijících obyvatel MAS 21 je shodný s trendem celé České republiky. Ve 2. polovině 90. let klesal počet obyvatel jak vlivem migrace (odchodu obyvatel), tak vlivem přirozené výměny. Na území MAS 21 začal počet obyvatel stoupat již v roce 2000 a na úrovni celé České republiky v roce 2002 a to především vlivem migrace. Od 1. 5. 2004 se do demografických statistik započítávají i údaje občanů zemí z EU s přechodným pobytem a občanů třetích zemí s dlouhodobým pobytem na území ČR. Vzhledem k početnosti a věkové struktuře cizinců bydlících v obcích MAS 21 lze předpokládat vliv těchto osob na přirozeném přírůstku.

Graf č. 2: Relativní přírůstek obyvatelstva MAS 21 mezi roky 1991 a 2014

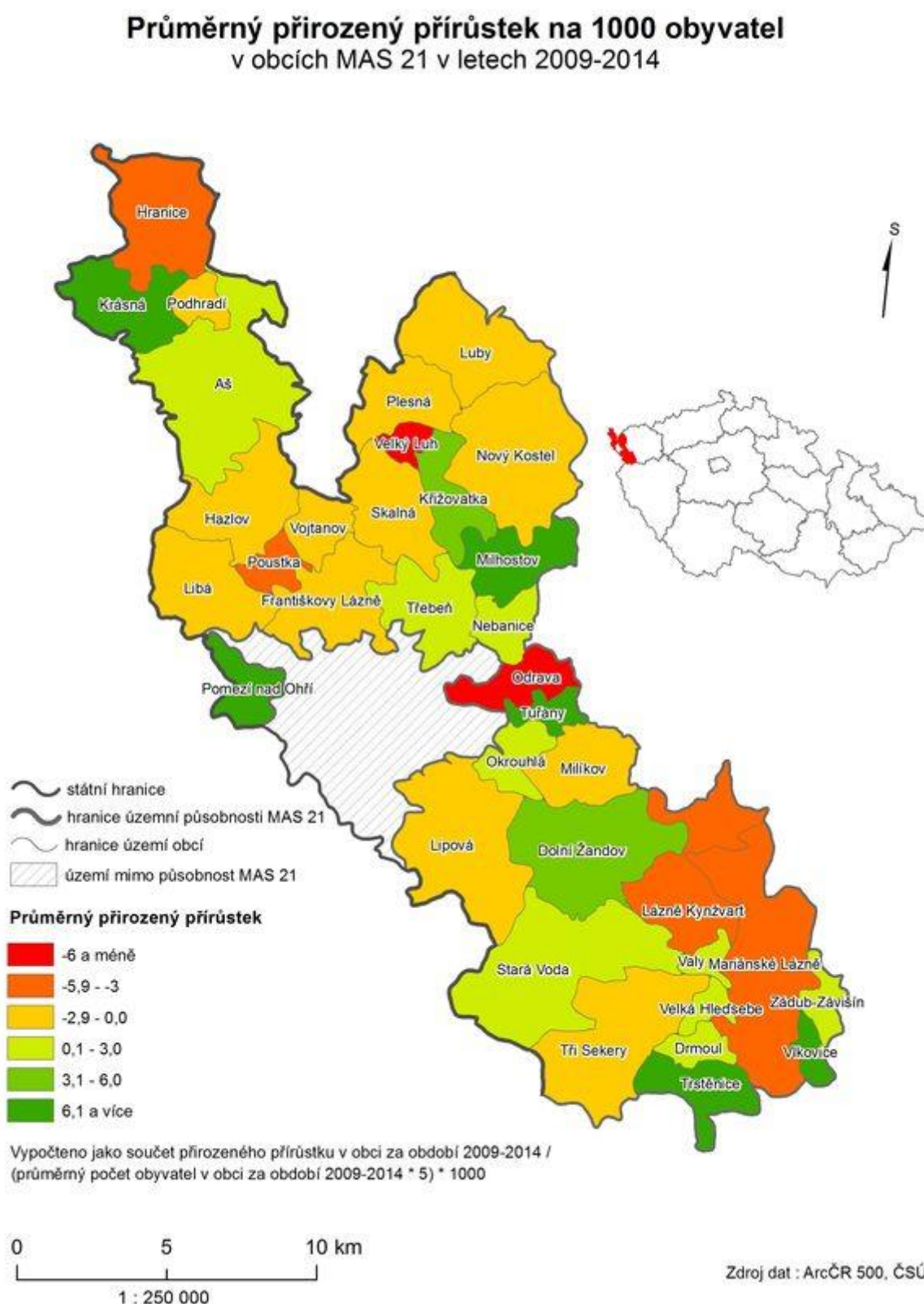
Zdroj: ČSÚ

Mapa č. 4: Celkový přírůstek obyvatelstva mezi roky 2009 – 2014

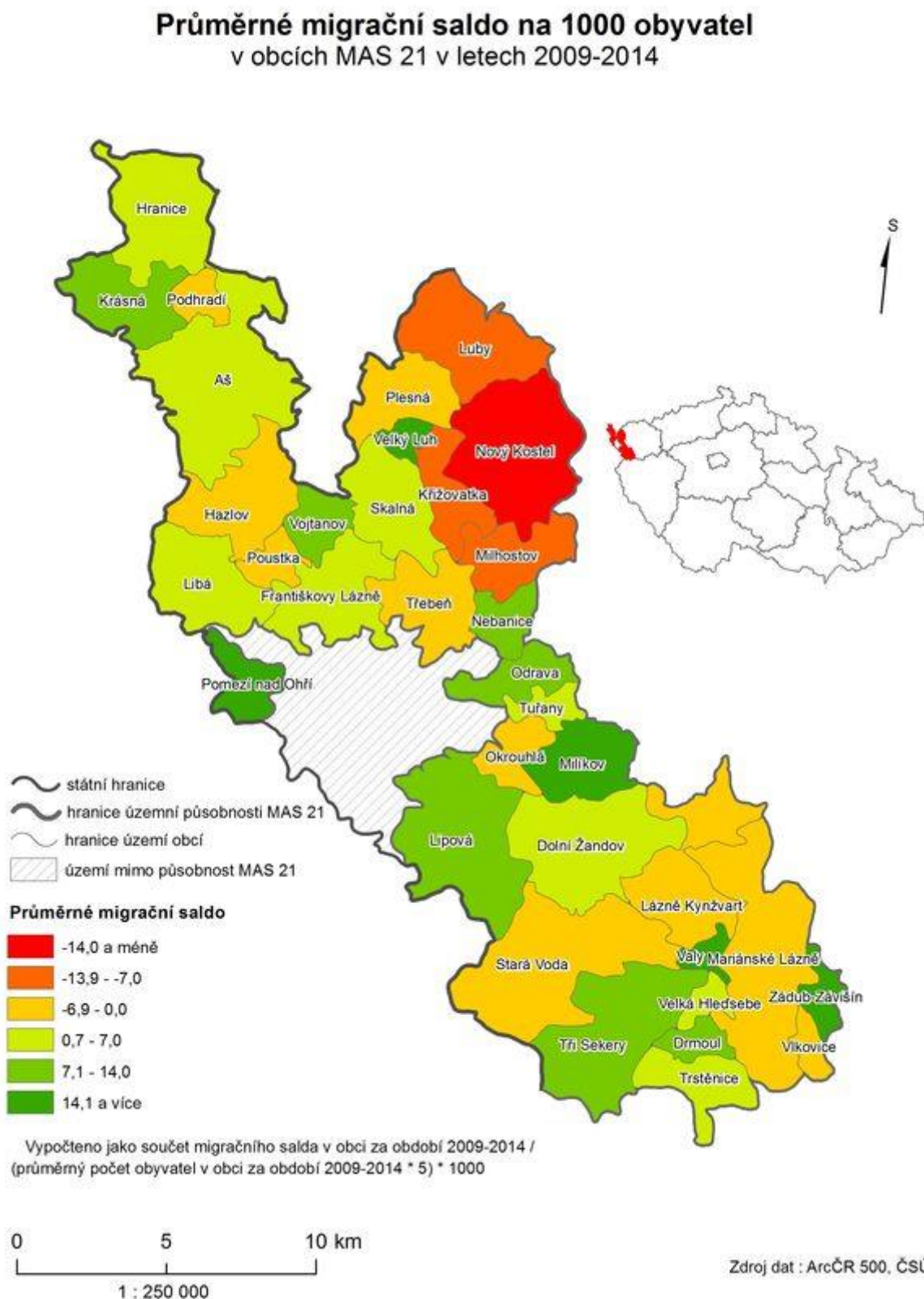

Mezi roky 2009 a 2014 ubylo nejvíce osob v obcích Lubska, a to především v Lubech a v Novém Kostele. Naopak kladných hodnot dosahovaly ukazatele celkového přírůstku na území Chebska (Pomezí nad Ohří, Milíkov) a v obci Krásná na Ašsku.

Mapa č. 5: Přirozený přírůstek na území MAS 21 (2009 – 2014)

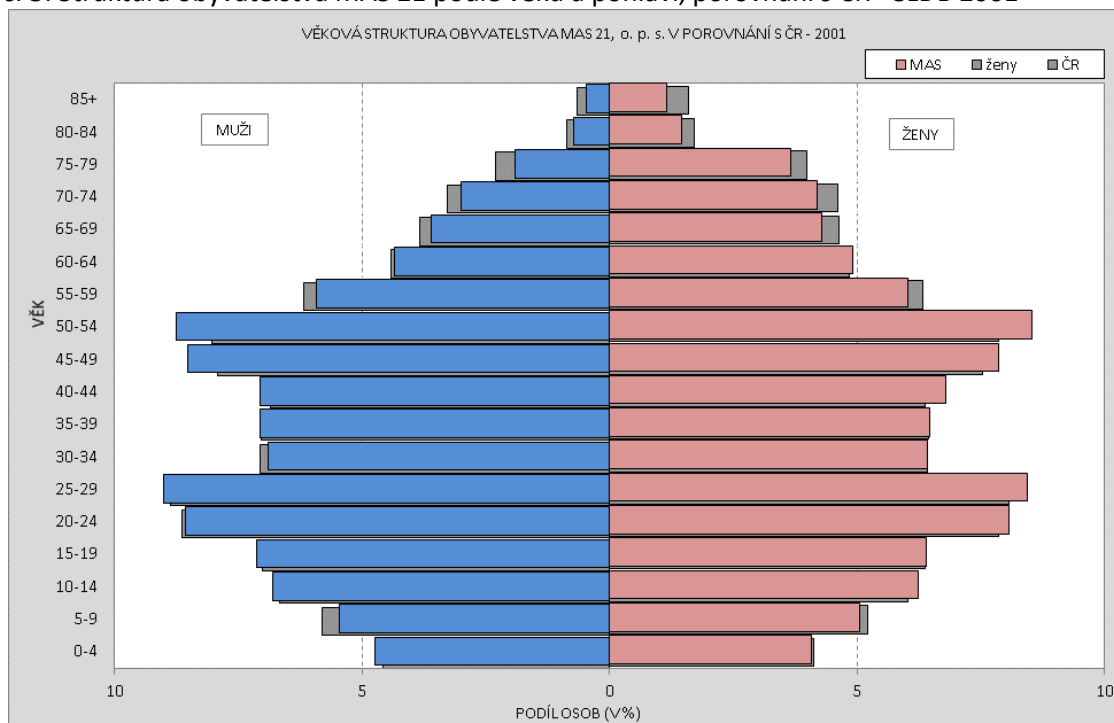
Mapa č. 6: Migrační přírůstek na území MAS 21, o. p. s. 2009 -2014

Důsledky poválečného vývoje jsou viditelné i na složení obyvatelstva dle různých demografických charakteristik. Vliv historických událostí se postupně snižuje a mizí, ale i přes to při podrobném pohledu

na složení a strukturu obyvatelstva MAS 21 je stále znatelný. V porovnání s věkovou strukturou České republiky jsou na struktuře obyvatelstva MAS 21 podle věku a pohlaví v roce 2001 a 2011 viditelné mírné odchylky. Zajímavý je nadprůměrný počet osob narozených v 50. letech 20. století.

Graf č. 3: Struktura obyvatelstva MAS 21 podle věku a pohlaví, porovnání s ČR - SLDB 2001

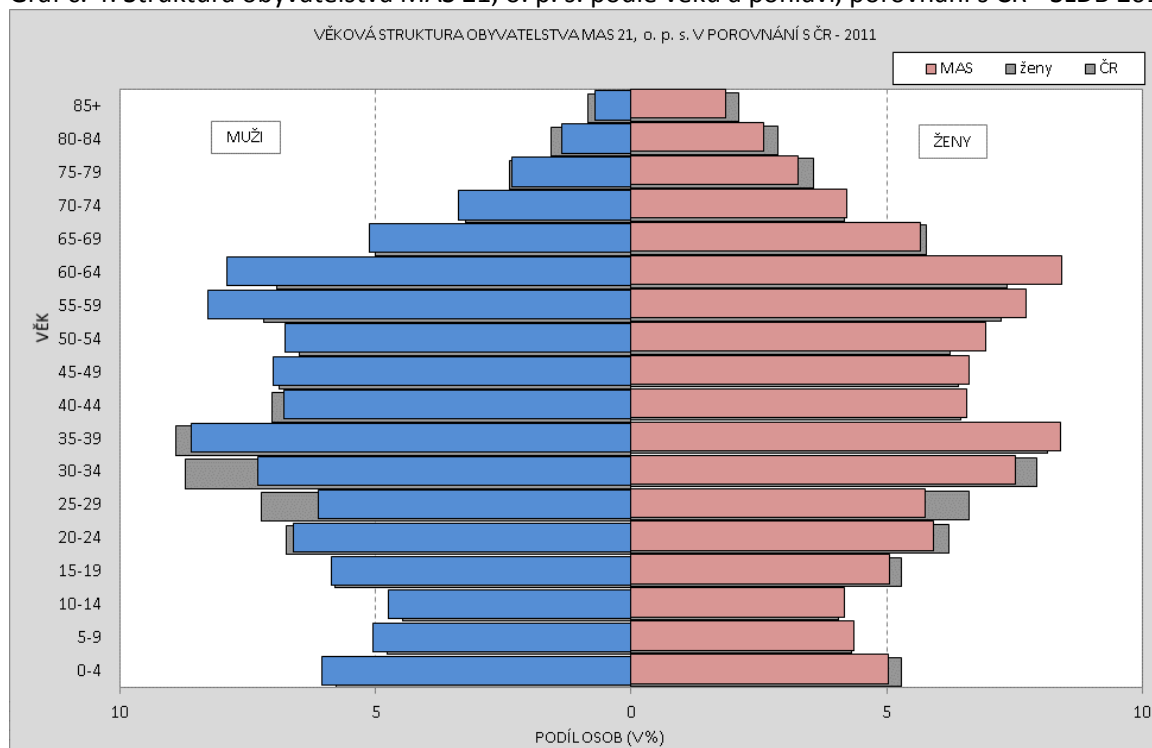

Zdroj: SLDB 2001 Vysvětlivky: ■ Muži MAS 21 ■ Ženy MAS 21 ■ ČR

Při porovnání struktury obyvatelstva podle věku a pohlaví mezi roky 2001 a 2011 je znatelný proces stárnutí populace, kdy se rodí méně dětí a naopak populačně silné ročníky se posouvají a v průběhu následujících 5 a 10 let se budou posouvat do důchodového věku. Do dalších let je potřeba počítat s nárůstem podílu osob starších 65 let v důchodovém věku, zároveň s poklesem zaměstnaných osob v ekonomicky aktivním věku (15 - 64 let). Současný snižující se podíl dětské složky začne být znatelný cca za 10 -15 let, kdy se dnes narozené děti budou zapojovat na trh práce. Z porovnání let 2001 a 2011 také vyplývá snížení podílu osob, kterým bylo v roce 2001 25 let a v roce 2011 35 let, které lze vysvětlit vystěhováním osob této generace mimo území MAS 21.

Všechny výše zmíněné faktory budou ovlivňovat mimo jiné i sociální oblast na území MAS 21 a to negativně. Mladí lidé, kterých je čím dál méně, se stále častěji stěhují za vzděláním a prací mimo území MAS 21. Na venkově zůstávají generace starších osob, které se posouvají do důchodového věku. Na struktuře obyvatelstva podle věku a pohlaví dle výsledků SLDB 2011 je viditelné mírné rozšíření základny, které je způsobeno nárůstem narozených dětí v posledních deseti letech. S tímto trendem je spojena současná krizová situace především v mateřských školách, které z kapacitních důvodů odmítají přihlášené děti. Na území MAS 21 je situace palčivá především ve městech Aš, Mariánské Lázně, Lázně Kynžvart. Z terénního výzkumu vyplynulo, že v menších obcích tento problém není. Obce byly ochotny zareagovat na stávající situaci a kapacitně rozšířily stávající mateřské školy (Milhostov), nebo dokonce založily nové mateřské školy (Krásná). Některé venkovské mateřské školy přijímají i děti mladší tří let.

Graf č. 4: Struktura obyvatelstva MAS 21, o. p. s. podle věku a pohlaví, porovnání s ČR - SLDB 2011

Zdroj: SLDB 2011 Vysvětlivky: Muži MAS 21 (modrá), Ženy MAS 21 (červená), ČR (šedá)

Jak prozrazuje věková pyramida, která porovnává strukturu obyvatelstva podle věku a pohlaví na území MAS a ČR, lze na území MAS 21 v následujících letech očekávat intenzivnější nárůst podílu osob starších 60 let než jaký proběhne na území České republiky jako celku. Zároveň z porovnání věkových struktur mezi roky 2001 a 2011, konkrétně věkové skupiny 25 – 29 let v roce 2001 a 35 – 39 let v roce 2011, je viditelný pokles podílu osob této generace na území MAS 21. Pokles může být způsoben výrazným nárůstem jiných věkových skupin nebo migračním chováním této generace. V průběhu uplynulých 10 let se mírně vyrovnával podíl mužů a žen v populaci, a to jak na úrovni České republiky, tak i na úrovni Karlovarského kraje a MAS 21.

Mezi roky 2008 a 2014 došlo k nárůstu indexu stáří jak na území MAS 21, tak i na území celého okresu Cheb, Karlovarského kraje a celé České republiky. Jedná se tedy o celorepublikový trend, který je způsoben posunem silnějších ročníků do důchodového věku a nižším počtem osob do 15 let věku.

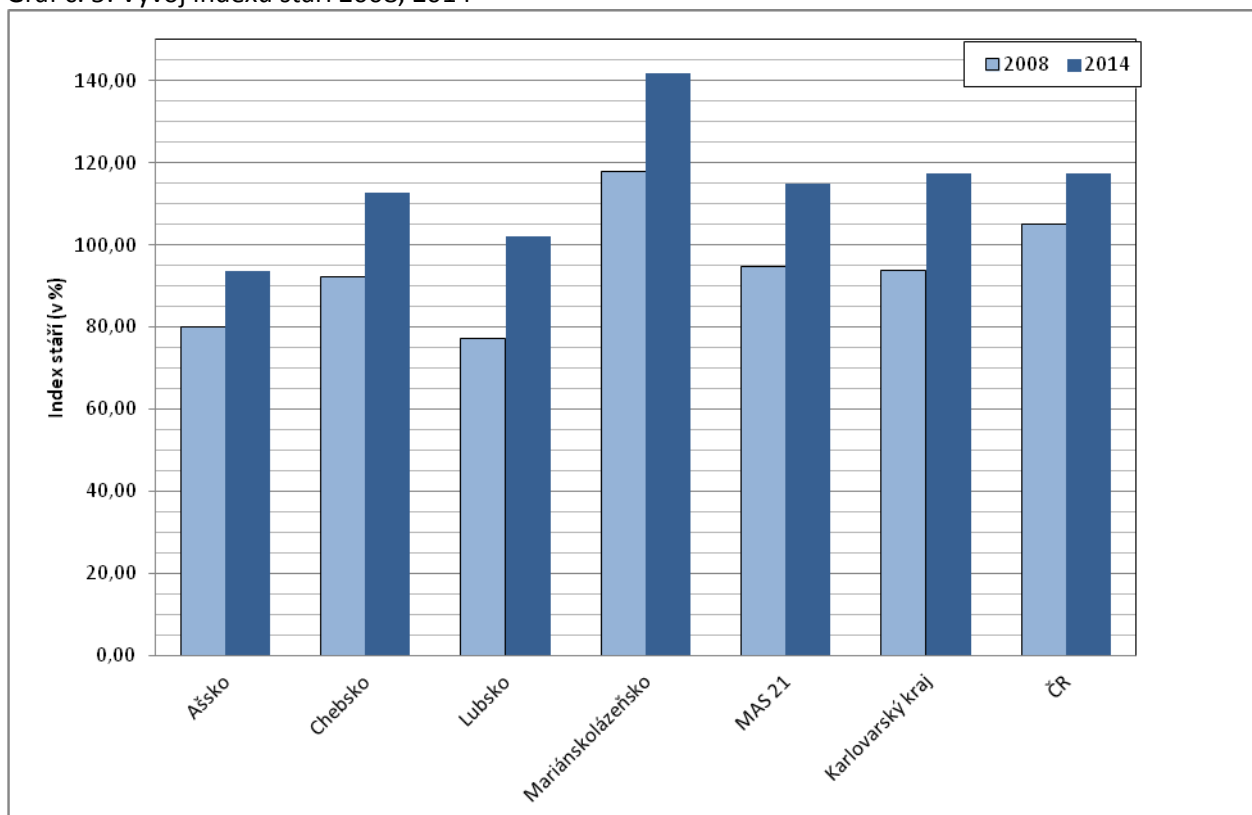
Tabulka č. 11: Věková struktura obyvatelstva MAS - porovnání 2008 a 2014

	Obyvatelé ve věku 0–14 let celkem		Obyvatelé ve věku 15–64 let celkem		Obyvatelé ve věku 65 a více let celkem		Průměrný věk		Index stáří (65/0-14) * 100	
	2008	2014	2008	2014	2008	2014	2008	2014	2008	2014
Ašsko	2 795	2 981	13 056	12 098	2 234	2 795	39,41	41,20	79,93	93,76
Chebsko	1 213	1 329	6 082	5 809	1 120	1 498	38,48	40,50	92,33	112,72
Lubsko	1 266	1 188	5 977	5 301	978	1 214	38,37	40,60	77,25	102,19
Mariánskolázeňsko	2 856	3 004	15 885	14 531	3 367	4 257	40,04	41,65	117,89	141,71
MAS 21	8 130	8 502	41 000	37 739	7 699	9 764	39,11	40,97	94,70	114,84
Karlovarský kraj	44 939	44 487	221 345	202 521	42 119	52 285	39,80	41,80	93,74	117,53
ČR (v tis.)	1 480	1 601	7 431	7 056	1 556	1 880	40,47	41,70	105,14	117,45

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Věková struktura obyvatelstva MAS v jednotlivých obcích je uvedena v samostatné příloze č. 38. Datová základna (Bilance obyvatelstva).

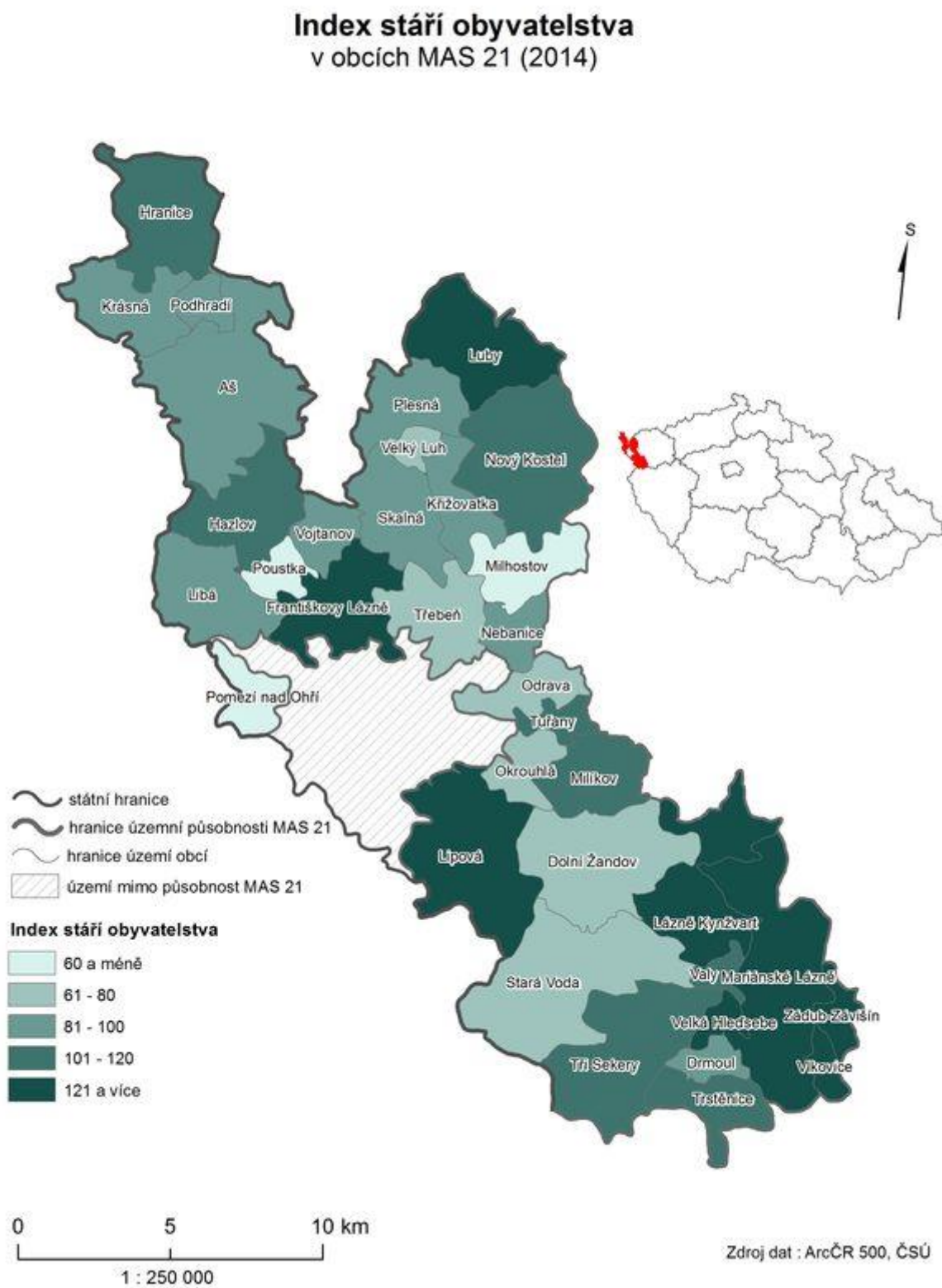
Graf č. 5: Vývoj indexu stáří 2008, 2014

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Nejstarší populace žije v obcích Hranice, Hazlov, Františkovy Lázně, Lipová, Milíkov, Tuřany, Luby, Lázně Kynžvart, Mariánské Lázně, Trstěnice, Valy, Velká Hleďsebe, Tři Sekery, Vlkovice a Zádub – Závšiín. Naopak nejméně osob starších 65 let na dětskou složku populace je v obcích Pomezí nad Ohří, Poustka a Milhostov.

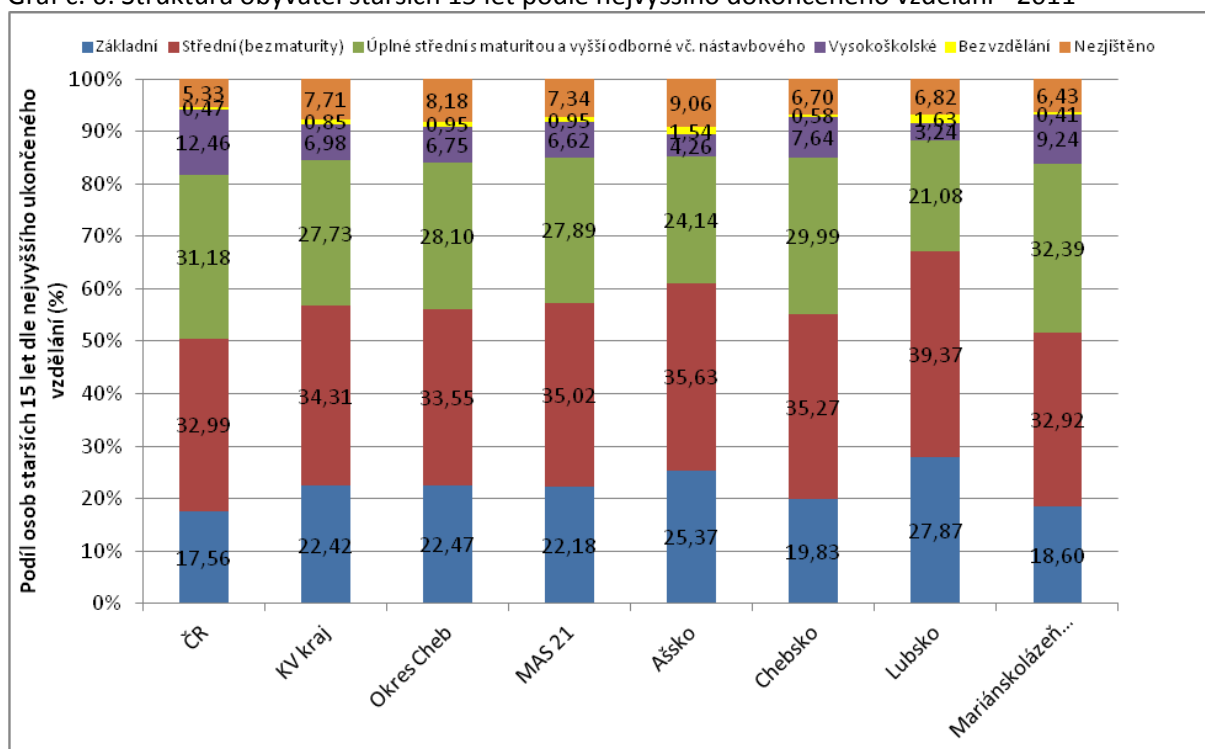
Mapa č. 7: index stáří v jednotlivých obcích MAS 21 – 2014

Struktura osob starších 15 let podle nejvyššího dokončeného vzdělání na území MAS 21 odpovídá venkovskému charakteru osídlení, tzn. vyšší podíl osob se základním vzděláním a vyučením, naopak nižší podíl osob s úplným středoškolským a vysokoškolským vzděláním.

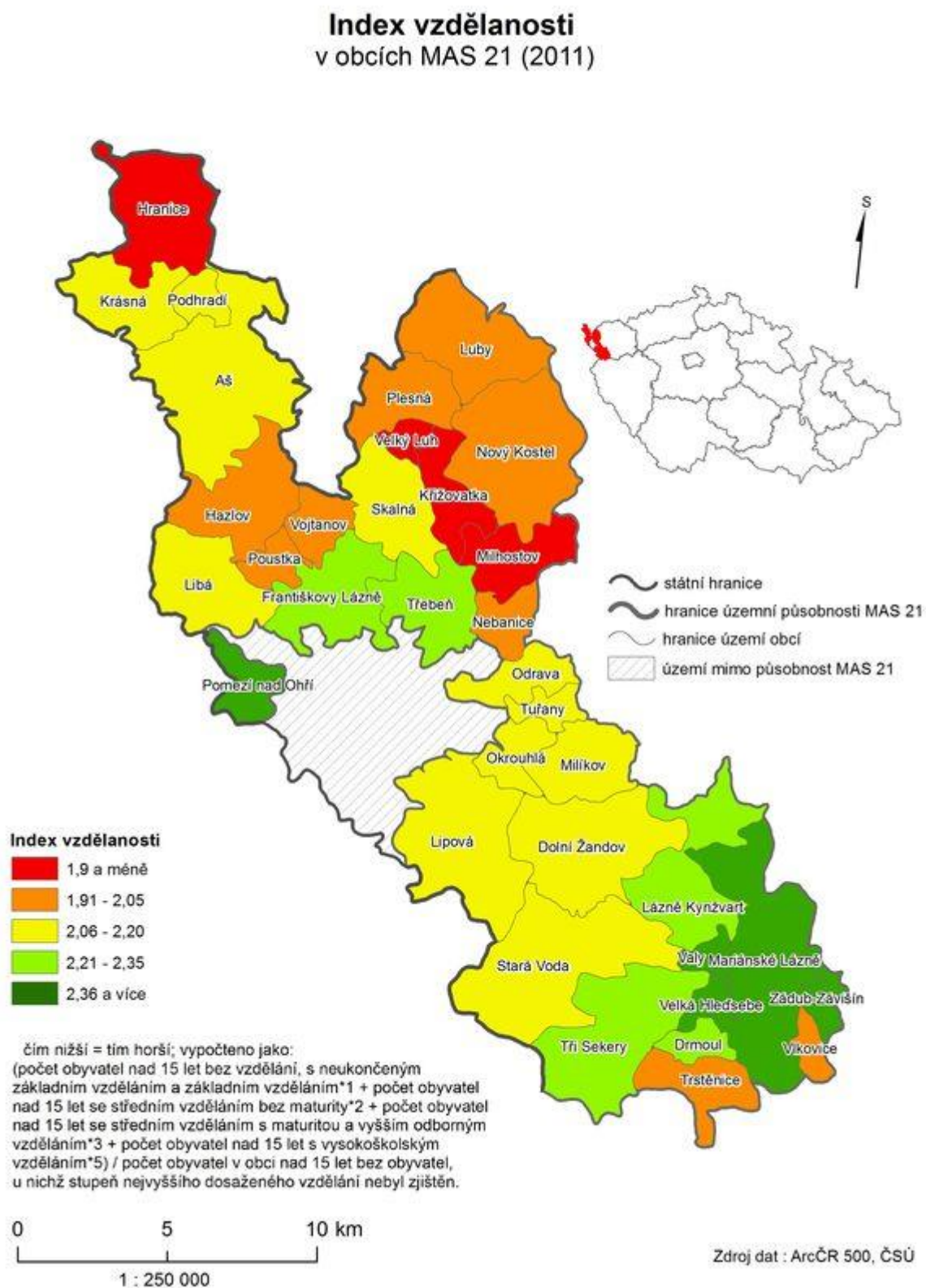
Z výsledků SLDB 2011 vyplývá, že Karlovarský kraj má nejhorší vzdělanostní strukturu obyvatelstva staršího 15 let v celé České republice. V Praze má každý čtvrtý obyvatel starší 15 let vysokoškolské vzdělání (23,6 %), kdežto v Karlovarském kraji žije pouze 7 % vysokoškolsky vzdělaných obyvatel. Rozdíly mezi celorepublikovým průměrem a hodnotami za území MAS 21 se zvyšují, což dokládá zhoršující se vzdělanostní strukturu obyvatelstva studovaného území.

Graf č. 6: Struktura obyvatel starších 15 let podle nejvyššího dokončeného vzdělání - 2011

Zdroj: SLDB 2011

Mapa č. 8: Index vzdělanosti v jednotlivých obcích MAS 21

5.3. Bydlení a domácnosti

Kvalita bydlení a jeho dostupnost jsou jedním z významných ukazatelů životní úrovně. Na území MAS 21 bylo podle výsledků posledního sčítání obyvatelstva v roce 2011 zjištěno celkem 9 586 obydlených domů a 21 569 obydlených bytů. V porovnání s rokem 2001 byl zaznamenán nárůst počtu jak obydlených domů, tak obydlených bytů.

Tabulka č. 12: Obydlené domy a obydlené byty, 2001, 2011 – regiony MAS 21

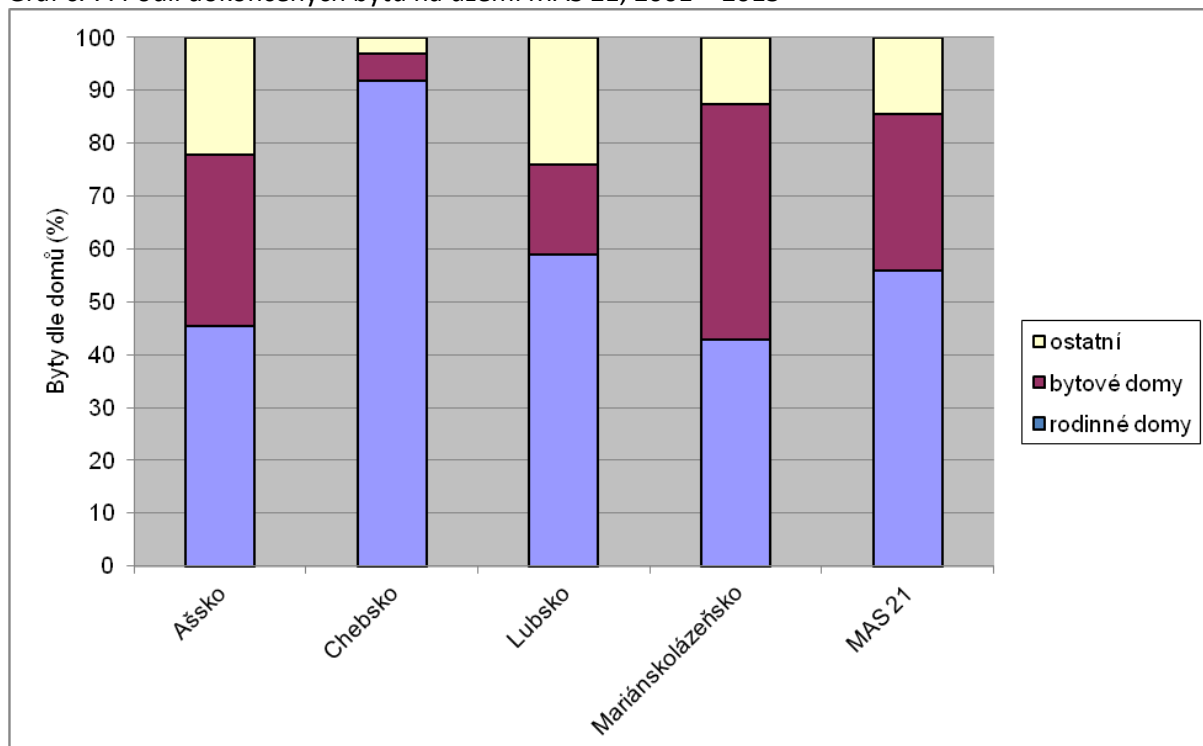
	Obydlené domy		Obydlené Byty		Domy celkem		Podíl obydlených domů (%)	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Ašsko	2 719	2 973	6 446	6 731	2 988	3 372	91	88
Chebsko	1 349	1 695	2 894	3 200	1 541	1 949	88	87
Lubsko	1 505	1 646	2 660	2 876	1 720	1 903	88	86
Mariánskolázeňsko	2 938	3 272	8 695	8 762	3 215	3 625	91	90
MAS 21	8 511	9 586	20 695	21 569	9 464	10 849	90	88

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Porovnání údajů v oblasti bydlení v jednotlivých obcích MAS 21 je uvedeno v příloze č. 4.

V letech 2001 – 2013 bylo na sledovaném území dokončeno celkem 1 911 bytů. Z následujícího grafu je zřejmé, že ve sledovaném období převládala výstavba rodinných domů.

Graf č. 7: Podíl dokončených bytů na území MAS 21, 2001 – 2013

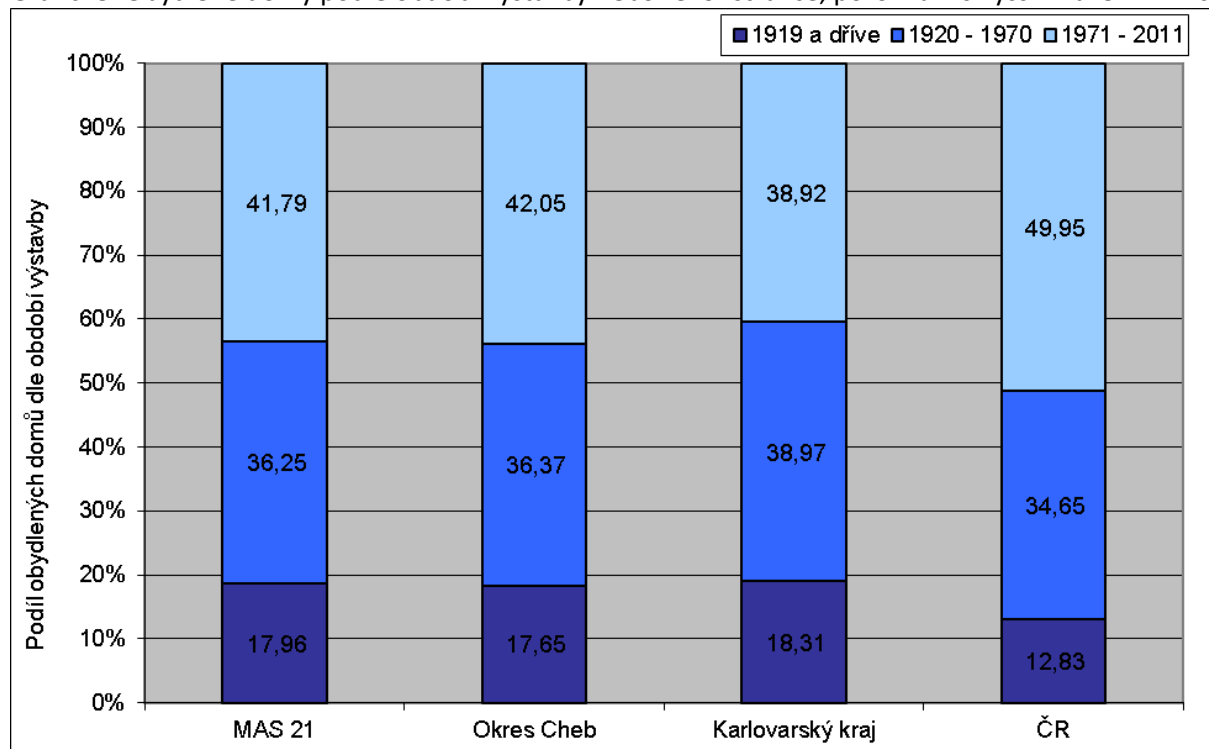
Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Bytové domy byly postaveny ve větších sídlech regionu (Aš, Františkovy Lázně, Plesná, Skalná, Mariánské Lázně, Lázně Kynžvart), výstavba rodinných domů je charakteristická pro menší sídla.

Struktura domovního fondu podle období výstavby na území MAS 21 se významně neliší od struktury domovního fondu v okrese Cheb a v Karlovarském kraji.

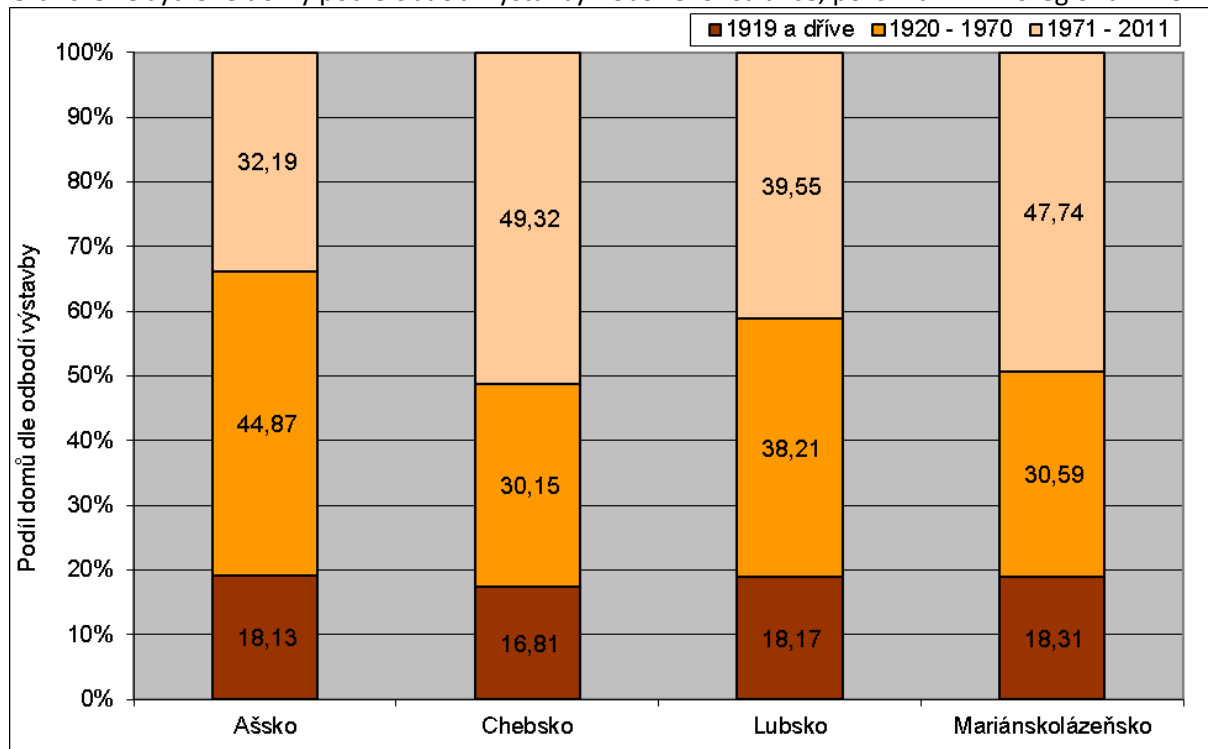
Data k bytové výstavbě v jednotlivých obcích jsou uvedena v samostatné příloze č. 38. Datová základna (Bytová výstavba).

Graf č. 8: Obydlené domy podle období výstavby nebo rekonstrukce, porovnání s vyššími územními celky

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 9: Obydlené domy podle období výstavby nebo rekonstrukce, porovnání mikroregionů MAS 21

Zdroj: ČSÚ

Na území MAS 21 bylo v roce 2001 celkem 23 504 hospodařících domácností. V roce 2011 jich bylo o 49 méně, tzn. 23 455 .

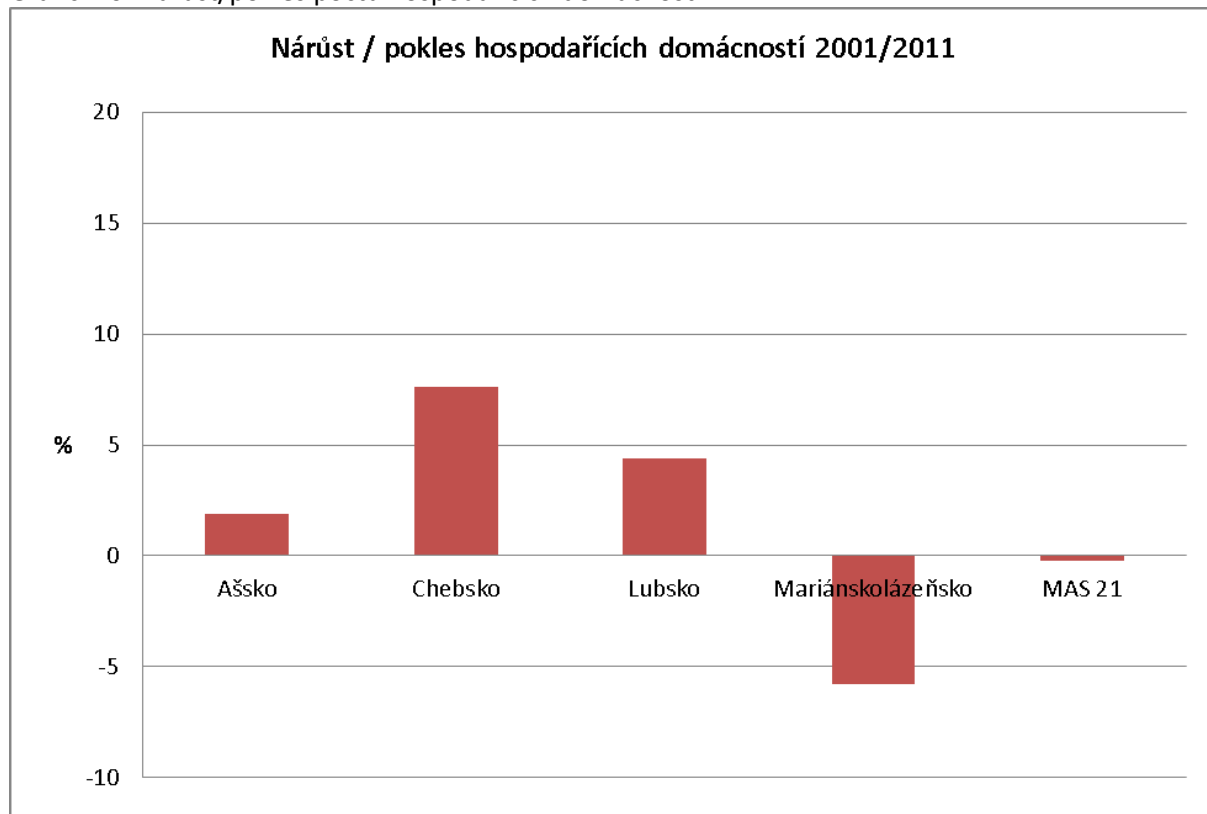
Tabulka č. 13: Hospodařící domácnosti na území MAS 21 – porovnání regionů 2001,2011

	Hospodařící domácnosti(počet)		Rozdíl v %
	2001	2011	
Ašsko	7 225	7 362	1,9
Chebsko	3 304	3 555	7,6
Lubsco	3 035	3 170	4,4
Mariánskolázeňsko	9 940	9 368	-5,8
MAS 21	23 504	23 455	-0,2

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Více než 5 % pokles počtu hospodařících domácností byl za sledované období zaznamenán ve větších sídlech Mariánskolázeňska – Dolní Žandov, Lázně Kynžvart a Mariánské Lázně. Naopak významný nárůst počtu hospodařících domácností byl zjištěn na Chebsku, kde např. v obci Pomezí nad Ohří bylo v roce 2011 zaznamenáno o 88,2 % více hospodařících domácností, než v roce 2001 (výstavba satelitního městečka v Poohří, výstavba nových rodinných domů na Dolní Hraničné). Údaje o hospodařících domácnostech v jednotlivých obcích jsou uvedeny v příloze č. 5.

Graf č. 10: Nárůst/pokles počtu hospodařících domácností

Zdroj: ČSÚ

5.4. Technická infrastruktura

5.4.1. Dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost

Na území MAS 21 je poměrně hustá síť silnic I., II. a III. třídy (viz mapa v samostatné příloze č. 3), což s kvalitním napojením na Spolkovou republiku Německo s sebou nese i zvýšené dopravní zatížení v některých obcích MAS. Největší dopravní zatížení jsou na dílčích úsecích silnic R6 (Cheb – Karlovy Vary), I/21 (Mariánské Lázně – Cheb a Cheb – Vojtanov) s napojením na hraniční přechod Vojtanov – Schönberg a I/64 (Cheb – Aš) s napojením na hraniční přechod Aš – Selb. Nadměrnou dopravní zátěž pociťují především obce, které leží na průtazích silnic I. a II. třídy. Jedná se hlavně o Trstěnice, Drmoul, Starou Vodu, jimiž vede silnice I/21. Nadměrnou dopravní zátěž chtějí obce řešit silničními obchvaty (v současné době probíhá vyjednávání s vlastníky dotčených pozemků). Větší dopravní zátěž je problémem i dalších obcí regionu a tak plány na vybudování silničních obchvatů plánují i další sídla, např. záměrem obce Nebanice je realizovat jižní obchvat obce. Dalším nástrojem pro snižování dopravního zatížení, který obce chtějí využívat, je zvyšování podílu bezmotorové dopravy. V současné době je síť cyklostezek v regionech MAS nedostatečná. V území funguje Cyklostezka Ohře, přeshraniční Mostní stezka a několik dalších místních cyklostezek, především v obcích, např. Starý Rybník – Skalná, cyklostezka Aš - Háj nebo cyklostezka ve Velké Hleďsebi. Stávající síť cyklostezek a cyklotras – viz příloha č. 6. je využívána také v rámci aktivit v oblasti cestovního ruchu. Rozšíření a zkvalitnění cyklistické infrastruktury je jednou z priorit obcí MAS, což ukazují záměry v této oblasti, které jsou součástí samostatné přílohy č. 7. Zásobník projektů. Důležité je také zajištění efektivního napojení cyklodopravy

na jiné formy dopravy, zejména autobusové či vlakové, neboť jak vlaky, tak i autobusy v území MAS zajišťují přepravu kol (viz. níže v této kapitole).

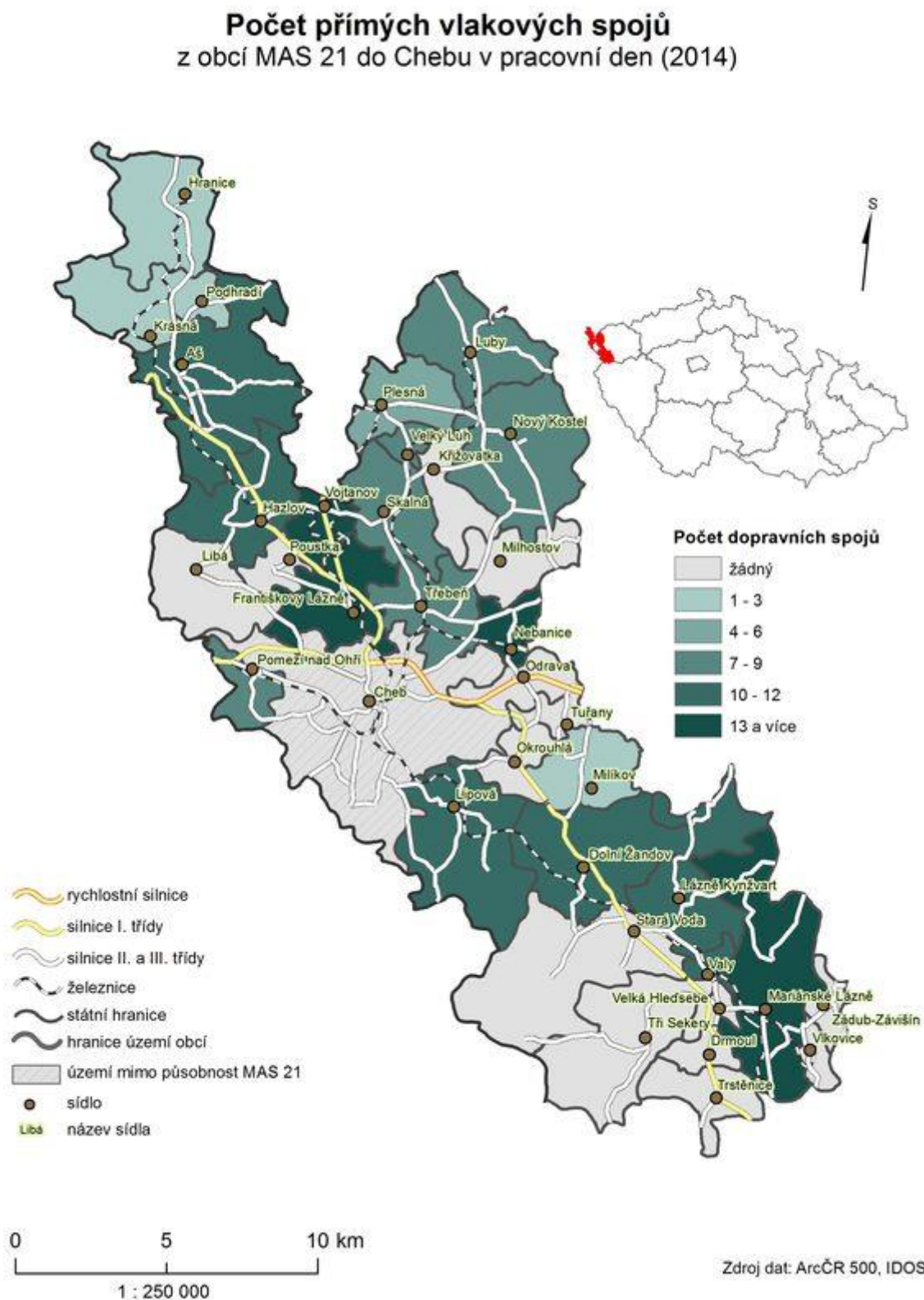
Asi největší problém v oblasti infrastruktury v regionech MAS 21 je špatný stav místních komunikací. Tento problém velmi intenzivně vnímají nejenom zástupci místní samosprávy, ale i obyvatelé jednotlivých obcí, kteří v realizovaném dotazníkovém šetření vyjádřili nespokojenost se stavem komunikací (80% respondentů byla se stavem místních komunikací nespokojena). Z tohoto důvodu všechny obce MAS plánují obnovu místních komunikací, a to i přes to, že se jedná o vysoké finanční investice, které často překračují možnosti obecních rozpočtů. Součástí investic do obnovy místních komunikací je i tvorba projektových dokumentací, které jsou nezbytnou součástí každého projektu.

Z projektových záměrů obcí MAS 21 na období 2014 – 2020, viz. samostatná příloha č. 7. Zásobník projektů vyplývá, že vedle technického stavu komunikací je také velkým tématem zvyšování bezpečnosti a kvality infrastruktury pro pěší, včetně snižování bariér pro tělesně hendikepované obyvatele i návštěvníky regionu.

Obce plánují také další zlepšení v oblasti dopravní bezpečnosti a vybavenosti (obnova a doplnění dopravního značení, dopravní zrcadla, retardéry, přechody pro chodce, chodníky), viz. samostatná příloha č. 7. Zásobník projektů.

Územím MAS 21 vedou dvě nadregionální železniční tratě - trať č. 170 (Praha – Plzeň – Mariánské Lázně - Cheb) a trať č. 140 (Cheb – Karlovy Vary – Chomutov). Regionální tratě jsou v úsecích **Mariánské Lázně - Karlovy Vary (č. 149)** – po celé trati projede denně celkem 21 spojů (tam i zpět), v intervalu cca 2 hodin. **Cheb – Hranice (č. 148)** - většina spojů je oboustranně soustředěna v úseku Cheb – Aš (celkem 23 spojů ve všední dny a 16 spojů o víkendech). V úseku Cheb – Hranice jsou vypraveny oboustranně celkem pouze 2 spoje ve všední den a 2 spoje o víkendech. **Františkovy Lázně – Plesná (č. 147)** – po trati projede oboustranně celkem 10 spojů ve všední den a o víkendech 8 spojů. **Cheb – Luby (č. 146)** – v pracovní dny projede v obou směrech celkem 18 spojů, o víkendech 10 spojů. Intenzitu vlakových spojů z obcí MAS 21 do Chebu znázorňuje následující mapa.

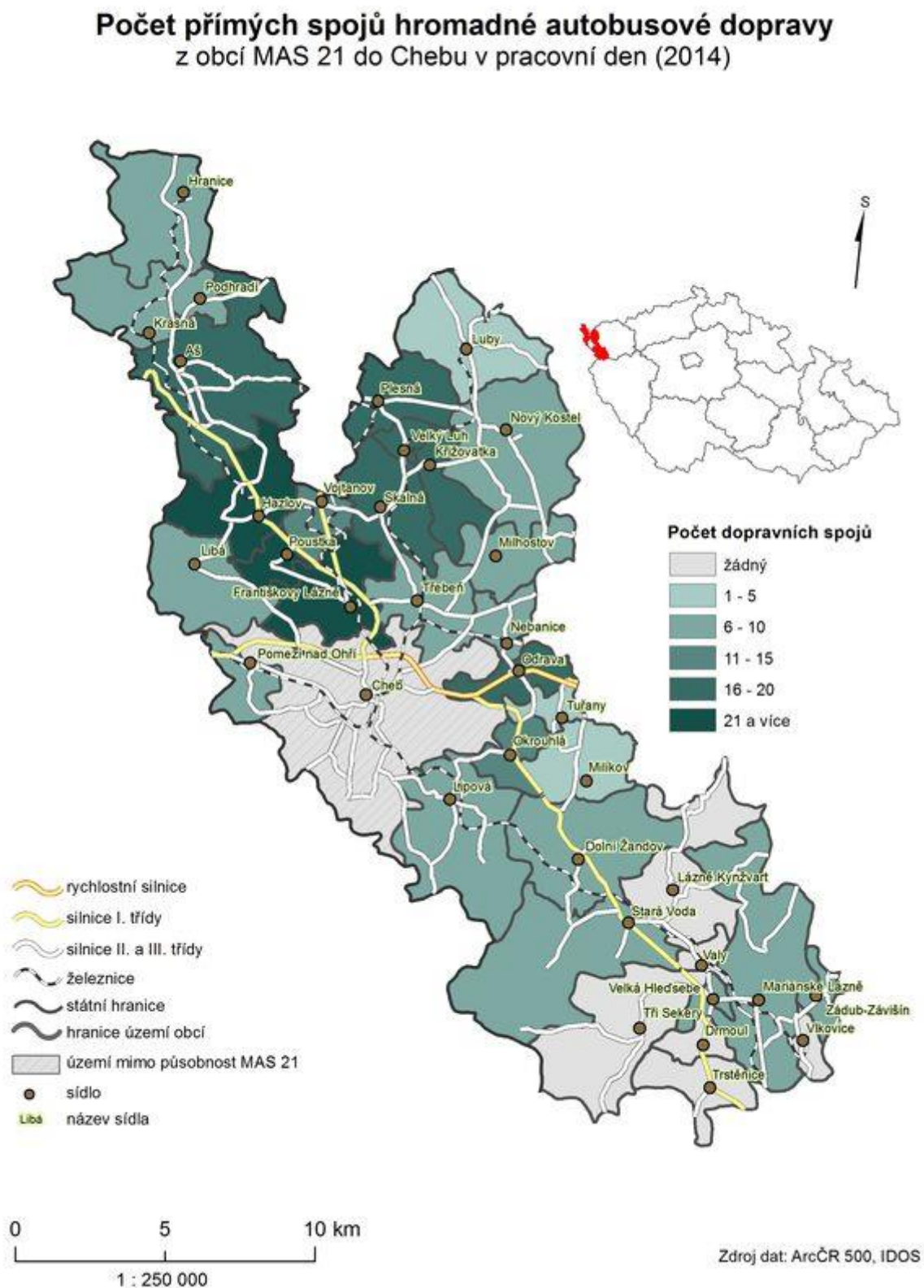
Mapa č. 9: Počet přímých vlakových spojů z obcí MAS 21 do Chebu

Dopravu na těchto tratích zajišťují České dráhy, a.s. a GW Train Regio a.s. (trať č. 149). Ve vlacích na uvedených tratích je možno využít nabídku přepravy jízdních kol. Zkvalitnění železniční dopravní obslužnosti určitě přinese projekt znovuzprovoznění železniční tratě Aš – Selb – Hof, který připravuje město Aš, i vybudování nádraží, které plánuje obec Velký Luh.

Veřejnou autobusovou dopravu v regionu MAS 21, včetně MHD v Aši zajišťuje především společnost Autobusy Karlovy Vary a.s., která působí v celém okrese Cheb. Městskou hromadnou dopravu v Mariánských Lázních zabezpečuje společnost Městská doprava Mariánské Lázně s.r.o. Frekvence autobusové dopravy v jednotlivých obcích odpovídá velikosti sídla. Kromě obce Vlkovice, kam nezajíždí žádný autobusový spoj, je autobusová doprava zabezpečena ve všech obcích s min. intenzitou 3 spoje v jednom směru ve všední den. Nedostatek autobusových spojů je ve většině obcí, s výjimkou Aše, Mariánských Lázní a Františkových Lázní pociťován zejména ve večerních hodinách, o víkendech a o svátcích. Ve všední dny je dopravní obslužnost v regionu dobrá. V rámci dotazníkového šetření pak dopravní obslužnost jako dobrou hodnotilo přibližně 50% oslovených, což určitě není vysoké číslo. Intenzitu autobusových spojů do Chebu znázorňuje následující mapa.

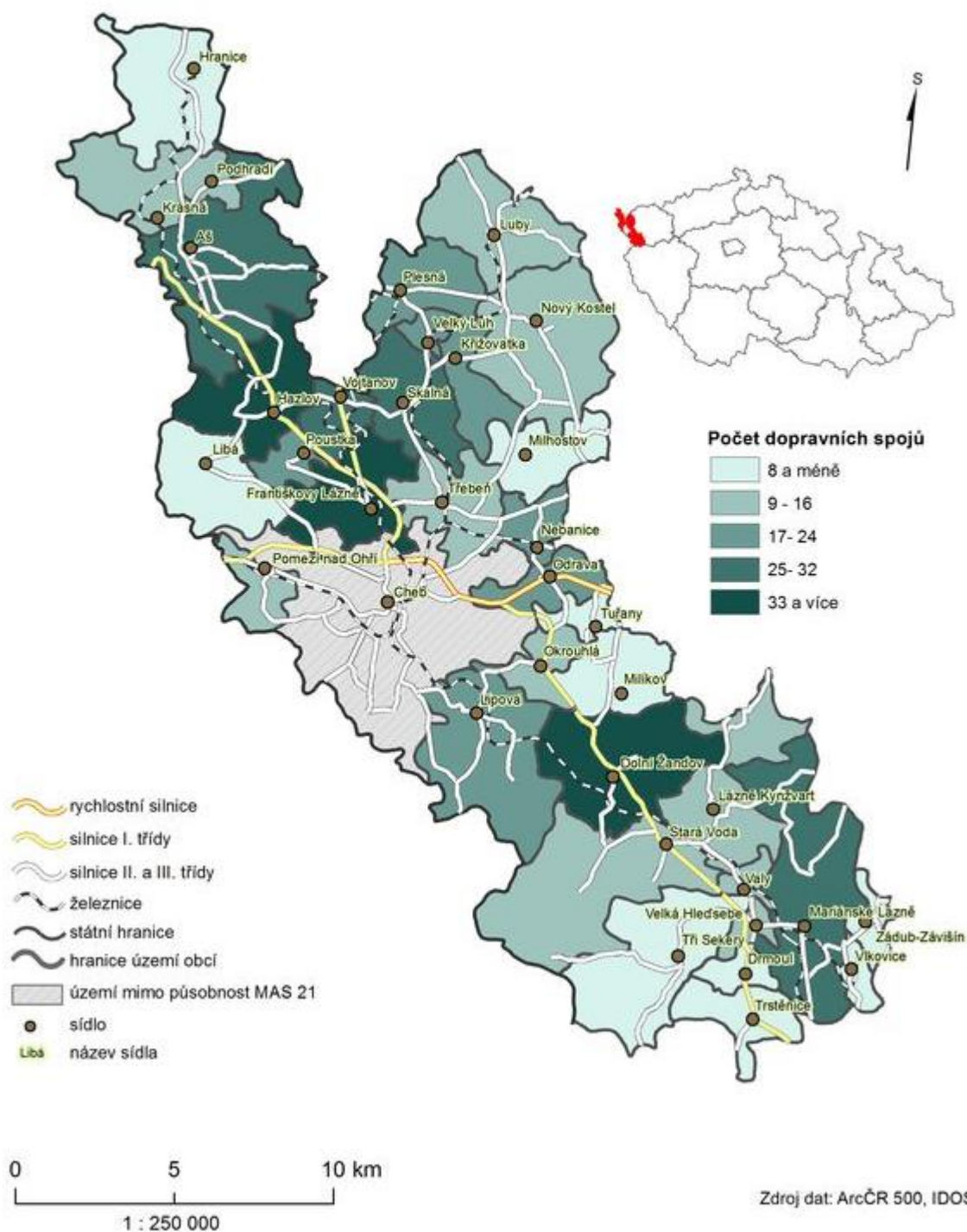
Mapa č. 10: Počet přímých autobusových spojů z obcí MAS 21 do Chebu

Z následující mapy a tabulky v příloze č. 8. je zřejmá celková intenzita všech spojů (vlakové i autobusové) z obcí MAS 21 do Chebu.

Mapa č. 11: Počet všech přímých spojů z obcí MAS 21 do Chebu

**Počet všech přímých spojů hromadné dopravy
z obcí MAS 21 do Chebu v pracovní den (2014)**

Společnost Autobusy Karlovy Vary a.s. zajišťuje také cyklodopravu pod názvem CykloEgrentis, což je systém cyklodopravy, který funguje v rámci celého Karlovarského kraje. Území MAS 21 se však týká pouze linka vedoucí na trase Cheb – Hazlov – Aš – Nejdek. Pro cestování v Euroregionu Egrentis (Karlovarský kraj a německé příhraničí) je možné využít integrovaného dopravního systému veřejné dopravy EgroNet, který nabízí možnost cestovat vlaky, autobusy a městskou hromadnou dopravou v regionu čtyř zemí, a to po částech Karlovarského kraje a ve vybraných okresech Bavorska, Durýnska a Sasko. Jízdenky EgroNet platí :

- ve 2. třídě všech vlaků ČD na vybraných tratích
- ve 2. třídě vlaků dopravce GW Train Regio, a.s. na vybraných tratích
- v Německu ve 2. třídě vybraných regionálních tratí
- ve vybraných autobusových linkách v ČR a v Německu
- ve spojích MHD ve vybraných městech ČR a v Německu
- u vybraných partnerů (např. kulturní zařízení, muzea, restaurace) v ČR a v Německu.

Přeprava jízdního kola jako spoluzavazadla je s jednodenní síťovou jízdenkou EgroNet zdarma.

Využití síťové jízdenky EgroNet je uvedeno v tabulce v příloze č. 9.

5.4.2. Vodohospodářská infrastruktura

Dalším velkým tématem v oblasti infrastruktury je vodohospodářská infrastruktura. Veřejné vodovody a systém kanalizace pokrývá většinu obcí MAS 21, jak ukazuje tabulka v příloze č.10. Výrobu a dodávku pitné vody včetně odkanalizování a čištění odpadních vod zajišťuje na většině území MAS 21 vodárenská společnost CHEVAK Cheb, a.s.

V částech území, kde není zaveden vodovod pro veřejnou potřebu je zásobování pitnou vodou zajišťováno z domovních studní. I v období 2014 – 2020 plánují obce další rozšíření (popř. revitalizaci) vodovodní a kanalizační sítě. Přehled záměrů obcí oblastí v oblasti vodohospodářské infrastruktury je uveden v samostatné příloze č. 7. Zásobník projektů (Vodohospodářská infrastruktura).

Z výše uvedených tabulek a záměrů vyplývá, že pokrytí území vodohospodářskou infrastrukturou je nedostatečné, což je z hlediska kvality života v regionu určitě negativní fakt. Lze tedy říci, že v dalším programovacím období bude problematika vodovodních a kanalizačních sítí v regionu jedno z nejzásadnějších témat.

5.4.3. Plynofikace

Rozvoj plynofikační sítě v území MAS je spojen zejména s koncem minulého století, kdy v souvislosti se zvýšením kvality životního prostředí i života v obcích byla realizována a z veřejných prostředků podporována řada projektů na rozvoj tohoto druhu infrastruktury. V současné době rozvoj plynofikace brzdí vysoké ceny plynu.

Tabulka č. 14: Plynofikace v obcích MAS 21

Plynofikace					
Název obce	ano/ne	Pozn.	Název obce	ano/ne	Pozn.
Ašsko					
Aš	ano		Krásná	ano	
Hranice	ano	podstatná část	Podhradí	ne	
Hazlov	ano	částečná	Vojtanov	ne	
Chebsko					
Libá	ne		Poustka	ne	
Lipová	ne		Pomezí nad Ohří	ne	
Milíkov	ne		Tuřany	ne	
Odrava	ano	pouze místní části Odrava a Mostov	Nebanice	ano	pouze místní část Nebanice
Okrouhlá	ne		Františkovy Lázně	ano	
Lubsko					
Křižovatka	ano	pouze místní část Křižovatka	Plesná	ano	pouze místní části Plesná, Vackov a Smrčina
Luby	ano		Skalná	ano	
Milhostov	ne		Třebeň	ano	pouze ve 4 z 9 místních částí
Nový Kostel	ne		Velký Luh	ano	částečná
Mariánskolázeňsko					
Dolní Žandov	ano	pouze místní část Dolní Žandov	Tři Sekery	ano	pouze místní části Tři Sekery a Tachovská Huť
Drmoul	ano		Valy	ano	částečná - cca 90 %
Lázně Kynžvart	ano	pouze místní část Lázně Kynžvart	Velká Hleďsebe	ano	
Mariánské Lázně	ano		Vlkovice	ne	
Stará Voda	ano	pouze místní část Stará Voda	Zádub-Závišín	ano	pouze část místní části Závišín
Trstěnice	ne				

Zdroj: Vlastní šetření

Požadavky obcí do dalšího programovacího období týkající se plynofikace jsou minimální.

5.5. Veřejná prostranství a ostatní technická infrastruktura

V minulých letech mnoho obcí regionu investovalo do úprav veřejných prostranství, obnovy veřejného osvětlení a na některých místech byl instalován veřejný rozhlas a radarový měřič rychlosti. Finanční podporu ve většině případů získaly obce z ROP Severozápad, OP Životní prostředí, Programu rozvoje venkova a příspěvku Karlovarského kraje.

Obec Dolní Žandov realizovala projekt z OP Životní prostředí zaměřený na regeneraci sídelní zeleně a z POV KV kraje získala podporu na revitalizaci veřejné zeleně v centru obce. Z programu LEADER zase realizovala projekt na obnovu hřbitova, jehož součástí byla také úprava prostranství hřbitova. V obci

Drmoul proběhl ve dvou etapách projekt Regenerace zeleně v obci Drmoul, který byl zaměřen nejen na výsadbu a regeneraci zeleně na veřejných prostranstvích, ale také na úpravu vodní nádrže na návsi v centru města. Z programu LEADER byl realizován projekt úpravy veřejného prostranství v okolí kaple sv. Josefa. V Křižovatce bylo obnoveno veřejné prostranství před kostelem sv. Kateřiny a v části obce. Na obnovu zeleně byly zaměřeny projekty v Lázních Kynžvartu, Třech Sekerách, Staré Vodě, Velké Hleďsebi, Vlkovicích, Tuřanech. V Lázních Kynžvartu bylo obnoveno prostranství z programu LEADER. Cílem projektu revitalizace a regenerace centra obce Lipová, bylo vytvořit centrální prostory pro odpočinek a shromažďování občanů a návštěvníků obce. V Libé byla opravena hřbitovní kaple. Revitalizací Masarykova náměstí v Hranicích došlo k zatraktivnění centra města. V Mariánských Lázních byla provedena rekonstrukce parků (úprava komunikací, mobiliář, výsadba zeleně). Zóna klidu v intravilánu Mariánských Lázní byla vytvořena v bývalém vojenském areálu. V Poustce realizovali parkové úpravy a obnovu veřejných prostranství. Ve Skalně bylo ve 3 etapách revitalizováno historické jírovcové stromořadí. Obnova nebo výstavba veřejného osvětlení byla provedena např. v Lipové, Skalně, Třebení, Vojtanově, Staré Vodě, Drmoulu, Tuřanech, Velkém Luhu, Poustce.

Obr. č. 2: Obnovené prostranství v okolí kaple sv. Josefa v Drmoulu

Obr. č. 3: Obnovený hřbitov v Dolním Žandově

Pozitivní progres v péči o veřejná prostranství v obcích MAS ocenily i respondenti dotazníkového šetření v jednotlivých obcích. Více než 80% dotázaných vyjádřilo spokojenost se vzhledem své obce. I přes viditelné pozitivní změny, které v oblasti kvality i funkčnosti veřejných prostranství v minulých letech proběhly, je kvalita veřejných prostranství v mnoha obcích MAS nedostatečná. Podle dotazníkového šetření lidem chybí zejména kvalitní volnočasová infrastruktura pro děti i dospělé. Nutnost dalších investičních aktivit v oblasti péče o veřejná prostranství dokazují i plánované projekty, které obce v této oblasti plánují- viz samostatná příloha č. 7. Zásobník projektů (Veřejná prostranství).

V dalším programovacím období budou veřejná prostranství (obnova zeleně, obnova či výstavba veřejného osvětlení, parky, hřiště, nákup techniky na úpravu veřejných prostranství, úprava pietních míst a hřbitovů) důležitým tématem udržitelného rozvoje území MAS 21. Obce v příštích letech plánují také rozšíření a zkvalitnění další technické infrastruktury, která zvyšuje kvalitu života obyvatel regionu. V příštích letech plánují zřízení veřejného rozhlasu v Plesné, Okrouhlé, Nebanicích, Lipové, Staré Vodě, Drmoulu, Trstěnicích, ve Valech a v Zádubu – Závišíně.

5.6. Životní prostředí

Krajinným rázem je sledované území velmi rozmanité. Největší část rozlohy zaujímá Chebská pánev, která se rozkládá v podkrušnohorské nížině a jejíž průměrná nadmořská výška je 450 m. Na jihozápadě zasahuje na území místní akční skupiny výběžek Českého lesa, na severozápadě vyvýšenina Smrčín. Nejvýše položená místa jsou okolo Lázní Kynžvartu s nejvyššími vrcholy Lesný (983 m n. m.) a Lysina (982 m n. m.). Tyto vrcholy jsou součástí Slavkovského lesa.

Vodní toky z oblasti MAS 21 patří ke třem povodím – Ohře, Mže a Sály. Řeka Ohře pramení v Německu, od hranice se rozlévá ve vodní nádrž Skalka, dále řeka protéká Chebskou pánví k východu. Největším přítokem Ohře je řeka Odava, která pramení na jihozápadním svahu vrchu Dyleně a je na ní vybudována vodní nádrž Jesenice. Přehrady Skalka a Jesenice leží na území města Cheb, tzn. mimo území MAS 21, ale ovlivňují i území členských obcí. Na území MAS 21 leží menší přehrady Horka a Halštrov, které slouží jako vodní zdroje.

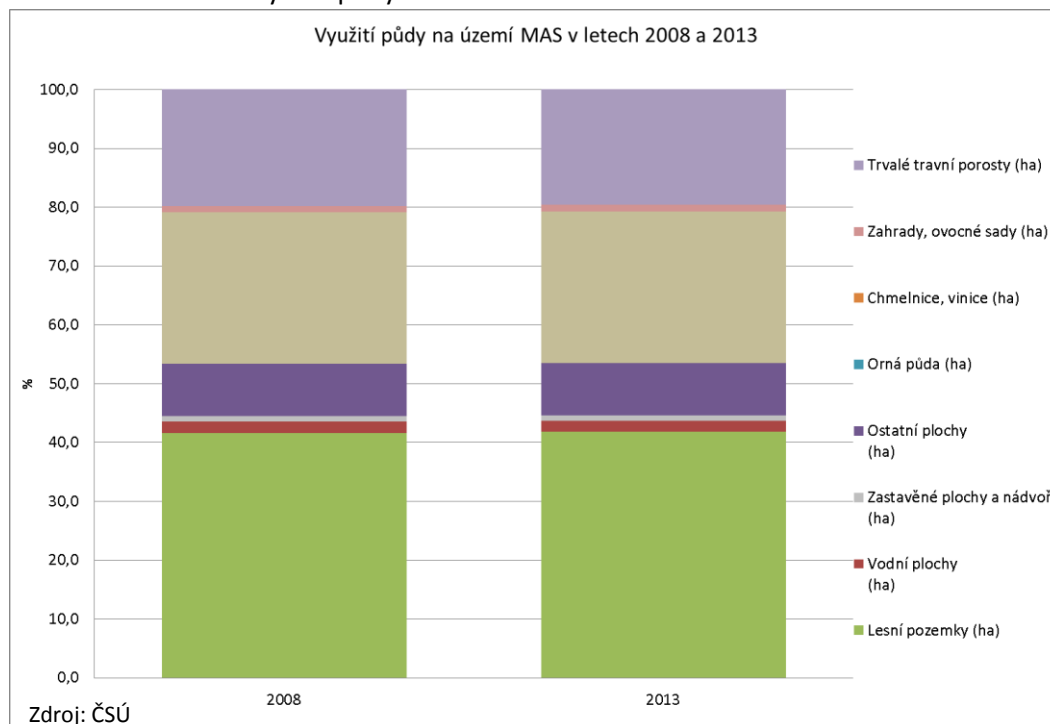
Klimatické podmínky jsou ovlivňovány převažujícím západním prouděním vzduchu, který přináší od Atlantického oceánu vlhký vzduch a časté vodní srážky. Převládá zde vliv přímořského podnebí.

5.6.1. Využití a ochrana půdy

Z půdních druhů převládají středně těžké písčitohlinité a hlinité půdy (67,8 %), dále jsou zastoupeny lehké hlinité půdy (29,4%), těžké jílovité (2,2 %) a na některých lokalitách se vyskytují i rašeliništní půdy (0,6 %).

Využití půdy na území MAS 21 se výrazně neliší od struktury využití půdy na území celé České republiky. Nejvíce lesů je na území Ašska, naopak nejintenzivněji se zemědělsky hospodaří na území Chebska (nejvyšší podíl zemědělské půdy a z ní největší podíl orné půdy). Srovnání využití půdy na území MAS 21 v letech 2008 a 2013 znázorňuje následující graf.

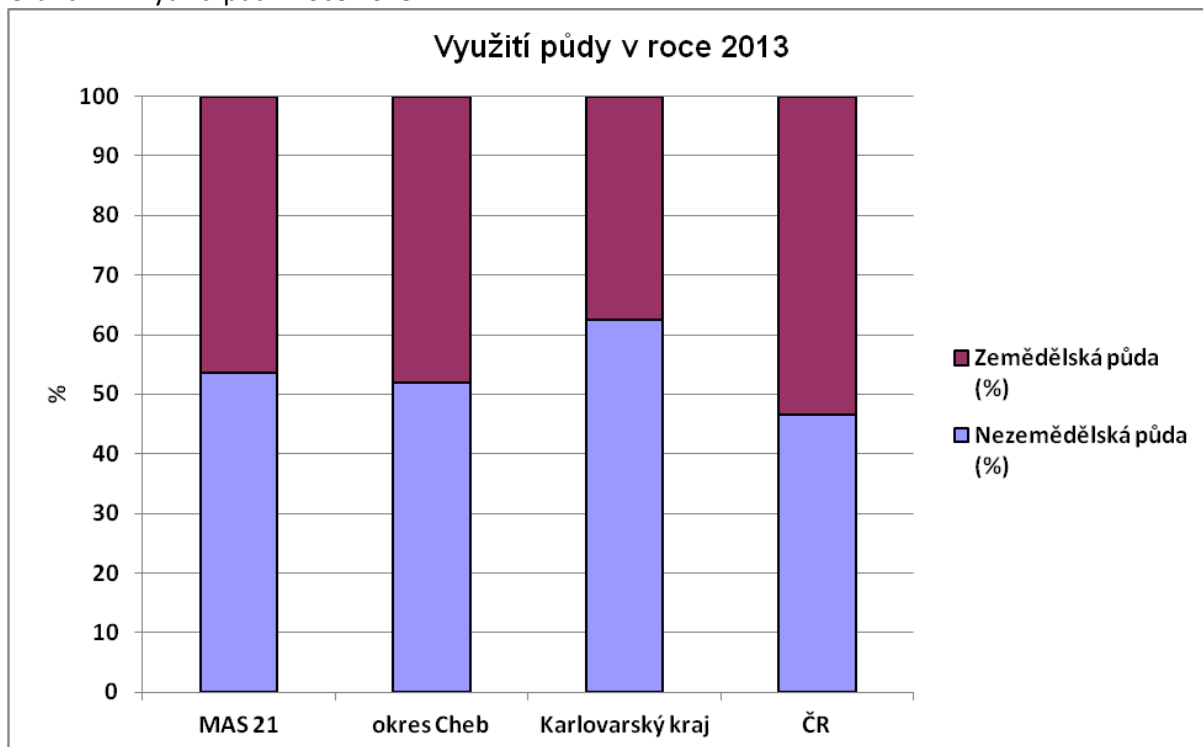
Graf č. 11: Porovnání využití půdy na území MAS 21 v roce 2008 a 2013

Porovnání využití půdy v jednotlivých obcích MAS 21 v porovnání s vyššími územními celky v jednotlivých letech je součástí samostatné přílohy č. 38. Datová základna (Druhy pozemků).

Na území MAS 21 je 46,5 % půdy využíváno zemědělsky. Struktura zemědělské půdy se liší především v podílu trvalého travního porostu. V oblasti MAS 21 zemědělci nejvíce využívají svou půdu pro extenzivní chov dobytka (převážně skotu). Pro porovnání je v následujícím grafu znázorněn podíl zemědělské a nezemědělské půdy na území MAS 21, v okrese Cheb, v Karlovarském kraji a v České republice.

Graf č. 12: Využití půd v roce 2013

Zdroj: ČSÚ

Nejvýznamnějšími zdroji nerostných surovin jsou mladší čtvrtohorní uhlí, kaolin, cihlářské jíly, žula, čedič a štěrkopísky. Na území MAS 21 je 8 funkčních lomů, nejvíce v oblasti Lubka (Křižovatka, Velký Luh, Plesná, Skalná, Milhostov), ale také na území obce Hazlov, Libá nebo Odrava. Obec Nový Kostel leží v oblasti výhledově určené k těžbě hnědého uhlí, tato obec má jako jediná z obcí sledovaného území udělený zákaz Ministerstva průmyslu a obchodu pro další výstavbu a rozšiřování území obce. Okolí Nového Kostela je také místem častých otřesů půdy. Poslední výrazné zemětřesení (4,6 stupně Richterovy škály) bylo zaznamenáno na přelomu května a června v roce 2014. Na území Chebské pánve, kde je jedna miliarda geologických zásob hnědého uhlí, se v žádné z dlouhodobých prognóz o těžbě neuvažuje, vzhledem k ochraně františkolázeňských termálních pramenů.

V historii se na území MAS 21 těžily nerostné suroviny hlubinným způsobem těžby. V okolí obce Tři Sekery se již ve středověku těžily měděné rudy, později polymetalické rudy a radioaktivní suroviny. Okolo města Lázně Kynžvart se navíc ještě těžily železné rudy, cín nebo wolframové rudy. Na Ašsku pak v okolí Nového Žďáru, Hazlova, Otova nebo Mokřin se od roku 1945 těžily radioaktivní suroviny.

5.6.2. Prostupnost krajiny, infrastruktura v krajině

Vzhled krajiny na území MAS 21 je ovlivněn působením člověka a vlivem historických událostí. V důsledku velkoplošného obdělávání půdy došlo k zániku polních cest, přirozených liniových a dalších přírodních a krajinotvorných prvků. Došlo tím k narušení ekologické stability krajiny, devastaci zemědělského půdního fondu vodní a větrnou erozí, snížení biodiverzity a narušení krajinného rázu.

Vhodným řešením, které nabízí možnost nápravy dosavadního stavu, jsou pozemkové úpravy¹. Tyto procesy řeší komplexně celé území (po jednotlivých katastrálních územích) a ve veřejném zájmu se jimi prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jejich přístupnost a využití, vyrovnaní hranic a vytvoření podmínek pro racionální hospodaření vlastníků půdy. Současně zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. Zapotřebí je ovšem pozemkové úpravy komplexně hodnotit a koordinovat s územním plánováním.

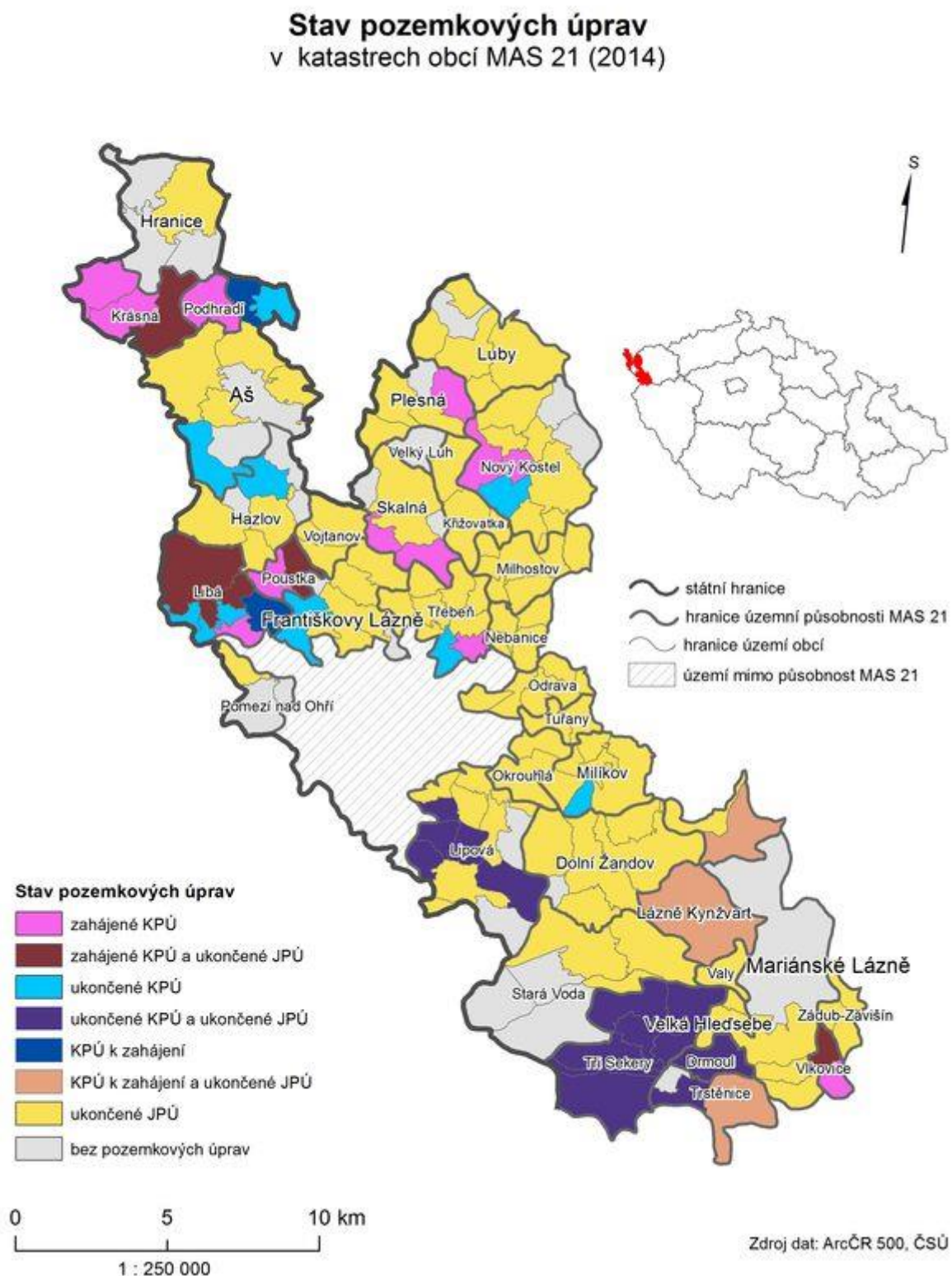
Přehled ukončených a zahájených KPÚ na území MAS 21 k 1. 6. 2014 je znázorněn v následující mapě.

¹Pozemkové úpravy:

- jsou cílevědomým souborem opatření, která zavádí do života na venkově zásadní změnu v chápání vztahu ke krajině, způsoby jejího užívání a správy majetku, činí venkov přívětivým sociálním prostorem s malebnou krajinou
- dávají konkrétní podobu krajině a to jak podrobným uspořádáním vlastnických vztahů k pozemkům, tak pomocí nezbytných společných opatření v podobě nových polních cest, prvků územního systému ekologické stability, protierozních a vodohospodářských opatření
- jsou v mnohém směru nenahraditelným institutem realizace všech programů především zemědělské části krajiny, ale i územního rozvoje regionu
- dávají konkrétní podobu krajině a to jak podrobným uspořádáním vlastnických vztahů k pozemkům, tak pomocí nezbytných společných opatření v podobě nových polních cest, prvků územního systému ekologické stability, protierozních a vodohospodářských opatření
- přináší hospodářský růst a ekonomickou stabilitu venkova
- mají fenomén řešení majetkoprávních vztahů v kombinaci s veřejným zájmem
- jsou ze své podstaty regionální až místní záležitostí, která je náročná na koordinaci procesu, metodické řízení a participaci s místní komunitou.

Zdroj: eAgri.cz

Mapa č. 12: Stav pozemkových úprav v katastrech obcí MAS 21

5.6.3. Ochrana ovzduší

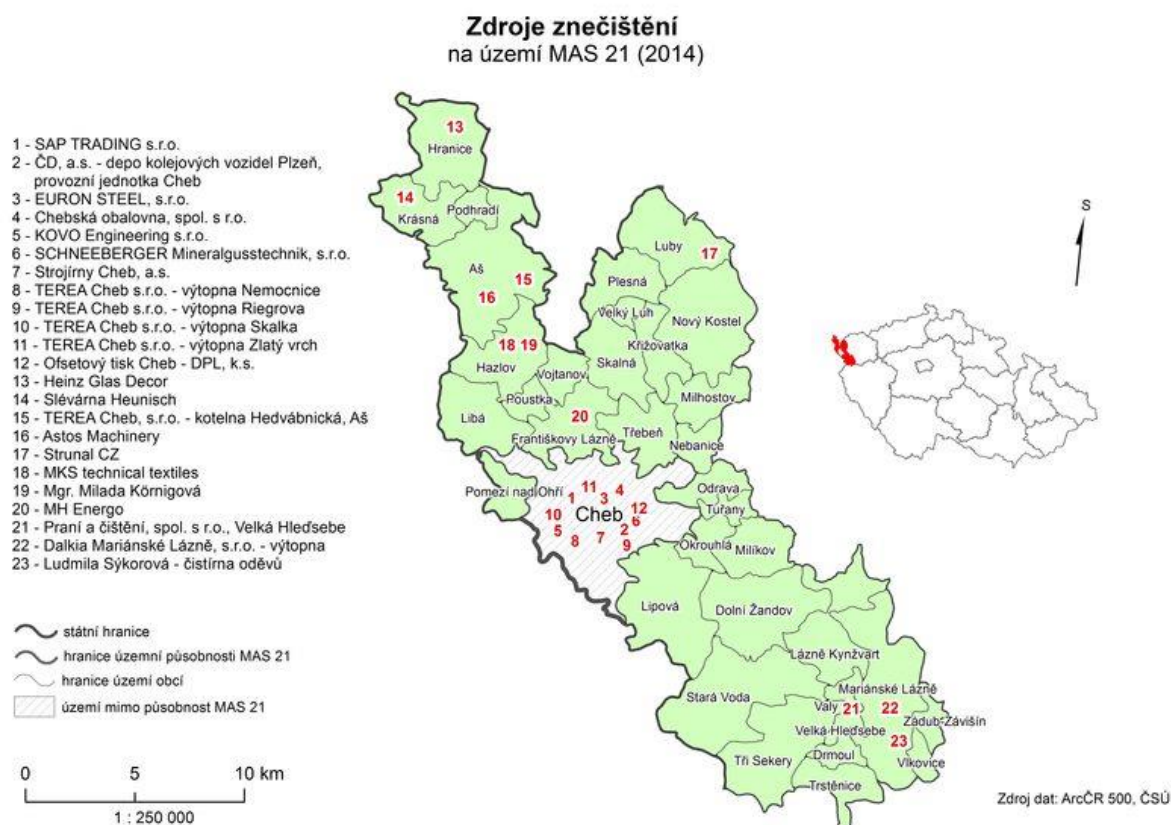
V oblasti Ašska a Lubska je několik oblastí ohrožených emisemi, které vznikají nejčastěji z dopravy. Významnými znečišťovateli ovzduší jsou liniové zdroje. Na území MAS 21 se jedná především o silnici I/21 v úseku Cheb - Mariánské Lázně. V pásu měst Skalná, Plesná a Luby se oblasti ohrožené emisemi nachází především při státní hranici s Německem. V Ašském výběžku se jedná o vrch Háj nad Aší a oblast mezi Výhledy, Nebesy a Verněřovem. Nelze opomenout také průmyslovou výrobu, přičemž nejvýznamnější zdroje průmyslového znečištění ovzduší jsou uvedeny v následující tabulce. Zdroje průmyslového znečištění nacházející se mimo území MAS 21, které však mohou ovlivnit ovzduší na sledovaném území jsou uvedeny v příloze č. 11. Mapa č. 13 znázorňuje souhrnem možné zdroje znečištění ovlivňující ovzduší na území MAS 21.

Tabulka č. 15: Zdroje znečištění ovzduší na území MAS 21

Obec	Provozovna	Emise
Krásná	Slévárna Heunisch a.s.	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org.látky (TOC), těkavé org. látky (VOC), As, Cd, Pb, Hg, polycyklické arom. uhlovodíky, polychlorované bifenylly
Aš	ASTOS Machinery a.s.	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org. látky (TOC), těkavé iorg. látky (VOC)
	TEREA Cheb, a.s. - Kotelna Hedvábnická	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org. látky (TOC)
Hazlov	Mgr. Milada Körnigová	těkavé org.látky
	MKS technical textiles s.r.o.	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org.látky (TOC), těkavé org. Látky (VOC), amoniak
Hranice	Heinz Glas Decor s.r.o. – provozovna	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org. látky (TOC), těkavé org. látky (VOC)
Luby	Strunal CZ, a.s. - výroba strunných hudebních nástrojů	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org.látky (TOC), těkavé org. látky (VOC)
Františkovy Lázně	MH Energo s. r. o. – Františkolázeňská výtopna s. r. o.	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org. Látky (TOC)
Velká Hleďsebe	Praní a čištění, spol. s r. o.	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org. látky (TOC), těkavé org. látky (VOC)
Mariánské Lázně	Dalkia Mariánské Lázně, s.r.o. - výtopna Mariánské Lázně	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org.látky (TOC), CO ₂ , F, HCl,
	Ludmila Sýkorová - čistírna oděvů	tetrachlorethylen

Zdroj: ČHMÚ

Mapa č. 13: Zdroje znečištění ovlivňující ovzduší na území MAS 21, o. p. s.

I přes tento výčet znečišťovatelů nebylo za období roku 2014 podle dostupných zdrojů (ČHMÚ) na území MAS 21 zaznamenáno překročení imisních limitů.

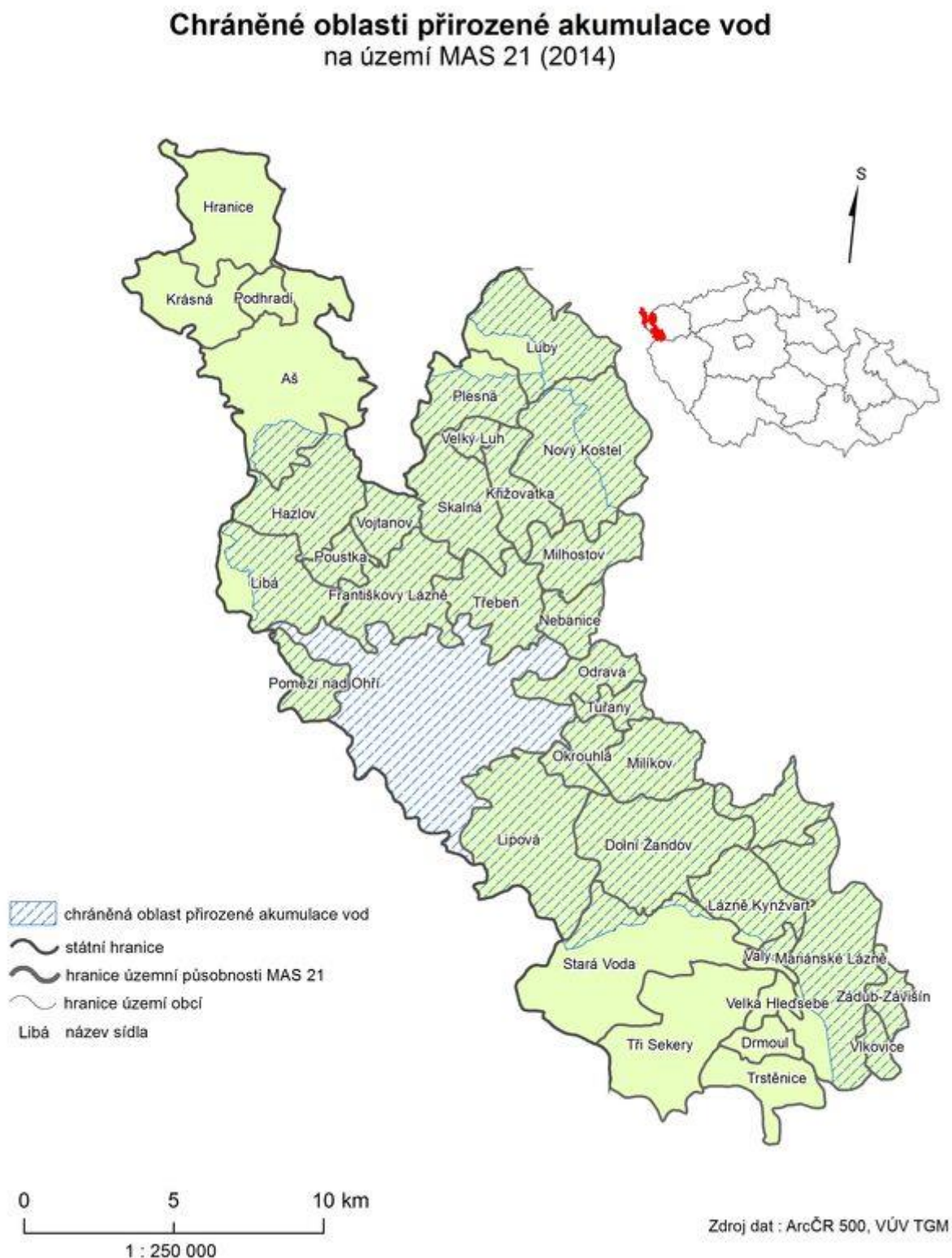
Podíl na znečištění ovzduší mají vedle dopravy a průmyslu (velké zdroje) také takzvané malé zdroje, tedy vytápění domácností, škol, provozoven určených k podnikání apod. Na území MAS 21 jsou pro vytápění nejčastěji využívána pevná fosilní paliva, dřevo z místních zdrojů, plyn a elektřina (viz tabulka v příloze č. 12).

5.6.4. Ochrana vod

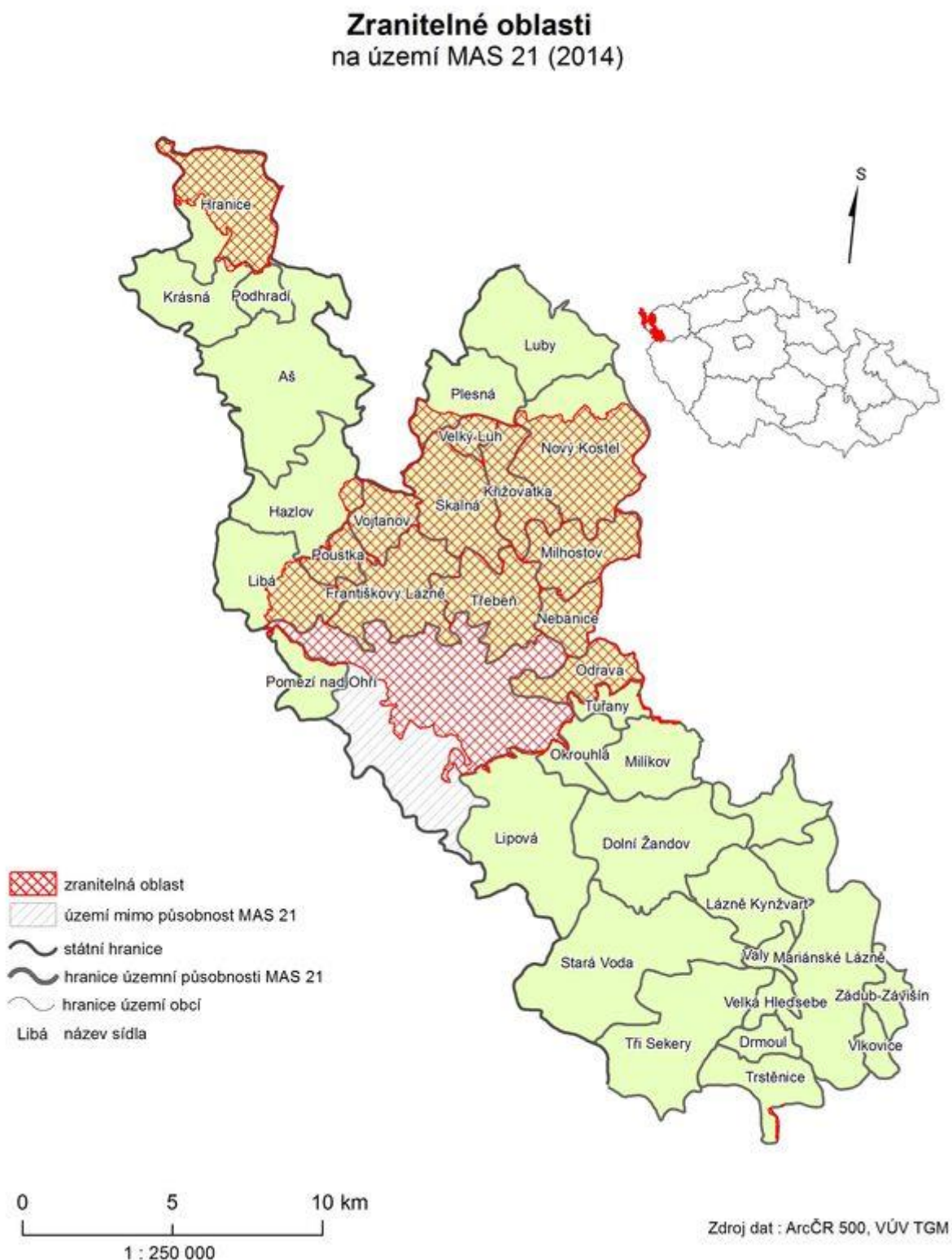
Většina území spadá do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) - podzemní vody Chebská pánev a Slavkovský les o rozloze 1 096,52 km², viz následující mapa č. 14. Na území MAS 21 se nacházejí zranitelné oblasti²: viz mapa č. 15.

² Zranitelná oblast jsou vymezeny jako území, povodí nebo jejich části, kde zemědělské činnosti nepříznivě ovlivňují koncentrace dusičnanů v povrchových a podzemních vodách. Jsou to i takové oblasti, které mají vliv na povrchové, pobřežní a mořské vody, ve kterých dochází vlivem úniku dusíku ze zemědělství k eutrofizaci s následnými nepříznivými dopady na celý vodní ekosystém.

Mapa č. 14: Chráněné oblasti přirozené akumulace vod na území MAS 21

Mapa č. 15: Zranitelné oblasti na území MAS 21

Dlouhodobou průmyslovou a zemědělskou činností a mnohdy nevhodným nakládáním s nebezpečnými látkami docházelo v minulosti ke kontaminaci povrchových a podzemních vod. Dnes

hovoříme o takzvané staré ekologické zátěži. Na území MAS 21 bylo identifikováno 5 lokalit se starou ekologickou zátěží viz následující tabulka.

Tabulka č. 16: Staré ekologické zátěže na území MAS 21

Obec	Stará ekologická zátěž	Fáze odstranění
Aš	ZČP Aš – dehtové jímky	Probíhá
Lázně Kynžvart	Lázně Kynžvart – Lesy Kladská	Zlikvidováno
Mariánské Lázně	Kasárna Hamrníky	Ukončeno
Františkovy Lázně	Premot Františkovy Lázně	Ukončeno, monitoring
	ZČP Františkovy Lázně	Ukončeno, monitoring

Zdroj: Program rozvoje Karlovarského kraje 2007 - 2013

Mimořádný význam svým počtem a složením mají na území MAS 21 minerální léčivé prameny. V oblasti Mariánských Lázní se nachází 40 železitých a alkalicko-salinických pramenů, ve Františkových Lázních je 24 minerálních pramenů. V oblasti Mariánských Lázní se stáčely minerální vody Excelsior, Aqua Maria a Rudolfův pramen. Téměř na celém studovaném území lze nalézt prameny minerálních vod, které využívají místní obyvatelé pro vlastní potřebu.

Obr. č. 4: Kyselka Anita u Nebanic

5.6.5. Ochrana před povodněmi

Povodně jsou součástí přirozeného oběhu vody. Jsou však i příčinou závažných krizových situací, které provázejí jak rozsáhlé materiální škody, tak také ztráty na životech a rozsáhlé devastace kulturní krajiny včetně ekologických škod. Povodním prakticky nelze zabránit. Ochrana před povodněmi nikdy není 100%, lze však jejich průběh ovlivňovat a omezovat rozsah povodňových škod a následků.

K odvrácení nebo zmírnění škod při povodních jsou zpracovány tzv. povodňové plány. Následující tabulka obsahuje výčet povodňových plánů zpracovaných pro území MAS 21.

Tabulka č. 17: Povodňové plány v území MAS 21

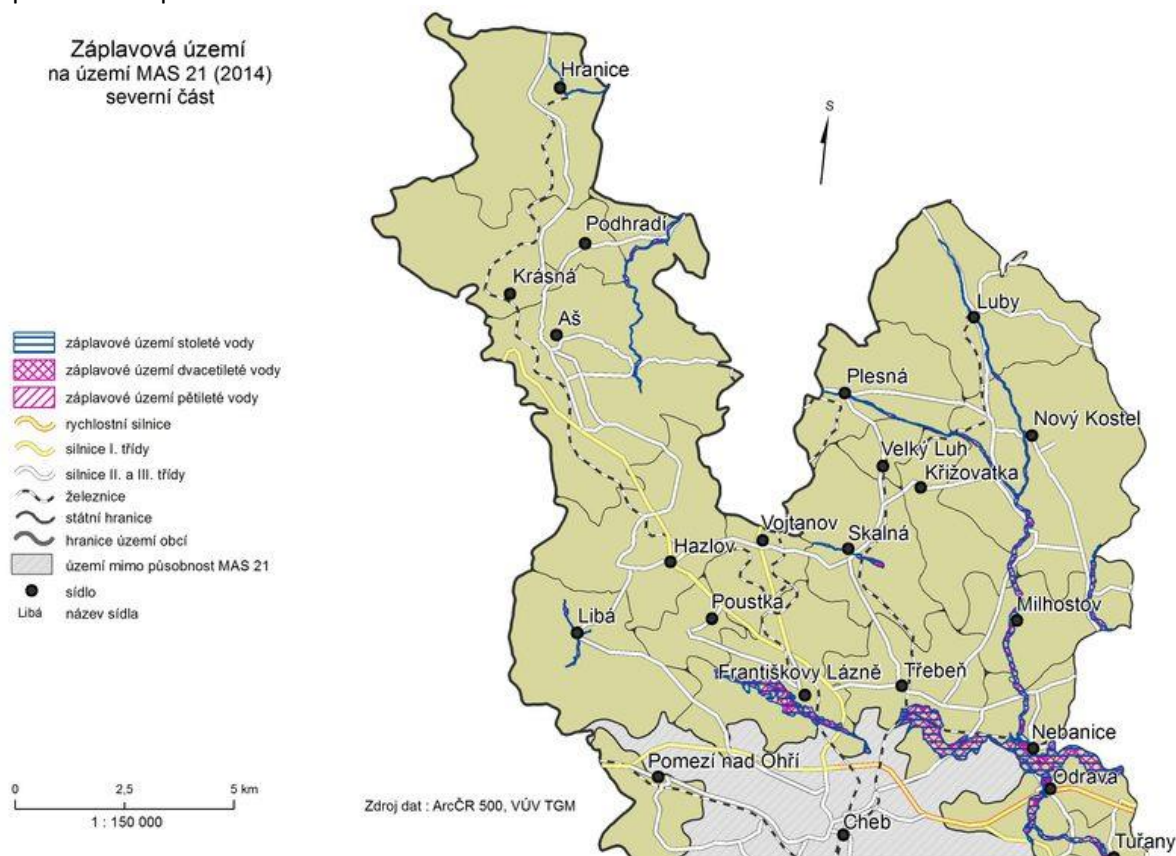
Povodňový plán	Digitální povodňový plán
Povodňový plán ORP Aš	http://webmap.kr-karlovarsky.cz/dpp/pub_4101/
Povodňový plán ORP Cheb	http://webmap.kr-karlovarsky.cz/dpp/pub_4102/
Povodňový plán ORP Mariánské Lázně	-----
Povodňový plán obce Libá	https://www.povodnovyportal.cz/povodnovy-plan/liba-132
Povodňový plán obce Milíkov	http://webmap.kr-karlovarsky.cz/dpp/pub_538906/
Povodňový plán města Františkovy Lázně	http://webmap.kr-karlovarsky.cz/dpp/pub_554529/
Povodňový plán obce Stará Voda	http://www.edpp.cz/dpp/stara-voda

Zdroj: Povodňový informační systém (<http://www.povis.cz/>)

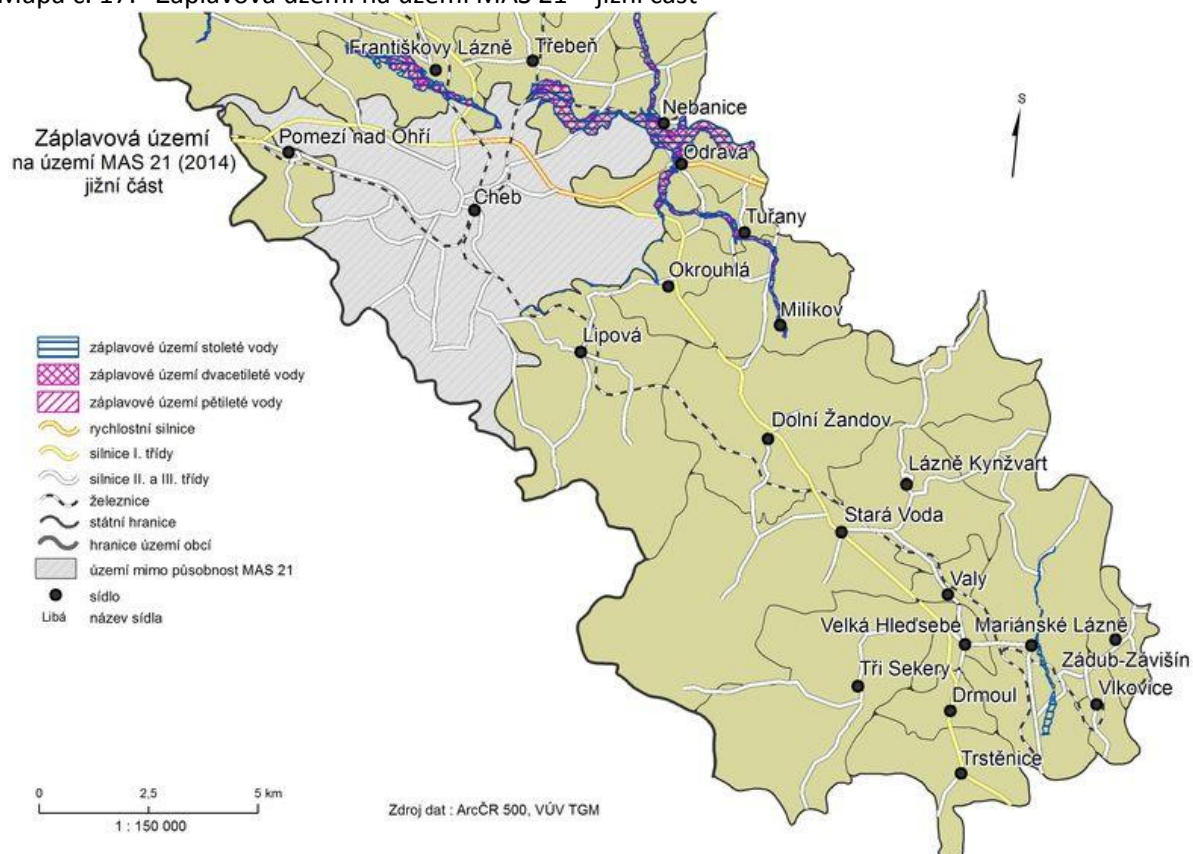
Povodňové plány obsahují údaje potřebné pro zajištění územního celku, jmenné seznamy účastníků ochrany před povodněmi, zákresy záplavových území, evakuační trasy a informační místa.

Záplavová území v regionu MAS 21 jsou v okolí toků Bílého Halštrova, Hranického potoka, říčky Plesné, Libockého potoka, Libského potoka, Lipoltovského potoka, potoku Lubinka, říčky Odavy, řeky Ohře, potoku Sázek a Slatinného potoka, viz následující mapy.

Mapa č. 16: Záplavová území na území MAS 21 – severní část

Mapa č. 17: Záplavová území na území MAS 21 – jižní část

Z uvedených informací je zřejmé, že potencionální ohrožení záplavami hrozí převážně na území Ašska, Chebska a Lubska.

V rámci protipovodňových opatření plánují obce tyto aktivity:

- odbahnění nebo revitalizaci rybníků ve Staré Vodě, Aši, Krásné, Skalné, Lázních Kynžvartu, Milíkově, Lipové, Třech Sekerách, Trstěnicích a v Zádubu - Závišíně
- vybudování rybníka na Kosovém potoce ve Valech
- vybudování suchého poldru nad obcí v Milíkově

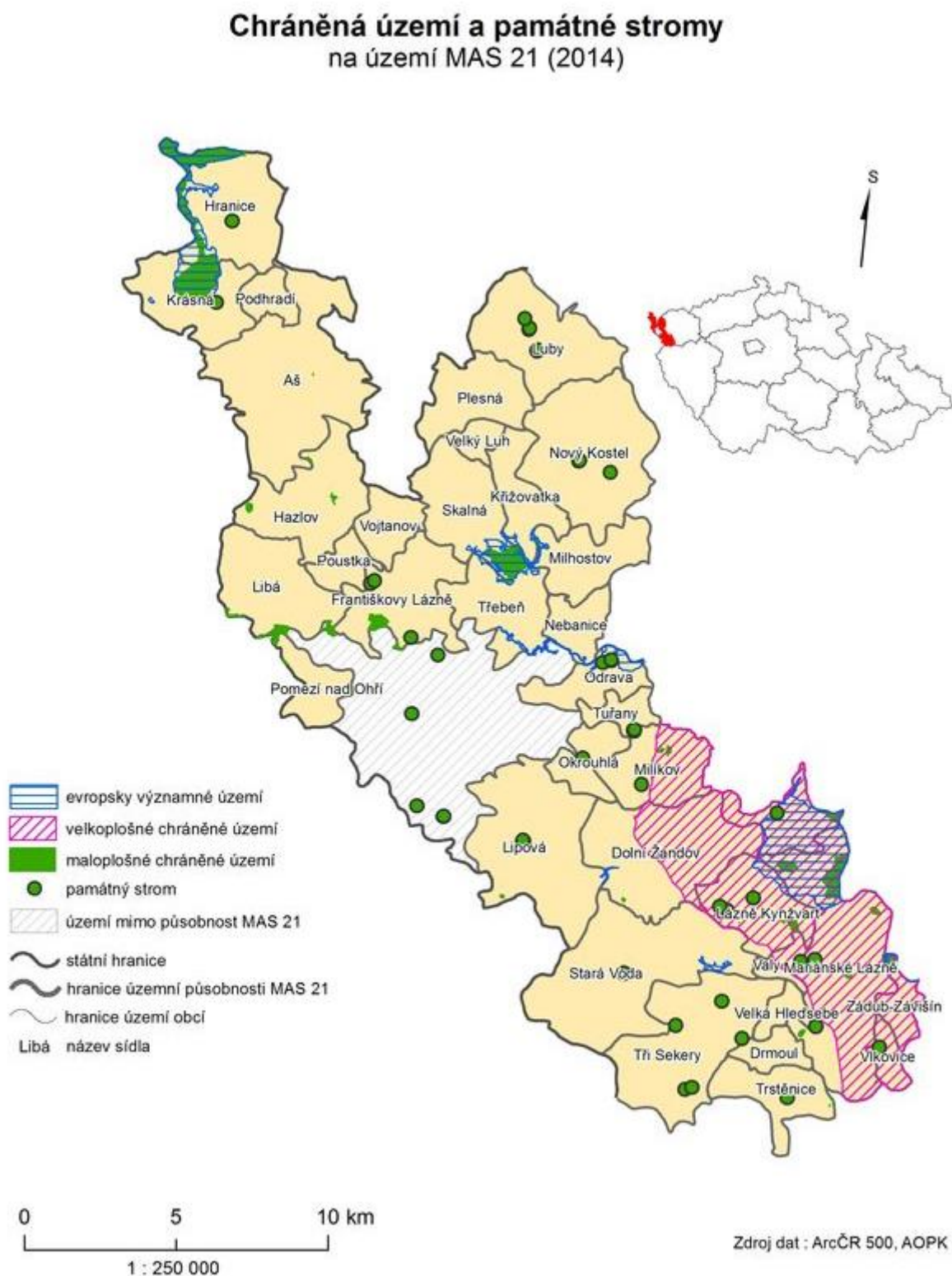
5.6.6 Přírodní dědictví

Na území MAS 21 zasahuje velkoplošné chráněné území CHKO Slavkovský les. Jedná se o území členských obcí Milíkov, Stará Voda, Tuřany, Dolní Žandov, Valy, Vlkovice, Zádub – Závišín a měst Lázně Kynžvart a Mariánské Lázně. Dále je na území MAS 21 zaznamenáno 27 maloplošných chráněných území (viz tabulka v příloze č. 13 a 35 památných stromů viz tabulka v příloze č. 14.

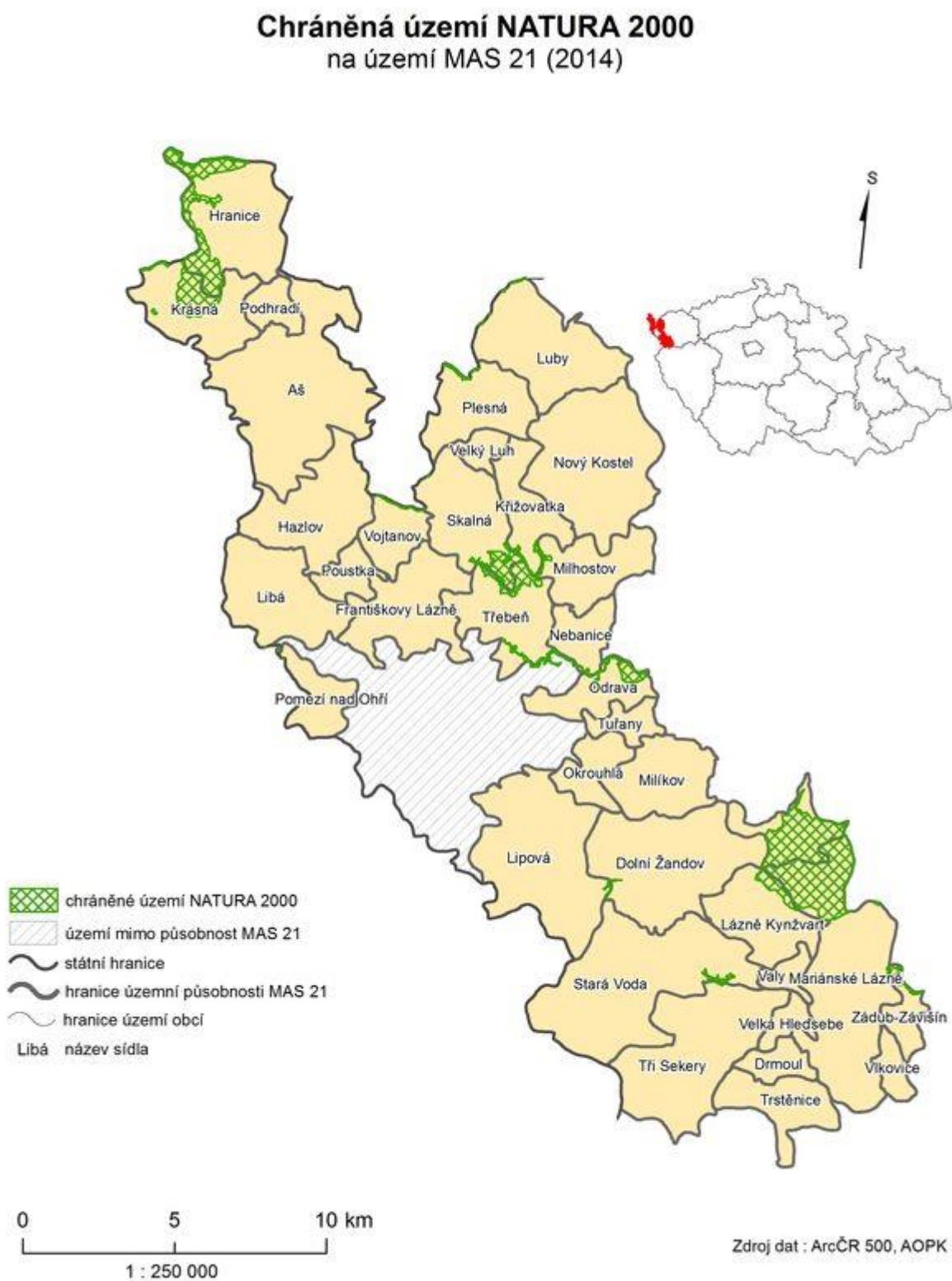
Obr. č. 5: Pastýřský buk v Lazech

Mapa č. 18: Chráněná území a památné stromy na území MAS 21

Na studované oblasti se nachází i několik území zahrnutých do oblasti Natura 2000 viz tabulka v příloze č. 15 a následující mapa.

Mapa č. 19: Přehled chráněných území NATURA 2000 na území MAS 21

Na území MAS 21 jsou lokality, které spadají do činnosti Národního geoparku Egeria. Na území Národního geoparku Egeria jsou soustředěny výskyty nejrozmanitějších hornin - od žul a rul přes vzácné reliktů zemského pláště až sopečné horniny a mocné sedimentární jednotky. Geologickou pestrost podtrhují ložiska hnědého uhlí, keramických surovin, rud a drahých kovů, výskyty vzácných nerostů, jakož i nespočetné minerální prameny a bizarní skalní útvary. Kulturně-vědecký význam krajiny utvářely světové osobnosti geologie jako Georgius Agricola, Johann Wolfgang Goethe, Kašpar Šternberk, Marie Curie-Sklodowská a další. Geopark Egeria je jedním z kvalitních nástrojů interpretace místního přírodního dědictví a jeho činnost je založena na těchto 6 pilířích:

- geologické a geomorfologické zajímavosti
- hornická historie
- třetihorní vulkanismus
- hnědé uhlí
- minerální zřídla a lázeňství
- mineralogické lokality a paleontologické nálezy³

Na území MAS 21 leží tyto lokality Geoparku Egeria:

Kladské rašeliny	Smrad'och	Mariánské Lázně
Kynžvartský kámen	Dlouhá stoka	Dyleň
Pomezná	SOOS	Komorní Hůrka
Bublák	Železná Hůrka	Dřenice (Cheb)
Goethova trasa	Kyžvartské kyselky	

Národní geopark Egeria spolu s Národním geoparkem GeoLoca a Geoparkem Bayern-Böhmen tvoří přeshraniční Česko-Bavorský Geopark. Tento společný česko – německý geopark je založen na stejných šesti pilířích jako Národní geopark Egeria.

5.6.6.1. CHKO Slavkovský les⁴

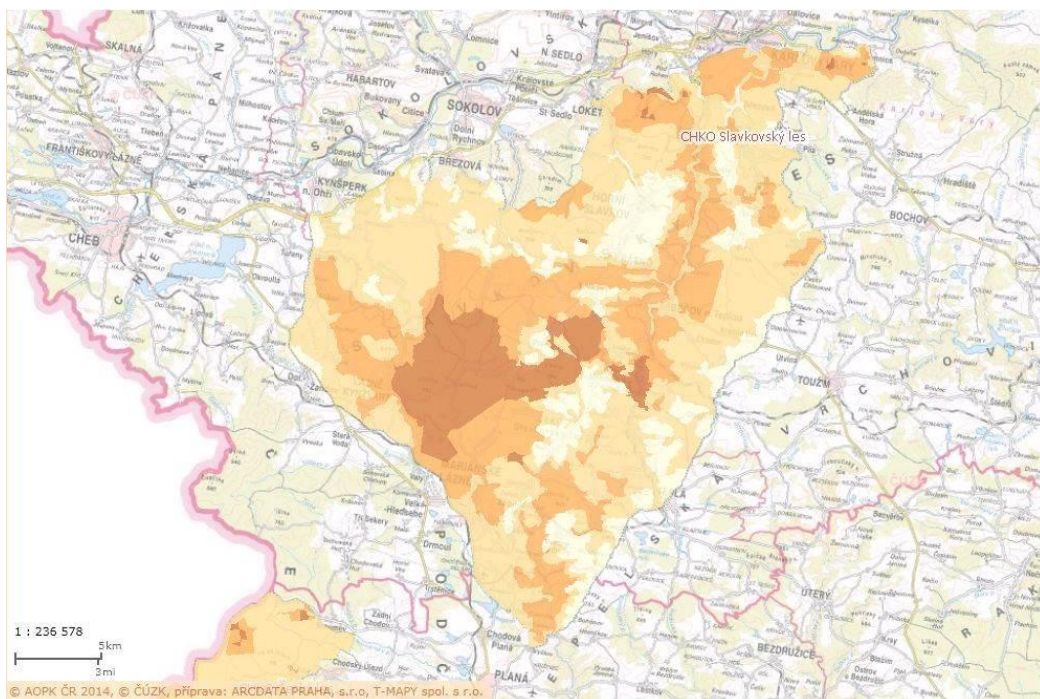
Územní vymezení CHKO Slavkovský les

Chráněná krajinná oblast Slavkovský les je v současné době jediným velkoplošným chráněným územím na území Karlovarského kraje. Vyhlášena byla 3. května 1974 Výnosem Ministerstva kultury ČSR ze dne 3. 5. 1974 o zřízení CHKO Slavkovský les. Rozprostírá se v Karlovarském a z části v

³ <http://www.geopark.cz/>

⁴ Při zpracování této kapitoly (5. 6. 6. 1.), včetně samostatné přílohy č. 16 byly použity tyto zdroje: J.Zahradnický, P.Mackovčín a kol. (AOPK ČR) : Plzeňsko a Karlovarsko – Chráněná území ČR, RNDr. Karel Brodský a kol., NISA o.p.s.: Maximalizace potenciálu chráněných krajinných oblastí a národních parků v cestovním ruchu, Schlossar a kol. 1998: Plán péče CHKO Slavkovský les, Plány péče jednotlivých přírodních rezervací, podklady dodané jednotlivými MAS

Plzeňském kraji na území okresů Cheb, Karlovy Vary, Sokolov a Tachov. Leží přibližně v trojúhelníku mezi Karlovými Vary, Mariánskými Lázněmi a Chebem. Jejím posláním je ochrana krajiny jako vyváženého prostředí, zajišťující zejména přírodní ozdravné vlivy a podmínky pro komplexní lázeňskou péči, neporušenost přírodních léčivých zdrojů a ochranu typických znaků krajiny. Její rozloha je 60 628,3189 ha, přičemž většina leží na území Karlovarského kraje, pouze 2,98 % rozlohy přesahuje do Plzeňského kraje. Vymezení hranic CHKO je slovní a vede po pevných hranicích rozeznatelných v terénu. Podrobná charakteristika celého území i jednotlivých zón je uvedena v Plánu péče (Schlossar a kol. 1998).

Obr. č. 6: Vymezení území CHKO Slavkovský les
Zdroj: <http://mapy.nature.cz/>

Územní vazby na MAS

CHKO Slavkovský les je utvářena geomorfologickými částmi celků Podkrušnohorské soustavy. Jsou to Slavkovský les, Doupovské hory, Tepelská vrchovina, Tachovská brázda a Chebská pánev.

Je složena z následujících krajinných celků:

1. Tepelsko.
2. Svahové až údolní partie na Mariánskolázeňsku a Kynžvartsku.
3. Západní svahy Slavkovského lesa do Chebské pánve.
4. Svahy Slavkovského lesa do Sokolovské pánve a zaniklé osady.
5. Centrální lesnatá vrchovina Slavkovského lesa a lesní komplex vrcholové části.
6. Oblast bezprostředně ovlivněná středověkou těžbou cínu.
7. Údolí středního a dolního toku řeky Teplé a lesní komplex Bečovska.
8. Severní svahy Slavkovského lesa a údolní kaňon řeky Ohře.

9. Východní část oblasti.

10. Údolí Kosího a Jilmového potoka.

a zasahuje na území 6 MAS. Jedná se o:

MAS Kraj živých vod, z. s., MAS 21, o.p.s, MAS Sokolovsko o.p.s., MAS Vladař o.p.s, MAS Český Západ – Místní partnerství o.s. a MAS Krušné hory, o.p.s.

Na území **MAS Kraj živých vod, z. s.** zasahuje velkoplošné chráněné území CHKO Slavkovský les na území členských obcí Kolová, Stanovice, Bochoř, Teplička, Bečov nad Teplou, Chodov, Krásné Údolí, Útvina, Otročin, Mnichov, Ovesné Kladruby, Prameny.

Na území **MAS 21, o. p. s.** zasahuje velkoplošné chráněné území CHKO Slavkovský les na území obcí Milíkov, Stará Voda, Tuřany, Dolní Žandov, Valy, Vlčkovice, Zádub – Závěšín a město Lázně Kynžvart a Mariánské Lázně viz mapa č. 21.

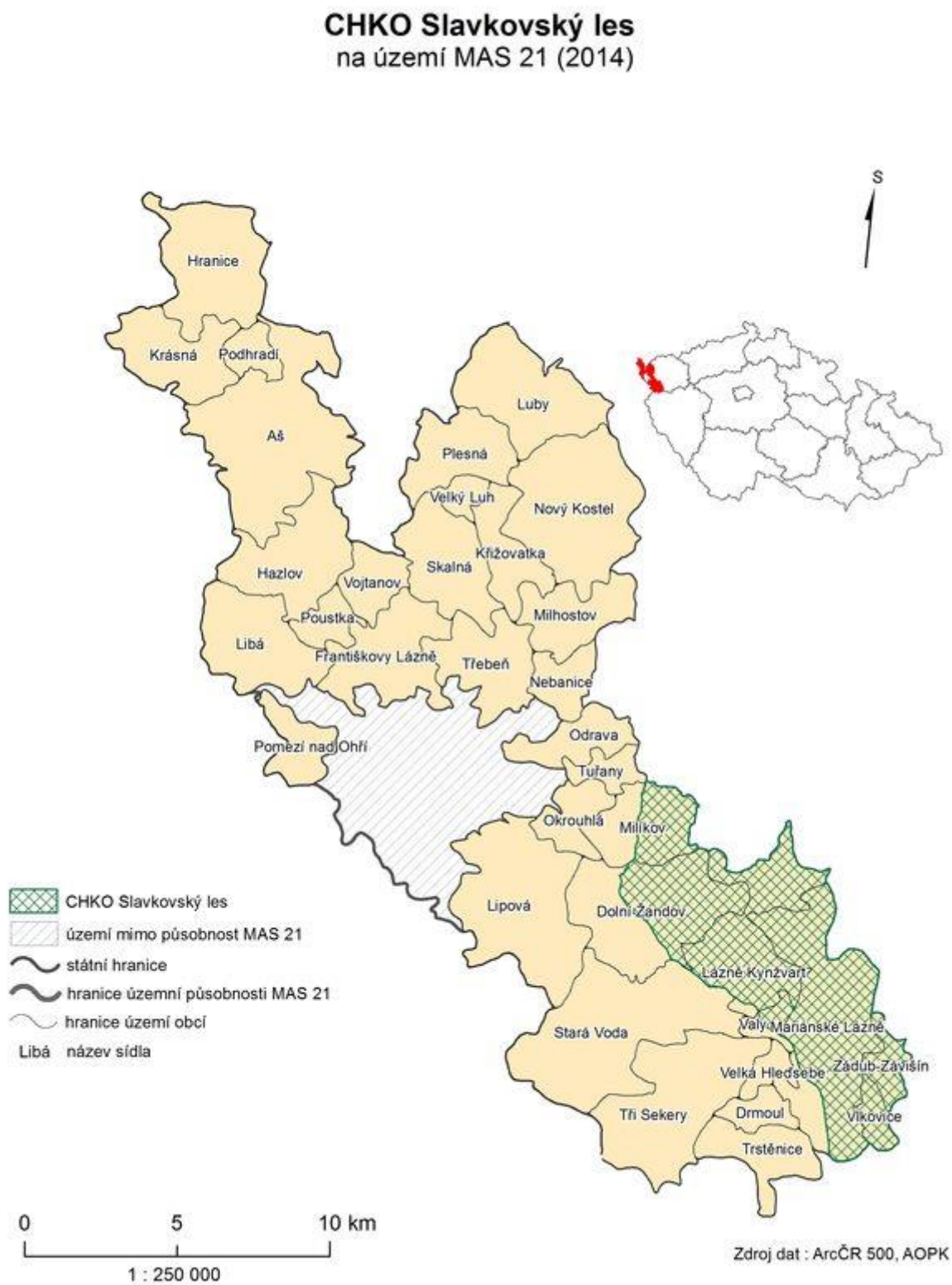
Na území **MAS Sokolovsko o. p. s.** zasahuje CHKO Slavkovský les na území obcí Březová, Horní Slavkov, Hory, Krásno, Kynšperk nad Ohří, Loket, Nová Ves, Rovná, Staré Sedlo.

Na území **MAS Český západ – Místní partnerství o.s.** zasahuje velkoplošné chráněné území CHKO Slavkovský les na území členských obcí Holubín, Pístov, a částečně Dolní Kramolín, Michalovy Hory, Boněnov.

Na území **MAS Vladař o.p.s** zasahuje CHKO Slavkovský les jen velice okrajově v části obce Andělská Hora.

Na území **MAS Krušné hory, o.p.s.** zasahuje CHKO Slavkovský les jen částí obce Šemnice.

Mapa č. 20: Oblast CHKO Slavkovský les na území MAS 21

Historie CHKO

Slavkovský les je starou kulturní krajinou osídlenou již v raném středověku. Staleté působení člověka na krajinu se odrazilo ve vegetačním krytu takřka celé CHKO a stalo se tak základním aspektem určujícím východiska v úkolech ochrany genofundu flóry CHKO. Aktuální problémy ochrany genofundu vyvstaly s intenzifikací využívání krajiny. Tento přístup rozdělil původně extenzivně obhospodařovanou zemědělskou krajinu ve dva protikladné krajinné prvky: intenzivně obdělávané plochy a ladem nechané plochy.

Důvody ochrany

Důvodem ke zřízení chráněné krajinné oblasti byl, na rozdíl od většiny podobných horských a vrchovinných oblastí, zájem na ochraně přírodního zázemí nejvýznamnějších lázní – Karlových Varů, M. Lázní a Fr. Lázní. Předmětem ochrany je území, ve kterém jsou koncentrovány četné přírodní léčivé zdroje – prameny minerálních vod, výrony plynného oxidu uhličitého a léčivé peloidy, zde zastoupené ložisky rašeliny. Proto jsou lázeňské lesy, parky a celá krajina se svou urbanizací součástí komplexu, o který je nutno pečovat z hlediska ochrany zázemí lázní.

Fauna a flora

Nejcennějšími soubory přírodních stanovišť na území CHKO jsou:

- horská a blatková vrchoviště a na ně navazující podmáčené a rašelinné smrčiny v oblasti Kladské,
- skalní, lesní, mokřadní a luční biotopy vázané na hadcové podloží,
- zachovalé porosty bukového stupně v okolí Mariánských Lázní, Lázní Kynžvartu, Karlových Varů a v kaňonu Ohře,
- mezofilní luční enklávy kolem Těšova, Bečova, Javorné a Michalových Hor,
- skalní stanoviště v kaňonech Ohře a Teplé,
- přechodová rašeliniště a slatiniště v pramenných pánvích a nivách drobných vodních toků navazující na minerální vývěry.

Nejvýznamnějšími rostlinnými druhy v území jsou - rožec kuříčkolistý, vrba borůvkovitá, sleziník hadcový, sleziník nepravý, vřesovec pleťový, hořeček drsný Sturmuův, svízel sudetský.

Mezi nejvýznamnější živočichy, kteří se v území vyskytují, patří - chřástal polní, sysel obecný, hnědásek chrastavcový, žluťásek borůvkový, čáp černý.

Nejvýznamnější přírodovědecké fenomény jsou na území CHKO Slavkovský les chráněny v maloplošných zvláště chráněných územích. Jedná se o 2 národní přírodní rezervace, 3 národní přírodní památky, 11 přírodních rezervací a 17 přírodních památek. Kromě těchto území je navrženo celkem 21 evropsky významných území k ochraně přírodních stanovišť (rašelinné lesy, acidofilní smrčiny, horská vrchoviště, přechodová rašeliniště a třasoviště, bučiny, oligotrofní vody, suťové lesy, bezkolencové a smilkové louky, vřesoviště a skalní stanoviště), živočichů (hnědásek chrastavcový, sysel obecný, netopýr černý, netopýr velký) a rostlin (sleziník hadcový, svízel sudetský, rožec kuříčkolistý).

Podrobnější informace o maloplošných zvláště chráněných územích, včetně informací z oblasti cestovního ruchu na území CHKO Slavkovský les jsou uvedeny v samostatné příloze č. 16. CHKO Slavkovský les

Využití potenciálu CHKO Slavkovský les

CHKO Slavkovský les je hodnotná zejména svou vysokou hustotou zachovalých přírodních původních stanovišť s výskytem množství chráněných rostlinných a živočišných druhů. Jedná se o část kulturní krajiny, kde člověk po generace dokázal existovat, naplňovat své potřeby a při tom zachovat nedotčený charakter přírodních stanovišť. Přírodní ráz a relativně nedotčená příroda je však to, co do této části území láká a přitahuje množství návštěvníků. Hlavní potenciál CHKO Slavkovský les tedy leží v její atraktivnosti pro návštěvníky i obyvatele žijící v území, jako cíl různých forem turismu. Vzhledem k tomu, že se jedná o velice hodnotné území je potřeba její potenciál využívat velice šetrně a s ohledem na míru ochrany v území tak, aby nedocházelo k jejímu poškozování. Proto je při rozvoji cestovního ruchu dodržovat následující zásady šetrného turismu:

- turismus, který se pohybuje pouze v mezích možností využití místních zdrojů (minimalizace vlivu, spotřeby energie, použití efektivního řízení odpadového hospodaření a recyklačních technologií).
- zachovává celou šířku rekreačních, vzdělávacích a kulturních možností v rámci a napříč generacemi.
- je založen na aktivitách, které reflektují a respektují charakter regionu.
- Umožňuje turistovi seznámit se s navštíveným regionem a podporuje turistův zájem o komunitu a životní prostředí.
- nelimituje ostatní odvětví při uplatňování principů udržitelnosti.
- je integrovaný do místního, regionálního či národního rozvojového plánu.

Návrhy na rozšíření nabídky cestovního ruchu

CHKO Slavkovský les je významnou turistickou destinací založenou na atraktivitě svých přírodních památek, přírodních rezervací a zajímavostí. Všechny MAS, které svou územní působností spadají do CHKO Slavkovský les by rády ve svých strategiích podporovaly zejména všechny formy šetrné turistiky a šetrného rozvoje cestovního ruchu v CHKO. Zatímco konvenční masová turistika klade důraz na zajištěné pohodlí ve velkých, technicky vybavených centrech (pláže, lyžařská střediska aj.) s obsluhou zajišťující unifikované služby, v poslední době se stále více prosazuje moderní trend, který požaduje individualitu a spontánnost, poznání a informace, místní odlišnosti, tradiční kulturu i přírodu. Zákazníci dávají přednost ubytování v rodinách, malých hotelech a penzionech.

Formy turistiky, které chtějí MAS na území CHKO Slavkovský les podporovat:

1. **Pěší turistika** - lze říci, že je nejobvyklejší formou šetrné turistiky. Lze ji provozovat celosezónně a účastníka stojí relativně nejméně finančních prostředků, co se vybavy týče. Aby se stala šetrnou formou, nesmí být masová a soustředěná, ale spíše individuální a rozptýlená a alternativně zaměřená. Tato forma turismu bude podpořena vybudováním, nebo rozšířením naučných tras a stezek.
2. **Cykloturistika** - lze ji zařadit mezi jednu z nejrychleji se vyvíjejících a rozvíjejících forem. Ještě pořád ji lze označit jako sezónní. Pro stále se zvyšující oblibu cykloturistiky jsou dnes již některá exponovaná území přeplněna, dochází k množícím se střetům zejména s pěšími turisty, a proto ji je potřeba regulovat, případně nabídnout větší množství, širší síť cyklostezek, aby pohyb cyklistů nebyl soustředěn na malém území.
3. **Agroekoturistika (Ekoagroturistika)** - celosezónní forma, zažívá v poslední době rozkvět, ekoagrofarmy začínají přibývat v podstatě na celém území ČR a o tuto formu šetrné turistiky je stále více potenciálních zájemců. Jsou vyhledávány především menšími skupinami (rodiny s dětmi), které

se ubytovávají přímo v domácím prostředí farmy, hojně jsou využívány jízdy na koních péče o domácí zvířata a pomoc při hospodaření na těchto farmách, kdy se turisté seznámí s problematikou hospodaření ekofarem a jejich výrobní a produkční činností.

4. Vodácká turistika - sezónní forma turistiky (od jara do podzimu); šetrná je pokud není provozována především masově a v exponovaných, hojně navštěvovaných lokalitách; lze sem zařadit víceméně klasické sjíždění řek (zejména rodiny s dětmi i sportovněji laděné (různé kluby, oddíly apod.), resp. v určitých případech i outdoorové aktivity (především rafting, možná i canyoning); měla by zde být opět určitá pravidla, zaměřená především na chování v přírodě.

5. Lyžařská turistika - zde je z pohledu šetrné turistiky významné především běžecké lyžování, a to opět zejména lyžování turistické a rodinné a v méně exponovaných a méně známých lokalitách, které se dají objevovat; problémem samozřejmě bývají sněhové podmínky.

6. Ostatní možné formy šetrné turistiky - existují, či mohou a v budoucnu se nejspíše budou rozvíjet i další formy, resp. „odnože“ šetrné turistiky:

- **hippoturistika** - vysloveně specifická forma šetrné turistiky, k jejímu provozování je potřeba zvíře. Lze říci, že je to poněkud nákladnější forma šetrné turistiky a zatím je v ČR poněkud v „plenkách“. Jedná se spíše o atrakci, nežli o formu turistiky. To se ale začíná rapidně měnit a MAS budou ve svých projektech rozvoj hipostezek podporovat.
- **kulturní, kulturně-archeologická, kulturně-architektonická turistika** - zaměřená především na místní kulturní, kulturně-archeologické nebo kulturně-architektonické zajímavosti, památky nebo dědictví (má velký prostor v objevování nových pomístních, dosud neznámých fenoménů v uvedených oborech), a to např. méně známé nebo úplně neznámé
- **historická, historicko-vojenská turistika** - zaměřená především na historii a historické události daného místa nebo oblasti (regionu), příp. i na historicko-vojenské (válečné)
- **folklórní nebo národopisná turistika** - zaměřená především na místní zvyky, tradice a obyčeje (jarmarky, trhy, vinobraní, masopusty, tradiční poutě, křížové cesty a další akce, připomínající místní tradice a zvyky apod.
- **železniční turistika** - zaměřená na železnice, cestování po železnici, poznávání železnic a vlaků jako technických a historických památek
- **turistika za technickými památkami** - podobně jako výše je zaměřená především na historické technické památky a technická díla; jako příklad lze uvést technická vodní díla – např. „Dlouhá stoka“
- **regionální nebo oblastní (krajová) turistika** - tato forma je zaměřená na poznávání a objevování specifik celého regionu, ať se jedná o přírodu a krajinu nebo o jiné regionální charakteristiky a originality

5.6.7 Odpadové hospodářství

Pro potřeby SCLLD MAS 21 je v rámci odpadního hospodářství řešen především komunální odpad⁵, jehož produkce na území MAS v posledních letech kolísá. Přestože podíl odděleně sbíraných složek

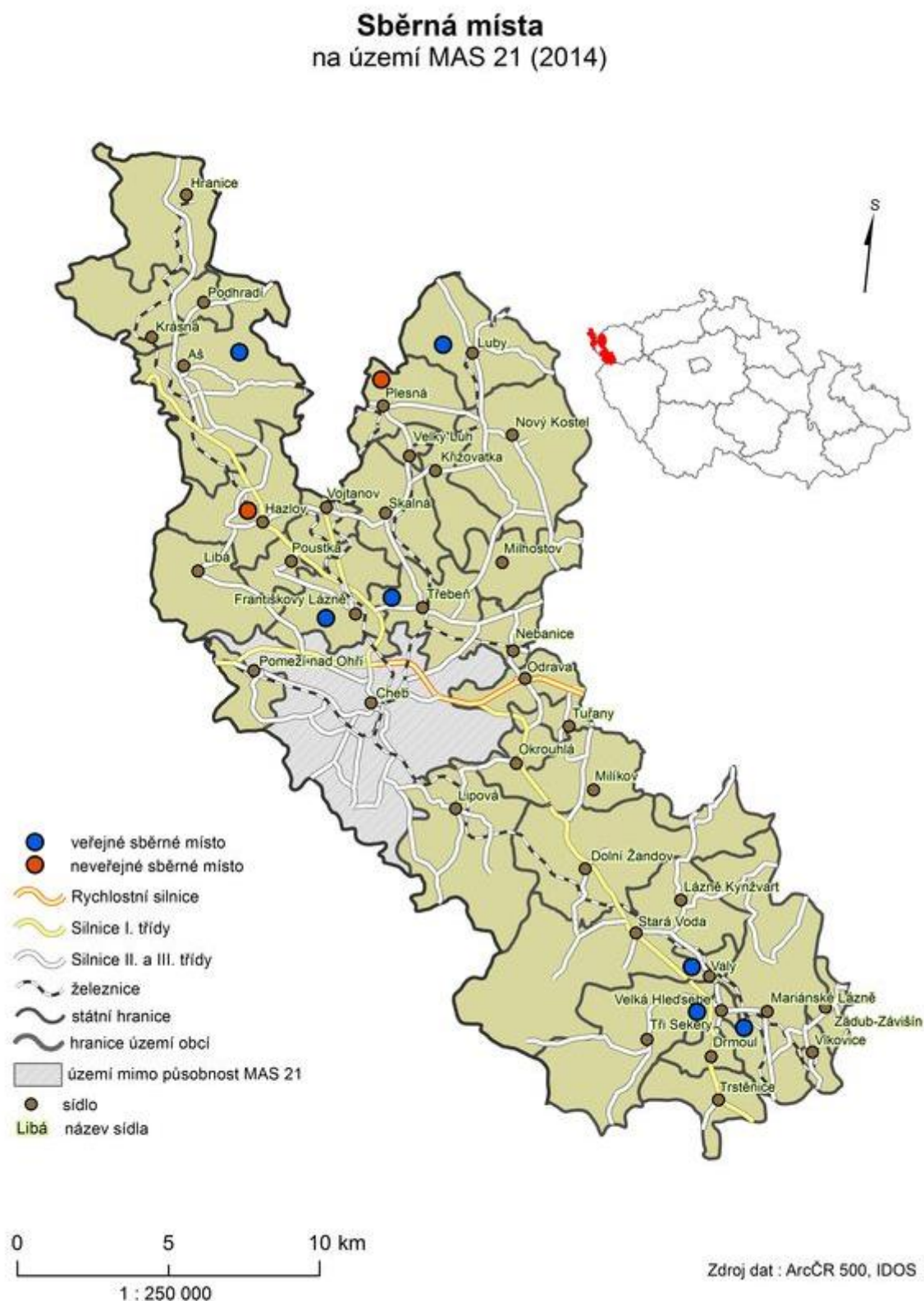
⁵ Komunálním odpadem se rozumí odpad z provozu domácností, odpad z čištění veřejných komunikací a prostranství, odpad z údržby veřejné zeleně a odpad živnostenského charakteru (odpad podobný komunálnímu odpadu, který vzniká z nevýrobní činnosti a provozu živností, úřadů a škol).

komunálního odpadu dlouhodobě mírně roste, což ukazuje na zkvalitňování systému odděleného sběru komunálních odpadů, je zapotřebí tento systém sběru a třídění všech složek komunálního odpadu dále zkvalitňovat, modernizovat a rozšiřovat (s ohledem na Plán odpadového hospodářství ČR). Platformou pro tyto aktivity jsou strategie meziobecní spolupráce, které vznikly v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce, který realizoval s podporou ORP a DSO v území MAS 21 Svaz měst a obcí ČR.

Od 1. 4. 2015 vznikla obcím povinnost zajistit sběr biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO). Pro většinu obcí není třídění BRKO novinkou. Problémem není sběr, ale další zpracování BRKO. Nakládání s BRKO si některé obce řeší individuálně (např. Aš - komunitní kompostárna, Hranice – silážní jámy, Podhradí – využívání rokle v souladu s požadavky MŽP, Krásná – mobilní kompostárna). Na venkově si většina obyvatel provádí kompostování sama na svých zahrádkách. Problém zpracování BRKO se tedy převážně týká obytných sídlišť, kdy obyvatelé nemají možnost vlastního zpracování a dalšího použití BRKO. Bylo by vhodné např. v rámci ORP zajistit optimální systém pro sběr a zpracování BRKO spolu s odbytem např. do místního zemědělství.

Mezi nejvýznamnější problémy odpadového hospodářství na území MAS 21 patří také skutečnost, že zde nejsou provozována např. zařízení ke zpracování vytříděných složek komunálních odpadů (zejména plastů). Na území MAS je pouze 9 sběrných dvorů. Provozovateli jsou Ašské služby, s.r.o. (Aš), Technický a dopravní servis, s. r. o. (Mariánské Lázně), Marius Pedersen a. s. (Třebeň - Chocovice a Velká Hleďsebe), Město Luby (Luby), Město Plesná (Plesná), obec Hazlov (Hazlov), Obec Valy (Valy) a AVE CZ Odpadové hospodářství, s. r. o. (Františkovy Lázně) , viz následující mapa a příloha č. 17. Z mapy je zřejmé, že pokrytí území sběrnými dvory je nedostatečné.

Mapa č. 21: Sběrné dvory na území MAS 21

Sběr a výkup odpadů zajišťuje několik subjektů, které mají sídlo na území MAS 21. Jejich přehled je uveden v tabulce v příloze č. 18.

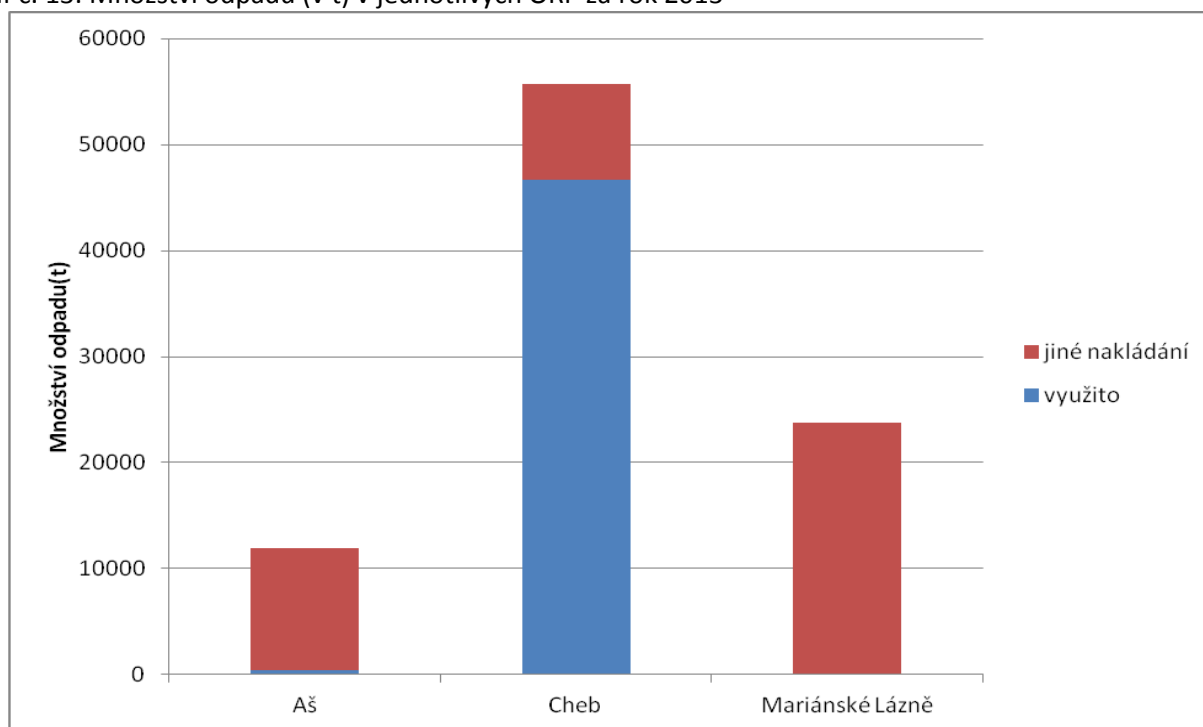
Odpadové hospodářství zajišťují na sledovaném území i společnosti, které mají sídlo mimo území MAS a to především v Chebu.

Pro území MAS 21 jsou v odpadním hospodářství nejvyužívanější tyto provozovny:

- Ašské služby, s.r.o., Okružní 2545, Aš
- Skládky Chocovice s.r.o., ppč. 201/10 Chocovice

Celkové množství vyprodukovaného odpadu za rok 2013 a nakládání s ním v jednotlivých ORP znázorňuje následující graf a tabulka v příloze č. 19.

Graf č. 13: Množství odpadu (v t) v jednotlivých ORP za rok 2013

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/> a vlastní výpočty

Pro obce jsou v oblasti odpadového hospodářství nejnákladnějším problémem tzv. černé skládky⁶. Oblast Chebska je černými skládkami velmi postižena. Většina takto umístěného odpadu pochází z Německa.

Obr. č. 7: Skládka pneumatik v lese a odpad podél cesty

⁶ nelegální uložení odpadů

V oblasti odpadového hospodářství mají obce na území MAS 21 připraveny následující aktivity:

- Město Aš - vybudování kompostárny
- Obec Libá - vybudování a provoz sběrného dvora
- Obec Drmoul - vybudovat přístřešky na nádoby tříděného odpadu
- Obec Pomezí nad Ohří - pokračování v rozvoji separace domovního odpadu a vybudování nových přístřešku na odpadové nádoby
- Dolní Žandov - vybudování přístřešků na nádoby tříděného odpadu
- Město Mariánské Lázně – výstavba nové kompostárny

5.6.8 Subjekty zabývající se ochranou přírody a krajiny

V porovnání se zbytkem Karlovarského kraje je na území MAS 21 malé množství subjektů aktivně se zabývajících ochranou přírody a krajiny. Pokud pomineme organizace zaměřené na výchovu dětí a mládeže (Junák – český skaut, Pionýři, atd.), svazy rybářů a myslivců, které by také měly přispívat k ochraně přírody a krajiny, lze nalézt pouze 9 nestátních neziskových organizací, které svou činnost orientují na ochranu přírody a krajiny studovaného území. Na území MAS 21 sídlí pouze 7 subjektů.

Tabulka č. 18: Přehled subjektů zabývajících se ochranou přírody

Název organizace	IČ	Sídlo
Hravý pramen, o. s.	26677202	Anglická 204/41, Mariánské Lázně
Zelený dědek, o. s.	26657376	Lipová cesta 1710/2, Aš
Skleník Hranice o. p. s.	29075653	Soukenná 568, Hranice
Sdružení pro mariánskolázeňské trolejbusy	26669773	Hlavní 426/33, Mariánské Lázně
Společnost pro trvale udržitelný rozvoj – EKOCENTRUM Cheb	69975507	Kostelní 505/2, Cheb
Pracovní Ekologické Sdružení P.E.S.	47725176	Komorní Dvůr 18, Cheb
ZO ČSOP Kladská	75035561	Goethovo náměstí 11, Mariánské Lázně
Správa CHKO Slavkovský les	62933591	Hlavní 504, Mariánské Lázně
ZO ČSOP Františkovy Lázně	18235361	Americká 7/53, 351 01 Františkovy Lázně

Zdroj: www.annakk.cz

5.6.9 Environmentální výchova, vzdělání a osvěta (EVVO)

Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje⁷, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách⁸. Na úrovni Karlovarského kraje a především nevládních neziskových organizací je možné zaznamenat pozitivní přístup v oblasti EVVO. Nicméně se jedná pouze o úzkou skupinu osob. Široká veřejnost není v této oblasti dostatečně informována, ani vzdělávána. Nejaktivnější NNO je ZO ČSOP Kladská, která od Karlovarského kraje pravidelně získávala finanční prostředky na své projekty (Ekoporadna Kladská, Ekocentrum ZO ČSOP

⁷ Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.

⁸ Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, § 16

Kladská, časopis Arnika). MAS 21 získala finanční podporu na projekt s environmentální tematikou „Svět kolem nás – environmentální výchova dětí“.

Pozitivně lze vnímat aktivity základních škol v 5 studovaných obcích, které se zapojily do programu Ekoškola. Program Ekoškola je mezinárodní vzdělávací program, jehož hlavním cílem je, aby žáci snižovali ekologický dopad školy a svého jednání na životní prostředí a zlepšili prostředí ve škole a jejím okolí. Jedná se o MŠ a ZŠ Plesná, MŠ a ZŠ Hazlov, MŠ a ZŠ Drmoul, ZŠ Hranice a ZŠ Jih v Mariánských Lázních. I základní školy a předškolní zařízení v dalších obcích MAS jsou hlavní platformou pro environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu dětí a mládeže v regionu.

Na studovaném území lze nalézt pouze jediné centrum, které se zabývá environmentální výchovou, vzděláním a osvětou. Jedná se o Ekoporadnu Kladská a Vzdělávací a ekologické centrum ZO ČSOP Kladská (Goethovo nám. 11, Mariánské Lázně). Ekoporadna poskytuje všeobecné informace o životním prostředí, informační materiály o tématech ekologické výchovy, o přírodním a kulturním bohatství Slavkovského lesa a přilehlých oblastí. Provozuje knihovnu zaměřenou na ochranu přírody, přírodu Slavkovského lesa, ekospotřebitelství a další související témata. Pořádá výukové programy, přednášky a besedy. Vzdělávací a informační centrum organizuje přírodovědné akce a exkurze pro veřejnost, připravuje výstavy, nabízí výukové programy pro školy a ekologické poradenství.

5.6.10 Obecní zdroje energie

Všechny obce získávají většinu elektrické energie z tradičních zdrojů, tzn. z hnědého uhlí nebo zemního plynu. Pouze ČOV Aš, provozovatel CHEVAK a. s., má bioplynové využití. Na území MAS 21 je 8 lokalit, kde se vyskytují větrné elektrárny. Jejich energie je ale využívána především k podnikatelským účelům vlastníků.

Tabulka č. 19: Přehled větrných elektráren na území MAS 21

Název provozovatele	Název katastrálního území	Výkon (MW)
APB Plzeň, a.s.	Újezd u Krásné	6
	Štítary u Krásné	2
	Horní Paseky	10
	Hranice u Aše	4
Farma Trojmezí a.s.	Trojmezí	2,7
Aleš Kastl, dřevovýroba	Čížebná	1,815
Jiří Král	Hranice u Aše	0,007
Jaroslav Motyčka	Hranice u Aše	0,007

Zdroj: www.eru.cz - energetický regulační úřad

Na území MAS 21 se nachází 1 velká (výkon nad 1 MW) solární elektrárna, a to v Mariánských Lázních. Dále je zde evidováno 75 fotovoltaických elektráren převážně na soukromých domech pro vlastní využití viz tabulka v příloze č. 20.

5.6.11 Invazivní rostliny

Životní prostředí MAS 21, o. p. s. je ovlivněno i výskytem planě rostoucích rostlin - bolševník velkolepý, křídlatka japonská, netýkavka. Tyto rostliny se rychle rozšiřují a vytlačují rostlinstvo původní. Zejména bolševník velkolepý je nebezpečný invazní druh, který je schopen ničit původní ekosystémy na daném území. Šťáva z lodyh a listů způsobuje na denním světle těžké poleptání a puchýře, které se špatně hojí. Pro děti a oslabené jedince může být popálení bolševníkem i životu nebezpečné. Jizvy, které šťáva způsobí, zůstávají na kůži dlouho patrné a někdy se nezahojí vůbec. Bolševník se navíc rychle rozmnožuje a zamožuje celé okolí. Rostlina se ze zámku Kynžvart rozšířila na celé území MAS 21 nejpostiženější stále zůstává oblast Mariánskolázeňska.

Obr. č. 8: Bolševník na naučné stezce Stebnický potok

Boj s bolševníkem je velmi problematický. Každý majitel nemovitosti má dle zákona povinnost svůj pozemek chránit před výskytem bolševníku, případně zajistit jeho likvidaci. Bohužel většina vlastníků půdy tuto povinnost nedodržuje. Obce na Chebsku sice mají možnost žádat o dotace na boj s bolševníkem a jinými nebezpečnými invazivními rostlinami z Programu péče o krajinu, který vyhláší Ministerstvo životního prostředí, ale obce však většinou řeší pouze pozemky ve svém vlastnictví. V roce 2012 se Karlovarský kraj začal podílet na likvidaci invazivních rostlin na všech pozemcích bez ohledu na vlastníka nemovitosti. V rámci projektu je realizován plošný zásah proti bolševníku, křídlatce a netýkavce. V České republice jde o ojedinělý zásah, protože v podobném rozsahu se invazivní rostliny dosud nelikvidovaly.

5.7. Občanská vybavenost

Kvalita občanské vybavenosti v obcích a městech je jedním z důležitých aspektů kvality života obyvatel. Občanská vybavenost je v jednotlivých obcích území MAS 21 odlišná. Týká se to jak oblasti školství, kultury a sportu, tak sociální infrastruktury a vybavenosti pro veřejnou správu. Komplexnější občanskou vybavenost nabízejí větší sídla v regionu, v menších obcích je často problém zajistit alespoň základní standard vybavenosti.

5.7.1. Veřejné budovy a služby

Centrem místní samosprávy ve venkovských obcích a městech je obecní úřad. Je důležité, aby činnost místní samosprávy probíhala v důstojných podmínkách, které umožní obci kvalitní a efektivní správu svých záležitostí a občanovi nabízí kvalitní informační, administrativní, vzdělávací a někdy kulturně – společenský servis. Součástí plánovaných obecních záměrů na rekonstrukci budov obecních úřadů jsou aktivity směřující k zajištění energeticky úspornějšího provozu, zkvalitnění vybavenosti i zkvalitnění zázemí pro práci samosprávy a místní sdružení a spolky. Přehled obcí a jejich záměrů, investovat do obnovy obecních úřadů, jsou uvedeny v samostatné příloze č. 7. Zásobník projektů (OÚ).

Vedle obecních úřadů jsou důležitým prvkem občanské vybavenosti i pobočky České pošty, s.p. V současné době Česká pošta redukuje počet svých poboček a snaží se uzavřít ty, které jsou ztrátové. Redukce poboček se většinou týká právě menších obcí. Pro menší obce je rušení poštovních poboček velkým problémem, neboť obyvatelé pak musí do další pobočky dojíždět popř. čekat na poštovní doručovatelku. Níže uvedená tabulka ukazuje stav poboček České pošty, s.p. v území MAS 21.

Tabulka č. 20: Seznam poboček České pošty, s. p. – stav k 31. 7. 2014

Území	Počet celkem	Pobočka	Stav
Ašsko	7	Hranice	v provozu
		Krásná	v provozu
		Podhradí	od 31. 8. 2009 dočasně uzavřena
		Aš (2)	v provozu
		Hazlov	v provozu
		Vojtanov	od 5. 3. 2010 dočasně uzavřena
Chebsko	3	Libá	V provozu
		Nebanice	od 1. 3. 2011 dočasně uzavřena
		Františkovy Lázně	V provozu
Lubsko	5	Luby	v provozu
		Nový Kostel	V provozu
		Plesná	v provozu
		Skalná	v provozu
		Třebeň	od 15. 11. 2010 dočasně uzavřena
Mariánskolázeňsko	7	Dolní Žandov	V provozu
		Drmoul	v provozu
		Lázně Kynžvart	V provozu
		Tři Sekery	v provozu
		Velká Hleďsebe	v provozu
		Mariánské Lázně (2)	v provozu
MAS 21 celkem	22		

Zdroj: www.ceskaposta.cz a vlastní šetření

Všechny výše uvedené poštovny provozuje Česká pošta s. p. Na území MAS 21 není žádná obec, která by poštovnu provozovala jako smluvní partner České pošty, což by mohl být nástroj, jak udržet v malých obcích dostupnost těchto základních služeb.

Vedle dostupné funkční poštovní pobočky je důležitým prvkem základní občanské vybavenosti i dostupnost obchodů. Úroveň dostupnosti obchodu a služeb se v obcích MAS liší. Větší sídla v regionu (Aš, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně) vytvářejí podmínky pro výstavbu marketů, na druhou stranu některé z malých sídel mají problémy udržet v obci alespoň jeden obchod se smíšeným zbožím. V obcích Podhradí, Pomezí nad Ohří, Poustka, Tuřany, Odrava, Vlkovice a Zádub – Závášín obchody

zcela chybí. S ohledem na počet obyvatel v těchto obcích a dobrou dostupnost větších sídel (Aš, Cheb a Mariánské Lázně) není pro žádné podnikatele rentabilní v těchto obcích obchody provozovat. V rámci dotazníkového šetření většina obyvatel členských obcí byla s dostupností obchodů a služeb spokojena (více než 65% z celkového množství oslovených respondentů).

5.7.2. Kulturní a společenský život

Bohatý a stále se rozvíjející kulturní, sportovní, spolkový a společenský život je základním atributem fungující obce. Pro udržitelný rozvoj tohoto atributu jsou důležité dva faktory. Prvním faktorem je kvalitní infrastruktura pro kulturní a sportovní aktivity. Druhým faktorem je existence místních spolků, sdružení či iniciativ. Tento druhý faktor je pro rozvoj obecního života naprosto nezastupitelný, neboť kulturní a společenský život se za určitých podmínek nemůže rozvíjet bez existence kvalitního zázemí. Pokud ale je v obci kvalitní zázemí, ale nefungující občanská společnost, tak se kulturní život v obci rozvíjet nebude. Nicméně i přes tento fakt je zvyšování kvality kulturní infrastruktury důležitým tématem obnovy a rozvoje obcí a proto je součástí i této kapitoly.

5.7.2.1. Zázemí pro kulturní a společenský život

Hlavními centry kulturního a společenského života ve venkovských regionech MAS 21 jsou kulturní domy a restaurace (hospody). Tabulka v příloze č. 21 obsahuje výčet kulturních a společenských center v jednotlivých obcích MAS.

Z tabulky je patrné, že všechny obce MAS 21, vyjma Podhradí a Vojtanova, disponují zázemím pro kulturní a společenský život. Technická ani funkční kvalita těchto zařízení ale není v mnoha případech ideální, což dokazují údaje v samostatné příloze č. 7. Zásobník projektů (Společenské domy), která obsahuje záměry obcí v oblasti rekonstrukce, výstavby či modernizaci kulturních a společenských center.

Problémem kulturních domů či středisek je fakt, že většina z nich byla vystavěna již před rokem 1989 a často se jedná o naddimenzované stavby, které nevyhovují současným uživatelským ani ekonomickým – provozním požadavkům. Rekonstrukce, modernizace či výstavba kulturních a společenských center je tak jedním z nejaktuálnějších témat území MAS.

Vedle kulturních domů, středisek či sálů fungují v obcích MAS i další zařízení, která pomáhají k rozvoji občanského a společenského života v regionu. V téměř všech obcích MAS jsou k dispozici veřejné knihovny. Výjimku tvoří obce Velký Luh, Okrouhlá, Pomezí nad Ohří, Poustka, Krásná a Podhradí, ve kterých veřejná knihovna není. Horší je situace v případě kin. V území funguje kino pouze v Mariánských Lázních. Nárazově se promítá také v kině v Lubech. V obci Tři Sekery každoročně pořádají veřejné promítání filmů (letní kino). Divadlo v území MAS funguje pouze v Mariánských Lázních a ve Františkových Lázních, galerie v Mariánských Lázních a v Aši. Přehled kulturní vybavenosti v obcích MAS 21 je uveden v příloze č. 22.

Specificky venkovskými společenskými centry jsou hasičské zbrojnice, které tvoří zázemí pro činnost sborů dobrovolných hasičů (SDH). SDH působí ve 21 obcích MAS 21. V některých z těchto obcí je třeba zkvalitnit podmínky pro fungování SDH. V Plesné je zapotřebí provést obnovu hasičské zbrojnice. V Drmoulu plánují zateplení budov hasičské zbrojnice, včetně pořízení a obnovy vybavení. Novou hasičskou zbrojnicí potřebují ve Staré Vodě. Výměna oken a zateplení budovy hasičárny je

zapotřebí ve Třech Sekerách. V Milíkově plánují výstavbu nové hasičské zbrojnice. Nákup hasičského auta, včetně doplnění vybavení hasičské zbrojnice plánují v Krásné.

5.7.2.2. Kulturní a společenská činnost

Investice do rekonstrukce, vybavení či výstavby zázemí pro kulturní a společenské aktivity jsou tedy smysluplné pouze v případě, že v obcích MAS kulturní a společenský život funguje. To, že tomu tak na území MAS je, dokazuje tato kapitola. Na území MAS 21 se koná velké množství kulturních a společenských akcí. Mezi nadregionálně významné kulturní akce patří divadelně – hudební festival Ašlerky, který je každoročně pořádán v Aši. Je to několikadenní festival naplněný divadelními a hudebními vystoupeními, výtvarnými a žongléřskými workshopy a studentskou slavností Majáles. Kromě místních divadelních a hudebních souborů zde účinkují umělci z německého příhraničí a prezentují se zde také studenti z českých uměleckých škol (DAMU, JAMU). Mezi další nadregionálně významné akce patří Hudební festival F. Chopina v Mariánských Lázních. V rámci festivalu vystupují přední čeští a zahraniční interpreti, kteří přinášejí skladby nejen F. Chopina, ale i dalších známých skladatelů. Tradiční velmi významnou akcí je i Zahájení lázeňské sezony v Mariánských Lázních, slavnost zahrnující svěcení pramenů, slavnostní průvod, mši, koncert Západočeského symfonického orchestru a bohatý doprovodný program. Zahájení lázeňské sezony probíhá tradičně také ve Františkových Lázních. Součástí programu festivalu je pochod mažoretek a dechového orchestru městem, mše v kostele Povýšení Svatého Kříže, průvod Národní třídou a svěcení pramenů. Po celý den probíhá také bohatý kulturní program. Jako poslední nadregionálně významnou akci v regionu MAS 21 je nutné zmínit Festival Mitte Europa. Od roku 2004 spojuje tento česko-německý kulturní festival 65 bavorských, českých a saských měst a obcí podél česko-německé hranice v délce 400 km, od Horní Falce, Horních Franků, západních Čech, přes Vogtlandsko, Krušné hory a okolí Drážďan, po severní Čechy. Festivalové koncerty a další kulturní akce probíhají v českých i německých partnerských městech každoročně od poloviny června do začátku srpna. Na území MAS se jedná o obce Háj u Aše a Pomezí nad Ohří.

Vedle těchto nadregionálně významných akcí se v obcích MAS odehrává množství kulturních a společenských akcí všech možných žánrů i generačního zacílení (příloha č. 23). V každé členské obci probíhají tradiční akce typu oslavy dne dětí, stavění májky, mikulášské besídky, rozsvěcení vánočního stromu atd.

Ve všech obcích lze nalézt zájmová a volnočasová sdružení. Přehled je uveden v příloze č. 24. Mezi nejaktivnější spolky patří např. Karel Ašler o. s., kuželkářský klub Jiskra Hazlov, SDH Krásná, jezdecký klub Krásná, vesnické mažoretky Nový Kostel, TRAKTOR Klub Skalná, Klub žen Drmoul, ZO ČSOP Kladská, sportovní klub stolního tenisu ve Velkém Luhu či nedávno vzniklý mariánskolázeňský spolek Švihák.

Na základě výše uvedených faktů lze říci, že nabídka kulturních aktivit v obcích MAS je relativně široká, což potvrdilo i dotazníkové šetření v obcích MAS, kdy více než 56% oslovených bylo z nabídkou kulturních akcí spokojeno.

5.7.3 Kulturní dědictví

Na území MAS se nachází velké množství kulturních památek i historicky cenných staveb. Největší podmnožinu tohoto celku tvoří sakrální nemovité památky. V historii území byly tyto stavby úzce

spjatý se životem obcí, resp. se životem jeho původního německého obyvatelstva a současně byly i symbolem určité úrovně obce. Po roce 1945, po odsunu původních obyvatel pohraničí, byly sakrální stavby ponechány svému osudu. Nebyly sice záměrně bořeny, ale stávaly se často terčem krádeží a rabování. Některé z nich jsou v současnosti ve zchátralém i havarijním stavu (jsou nebezpečné svému okolí). Následující tabulka uvádí seznam ohrožených kostelů na území MAS 21.

Tabulka č. 21: Ohrožené kostely na území MAS 21

Název	Místo	Území
KOSTEL NEJSVĚTĚJŠÍHO SRDCE PÁNĚ	Kopaniny (Aš)	Ašsko
KOSTEL SV. KATEŘINY	Libá	Chebsko
KOSTEL SV. ŠIMONA A JUDY	Milíkov	Chebsko
KOSTEL SV. OSVALDA	Nebanice	Chebsko
KOSTEL SV. WOLFGANGA	Ostroh (Poustka)	Chebsko
KOSTEL SV. ANNY	Palič (Lipová)	Chebsko
KOSTEL SV. JAKUBA STARŠÍHO	Pomezí nad Ohří	Chebsko
KOSTEL SV. JIŘÍ	Kopanina (Nový Kostel)	Lubsko
KOSTEL SV. MIKULÁŠE	Milhostov	Lubsko
KOSTEL POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE	Nový Kostel	Lubsko
KOSTEL SV. VAVŘINCE	Třebeň	Lubsko
KOSTEL SV. JANA KŘTITELE	Vysoká (Stará Voda)	Mariánskolázeňsko

Zdroj: <http://dominanty.cz/>

Obr. č. 10: Kostel sv. Wolfganga v Poustce

Obr. č. 9: Kostel sv. Mikuláše v Milhostově

Vedle sakrálních staveb jsou v regionu ohroženy i další kulturní památky, které souvisí s kulturní či ekonomickou historií měst a obcí MAS 21. Následující tabulka uvádí seznam nejohroženějších nemovitých kulturních památek. Tabulka je vygenerována ze seznamu nejohroženějších kulturních památek ČR, který zpracovává Národní památkový ústav.

Tabulka č. 22: Ohrožené památky na území MAS 21

Název	Místo	Území
Hrad Neuberg, zřícenina	Podhradí	Ašsko
Venkovské usedlosti č. p. 12 a 14	Vojtanov	Ašsko
Hrad Starý Rybník, zřícenina	Starý Rybník (Skalná)	Lubsko
Venkovský dům č. 18	Klimentov (Velká Hleďsebe)	Mariánskolázeňsko
Zámek Hammerhof	Hamrníky (Mariánské Lázně)	Mariánskolázeňsko
Lázeňský dům Weimar/Kavkaz	Mariánské Lázně	Mariánskolázeňsko
Venkovské usedlosti č.p. 16, 18 a 24	Salajna (Dolní Žandov)	Mariánskolázeňsko
Hrad Kynžvart	Lázně Kynžvart	Mariánskolázeňsko

Zdroj: <http://monumnet.npu.cz/ohr/hledani.php>

Obr. č. 11: Zřícenina hradu Neuberg

Obr. č. 12: Hrad Kynžvart

Obnova a péče o kulturní dědictví je jedním z hlavních témat regionu MAS. Projekty na obnovu kulturního dědictví jsou však velmi nákladné a často přesahují reálné možnosti majitele kulturní památky. Z tohoto důvodu je rekonstrukce kulturního dědictví území MAS financováno prostřednictvím intervenčních národních i evropských programů. V programovacím období 2007 – 2013 bylo realizováno díky obcím, místním iniciativám i podnikatelským subjektům velké množství projektů a aktivit, jejichž cílem byla obnova kulturního dědictví regionu. Díky těmto projektům, které byly ve většině případů spolufinancovány z veřejných zdrojů, se situace v oblasti péče o kulturní dědictví zlepšila. Nicméně jak dokazují záměry obcí na obnovu kulturního dědictví uvedené v samostatné příloze č. 7. Zásobník projektů (Kulturní dědictví), tak do ideálního stavu je stále ještě daleko. Ze záměrů vyplývá, že mezi důležitá témata obnovy kulturního dědictví patří obnova drobných sakrálních staveb, obnova hřbitovů i veřejných prostranství souvisejících s kulturním dědictvím.

Mimo obce jsou dalším významným investorem oprav kulturního dědictví na území MAS 21 církve. Např. římskokatolická církev má pro následující roky naplánovanou opravu 9 sakrálních objektů.

Tabulka č. 23: Plánované opravy majetku Římskokatolické farnosti Cheb

Obec	Stavba	typ investice
Skalná	kostel sv. Jana Křtitele	- výměna střešního pláště vč. lok. oprav krovu
		- oprava fasády a stav výplní
		- restaurování interiéru
Nový Kostel	kostel sv. Jiří a sv. Jiljí	- oprava fasády
		- restaurování interiéru
Hazlov	kostel Povýšení sv. Kříže	- restaurování varhan
Dolní Žandov	kostel sv. Michaela	- oprava interiéru
		- restaurování kazetového stropu
Aš	kostel sv. Mikuláše	- oprava fasády
Velká Hleďsebe	fara	- kompletní rekonstrukce budovy
	kostel sv. Anny	- oprava interiéru - oprava fasádních omítek
Trstěnice	kostel sv. Víta	- výměna střešní krytiny, včetně opravy krovu
		- oprava fasádních omítek a odvodnění
		- oprava interiéru včetně restaurátorských prací
Mariánské Lázně	kostel Nanebevzetí Panny Marie	- oprava elektroinstalace
		- oprava a výmalba interiéru

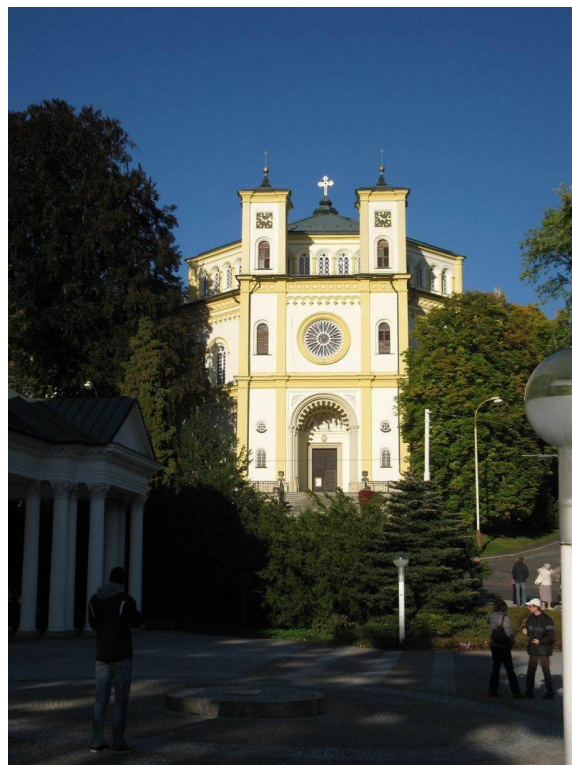
Zdroj: Římskokatolická farnost Cheb

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Aši plánuje rekonstrukce evangelických kostelů v Podhradí (kostel Dobrého pastýře), Hranicích a v Mokřínách.

Je patrné, že projekty v oblasti obnovy kulturního dědictví budou i v dalším období aktuálním tématem.

Obr. č. 14: Kostel sv. Anny ve Velké Hleďsebi

Obr. č. 13: Kostel Nanebevzetí pany Marie v M. Lázních

5.7.4. Sportovní zařízení

Důležitým aspektem kvalitní občanské vybavenosti je vedle společenského a kulturního zázemí také kvalitní zázemí pro sportovní volnočasové aktivity. Území MAS 21 disponuje širokou paletou sportovních zařízení, která jsou důležitou součástí života obyvatel regionu a zároveň tvoří podstatnou součást nabídky cestovního ruchu (viz. kap. Cestovní ruch). Pouze obce Tuřany, Podhradí, Vlkovice, Zádub - Závášín, nemají žádné sportovní zázemí (hřiště, tělocvičnu,...), viz příloha č. 25.

Obr. č. 15: Sportovní areál v Krásné

Stejně jako v případě kulturního a společenského zázemí je i zkvalitňování sportovní infrastruktury aktuálním tématem rozvoje území MAS, což dokazují záměry uvedené v samostatné příloze č. 7. Zásobník projektů (sportovní zázemí) i dotazníkové šetření v obcích MAS, kde více než 50% oslovených vyjádřilo nespokojenost s možnostmi volnočasového vyžití v regionech MAS. Obce nechtějí pouze rekonstruovat stávající sportovní zařízení, ale chtějí se zaměřit na rozšíření nabídky v oblasti sportovních volnočasových aktivit a to jak v letních, tak i v zimních sportech.

5.7.5. Školství

V regionech MAS 21 jsou zastoupeny všechny stupně vzdělávacího systému. V Mariánských Lázních sídlí Ústav jazykové a odborné přípravy, spadající pod Univerzitu Karlovu v Praze, a Ústav lázeňské medicíny, 1. lékařské fakulty, Univerzita Karlova v Praze. Na území MAS 21 je možné studovat bakalářské studium fyzioterapie zaměřené na balneoterapii. V Chebu sídlí Ekonomická fakulta Západočeské univerzity v Plzni a studuje se zde bakalářské studium obor Podnikání a management. Zároveň je v Chebu konzultační středisko Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity z Prahy. Nabízí možnost dálkového bakalářského a navazujícího magisterského studia v oboru Veřejná správa a regionální rozvoj.

Střední školství se v území MAS soustřeďuje do větších sídel v regionu. V území MAS fungují dvě gymnázia (Aš, Mariánské Lázně). Při osmiletém gymnáziu v Aši je ještě střední odborná škola s obory Informační technologie a Ekonomika a podnikání. V Mariánských lázních funguje čtyřleté a osmileté gymnázium, při němž funguje ještě obchodní akademie. Vedle gymnázia a obchodní akademie je v Mariánských Lázních ještě Hotelová škola s obory Hotelnictví a turismus (střední odborné vzdělání s maturitou), Obchodník (střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou), Kuchař (střední odborné vzdělání s výučním listem), Číšník (střední odborné vzdělání s výučním listem). Při škole funguje i nástavbové studium Gastronomie a Společné stravování (střední odborné vzdělání s výučním listem a maturitou). Další střední odbornou školou v Mariánských Lázních je Jezdecká akademie – střední odborná škola Mariánské Lázně s.r.o. Jde o soukromou školu, která vznikla v roce 2006. Ve škole se vyučují obory Chovatelství se specializací na chov koní a jezdecký sport (střední odborné vzdělání s maturitou), Jezdec a chovatel koní (střední odborné vzdělání s výučním listem) a nástavbové studium Trenér dostihových a závodních koní. V Chebu (není v území MAS) mohou studenti navštěvovat Gymnázium Cheb, Svobodnou chebskou školu, Střední zdravotnickou školu Cheb a vyšší

odbornou školu Cheb a Integrovanou školu. Přehled středních škol včetně porovnání kapacity zařízení v jednotlivých mikroregionech MAS 21 je uveden v příloze č. 29.

Mateřské a základní školství je v rámci území rozmístěno rovnoměrně a pokrývá potřeby území. Mateřské školy většinou s více než jednou třídou jsou ve 22 obcích z 35. V Obci Krásná otevřeli k 1. 9. 2012 novou mateřskou školu s jednou třídou o 21 dětech. Ve všech obcích jsou MŠ plně využívány (viz tabulka v příloze č. 27) a často musejí zájemce odmítnout. Rozšíření kapacity MŠ plánují v Plesné a výstavbu nové školky v Pomezí nad Ohří. Doplnkem pro předškolní výchovu a rodinné poradenství se stále častěji stávají i mateřská centra. V regionu provozuje mateřské centrum občanské sdružení Ašské maminky, které bylo založeno v roce 2011 se sídlem v Aši. Druhé mateřské centrum se jmenuje Čtyrlístek a sídlí v Mariánských Lázních. Toto centrum plní také funkci rodinného centra.

Obr. č. 16: Mateřská škola v Krásné

Tabulka č. 24: Mateřské školy na území MAS 21

Území	Počet MŠ	Obce s MŠ
Ašsko	7	Aš (4), Hazlov, Hranice, Krásná
Chebsko	5	Libá, Lipová, Okrouhlá, Františkovy Lázně (2)
Lubsko	6	Luby, Milhostov, Nový Kostel, Plesná, Skalná, Třebeň
Mariánskolázeňsko	14	Dolní Žandov, Drmoul, Lázně Kynžvart, Stará Voda, Trstěnice, Tři Sekery, Velká Hleďsebe (2), Mariánské Lázně (6)
MAS 21 celkem	32	

Zdroj: vlastní šetření

Podrobný přehled MŠ včetně jejich naplněnosti a porovnání kapacity zařízení v jednotlivých mikroregionech MAS 21 je uveden v příloze č. 27.

Na území MAS 21 je 8 malotřídních škol. Tyto školy se nachází v obcích Libá, Lipová, Mariánské Lázně, Milhostov, Nový Kostel, Drmoul, Stará Voda, Tři Sekery. Pouze v Obci Stará Voda dětí ubývá a hrozí zrušení školy. Obec Stará Voda je umístěna na hlavním tahu mezi Mariánskými Lázněmi a Chebem. Většina místních obyvatel (vždy alespoň jeden z rodičů) dojíždí do zaměstnání do Chebu anebo Mariánských Lázní a děti vozí s sebou do klasických plně organizovaných škol.

V regionech MAS funguje 14 základních škol s devíti ročníky. Na území Chebska je pouze jedna úplná základní škola, a to ve Františkových Lázních.

Tabulka č. 25: Základní školy dle regionů na území MAS 21 k 1. 9 2013

Území	Počet ZŠ	Z toho			
		Úplná ZŠ (1.- 9.ročník)	Malotřídka 1. – 3. ročník	Malotřídka 1. – 4. ročník	Malotřídka 1. – 5. ročník
Ašsko	5	5	0	0	0
		Aš (3), Hranice, Hazlov	x	x	x
Chebsko	3	1	0	0	2
		Františkovy Lázně	x	x	Libá, Lipová
Lubsko	5	3	1	0	1
		Luby, Plesná, Skalná	Milhostov	x	Nový Kostel
Mariánskolázeňsko	9	5	0	2	2
		Dolní Žandov, Lázně Kynžvart, Velká Hleďsebe, Mariánské Lázně (2)	x	Stará Voda Mariánské Lázně	Drmoul, Tři Sekery
MAS 21 celkem	22	14	1	2	5

Zdroj: vlastní šetření

Vedle výše uvedených školských zařízení v území MAS fungují i školy, které jsou zaměřeny na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo pro žáky se zdravotním znevýhodněním. Základní škola a praktická škola v Aši poskytuje základní a střední vzdělání pro žáky s lehkým mentálním postižením. Tuto školu tvoří: Základní škola praktická – docházka je devítiletá, Základní škola speciální – desetiletou docházku je možné prodloužit až do 18 let a Praktická škola, v níž je dvouleté studium zaměřeno na praktické předměty (příprava pokrmů, odívání, dílenské práce, základy německého jazyka, práce na počítači a na předprofesní přípravu s možností dalšího studia na odborných učilištích). Základní škola praktická a speciální Mariánské Lázně je škola samostatně zřízená pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo pro žáky se zdravotním postižením. Škola má dva obory: Základní škola s délkou studia 9 let v denní formě a Základní škola speciální s délkou studia 10 let v denní formě. Součástí základní a mateřské školy v Plesné je i základní škola praktická.

Podrobný přehled základních škol a škol speciálních, včetně jejich naplněnosti a porovnání kapacity zařízení v jednotlivých mikroregionech MAS 21 je uveden v příloze č. 28.

Na území MAS 21 fungují čtyři základní umělecké školy (Aš, Luby, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně). ZUŠ Roberta Schumanna v Aši nabízí výuku v oborech hudebním (hra na dechové, klávesové, lidové, bicí, smyčcové, strunné nástroje a sólový zpěv), výtvarném (výtvarná a multimediální tvorba, pro dospělé textilní tvorba), literárně – dramatickém (přípravná dramatická výchova a dramatická tvorba) a tanečním (zaměření na klasický tanec). V Základní umělecké škole v Lubech probíhá výuka v hudebním, výtvarném a literárně – dramatickém oboru. Na ZUŠ Frederika Chopina v Mariánských Lázních mají zájemci možnost studovat hru na hudební nástroje a zpěv v oboru hudebním, taneční průpravu, současný tanec, lidový tanec a klasickou taneční techniku v oboru tanečním a ve výtvarném oboru plošnou a prostorovou tvorbu, objektovou a akční tvorbu a keramiku. ZUŠ Františkovy Lázně poskytuje základy uměleckého vzdělávání ve všech čtyřech uměleckých oborech - hudebním, tanečním, výtvarném a literárně - dramatickém. Podrobný přehled ZUŠ je uveden v příloze č. 30.

Souhrnný přehled předškolních zařízení, základního a středního školství, včetně počtu žáků (školní rok 2013/2014) je uveden v příloze č. 26.

Z dalších zařízení věnujících se vzdělávání a výchově mládeže fungují v regionu čtyři Domy dětí a mládeže (Aš, Luby, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně) a tři dětské domovy (Aš, Plesná, Mariánské Lázně).

Z výše uvedených dat je patrné, že v regionech MAS 21 je široká síť školských zařízení, která pro obyvatele území zajišťuje kvalitní a dostupné vzdělání. Aby i v příštích letech byla zachována kvalita i širší této vzdělávací sítě, je nutné investovat nejen do budov i vybavení školských zařízení, ale také do vzdělávání pedagogických a odborných pracovníků. Pro zvýšení kvality vzdělávání v návaznosti na situaci na trhu práce i v souvislosti s uplatněním absolventů ve vyšších stupních studia je důležité zkvalitnit zázemí i vybavenost pro jazykové vzdělávání, polytechnické vzdělávání a vzdělávání v informačních technologiích. Důležitou součástí školního vzdělávání by měla být i výchova dětí ve vztahu k prohlubování regionální identity. S ohledem na někdy odlišné zaměření jednotlivých škol by bylo přínosné podporovat spolupráci mezi jednotlivými školskými zařízeními, nejen v rámci regionu, ale také v rámci příhraniční spolupráce. Zajištění podmínek pro rostoucí počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami by mělo přispět k potlačení nerovností ve vzdělávání a současně k minimalizování rozdílu v následných možnostech uplatnění.

Plánované investice obcí do infrastruktury pro děti a mládež jsou uvedeny v samostatné příloze č. 7. Zásobník projektů (Děti a mládež).

5.7.6. Sociální oblast

5.7.6.1. Sociální služby

Sociální oblast je na úrovni Karlovarského kraje řešena prostřednictvím krajského Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a komunitních plánů sociálních služeb některých ORP. Ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2009 – 2013 vyplynulo, že poskytovatelé i uživatelé sociálních služeb v regionu nejvíce postrádají: denní stacionáře, osobní asistenci, pečovatelskou službu o víkendech a v noci, chráněné dílny⁹, domovy pro seniory a azylové domy. Podpora těchto služeb je následně zapracována do Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2014 – 2017 s předpokladem dostatečného množství finančních prostředků.

Pro kvalitnější a efektivnější zacílení sociálních služeb v regionu MAS by bylo vhodné zpracovat komunitní plány sociálních služeb na úrovni ORP, které by řešily kvalitu a dostupnost služeb i v menších obcích regionů MAS a současně by řešily spolupráci jednotlivých aktérů v oblasti sociálních služeb. V zájmu všech zainteresovaných by měla být dostatečná informovanost obyvatel o možné nabídce poskytovaných sociálních služeb, která by mohla být vyřešena společným informačním systémem.

Nerovnoměrné rozložení sociálních služeb na území MAS 21 dokazuje následující tabulka, ze které vyplývá, že většina sociálních služeb je soustředěna do větších obcí/měst v území MAS. V příloze č.

⁹ Institut „chráněná dílna“ již od 1. 1. 2012 neexistuje, bylo nahrazeno institutem „chráněné pracovní místo“. Statut chráněného pracovního místa přiděluje úřad práce. Chráněné dílny jsou však v praxi provozovány nadále – na území MAS 21 např. Joker o.s.

31. jsou uvedena zařízení sociálních služeb, které leží těsně za hranicí území MAS (Cheb, Mnichov) a která mohou obyvatelé také využívat. V samostatné příloze č. 38. Datová základna (Sociální oblast) je uveden sumář zařízení sociálních služeb na území MAS 21 podle jednotlivých obcí rozdělený podle druhu služeb a včetně počtu míst (počet míst pouze data z roku 2012), v porovnání s vyššími územními celky.

Tabulka č. 26: Přehled zařízení pro sociální služby a poskytovatelů sociálních služeb na území MAS 21

Název obce	Druh	Poskytovatel
Aš	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Kotec o.s.
	Pečovatelská služba	Město Aš
	Domov pro osoby se zdravotním postižením	Domov pro osoby se zdravotním postižením "PATA" v Hazlově, příspěvková organizace
	Azylový dům	Farní charita Aš
Hazlov	Domov pro osoby se zdravotním postižením	Domov pro osoby se zdravotním postižením "PATA" v Hazlově, příspěvková organizace
Hranice	Domov pro seniory	Domov pro seniory v Hranicích, příspěvková organizace
Luby	Domov pro osoby se zdravotním postižením	Domov pro osoby se zdravotním postižením v Lubech, příspěvková organizace
Františkovy Lázně	Pečovatelská služba	Město Františkovy Lázně
Lázně Kynžvart	Domov pro seniory, Domov se zvláštním režimem	Domov pro seniory v Lázních Kynžvart, příspěvková organizace
	Pečovatelská služba	Město Lázně Kynžvart
Mariánské Lázně	Domov pro seniory, odlehčovací služby, pečovatelská služba,	Domov pro seniory a dům s pečovatelskou službou Mariánské Lázně, příspěvková organizace
	Odborné sociální poradenství, denní stacionář, odlehčovací služby, centrum denních služeb, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Svaz tělesně postižených v ČR, o.s., Místní organizace Mariánské Lázně
	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Kotec o.s.
	Domov pro seniory	Jah jireh občanské sdružení

Zdroj: <http://iregistr.mpsv.cz/> Legenda:

území Ašska
území Chebska

území Lubska

území Mariánskolázeňska

Z dat ve výše uvedených přílohách vyplývá, že je v území nedostatek služeb zaměřených na sociální prevenci, kterých by mohly využít osoby nacházející se v nepříznivé životní situaci, včetně zařízení poskytujících tzv. krizová lůžka. Možné řešení se nabízí ve vytvoření společného zařízení, které bude poskytovat tzv. lůžka krizové pomoci v rámci jednotlivých regionů či ORP a dále výstavba sociálních bytů.

Většina obcí na území MAS vnímá nepříliš pozitivní demografický vývoj venkovských regionů v Karlovarském kraji a hledá řešení, prostřednictvím kterého by zkvalitnily život seniorům, kterých v území MAS stále přibývá. Obce se snaží reflektovat jak stárnutí populace, tak i zhoršování dostupnosti základních služeb, které postihuje v největší míře právě seniory. Možným řešením by mohla být komplexní terénní pečovatelská služba a podpora dobrovolnických organizací. Problematiku dostupnosti sociálních služeb vidí negativně i obyvatelé MAS, kteří se vyjadřovali prostřednictvím dotazníkového šetření. Více než 57% oslovených považuje nabídku sociálních služeb za nedostatečnou.

Tabulka č. 27: Aktivity obcí pro seniory

Obec	Aktivity
Zádub – Závišín	Příspěvek osamělým důchodcům na oběd ve výši 50 Kč/oběd v místní restauraci.
Dolní Žandov	Pravidelný odvoz seniorů obecním autobusem do Mariánských Lázní k vyřízení osobních potřeb.
Drmoul	Senioři mají možnost stravování ve školní jídelně.
Lázně Kynžvart	Jako poskytovatel sociálních služeb provozují terénní pečovatelskou službu prostřednictvím Domova pro seniory Mariánské Lázně.
Stará Voda	Nemocným seniorům jsou poskytovány obědy z podniku Eutit s.r.o.
Velká Hleďsebe	Seniorům, kteří mají zájem, jsou zabezpečovány 1x týdně nákupy.
Plesná	Provozují neoficiální pečovatelský dům pro seniory a město zajišťuje rozvoz obědů ze školní jídelny.
Luby	Provozují dům pro méně majetné obyvatele, zaměřen také na seniory.
Poustka	Možnost zajištění nákupů pro seniory

Zdroj: vlastní šetření

Vedle výše uvedených aktivit, které již fungují, se v následujícím období předpokládá další rozvoj a rozšíření služeb pro seniory. Obce plánují různé typy aktivit a investic v oblasti sociálního zázemí, které jsou uvedeny v samostatné příloze č. 7. Zásobník projektů (Soc.oblast).

5.7.6.2. Sociálně vyloučené lokality

Dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v České republice, kterou v letech 2014 – 2015 zpracovala GAC spol. s.r.o. pro potřeby Ministerstva práce a sociálních věcí jsou na území MAS tři sociálně vyloučené lokality (SVL) – v Aši, Hranicích a ve Štítarech (obec Krásná):

AŠ (lokalita A) - skupina činžovních domů (celkem 8 domů ve 2 ulicích; soukromé vlastnictví). V roce 2009 došlo k částečnému vylidnění lokality kvůli vybydlení domu a požáru. 2 domy jsou vyklizeny (před rokem) a jsou k rekonstrukci. V jednom domě soukromý majitel zřídil podnájmy pro neromské matky samoživitelky (malé byty), v posledním domě ubytovává kohokoliv kromě Romů. Značná migrace mezi lokalitami v obci. V rámci SVL žije 101 – 150 obyvatel. Z rizikových forem chování se

v SVL objevuje: prostituce, alkohol, drogy (pervitin a léky), záškoláctví, trestná a přestupková činnost dětí a mládeže a občasné krádeže (příhraniční kriminalita). "

Aš (lokalita B) - blok domů (bytové domy a dvě ubytovny; soukromé vlastnictví – celé domy/ jednotlivé byty). Lokalita existuje dlouhodobě a vznikla přirozeným sestěhováním obyvatel z důvodu nižších nákladů na bydlení. V rámci SVL žije 51 - 100 obyvatel. Z rizikových forem chování se v rámci lokality vyskytuje: gambling (závažný problém), alkohol, drogy (pervitin, léky, výrazněji než jinde ve městě), záškoláctví, trestná a přestupková činnost dětí a mládeže, krádeže (přeshraniční kriminalita), násilná trestná činnost a prostituce.

Aš (lokalita C) - skupina domů (3 bytové domy, 1 ubytovna). Lokalita vznikla po změně majitelů nemovitosti (1-3 roky zpět). Vznikla přirozeným sestěhováním obyvatel z důvodu nižších nákladů na bydlení (dostupné pronájmy, sestěhování k rodině). V rámci SVL žije 26 - 50 obyvatel. Z rizikových forem chování se v rámci lokality vyskytuje: alkohol, drogy (pervitin a léky), záškoláctví, trestná a přestupková činnost dětí a mládeže, majetková trestná činnost (příhraniční kriminalita) a násilná trestná činnost (minimálně).

Aš (lokalita D) - bytový dům (1 bytový dům + k lokalitě přiřazena turistická ubytovna). Lokalita existuje od roku 2000, kdy dům koupila soukromá majitelka, kvůli stavu bytů (studené tmavé byty, vlhký dům, plíseň – nyní už sanované, celkově lepší stav) se majitelka přeorientovala na méně náročné nájemníky. Jednalo se o jedno z mála dostupných bydlení pro romské rodiny. Problém nastal při rozpočítávání nedoplatků za elektřinu (topeno přímotopy, společný elektroměr na celý dům – velké nedoplatky). Při žádosti o doplacení elektřiny došlo ve dvou vlnách k exodu nájemníků a dům se vyčistil. Nyní koupil objekt nový majitel, pořídil elektroměry a dům se během 2 měsíců opět zaplnil nově příchozími. Značná část obyvatel je z jiných měst. V rámci SVL žije 76 - 100 obyvatel. Z rizikových forem chování se v rámci lokality vyskytuje: alkohol, drogy (pervitin, léky), občasné krádeže (příhraniční kriminalita).

V rámci všech výše uvedených SVL působí Centrum pro rodinu Kotec (Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi), DDM Sluníčko (dětské tábory), 2 kluby – PaCiHol (příspěvková organizace města pro kulturní a volnočasové aktivity). Doučování dětí ze SVL probíhá v klubu Fenix (kapacita 20 – 25 dětí), které provozuje město Aš. V lokalitě působí asistent pro jednání s policií a úřady (4 z toho 1 romský asistent kriminality), implementuje se zde zpracovaná Koncepce prevence kriminality, a působí zde Tým Krystal (česko-sasko-bavorská spolupráce v drogové problematice, kterou řídí Policie ČR). Dále zde funguje spolupráce s německou organizací Karo (prevence domácího násilí a obchodu s lidmi; bydlení na utajené adrese pro oběti). Na prevenci rizikových forem chování je také zaměřena každoroční akce Policie ČR Den prevence, prostřednictvím které probíhá zvyšování informovanosti místních obyvatel.

Hranice – šest domů, v pěti případech se jedná o 1 až 2 podlažní rodinné domy, v jednom případě rozlehlejší jednopodlažní dům, celkem 11 bytových jednotek. Domy jsou v dobrém stavu, částečně v soukromém vlastnictví. V rámci SVL žije 26 - 50 obyvatel.

Krásná (Štítary) – dva bytové dvoupatrové domy. Stav domů je špatný. Jeden dům neobyvatelný/neobývaný, druhý bez funkční kanalizace, bez připojení na vodu, podmáčený, střecha v havarijním stavu; majitel žije mimo obec. V rámci SVL žije 26 - 50 obyvatel.

5.7.7. Zdravotnictví

V regionech MAS funguje 21 ordinací praktického lékaře pro dospělé včetně detašovaných pracovišť, 16 ordinací praktického lékaře pro děti a dorost včetně detašovaných pracovišť. Na sledovaném území působí 22 stomatologických ordinací včetně detašovaných pracovišť a 9 gynekologických ordinací včetně detašovaných pracovišť. V území MAS je jedna nemocnice, která se nachází v Mariánských Lázních. Nemocnice Mariánské Lázně s.r.o. je vlastněna ze 13% městem a 87% je v soukromých rukou. V roce 2013 došlo v nemocnici k utlumení operačních oborů a byla ukončena činnost urologického a chirurgického lůžkového oddělení, včetně JIP a operačních sálů. V roce 2014 bylo uzavřeno poslední lůžkové oddělení – oddělení interny. Nemocnice v současné době disponuje 57 lůžky následné péče, 46 ošetrovatelskými lůžky dlouhodobé lůžkové péče a 20 sociálními lůžky. Zajišťuje 7 odborných ambulaní a komplement (chirurgická ambulance, interní ambulance, urologická ambulance, gastroenterologická ambulance, neurologická ambulance, ambulance léčby bolesti, rehabilitace, radiodiagnostické oddělení a oddělení klinické biochemie a hematologie). Majitel nemocnice má v plánu nemocnici rozvíjet a zvyšovat počet ambulaní. Spádovou nemocnicí pro celou oblast regionu je nemocnice v Chebu, která na 12 odděleních (- anesteziologicko – resuscitační oddělení, dětské oddělení, gynekologicko – porodnické oddělení, interní oddělení, neurologická ambulance, oční ambulance, oddělení klinické biochemie a hematologie, oddělení radioterapie a klinické onkologie, oddělení společného lůžkového fondu CHIR a ORL, radiodiagnostické oddělení, rehabilitační oddělení a transfúzní oddělení) poskytuje akutní i následnou, lůžkovou a ambulantní péči.

Dále je v území MAS v provozu 83 ordinací lékařů specialistů (oční, ORL, psychiatrie, rehabilitace, plicní, urologie, atd.), včetně detašovaných pracovišť. Naprostá většina ordinací lékařů specialistů se nachází v Mariánských Lázních (58) a Aši (8). Odbornou přednemocniční neodkladnou péči zajišťuje na území MAS Zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje, příspěvková organizace. Výjezdní stanoviště na území MAS jsou v Aši a v Mariánských Lázních. Letecká záchranná služba v Karlovarském kraji není, je zajišťována Zdravotnickou záchrannou službou Plzeňského kraje. V MAS 21 je v provozu 25 lékáren. Vedle Aše (7) a Mariánských Lázních (12) jsou lékárny ve Františkových Lázních (2), v Hranicích (2), Lubech a Skalně. Z výše uvedených dat je patrné, že lékařská péče je silně centralizovaná ve dvou velkých sídlech regionu. Alespoň ordinace praktického lékaře pro dospělé je mimo tato dvě města v provozu ve Františkových Lázních, v obcích Plesná, Skalná, Dolní Žandov, Lázně Kynžvart a Velká Hleďsebe. Ordinace praktického lékaře pro děti a dorost jsou v Hazlově, Hranicích, Lubech, Skalně, Dolním Žandově, ve Velké Hleďsebi a ve Františkových Lázních. Jako nedostatečnou vnímají dostupnost zdravotních služeb i obyvatelé jednotlivých obcí. Více než 65% oslovených v dotazníkovém šetření vyjádřilo s dostupností zdravotních služeb nespokojenost.

Na území Ašska se potýkají s problémem generační výměny lékařů, kdy cca 40 % ordinujících lékařů je ve věku 61 let a více. Většina těchto lékařů nemá za sebe domluvenu náhradu. S ohledem na dotčenou lokalitu (příhraničí a velká vzdálenost od velkých měst) se nedá předpokládat samovolný příliv mladých lékařů. Jedním z možných řešení je vytvoření grantového systému pro lékaře, který by měl nabídnout atraktivní podmínky pro podnikání ve zdravotnictví.

S nedostatkem nových lékařů souvisí i problém tzv. pendlerů (občané, kteří mají trvalý pobyt v ČR, ale dojíždějí pravidelně za prací do sousedního Německa). Pendleři odvádí zdravotní pojištění německé pojišťovně a současně mohou využít ošetření u lékaře v ČR, který za jejich ošetření obdrží od

zdravotní pojišťovny pouze platbu za úhradu nákladů, ale ne tzv. kapitační platbu, která je paušálem za počet evidovaných pacientů zaměstnaných v ČR bez ohledu na to, kolik pacientů ošetří. Lékaři mají daný finanční limit, který mohou vyčerpat a v případě, že z evidence vyloučí pendlery tento limit brzy vyčerpají. Lékař tím přichází o značnou část příjmů. Lékaři i z tohoto důvodu nemají zájem o působení v této příhraniční oblasti. Proto také obce na Ašsku plánují vyvolat jednání s českou i německou zdravotní pojišťovnou k vyřešení tohoto problému.

Chybějící lékařskou pohotovost na území Ašska mají obce v plánu vyřešit zajištěním lékařské pohotovosti se sídlem ve správním obvodu ORP Aš.

Zkvalitnění současné zdravotní péče plánují v Plesné (vybudování nové lékárny), v Lubech (obnova a modernizace zdravotního střediska) a v Dolním Žandově (zateplení zdravotního střediska).

Podrobný výčet zdravotnických zařízení na území MAS 21 s rozdělením podle jednotlivých regionů a porovnáním s vyššími územními celky je uveden v samostatné příloze č. 38. Datová základna (Zdravotnictví).

5.7.8. Nevyužité objekty

Vzhledem k hlubší i nedávné minulosti regionu MAS 21 jsou nevyužité objekty jedním z největších problémů regionu. V území se nachází množství budov, které měly svůj význam před odsunem německého obyvatelstva, nicméně v současné době jsou nevyužívané či málo využívané. Jedná se zejména o objekty škol v obcích, kde v současné době není ani polovina předválečného stavu obyvatelstva. Jde také o bývalé hospodářské či průmyslové budovy, které sice mají historickou hodnotu, ale v současné době jsou nevyužívané a ve špatném technickém stavu. Problémem jsou také stavby, které vznikly po druhé světové válce. Jedná se zejména o bývalé vojenské objekty/areály či bývalé výrobní prostory. Stejně jako i v jiných venkovských oblastech, tak i v regionu MAS 21 je množství bývalých naddimenzovaných zemědělských budov, které v současné době nemají smysluplné využití. V následující tabulce jsou uvedeny nejproblematictější nevyužívané stavby v regionu MAS.

Tabulka č. 28: Nevyužité stavby na území MAS 21

Název	Poznámka
Areál bývalé SPŠT v Aši	Budova bývalé školy. Na pozemku je ještě umístěna budova samostatné tělocvičny a přístupová zásobovací komunikace s parkovištěm. Budova má několik vzájemně propojených křídel. Vlastníkem je Město Aš.
Areál bývalé školy U radnice Aš	Vlastníkem je Město Aš.
Skladová hala v Okružní ulici Aš	Vlastníkem je Město Aš.
Vojenská kasárna Velká Hleďsebe (Klimentov)	Vojenský areál s autoparkem, včetně ubikací a štábních objektů. Vlastníkem objektu je obec Velká Hleďsebe.
Objekt bývalého statku Skalná	Vlastníkem je Město Skalná.
Objekt bývalého Obecního úřadu v Křižovatce	Vlastníkem je Obec Křižovatka.
Budova bývalé uhelny v Lázních Kynžvartu	Vlastníkem je Město Lázně Kynžvart.

Objekt bývalého kina v Lázních Kynžvartu	Vlastníkem je Město Lázně Kynžvart.
Objekt Tetřívky v Lázních Kynžvartu	Vlastníkem je Město Lázně Kynžvart.
Velkosklad Agrokombinátu Dolní Žandov	Částečným vlastníkem je Obec Dolní Žandov.
Gymnázium a SOŠ Aš	Objekt bývalé školy není ve vlastnictví města.
Původní Dům služeb města Aš	Objekt není ve vlastnictví obce.
Objekt Teko v Plesné	Bývalá výrobní továrna není ve vlastnictví města.
Výrobní hala v Lubech	Není ve vlastnictví města.
Bývalá fara v Nebanicích	Není ve vlastnictví obce.
Bývalá fara v Novém Kostele	Není ve vlastnictví obce.
Bývalá továrna Mavex v Krásné	Není ve vlastnictví obce.
Bývalý pivovar v Krásné	Není ve vlastnictví obce.
Areál bývalých kasáren v Újezdě (Krásná)	Není ve vlastnictví obce.
Bývalý podnik HS Metal v Krásné	Není ve vlastnictví obce.
Lázně I.	Vlastníkem je město Františkovy Lázně.

Zdroj: Vlastní šetření

Některé obce předpokládají do budoucna využít tyto objekty. Záměrem Obce Křižovatka je zrekonstruovat objekt bývalého obecního úřadu a využít objekty po ukončené zemědělské výrobě, Město Aš plánuje objekt bývalé SPŠT přebudovat na dům pro sociální služby a startovací byty, rekonstrukcí části velkoskladu Agrokombinátu v Dolním Žandově by měl vzniknout prostor např. pro pořádání venkovských trhů, město Františkovy Lázně plánuje využít objekt Lázní I. pro balneologické muzeum a restauraci. Stánek pro seniory je jednou z možných variant pro rekonstrukci bývalého kina v Lázních Kynžvartu. Komplexnějšímu řešení této problematiky brání vlastnictví těchto areálů či objektů. Záměry soukromých vlastníků jsou často nejasné popř. na jejich realizaci nemají dostatečné finanční prostředky.

5.8. Bezpečnost

Zajištění bezpečnosti v obcích je jedním z důležitých aspektů, které přispívají ke spokojenosti obyvatel. Bezpečnost na území MAS 21 je zajišťována Policií České republiky na obvodních odděleních Aš, Cheb – město, Cheb – venkov, Františkovy Lázně, Plesná a Mariánské Lázně a Městskou policií v Aši, Mariánských Lázních a Františkových Lázních.

Kriminalita v regionu (zjištěná jako index kriminality), jak ukazuje následující tabulka je nižší v porovnání s kriminalitou v ČR a Karlovarském kraji, s výjimkou údajů za obvodní oddělení Cheb – venkov. Na mapě je pak znázorněna kriminalita podle jednotlivých obvodních oddělení PČR v území.

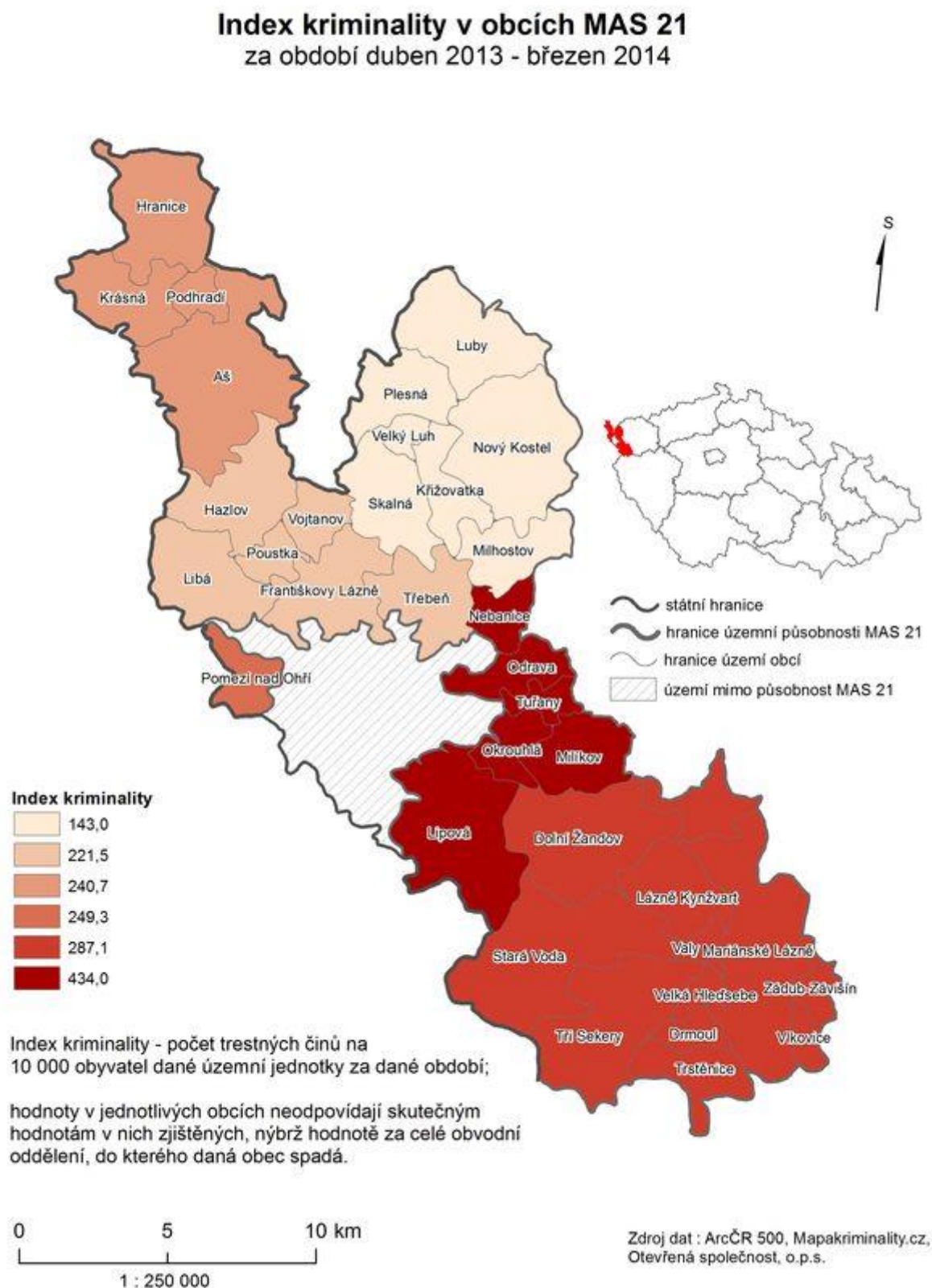
Tabulka č. 29: Bezpečnost v obcích (duben 2013 – březen 2014)

	Počet trestných činů zjištěných	Index kriminality*	Působnost obcí k jednotlivým obvodním oddělením PČR
Obvodní oddělení Aš	383	240,7	Hranice, Podhradí, Krásná, Aš
Obvodní oddělení Cheb - město	788	249,3	Pomezí nad Ohří
Obvodní oddělení Cheb - venkov	139	434	Odrava, Okrouhlá, Milíkov, Lipová, Nebanice, Tuřany
Obvodní oddělení Fr. Lázně	204	221,5	Františkovy Lázně, Hazlov, Libá, Poustka, Vojtanov, Třebeň
Obvodní oddělení Plesná	108	143	Luby, Plesná, Nový Kostel, Velký Luh, Křižovatka, Milhostov, Skalná
Obvodní oddělení Mar. Lázně	647	287,1	Dolní Žandov, Lázně Kynžvart, Tři Sekery, Velká Hleďsebe, Valy, Stará Voda, Mar. Lázně, Drmoul, Trstěnice, Zádub – Závšíšín, Vlkovice,
Územní odbor Cheb	2 269	252	
Karlovarský kraj	7 894	260	
ČR	321 029	302,4	

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/>

*Index kriminality – počet spáchaných trestných činů za dané období na daném území přepočtený na 10 000 obyvatel

Mapa č. 22: Kriminalita v území MAS 21

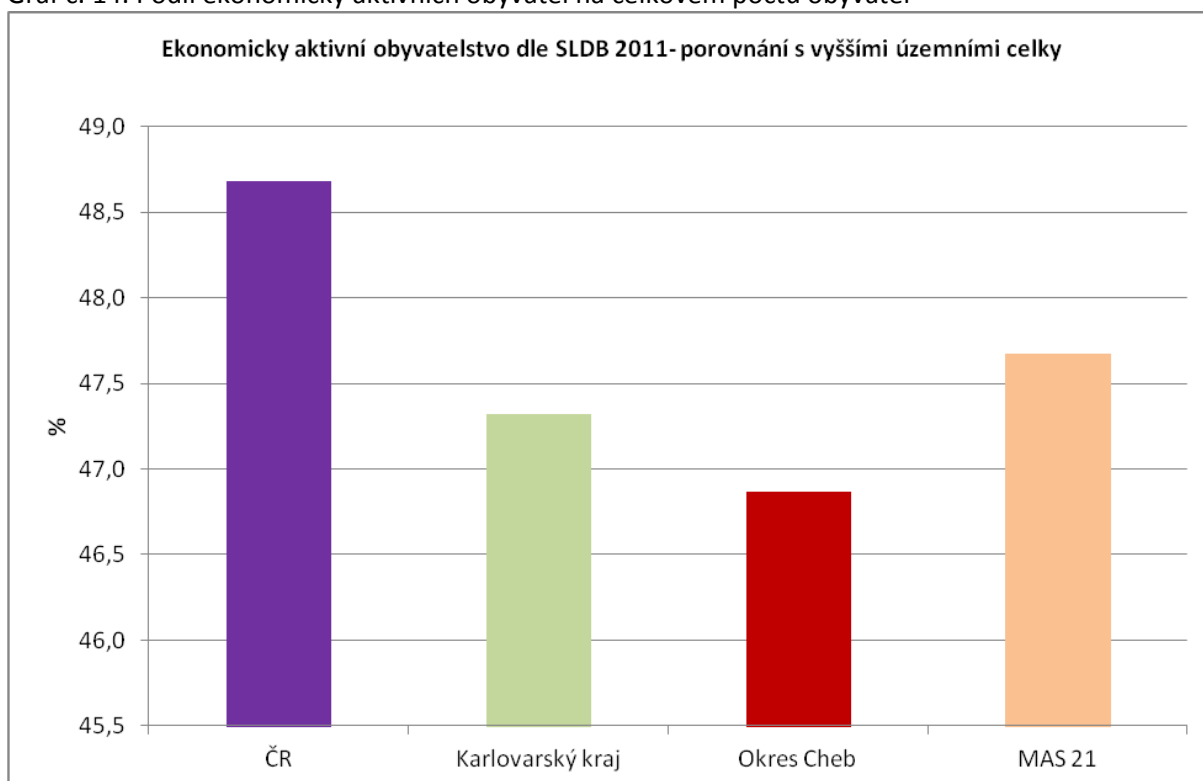
Z hlediska prevence kriminality a zajištění bezpečnosti je významným pomocníkem kamerový systém, který je provozován např. v Aši (v provozu 7 kamer) a v Mariánských Lázních (v provozu 8 kamer).

Díky kamerám byly zjištěny a odhaleny řady přestupků a vandalismu. Dosavadní kamerový systém má v plánu do budoucna rozšířit město Mariánské Lázně a umístění bezpečnostních kamer v obci by ráda realizovala obec Milhostov. Důležitým nástrojem pro prevenci kriminality je také realizace opatření, která přispějí k vytváření kvalitních a atraktivních alternativ trávení volného času pro děti a mládež a s tím související sociální služby, např. podpora a rozšíření terénních služeb v oblasti prevence kriminality a protidrogové prevence a prorodinná opatření.

5.9. Zaměstnanost

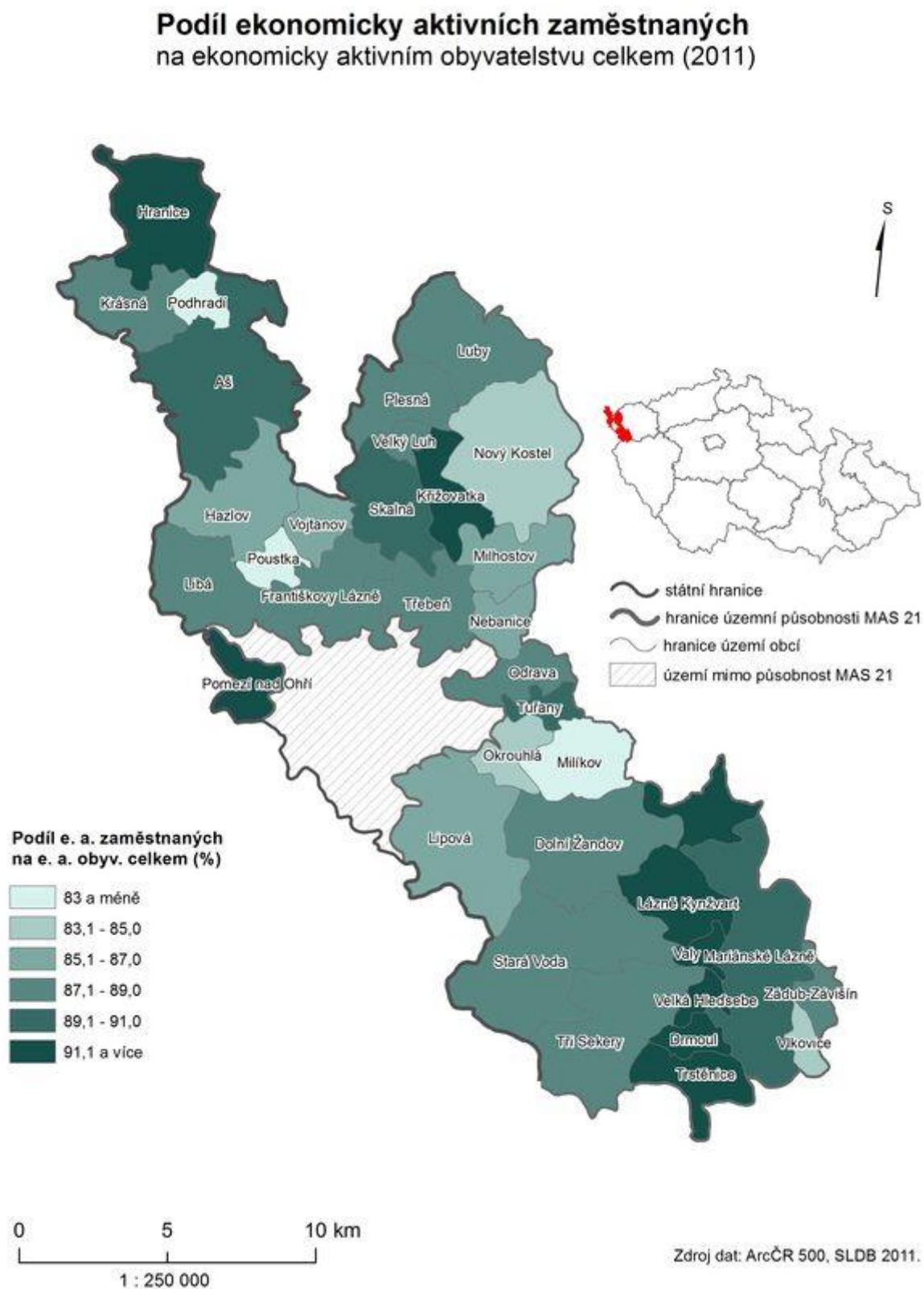
Podle posledního sčítání obyvatelstva v roce 2011 bylo na území MAS 21 celkem 25 852 ekonomicky aktivních obyvatel (47,7 % z celkového počtu obyvatel 54 229). Ekonomicky aktivních zaměstnaných bylo 23 176, tj. 89,6 % ekonomicky aktivních obyvatel. V porovnání s okresními, krajskými a národními hodnotami nejsou rozdíly v podílech jak ekonomicky aktivních, tak ekonomicky aktivních zaměstnaných významné – viz následující graf a data v samostatné příloze č. 38. Datová základna (SLDB 2011). V následující mapě jsou znázorněny rozdíly v podílech ekonomicky aktivních zaměstnaných na ekonomicky aktivním obyvatelstvu v jednotlivých obcích MAS 21.

Graf č. 14: Podíl ekonomicky aktivních obyvatel na celkovém počtu obyvatel

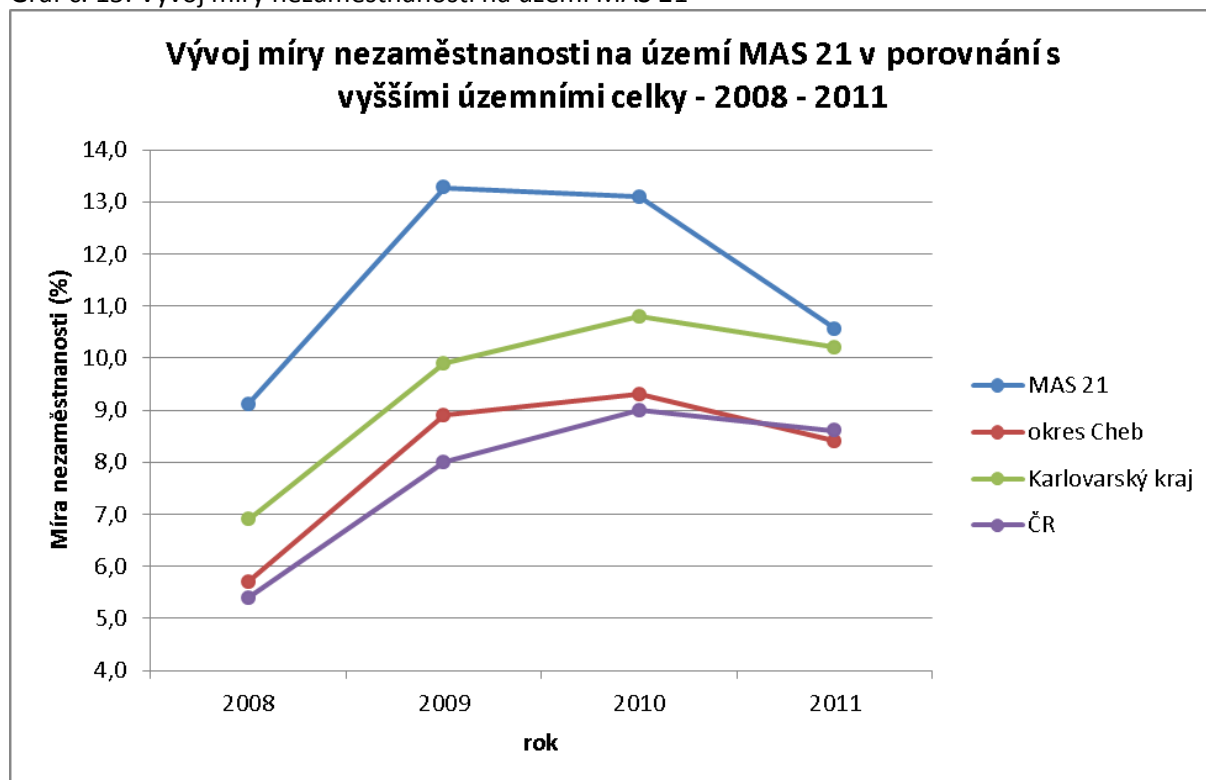
Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

Mapa č. 23: Podíl ekonomicky aktivních zaměstnaných na ekonomicky aktivním obyvatelstvu

Hodnocení vývoje míry nezaměstnanosti je obtížné z důvodu změny metodiky MPSV. Od 1. 1. 2013 zavedlo MPSV (resp. Úřady práce) nový ukazatel registrované nezaměstnanosti s názvem „Podíl nezaměstnaných osob“, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřuje všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. Hodnoty míry registrované nezaměstnanosti a podílu nezaměstnaných osob nelze porovnávat. Graf č. 15 zobrazuje vývoj míry nezaměstnanosti na území MAS 21, okresu Cheb, Karlovarského kraje a v České republice mezi roky 2008 – 2011. V tomto období byla na území MAS 21 vyšší míra nezaměstnanosti ať v porovnání s Karlovarským krajem, tak s Českou republikou. V samostatné příloze č. 38. Datová základna (Nezaměstnanost) jsou uvedena data vývoje míry nezaměstnanosti podle pohlaví za jednotlivé obce mezi roky 2008 – 2011 v porovnání s vyššími územními celky.

Graf č. 15: Vývoj míry nezaměstnanosti na území MAS 21

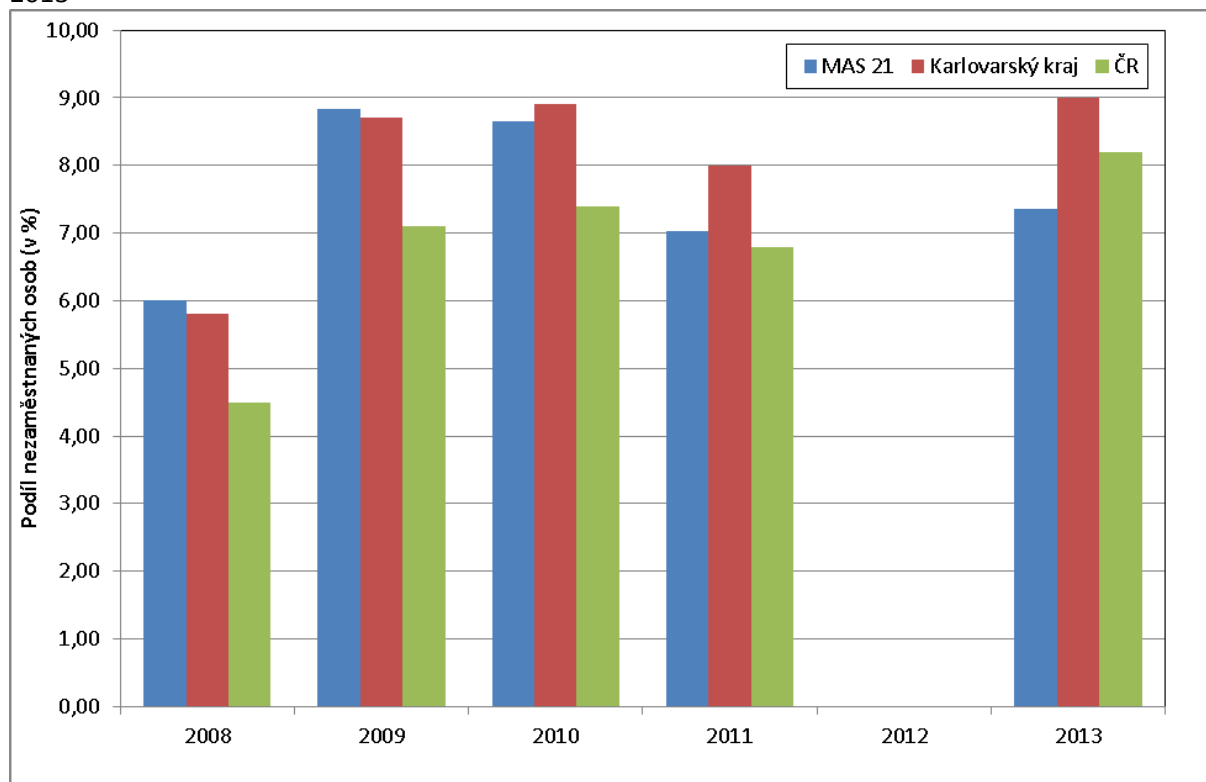
Zdroj: ČSÚ

Dlouhodobě vyšší nezaměstnanost byla způsobena úbytkem pracovních příležitostí především v textilním průmyslu, který zde měl historicky velmi silné postavení. Z grafu č. 15 je patrné, že se postupně zastavil negativní trend nezaměstnanosti a počet nezaměstnaných se snížil, nicméně i přes to patří regiony MAS 21 mezi území s nadprůměrnou nezaměstnaností v rámci České republiky.

Pro roky 2008 – 2011 jsme dopočítali hodnoty nového ukazatele registrované míry nezaměstnanosti. V roce 2012 nejsou k dispozici data potřebná pro výpočet podílu nezaměstnaných osob za obce, proto údaje za daný rok v následujících grafech a souvisejících přílohách chybí. Vývoj podílu nezaměstnaných osob (graf. č. 16) mezi roky 2008 a 2013 potvrzuje trend zobrazený v grafu č. 15, tzn. pokles nezaměstnaných osob v populaci mezi roky 2008 a 2011. V roce 2008 bylo na území MAS

6,01 % nezaměstnaných osob a na území celé ČR 4,5 %. V roce 2012 byl na území MAS 21 menší podíl nezaměstnaných osob v populaci (7,35 %) než na území České republiky (8,20 %). V samostatné příloze č. 38. Datová základna (Nezaměstnanost) jsou uvedena data týkající se nezaměstnanosti za jednotlivé obce s porovnáním s vyššími územními celky.

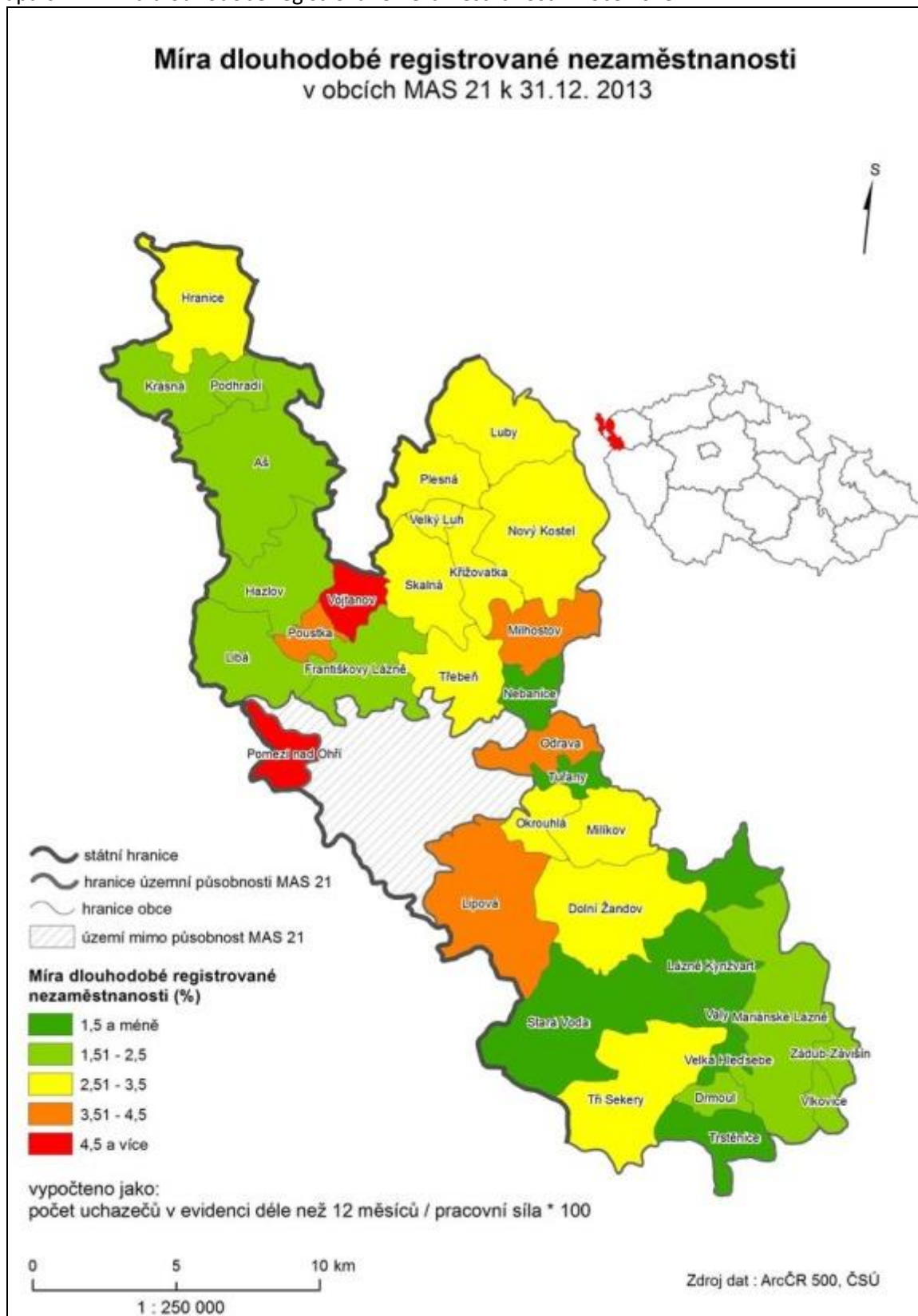
Graf č. 16: Podíl nezaměstnaných osob na území MAS 21- porovnání s vyššími územními celky (2008 – 2013)

Zdroj: ČSÚ (data za rok 2012 nejsou k dispozici)

Územní diferenciací podílu nezaměstnaných osob v rámci spravovaného území MAS 21 je ovlivněno především dopravní dostupností obcí a to jak osobní, tak veřejnou dopravou a možnostmi zaměstnání v místě bydliště. Z následující mapy vyplývá, že menší míru nezaměstnanosti mají spíše větší sídla regionu, což souvisí s diverzifikovanější nabídkou pracovních příležitostí přímo v místě, bez nutnosti za prací dojíždět. Menší podíl nezaměstnaných mají obce Mariánskolázeňska a Ašska. Jedná se především o obce s dobrou dopravní dostupností (tzn. výjimku tvoří Hranice, Poustka, Vojtanov a Tři Sekery). Naopak vyšší podíl nezaměstnaných je v obcích z Chebska (vyj. Tuřan a Nebanic – fungující zemědělská družstva).

Mapa č. 24: Míra dlouhodobé registrované nezaměstnanosti v roce 2013

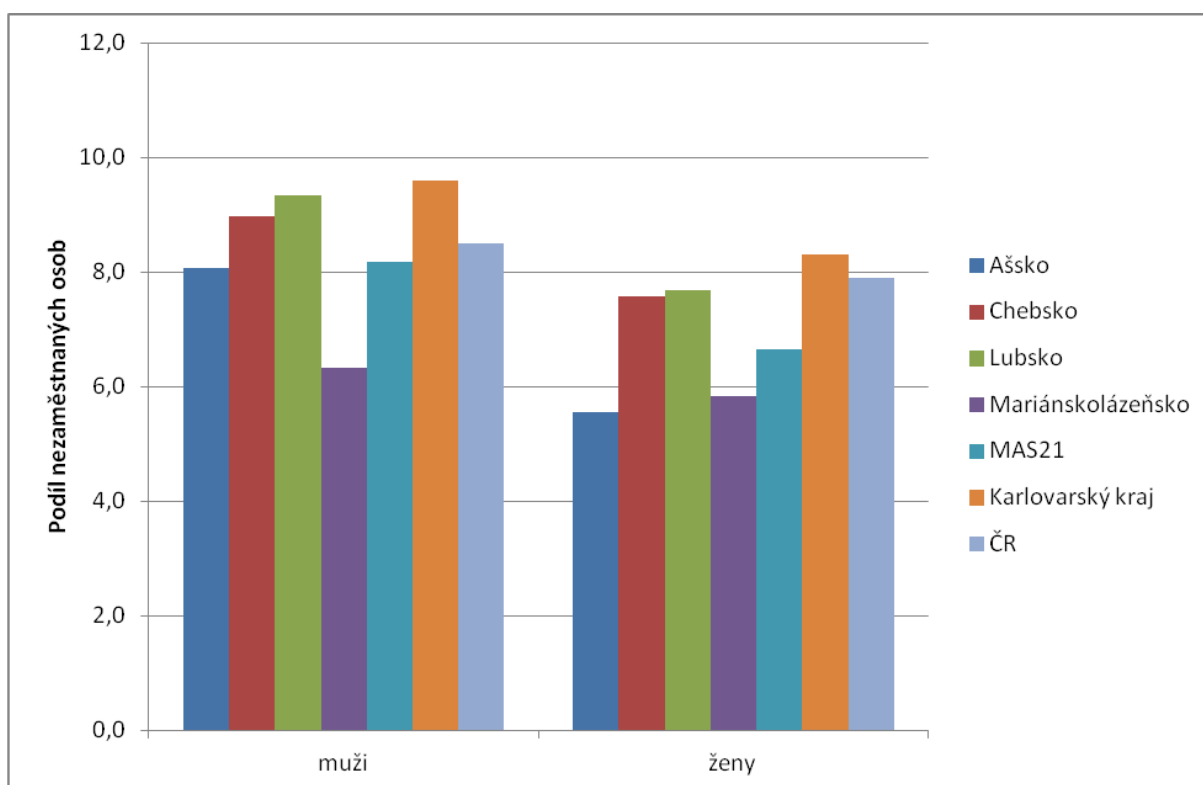

V samostatné příloze č. 38. Datová základna (Nezaměstnanost) jsou uvedeny míry registrované nezaměstnanosti podle pohlaví mezi roky 2008 a 2011 pro jednotlivé obce MAS 21 s porovnáním

s vyššími územními celky. Na území MAS 21, a to ve všech regionech, byla vyšší míra nezaměstnanosti žen.

V roce 2013 byl na území MAS 21 nižší podíl nezaměstnaných osob než na území celého Karlovarského kraje a dokonce i než na území České republiky. V rámci studovaného území byl nejnižší podíl nezaměstnaných na Mariánskolázeňsku a nejvyšší na Lubsku. Všude je vyšší podíl nezaměstnaných mužů než žen. Největší rozdíl mezi pohlavími je na území Ašska, a nejmenší na území Mariánskolázeňska. I zde je ale genderový rozdíl v podílu nezaměstnanosti vyšší než obecně na celorepublikové a krajské úrovni. Tento ukazatel není možné porovnávat s mírou nezaměstnanosti, která je uvedena v samostatné příloze č. 38. Datová základna (Nezaměstnanost).

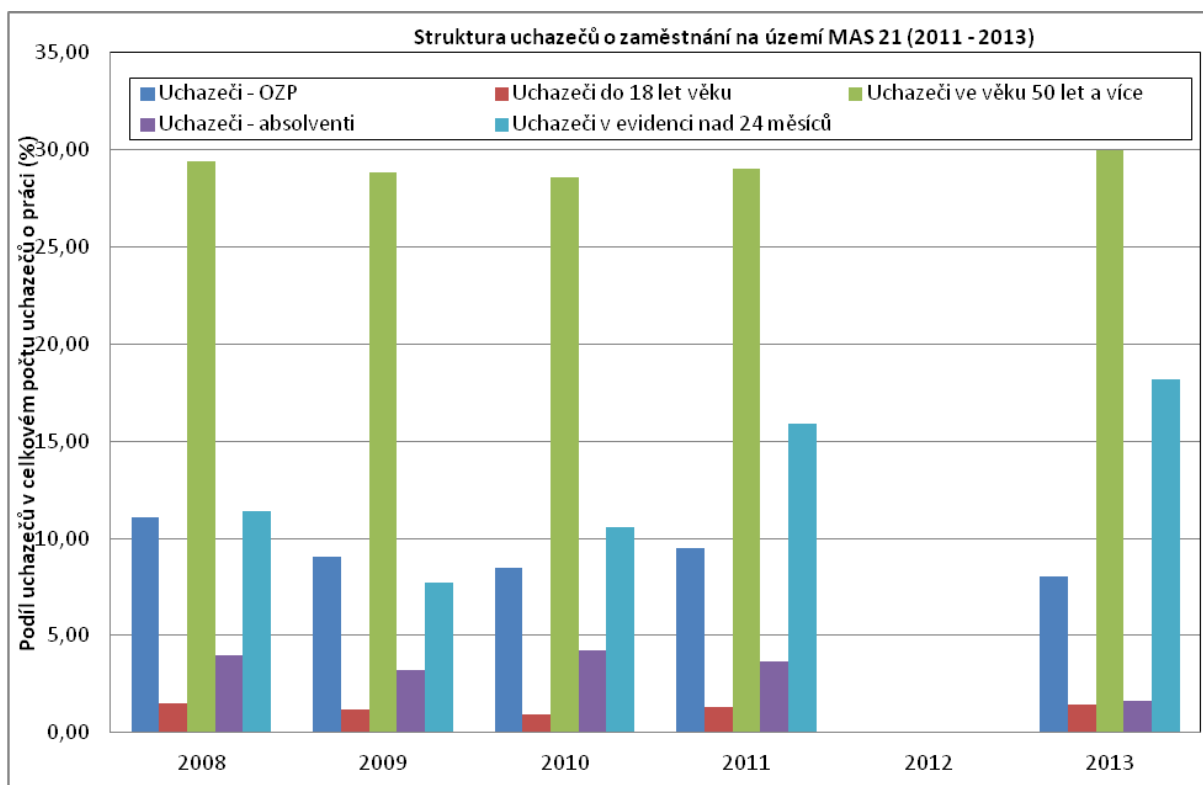
Graf č. 17: Podíl nezaměstnaných osob dle pohlaví a regionu v roce 2013

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska struktury uchazečů o zaměstnání jsou dlouhodobě nejpočetnější věkovou skupinou lidé od 50 let viz následující graf a údaje v samostatné příloze č. 38. Datová základna (Nezaměstnanost), což je obdobné, jako v celé České republice. Z hlediska ukončeného vzdělání má nejvíce uchazečů o zaměstnání dokončené střední odborné vzdělání s výučním listem (41,3% z celkového počtu uchazečů o zaměstnání) a základní vzdělání (35,6% z celkového počtu uchazečů o zaměstnání). Podle struktury požadovaného vzdělávání převažují mezi uchazeči o zaměstnání v území MAS pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (34,5% z celkového počtu uchazečů o zaměstnání) a provozní pracovníci ve službách a obchodě (22,8% z celkového počtu uchazečů o zaměstnání). Počet dlouhodobě nezaměstnaných je 17,9% z celkového počtu uchazečů o zaměstnání, což je nižší podíl, než v České republice, kde se toto číslo pohybuje okolo 20%. Negativním faktem je, že počet dlouhodobě nezaměstnaných v posledních letech stále stoupá.

Graf č. 18: Struktura uchazečů o zaměstnání na území MAS 21 (2008 – 2013)

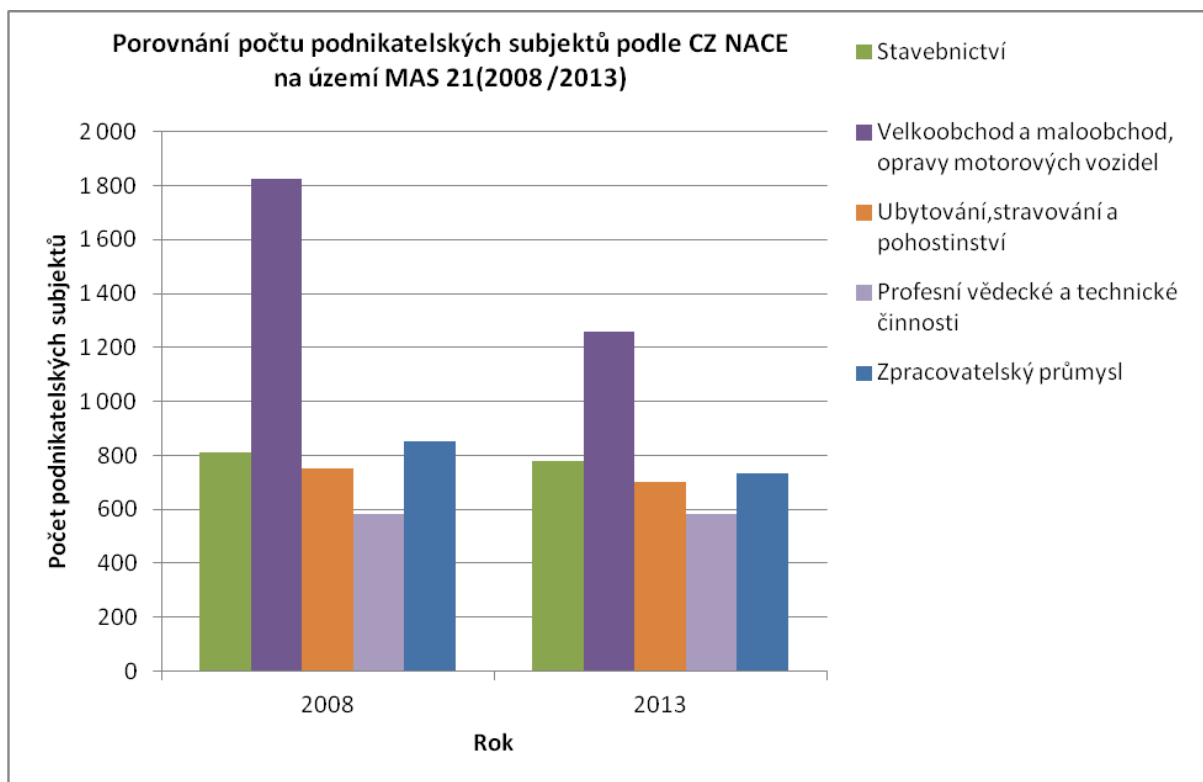

Zdroj: ČSÚ, Pozn.: data z roku 2012 nejsou k dispozici

5.10. Podnikání

Na území MAS 21 působilo v roce 2013 celkem 7 081 ekonomických subjektů, což je o 116 méně, než v roce 2008. Následující graf ukazuje porovnání zastoupení pěti nejvýznamnějších ekonomických subjektů v regionech MAS dle CZ NACE v letech 2008 a 2013. Z grafu je zřejmé, že oproti roku 2008 byl v roce 2013 zaznamenán pokles počtu subjektů ve všech nejvýznamnějších oblastech (stavebnictví, velkoobchod a maloobchod, včetně oprav motorových vozidel, ubytování, stravování a pohostinství a profesních vědeckých a technických činnostech a zpracovatelský průmysl). V samostatné příloze č. 38. Datová základna (Hospodářská činnost), je uveden celkový výčet počtu jednotlivých podnikatelských subjektů podle CZ NACE v porovnání let 2008 a 2013 v jednotlivých obcích MAS 21 s porovnáním s vyššími územními celky.

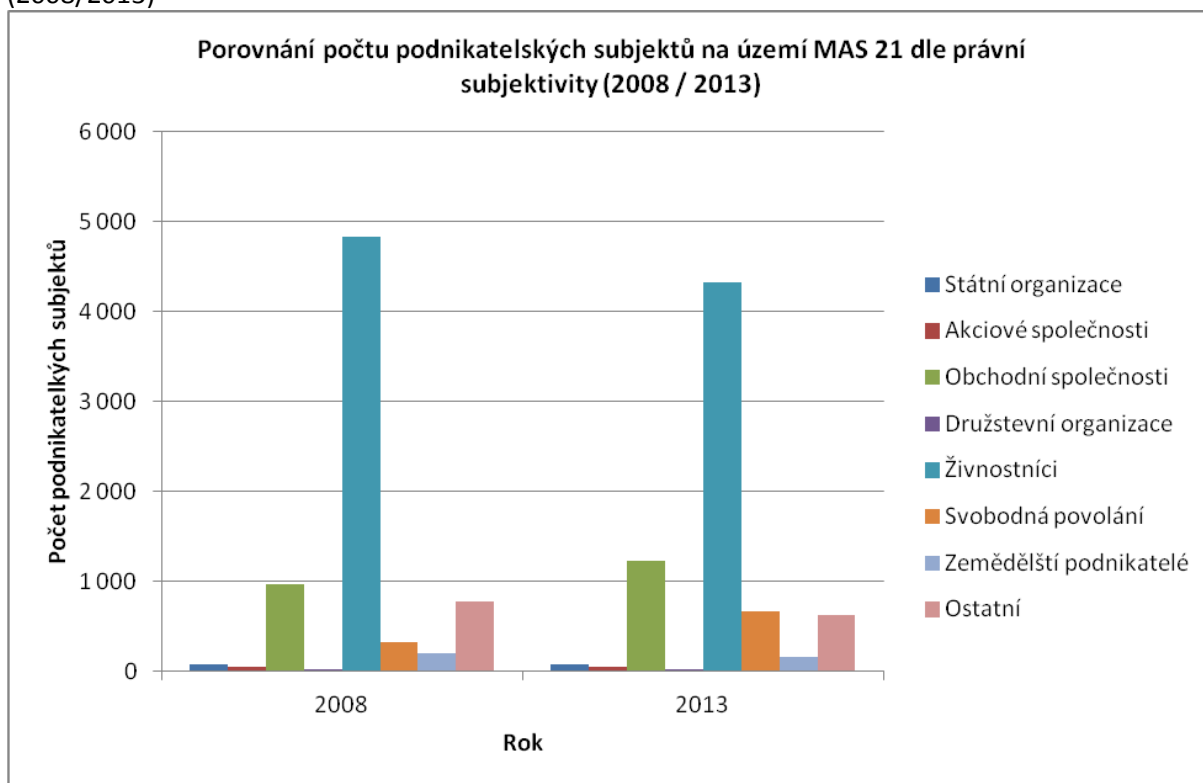
Graf č. 19: Porovnání počtu nejvýznamnějších podnikatelských subjektů podle CZ NACE na území MAS 21(2008/2013)

Zdroj: ČSÚ

Jak ukazuje následující graf, převážná většina podnikatelských subjektů v území je z řad živnostníků, což je vzhledem k venkovskému charakteru území MAS logické.

Graf č. 20: Porovnání počtu podnikatelských subjektů na území MAS 21 dle právní subjektivity (2008/2013)

Zdroj: ČSÚ

Z grafu vyplývá, že ekonomické prostředí v regionu je relativně stabilní a nezaznamenává žádné výrazné poklesy či vzestupy odvětví či právních forem. Lze říci, že setrvalý pokles zaznamenávají zemědělské podnikatelé a živnostníci, naopak drobný vzestup svobodná povolání a obchodní společnosti.

5.10.1. Průmysl

Sledované území patřilo v minulosti k velmi rozvinutým průmyslovým oblastem – textilní průmysl (Ašsko, Chebsko), strojírenský průmysl (Ašsko), výroba hudebních nástrojů (Lubsko) a samozřejmě lázeňství (Mariánskolázeňsko, Františkovy Lázně). Po roce 1989, kdy proběhly privatizace, mnohdy neúspěšné a objevila se konkurence z východních oblastí světa, dochází k výraznému omezení původní průmyslové výroby. V současné době v sekundárním sektoru působí v rámci regionů MAS přibližně 12% ekonomických subjektů a tento podíl se dlouhodobě mírně snižuje. V současné době má mezi významnými zaměstnavateli silné zastoupení automobilový průmysl: ILOS Industrie Logistik Service s.r.o v Aši (kompletace a montáž plastových dílů pro automobily), GR Electronis spol. s r. o. v Hranicích (zpracování elementů pro vyhřívání automobilových sedadel) a Elektrometall s. r. o. v Mariánských Lázních (výroba náhradních dílů a příslušenství pro motorová vozidla). Tradiční textilní výrobu v regionu zastupují firmy: NOSTRA, spol. s r.o. v Aši (zhotovování vzorkových bytových textilií, vyšívání a opravy textilií). V Lubech působí Strunal CZ, a.s., což je tradiční a světoznámý výrobce strunných nástrojů. V kovozpracujícím průmyslu působí v regionu firmy Abydos s. r. o. v Hazlově (povrchové úpravy a zušlechťování kovů) a Slévárna Heunisch, a.s. v Krásné (výroba a zpracování odlitků z šedé litiny a hliníku). Ve sklářství je nutné zmínit firmy HEINZ GLAS DECOR, s. r. o. (pískování

a dekorování skla sítotiskem a lepení obtisků, výroba a prodej skleněných flakonů na parfémy) a Bepof spol. s.r.o. (zpracovatel plochého skla a zrcadel) z Hranic a ve dřevozpracujícím průmyslu firmy FS Holzbau s.r.o. z Hazlova (výstavba dřevěných domů, truhlářské práce) a Kastl (truhlářská výroba) z Nového Kostela. Mezi další významné zaměstnavatele v sekundárním sektoru patří Petainer Czech Holdings s.r.o. z Aše (výroba a návrh obalů z PET materiálu a plastových sudů KEG), MKS technical textiles s.r.o. (výroba pogumovaných textilií se silikonovým nánosem) z Hazlova, ELROZ a.s. (výroba regálů, kovových zásuvných skříní a elektrotechnického materiálu a zařízení) z Plesné, LUKAS CZ spol. s r.o. (výroba nástrojů pro frézování, broušení a leštění) a Lasselsberger, a.s. (výroba keramických obkladů a dlažeb, stavebních hmot, kameniva a dalších surovin), NELAN s. r. o. (výroba a prodej oken) v Třebeni, PROMIN CS, spol. s r.o. (výroba plastového zboží) v Libé a EUTIT ,s. r. o. (výroba a prodej čedičové dlažby, kanalizačních žlabů, trubek, cihel a potrubí) ve Staré Vodě.

Jako nástroje pro rozvoj průmyslu v Karlovarském kraji a tedy i v regionech MAS byly a stále jsou využívány průmyslové zóny. Na území MAS či v její sousedství se nachází průmyslová zóna Hospodářský park Aš (73 ha) a Průmyslový park Cheb (50 ha), které patří mezi nejvýznamnější rozvojové plochy v Karlovarském kraji. Nicméně lze říci, že v rámci České republiky v současné době nabídka průmyslových zón překračuje poptávku a tudíž nelze předpokládat, že další rozšiřování průmyslových zón přinese další rozvoj sekundárního sektoru.

5.10.2. Zemědělství

Zemědělství na dotčeném území, stejně jako v celé České republice, prošlo od roku 1989 rozsáhlými změnami. S transformací české ekonomiky prošel proměnou i celý primární sektor. Jednotná zemědělská družstva a státní statky se rozpadly nebo byly změněny na soukromé subjekty, v rámci restitucí byla vrácena původním majitelům část zemědělské půdy. Nejvýraznější změnou, která ovlivnila život lidí v regionu, byl ale radikální úbytek pracovních příležitostí v zemědělství a stále víc obyvatel venkovských regionů muselo (musí) hledat práci v jiných oblastech. I přes tuto situaci působí na dotčeném území zemědělské podniky a drobní zemědělci.

Největšími zemědělskými producenty v území jsou Zemědělské družstvo Křižovatka, zabývající se zpracováním produktů zemědělské a živočišné výroby, SPO-ZEM Nový Kostel, s. r. o. – výroba produktů živočišné výroby, Agro & Kombinát Dolní Žandov spol. s r.o., který je zaměřen nejen na živočišnou a rostlinnou výrobu, ale také na ekologické zemědělství a Zemědělské družstvo Trstěnice, zabývající se rostlinnou a živočišnou výrobou. Vedle větších zemědělských družstev působí v regionu MAS 21 i celá řada drobných zemědělců a zemědělských farem.

Drobní zemědělci a zemědělské farmy působí prakticky ve všech obcích. Za všechny můžeme uvést: Václav Jedlička (Krásná) – chov koní, Biohovězí (Hazlov) – chov skotu, PG – Hazlov, a.s. – chov skotu, Jan Balcar (Pomezí nad Ohří) – chov skotu, Farma Plesná – rostlinná a živočišná prvovýroba, Moravia ZL Cheb, s.r.o.(Nový Kostel) – chov masného hovězího dobytka, Luděk Dolejš (Odrava), Petr Hošek (Tuřany) – živočišná výroba, Václav Sedláček (Okrouhlá), Česká agrární společnost s r.o.(Lipová), Eva Šimáčková (Nebanice) – chov koní, Přemysl Sedláček (Dolní Žandov) – rostlinná a živočišná výroba, Farma Vysoká Sýkora Pavel – chov skotu, Jitka Otradovcová (Zádub – Závíšíň) - rostlinná a živočišná výroba. Ekologickým zemědělstvím se zabývají: Brandtl František (Malá Štiboř) – chov skotu, Farma Pastviny s.r.o. (Hranice) - chov skotu, Farma Trojmezí a.s.(Hranice) – chov skotu, Hořejší Karel (Kopanina - Skalná) – chov skotu a ovcí, Čičmanský Vladimír - Hospodyňka CZ s.r.o.(Podhradí) – chov

skotu a ovcí, Jadlovský Petr – Jízdárna Arabian horses (Dolní Žandov) – chov skotu a koní, Ing. Marek Babuška, CSc. – Manský Dvůr (Dolní Žandov) – chov koňů a turů, Kodajek Jiří (Vlkovice) – chov skotu, Norek Jaroslav (Horní Luby -Skálná) – chov skotu, Podvalský Antonín - Ekofarma Polná (Polná u Hazlova) – chov skotu, ovcí a koní, Podzimek Jiří (Valy) – chov skotu, Ing. Potůček Petr (Lázně Kynžvart) – chov skotu, třeshňové sady, prodej biotřešní, Sulan Pavel (Stará Voda) – chov skotu, ovcí, prodej brambor a sena, Ing. Tůmová Anna - Ekofarma Stanoviště (Mariánské Lázně) – chov skotu, ovcí a koní, Vrabcová Jana - Malá kozí farma Šitboř (Malá Šitboř -Milíkov) – chov skotu, ovcí a koz, příprava na produkci biosýrů, Zíval Jindřich (Lázně Kynžvart)– chov skotu, Zemědělský dvůr Berbera (Tři Sekery) – chov skotu, zpracování a prodej zvěřiny, EFB – Ekofarma Brtná s.r.o –chov skotu a ovcí.

Z výše uvedeného výčtu vyplývá, že v regionu převažuje zemědělská prvovýroba a je jen malý podíl dalšího zpracování zemědělských výrobků. Většina místních zemědělských podnikatelů se zaměřuje na chov skotu, koní a ovcí, převážně na produkci masa a mléka. Porážka zvířat a zpracování mléka probíhá mimo území regionu. V minulosti zde působily v těchto odvětvích významní zpracovatelé – mlékárna v Mariánských Lázních a jatka v Chebu, jejichž provozu však byly před lety ukončeny. Na území MAS působí v současné době pouze jediný subjekt v oblasti energetického využití biomasy. Jedná se o AGRO & KOMBINÁT Dolní Žandov spol. s r.o., který provozuje bioplynovou stanici v Okrouhlé u Chebu. Vzhledem k velké progresi, které toto zemědělské odvětví zaznamenalo v rámci celé ČR lze říci, že i v rámci území MAS je v této oblasti určitý potenciál (např. zpracování pelet z lesů), ovšem za předpokladu, že bude existovat koordinace mezi subjekty, které zpracovávají biomasu a producenty biomasy tak, aby byl zajištěn dostatek zdrojů.

Vedle zemědělské činnosti se řada místních podnikatelů snaží využít příležitosti, které jim nabízí zemědělská farma v atraktivním přírodním prostředí a nabízejí své služby v rámci cestovního ruchu (agroturistika).

Tabulka č. 30: Zemědělské subjekty nabízející agroturistiku

subjekt	aktivita
Václav Jedlička z Krásné	Mimo jiné v letech 2011 – 2012 realizoval projekt v rámci 2. výzvy SPL MAS 21 „Ubytování pro agroturistiku“. Kromě ubytování nabízí také ve spolupráci s Jezdeckým klubem Krásná jízdu na koních.
Robert Mišovský z Františkových Lázní	V rámci projektu Jízdárna na Ekofarmě Sorkov přebudoval původní stodolu na území obce Libá na jízdárnu a nabízí návštěvníkům možnost jízdy na koních. Projekt byl realizován v rámci 3. výzvy SPL.
Moravia ZL Cheb, s.r.o.(Golden River Ranch Mlýnek)	Dětské tábory, jezdecké kroužky, ošetřování a ustájení koní, ubytování.
Ranch Eldorado v Novém Kosteletě	Nabízí jízdu na koních, výcvik jezdců a ustájení

	koní.
Eva Šimáčková z Nebanic (Chov koní Nebanice)	Nabízí ubytování, jízdu na koních, výcvik jezdců a ustájení koní.
Ing. Marek Babuška, CSc. - Manský Dvůr v Dolním Žandově	Sportovní rybolov, projížďky na koni, malá kontaktní ZOO, regionální minimuzeum, tělocvična
Ing. Petr Potůček z Lázní Kynžvartu	Poskytuje ubytování.
Ing. Tůmová Anna (Ekofarma Stanoviště)	Nabízí ubytování v penzionu na farmě.

Zdroj: Vlastní šetření

Obr. č. 17: Jízdárna na ekofarmě Sorkov

Obr. č. 18: Chov koní v Nebanicích

Vedle agroturistiky se místní producenti i zemědělci snaží nabízet své produkty prostřednictvím farmářských trhů v Chebu, popř. i v Plzni. Z místních produktů, které lze najít na farmářských trzích v Plzni, je nutné zmínit Trvanlivé pečivo Diviš z Dolního Žandova. Na území MAS 21 farmářský trh, který by nabízel místní produkty, zatím chybí. Prodej svých výrobků ze dvora poskytují včelaři, většinou organizovaní v základních organizacích Českého svazu včelařů v Plesné, Lubech, Skalné, Mariánských Lázních a v Lázních Kynžvartu. Med je možné zakoupit i v Milhostově (ekologické včelařství Marie a Martina Vrátníkových). Prodej drůbeže ze dvora nabízí Farma Poustka. Podnikové prodejny zpracovatelů masa jsou např. v Odravě (Maso – uzeniny Košata s.r.o.), ve Třech Sekerách (Zvěřina Berbera, s.r.o. – prodej zvěřinového masa) a v Novém Kostele (Moravia ZL Cheb s.r.o. – prodej hovězího masa).

Z dalších regionálních produktů nelze opomenout produkty, které byly oceněny v rámci soutěže Regionální potravina, kterou od roku 2010 vyhlašuje Ministerstvo zemědělství ČR. Soutěže, která probíhá v několika kategoriích, se účastní také výrobci z území MAS 21. Oceněné výrobky mají právo nést na svém obalu v následujících 4 letech po svém ocenění logo Regionální potravina.

Ocenění v kategorii Alkoholické a nealkoholické nápoje za přírodní bylinný likéry „Golf, bylinná hořká“, „Madam – bylinný likér“ a „Mariánskolázeňská, bylinná hořká“ získal v letech 2010, 2011 a 2012 výrobce ARNIKA – Josef Šmerda a synové, společnost s ručením omezeným z Drmoulu. Nicméně

tato úspěšná likérka bude muset pravděpodobně skončit svou činnost z důvodu legislativního nařízení o povinné 500 000 Kč kauce pro menší výrobce alkoholu. Úspěchy slavil také „Žandovský chléb“, výrobce Hnatovo pekařství, Marie Hnatová ze Žandova (2. místo v kategorii pekařské výrobky v roce 2011 a v roce 2012),. Uvedené výrobky je možno zakoupit nejen přímo u výrobců, ale také ve vybraných prodejnách v regionu:

bylinný likér „Golf, bylinná hořká“

- prodejna OPLATKY, Hlavní třída a na Kolonádě v Mar. Lázních
- U mlsného Františka, Kolonáda Frant. Lázně
- Upomínkové předměty, Hlavní třída a na Kolonádě, Mar. Lázně

přírodní bylinný likér „Madam – bylinný likér“

- prodejna OPLATKY, Hlavní třída a na Kolonádě v Mar. Lázních
- Upomínkové předměty, Hlavní třída a na Kolonádě, Mar. Lázně

„Žandovský Chléb“ – Hnatovo pekařství Dolní Žandov

V regionu MAS 21 v současné době nefunguje žádný podnikatelský klastr, který by sdružoval lokální zemědělské producenty. V území také nefunguje žádná místní marketingová značka, která by propagovala místní výrobky.

5.10.3. Lesnictví

Lesnictví a na něj navazující obory představují významnou složku rozvoje venkova. Lesní porosty pokrývají téměř polovinu území MAS 21. Průměrná lesnatost katastrálního území obcí činí 42 %, což je o 8 % více než celorepublikový průměr. Z hlediska kategorií lesa převládají v území lesy zvláštního určení, druhou výrazně zastoupenou kategorií jsou lesy hospodářské. Druhovú skladbu lesních porostů je charakteristická vysokým zastoupením smrku ztepilého, která je důsledkem zavádění monokultur jehličnatých dřevin v posledních staletích, na Chebsku pak převládají porosty borové. Snahou je ovšem v několika posledních letech druhovou skladbu diverzifikovat a posílit také zastoupení listnatých dřevin, které jsou důležité nejen pro stabilitu lesních porostů.

V socio-ekonomickém prostředí mají lesy řadu významných funkcí. Vedle jejich využití k vytváření zdrojů pro následná dřevozpracující odvětví nelze opomenout také funkce mimoprodukční (ochrana půd, vodohospodářská funkce a v neposlední řadě funkce rekreační). V posledních několika letech je proto tendencí lesního hospodářství zabezpečit trvale udržitelné, ale zároveň ekonomicky efektivní a konkurenceschopné hospodaření v lesích.

Převážná část lesních pozemků na území MAS 21 je ve vlastnictví Lesů České republiky, s. p. Druhým významným vlastníkem jsou obce. Méně zastoupenou, avšak také podstatnou kategorií je pak vlastnictví fyzických osob. Významnými aktéry v území jsou zejména LS Františkovy Lázně (LČR, s. p.), LZ Kladská (LČR, s. p.), Ašské lesy, s. r. o. (město Aš).

Na území MAS 21 působí také hned několik podniků zabývajících se zpracováním dříví. Jedná se zejména o Dřevospol Ivančik s. r. o. (Horní Paseky), KaPo ZDP, s. r. o. (Stará Voda), ZDP – Pila s. r. o. (Mariánské Lázně), Bílek stavby, s. r. o. (Plesná), Ondřej Kurák (Lipná), Aleš Kastl, dřevovýroba (Nový Kostel).

5. 10.4. Sociální podnikání

Ze struktury uchazečů o zaměstnání na území MAS 21, viz graf. č. 18 a údajů v samostatné příloze č. 38. Datová základna (Nezaměstnanost) vyplývá, že významný podíl nezaměstnaných osob je z řad OZP. Jedním z nástrojů, jak snížit nezaměstnanost zdravotně a sociálně znevýhodněných obyvatel je sociální podnikání. Na území MAS 21 v současné době není žádný subjekt, který funguje v módu sociálního podniku. Jako alternativu sociálního podnikání je možné považovat chráněná pracovní místa, která na území MAS 21 nabízí např. Joker o.s. Tato společnost sice nesídlí na území MAS 21, ale nabízí možnosti a služby osobám se zdravotním postižením z celého okresu Cheb.

5.11. Cestovní ruch

Před rokem 1989 byl cestovní ruch na území MAS 21, o. p. s. orientovaný především na oblast lázeňství. Turisté využívali zázemí lázeňských měst a jejich zájem byl soustředěn na zajímavosti v jejich nejbližším okolí.

Vlivem veřejnosti nepřístupného hraničního pásma a „selektivního“ cestovního ruchu do roku 1989 zůstala na většině území MAS 21 zachována krásná příroda, která je ve spojení s množstvím historických památek, turistických a naučných stezek lákadlem jak pro české, tak i zahraniční turisty. Na své si tedy přijdou nejen „lázeňští“ hosté, ale také ti, kteří se věnují aktivnímu odpočinku. Významným aspektem rozvoje cestovního ruchu je bezesporu blízkost hranic se sousedním Německem. Důležitým turistickým centrem, majícím podíl také na rozvoji cestovního ruchu na území MAS 21, je pak město Cheb (mimo území MAS 21), neboť jeho návštěvníci jsou zároveň potencionálními návštěvníky níže zmiňovaných atraktivit v území MAS 21.

5.11.1. Atraktivity pro cestovní ruch

Region MAS 21 má řadu historických, kulturních i přírodních atraktivit, které jsou využívány resp. mají potenciál být využívány v rámci rozvoje cestovního ruchu. Výčet těchto atraktivit bude důkazem velkého potenciálu, který v oblasti cestovního ruchu sledované území má.

5.11.1.1. Kulturní atraktivity

Nejvýznamnější kulturní atraktivitou v území MAS je městská památková zóna Mariánské Lázně, která byla vyhlášena v roce 1992. Mariánské Lázně jsou jednou z nejvýznamnějších lázeňských destinací v České republice (viz. odstavec Přírodní atraktivity) a díky tomu zde vznikla specifická městská zástavba, která z města vytvořila jedno z architektonicky nejatraktivnějších míst v České republice. Mezi nejvýznamnější atraktivity městské památkové zóny Mariánské Lázně patří hlavní lázeňská kolonáda a v ní zpívající fontána, klasicistní divadlo, městské muzeum, pavilony jednotlivých pramenů. V městské zóně je pak možné vidět lázeňskou zástavbu, která vychází z různých stylů – novoklasicismus, novorenesance, secese. Vedle městské zástavby je zde i mnoho zajímavých sakrálních staveb pro různá náboženská vyznání (katolický kostel Nanebevzetí Panny Marie, evangelický kostel Corporis Christi, pravoslavný kostel svatého Vladimíra, anglikánský kostel Christ Church) či výletních a poutních míst (Odpočívadlo princezny Amalie, Odpočívadlo opata Clementso, Kaplička Lasky, Goethovo odpočívadlo, Bedřichův kámen, atd.).

Dalším velmi významnou atraktivitou na území MAS je historické jádro Františkových Lázní, které bylo v roce 1992 vyhlášeno městskou památkovou rezervací, a jeho okolí. Přestože jsou Františkovy Lázně

nejmenším z lázeňských měst západočeského lázeňského trojúhelníku, řadí se již po staletí mezi významná evropská lázeňská města. Lázeňská zóna Františkových Lázní je reprezentována řadou kolonád, pavilonů jednotlivých pramenů a dalšími lázeňskými stavbami v klasicistním a empírovém slohu, které obklopují anglické parky. V samotném historickém jádru se nalézá také jeden z nejvýznamnějších symbolů Františkových Lázní, socha Františka. Vedle městské zástavby se nachází ve Františkových Lázních a okolí také řada zajímavých sakrálních staveb (kostel Povýšení sv. Kříže, pravoslavný kostel sv. Olgy, evangelický kostel svatého Petra a Pavla, kostel sv. Jakuba) či výletních míst (rozhledna Salinburg, rezervace SOOS, hrad Seeberg, Motýlí dům atd.). Františkovy Lázně, Mariánské Lázně jsou ještě společně s Karlovými Vary (západočeský lázeňský trojúhelník) v indikativním seznamu nemovitých kulturních památek, které jsou výhledově plánovány pro navržení k zápisu do Seznamu světového dědictví UNESCO.

Mezi další nadregionální kulturní atraktivity regionu patří zámek Kynžvart. Zámek byl postaven na konci 16. století. Současnou podobu získal po roce 1839, kdy byl přestavěn ve stylu vídeňského klasicismu. Atraktivitu zámku zvyšuje jednak postava knížete von Metternich – Winneburg. Tento známý ministr zahraničí a později kancléř habsburské monarchie byl v 19. století majitelem zámku. S osobou kancléře Metternicha souvisí i druhá atraktivita, která se ke kynžvartskému zámku váže. Součástí uměleckých sbírek, které tato osobnost pro kynžvartský zámek shromáždila, byla i tzv.

Obr. č. 19: Zámek Kynžvart

kynžvartská daguerrotypie, kterou Metternich získal přímo od Louise Daguerra. Jedná se o zátisí uměleckého ateliéru s vlastnoručním věnováním autora, které vzniklo v roce 1839. Jedná se tedy o jedno z nejstarších fotografických děl na světě. Toto významné dílo bohužel v současné době není k vidění v zámku, ale je zapůjčeno Národnímu technickému muzeu v Praze. Samotný Zámek Kynžvart prošel koncem devadesátých let komplexní rekonstrukcí a v současné době je přístupný veřejnosti.

Do výčtu regionálně významných atraktivit na území MAS 21 je určitě nutné zařadit také další pamětihodnosti, které jsou uvedeny v příloze č. 32.

Obr. č. 21: Tvrz Okrouhlá

Obr. č. 20: Zámek Mostov

Vedle výše uvedených historických panských či správních sídel jsou v území MAS 21 i atraktivity, které připomínají rozvoj venkovského osídlení. Mezi nejvýznamnější patří vesnické památkové rezervace Doubrava v katastrálním území obce Lipová a Nový Drahov v katastrálním území obce Třebeň. Obě památkové rezervace vznikly kvůli ochraně hrázděných statků a domů chebského typu. V Doupravě se v jednom z těchto domů nachází skanzen a muzeum zemědělství a venkovského života 18. – 20. století. Hrázděné usedlosti jsou také součástí vesnické památkové zóny Dolní Lažany (katastr obce Lipová) a vesnické památkové zóny Salajna (katastr obce Dolní Žandov).

Dalším souborem kulturních atraktivit v území MAS 21 jsou sakrální památky. Vedle již výše zmiňovaných sakrálních kulturních památek, které jsou součástí městské památkové zóny Mariánské Lázně a městské památkové rezervace Františkovy Lázně, se jedná zejména o farní kostel sv. Michaela v Dolním Žandově, pseudorománský kostel sv. Anny ve Velké Hleďsebi, kostel sv. Jakuba v Pomezí nad Ohří, kostel sv. Jakuba v Ostrohu s dochovanými náhrobky majitelů hradu Seeberg, kostelík Panny Marie v Nebesích, kostel sv. Karla Boromejského, kostel Nejsvětějšího Srdce Páně a kostelík sv. Jiří v Aši, evangelický kostel Dobrého pastýře v Podhradí a další. Další informace o sakrálních památkách jsou v kapitole Občanská vybavenost. Vedle kostelů je v území MAS mnoho kapliček i drobných sakrálních staveb, které dotvářejí zachovalý vzhled obcí velmi specifickou místní kulturní krajinou. Důležitou součástí krajiny MAS 21 jsou i smírčí kříže pocházející ze středověku. Tyto drobné památky jsou vzpomínkou na tragické události, které se na daném místě odehrály. Na území MAS 21 se nachází bezpočet smírčích křížů – v Aši, Dolním Žandově, Hazlově, na Kopanině, v Lipné, Lomničce, Mariánských Lázních, v Milhostově, v Plesné, Podhradí a v Závěšíně.

Obr. č. 22: Smírčí kříž v Závěšíně

5.11.1.2. Přírodní atraktivity

Nejvýznamnější přírodní atraktivitou, která spoluvytváří kulturní i ekonomický život celého regionu, jsou léčivé prameny a na ně navázané lázeňství. V území MAS 21 jsou tři významná centra lázeňství – Mariánské Lázně, Františkovy Lázně a Lázně Kynžvart. Mariánské Lázně jsou nejmladším západočeským lázeňským městem. Lázně jsou zaměřeny na léčení nemoci ledvin a močových cest, nemoci dýchacího ústrojí, metabolická onemocnění, gynekologická onemocnění a onkologická onemocnění.

Obr. č. 23: Okolí Podhorního vrchu

K léčebným procedurám jsou využívány přírodní léčebné prameny. Mezi nejvyužívanější patří Křížový pramen (nejslavnější a jeden z nejstarších pramenů), Ferdinandův pramen, Lesní pramen, Ambrožův pramen, Rudolfův pramen, Karolínin pramen, Mariin pramen. Františkovy Lázně jsou zaměřeny na léčení gynekologických onemocnění, onemocnění pohybového a oběhového ústrojí a onemocnění onkologická. Mezi nejvýznamnější léčebné prameny patří Františkův pramen, pramen Glauber I, II, III a IV (nejsilnější

léčebný pramenem s obsahem Glauberovy soli na světě) a řada dalších. Lázně Kynžvart jsou zaměřeny na léčení netuberkulozních nemocí dýchacího ústrojí, kožních nemocí a nemocí ledvin a močových cest. Mezi nejvýznamnější prameny patří pramen Richard, pramen Helena a Viktor a pramen Marie. Všechna tři lázeňská města mají i atraktivní okolí, které využívají lázeňští turisté i další návštěvníci regionu k aktivnímu odpočinku. V okolí Mariánských lázní se nachází Geologický park, který nabízí přehled o geologické a rostlinné skladbě Slavkovského lesa. Zajímavou atraktivitou je také Přírodní park u Prelátova pramene, Vrch Lesný a Podhorní vrch. Z centra Františkových Lázní můžeme dojít do lesoparku Amerika, kde se nachází malý zoopark. Faunou a florou lesoparku nás provede 2 km dlouhá naučná stezka. Nedaleko Františkových Lázní nalezneme také vrch Komorní Hůrka. V okolí Lázní Kynžvart je možné navštívit židovský hřbitov a Kynžvartský kámen. Z Mariánských Lázní a Lázní Kynžvart je možné dojít k rašeliništi Smraďoch či Kladské rašeliny.

Vedle lázeňství je region MAS 21 ideální destinací pro turistiku. Vedle velkého množství kulturních památek a zachovalé krajiny jsou cílem i unikátní přírodní atraktivity. Častým cílem návštěvníků jsou místní přírodní rezervace i přírodní památky (viz. kapitola Příroda a krajina). Cílem návštěvníků jsou také stále častěji destinace, které byly součástí hraničního pásma. Tyto lokality nabízejí zajímavý terén pro pěší, cyklo i hippoturistiku i specifickou atmosféru spojenou s naší moderní historií (odsun Němců, zaniklé obce či osady, železná opona). Velmi zajímavou a specifickou přírodní atraktivitou je Motýlí dům v Žirovicích), kde si mohou návštěvníci vychutnat krásu exotických motýlů v jejich přirozeném prostředí.

Region MAS nabízí i možnosti přírodního koupání. Nejatraktivnější v tomto ohledu jsou destinace v okolí Jesenické přehrady či vodní nádrže Skalka. Přehrady nabízí několik veřejných pláží i kempů. Ideální podmínky jsou zde i pro provozování vodních sportů (veslování, lodní lyže, windsurfing). Přírodní koupání nabízí i koupaliště LIDO u Mariánských lázní či přírodní koupaliště ve Studánce u Aše.

Vzhledem ke klimatickým podmínkám je region MAS stále častěji i cílem návštěvníků, kteří provozují zimní sporty. V území se nachází dvě lyžařská střediska (Aš, Mariánské Lázně) i síť tras pro běžecké lyžování.

5.11.2. Infrastruktura cestovního ruchu

Pro rozvoj cestovního ruchu v území MAS 21 je důležité zajistit propojení turistických cílů a kvalitní infrastruktury cestovního ruchu, která nejenom zlepší zázemí pro návštěvníky regionu, ale také přinese ekonomický efekt místním podnikatelským subjektům a obcím. V této kapitole proběhne analýza všech segmentů infrastruktury cestovního ruchu v regionech MAS.

Turistické a cykloturistické trasy

Kvalitní síť turistických a cykloturistických tras je důležitým nástrojem pro rozvoj cestovního ruchu v území MAS 21. Vzhledem k velmi zachovalému životnímu prostředí a velkému množství přírodních i kulturních památek je území MAS 21 ideální destinací pro rozvoj pěší i cyklistické turistiky. Územím MAS 21 probíhá celkem 41 značených cyklotras, viz příloha č.6 a velké množství turistických tras, jejichž přehled je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 31: Přehled značených turistických tras

Označení trasy	Průběh trasy
červená	• Trojmezí – Hranice – Aš – Libá – Klest – Cheb • Horní Luby – Lomnička – Velký Luh – Skalná – Fr.Lázně – Cheb – Slatina – Starý Hrozňatov – Dyleň – Kajetánská cesta
zelená	• Podhradí – Verněřov – Výhledy – Hazlov • Františkovy Lázně – Vonšov • Cheb – Horní Hraničná – Starý Hrozňatov • Kladská – Mariánské Lázně • Mariánské Lázně – Velká Hleďsebe – Dyleň – Stará Voda – Lázně Kynžvart
modrá	• Hranice SRN – Hranice – hranice SRN Krásňany • Studánka – Podhradí – Aš – Hazlov – Ostroh – Komorní Hůrka – Cheb – Lipová – Salajna – Dolní Žandov – Lázně Kynžvart – Nimrod – Kladské rašeliny
žlutá	• Hranice SRN Neuhausen – Aš • Hranice SRN Doubrava – Háj – Horní Paseky, hranice SRN • Nový Ždár – Nebesa – Pramen Bílého Halštrova • Libá – Ostroh – Hazlov – Vojtanov – Skalná • Ostroh – Horní Lomany • Pomezí nad Ohří – Horní Hraničná • Mýtina – Lipová • Doubrava – hranice Neualbenreuth • Dyleň – Dolní Žandov • Kajetán – Tři Sekery – Mariánské Lázně • Králův Kámen – Kladské rašeliny • Kynžvartský kámen – Vysoké sedlo

Zdroj: Vlastní šetření

Síť turistických tras pokrývá téměř celé území MAS 21. V regionu se nachází také množství naučných stezek, které seznamují návštěvníky s bohatou historií, přírodními zajímavostmi a místními zvláštnostmi. Naučné stezky jsou v regionu velmi důležitým nástrojem interpretace místního přírodního a kulturního dědictví. Prostřednictvím naučných stezek lze poutavou a interaktivní formou interpretovat přírodní i kulturní dědictví lokality, hospodářskou činnost v krajině i významné osobnosti či události. Tento nástroj je v území MAS 21 velmi často využíváný, což ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 32: Přehled naučných stezek na území MAS 21, o. p. s.

Název naučné stezky	Lokalita
Na cestě k trojstátí	Hranice
Podhradí	Podhradí
Goethova Skalka	Hazlov
Libsko	Libá
Okolí hradu Seeberg	Poustka
Lubsko	Luby
Lomnička	Plesná
Plesná – Bad Brambach	Plesná
Soos	Skalná
Stebnický potok	Lipová, Dolní Žandov
Kynžvartské kyselky	Lázně Kynžvart
Kladská	Mariánské Lázně – Kladská
Smraďoch	Mariánské Lázně
Geologický park	Mariánské Lázně
Lázeňské lesy	Mariánské Lázně
Slatina	Tři Sekery, Malá Hleďsebe
Lesnická NS Dyleň	Stará Voda
Cech sv. Víta	Drmoul
Panský vrch	Drmoul
Naučná stezka Amerika	Františkovy Lázně

Zdroj: Vlastní šetření

Obr. č. 24: Na cestě k trojstátí – jedno ze zastavení

Obr. č. 25: Smraďoch

Většina cyklotras na území MAS 21 je vedena po komunikacích III. třídy, po lesních cestách a místních komunikacích. V posledních letech byly vybudovány i cyklostezky, kde již cyklisté mohou jezdit bezpečně mimo silniční provoz – především Cyklostezka Ohře, přeshraniční Mostní stezka a několik dalších místních cyklostezek, především v obcích, např. Starý Rybník – Skalná, cyklostezka Aš - Háj nebo cyklostezka ve Velké Hleďsebi. Pro rozvoj turismu je důležité další rozšiřování sítě vhodných komunikací pro jízdu cyklistů (cyklostezek), jelikož těch je v daném území velký nedostatek.

Cyklisté mají na svých výletech možnost využít přepravu po železnici, ale i autobusy. Cyklodopravu autobusy zajišťují Autobusy Karlovy Vary a. s. pod názvem CykloEgrentis. Jedná se o systém cyklodopravy v rámci Karlovarského kraje. Území MAS 21 se však týká pouze linka vedoucí na trase Cheb – Hazlov – Aš – Nejdek.

Z výše uvedených informací vyplývá, že infrastruktura v oblasti pěší a cyklistické turistiky je v území MAS 21 celkově na dobré úrovni. Nicméně i přes to bude nutné řešit některé oblasti, které celý systém ještě více zkvalitní a zatraktivní pro návštěvníky regionu i místní obyvatele. Určitě je nutné ještě rozšířit stávající síť cyklistických tras, aby bylo území regionu pokryté. Důležitým úkolem bude také propojení cyklotras Ašska a Mariánskolázeňska na páteřní cyklostezku Ohře. Nedořešeným problémem je také nízké propojení českých cyklotras na cyklotrasy v sousedním Německu.

Témata pro další rozvoj cykloturistiky na území MAS 21:

- Přípojka na cyklostezku Ohře pro cyklisty přijíždějící z oblasti Plzeňska (přes území Mariánskolázeňska).
- Cyklotrasa Eurovelo 13, která vede podél západní hranice s Německem. V současnosti je trasa vyznačena a probíhá místy, která připomínají Železnou oponu. Je potřeba dokončit infrastrukturu (odpočívadla, panely.....) a postupně vylepšovat technický stav komunikací na trase tak, aby odpovídaly úrovni evropských tras.
- Cyklotrasa Eurovelo 4 (Trasa centrální Evropou). Najít vhodnou trasu (předpoklad je, že bude vedena z Pomezí nad Ohří do Chebu, cyklostezkou Ohře a dále směr Praha).
- Cyklotrasa Cheb - Františkovy Lázně – Hazlov – Výhledy – Aš – Hranice, která bude sloužit jako cyklostezka propojující Ašsko s cyklostezkou Ohře.
- Propojení cyklotras se SRN

- Cyklostezka Trojmezí – Libá. V současnosti je ve fázi příprav. Projektová dokumentace je hotová a řeší se majetkoprávní vztahy.
- Zvýšit bezpečnost cyklistů oddělením páteřních cyklotras od silniční dopravy.

V oblasti pěší turistiky je nutné dále rozšiřovat síť naučných stezek a zajistit jejich kvalitní údržbu, aktualizaci tématického obsahu a vybudovat odpočinková místa včetně informačních tabulí. Podél turistických tras by také měl být zvýšen počet informačních tabulí, které informují o významných atraktivitách v jejich okolí. Přehled plánovaných investic do rozvoje turistické infrastruktury jsou uvedeny v samostatné příloze příloze č. 7. Zásobník projektů (Turistická infrastr.).

Jezdecká turistika

Hippoturistika je odvětví cestovního ruchu, které se v České republice a potažmo v Karlovarském kraji rozvíjí velmi pozvolna, přestože většina regionů Karlovarského kraje i MAS 21 nabízí pro tento typ turistiky dobré podmínky. Jde zejména o atraktivní a zatím prostupnou krajinu i různé typy terénu pro náročné jezdce i začátečníky. Níže uvedená tabulka obsahuje seznam hippoturistických stanic v území MAS 21.

Tabulka č. 33: Přehled hippostanic na území MAS 21

Hippostanice	Obec	Popis služeb
Jezdecký klub Krásná	Krásná	ustájení koní a výuku jízdy na koních.
TJ Agro Cheb	Nebanice	ustájení koní, výcvik, vyjíždky po okolí, restaurace, ubytování
Štekrův mlýn	Františkovy Lázně	lekce jízdy na koních, vyjíždky, ubytování, restaurace
Ranch Eldorado	Nový Kostel	nabízí jízdu na koních, výcvik jezdců a ustájení koní.
Manský dvůr	Dolní Žandov	možnost projížděk na zapůjčených koních, ubytování, kulturní i sportovní zázemí v místě
Ranch Colorado	Trstěnice	výcvik jezdců i koní, možnost ustájení koní, venkovní jízdárna, k dispozici je i trenér, restaurace, pořádání kulturních akcí
Jezdecká společnost Mariánské Lázně	Mariánské Lázně	jezdecký areál se dvěma kolbišti a tréninkovou halou, Jízdárna, jezdecká škola, parkurový a drezurní trénink

Legenda: území Ašska území Chebska území Lubska území Mariánskolázeňska
Zdroj: vlastní šetření

Na území MAS 21 není žádná značená hippostezka, nicméně výše uvedené stanice mají své vlastní, neznačené stezky. Obecně lze říci, že hippoturistika v regionech MAS 21 potažmo v celém Karlovarském kraji není nijak koordinovaně rozvíjena. Chybí větší počet hippostanic a zejména pak síť značených hippostezek včetně propojení na okolní kraje i Spolkovou republiku Německo.

Infrastruktura pro zimní turistiku

Území regionu MAS 21 je v současné době využíváno návštěvníky především v souvislosti s lázeňstvím a stále častěji i k letní turistice a cykloturistice, což souvisí se zachovalou a atraktivní krajinou i velkým množstvím kulturních památek. Nicméně klimatické podmínky, atraktivní krajina a investice do infrastruktury cestovního ruchu umožňují rozšíření turistické sezóny i o zimní měsíce.

Sjezdové lyžování má v regionu zázemí v Aši a v Mariánských Lázních. Lyžařské středisko Aš nabízí dva lyžařské vleky s kapacitou 1 800 osob/hod. a tři sjezdové tratě lehké a střední obtížnosti. Sjezdovky č. 1 a č. 2 jsou vybaveny systémem zasněžení. Areál je v provozu na denní i večerní lyžování. Nejmenším návštěvníkům nabízí středisko lyžařskou školičku. Ve Skiareálu Mariánky je 1 600 metrů sjezdových tratí. K dopravě lyžařů slouží kabinková lanovka a dva lyžařské vleky s celkovou kapacitou 2 500 osob/hod. Areál je v provozu na denní i večerní lyžování. Sjezdové trati jsou denně upravovány a celý areál je vybaven zasněžovacím systémem. K dispozici je dětský park, půjčovna lyžařského vybavení, lyžařská škola a školka.

V území MAS má své zázemí i běžecké lyžování. Následující tabulka obsahuje přehled upravovaných běžeckých tratí.

Tabulka č. 34: Přehled běžeckých tras na území MAS 21

Lokalita	Trasa	Km
Aš	Kolem vrchu Háj	4
	Okruh Vrch Háj – směr Podhradí	6
	Okruhy za hřbitovem	2
	Žst. Aš město – Štítary – Loupežník – Studánka – Trojmezí – Studánka – Podhradí – Vrch Háj	
	Výhledy – Doubrava – Paseky	
	Osvětlený okruh v blízkosti lyžařského střediska v délce	1
Hranice	U loupežníka – okolí Pastvin	2,6
	Okolí Studánky	1,6
	spojka z okruhu okolí Studánky – Trojmezí - Planina - Růžové údolí - Krásňany	14
Krásná*	Sportovní ovál na hřišti	0,45
	Krásná – Heunisch (okruh 1)	4,2
	Krásná – Heunisch (okruh 2)	4,7
	U Loupežníka – napojení na okruhy I. a II.	2,1

Mariánské Lázně	Golf – prameniště Teplé – Na zeleném – Rájovská myslivna – Rájovský vrch – Golf	9,2
	Nimrod – králův kámen – Tajga – Strážišť – Farská kyselka – Smrad'och – Nimrod	8,2
	Golf – Žabí jezírko – nad přehradou – Polom – Golf	6,4
	Golf – Polom – Golf	2,5/4,6

*V obci Krásná nejsou běžecké trasy vyznačeny, neboť se řeší vlastnické vztahy s majiteli pozemku.

Zdroj: vlastní šetření

V oblasti běžeckého lyžování je třeba zajistit kvalitnější zázemí pro lyžaře (odpočívadla, převlékárny). Nezisková organizace Život na Dyleň o.s. plánuje vybudování infocentra na vrcholu Dylene, které by v zimní sezoně sloužilo jako zázemí lyžařů – ohřívárna, odpočinkový prostor. Důležitým tématem pro další rozvoj tohoto typu turistiky je propojení stávajících běžeckých tras v území a současně také kvalitnější napojení na německé běžecké trasy.

Stravovací a ubytovací kapacity

Důležitým atributem pro rozvoj cestovního ruchu jsou ubytovací a stravovací služby pro všechny cílové skupiny návštěvníků regionu MAS. V následující tabulce je uveden vývoj ubytovacích kapacit v různých typech ubytovacích zařízení v jednotlivých regionech MAS 21.

Tabulka č. 35: Přehled ubytovacích kapacit za jednotlivé regiony¹⁰

Region	2000				2008				2013			
	Počet	Pokoje	Lůžka	Místa pro karavany a stany	Počet	Pokoje	Lůžka	Místa pro karavany a stany	Počet	Pokoje	Lůžka	Místa pro karavany a stany
Ašsko	6	56	96	9	5	40	82	0	5			0
Chebsko	30	1462	2498	80	44	2114	3637	15	55	2 359	4 080	15
Lubsko	5	76	188	0	3	51	134	0	6			
Mariánskolázeňsko	75	2894	5734	19	81	3433	6647	65	97	3 756	7 394	25
MAS 21	116	4 488	8 516	108	133	5 638	10 500	80	163	6 115	11 474	40

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Podrobnější výčet vztahený na jednotlivé obce je uveden v příloze č. 33. Podle statistik se ubytovací kapacita v území MAS 21 zvyšuje. Lze říci, že převážná část ubytovacích kapacit je soustředěna do resp. poblíž lázeňských center. Míra využití ubytovacích zařízení v Karlovarském kraji činí 49,5%. Ubytovací kapacity tedy nejsou plně využívány a v rámci rozvoje cestovního ruchu se zde tak nabízí prostor k propagaci atraktivit území a tedy ke zvýšení využití stávajících ubytovacích zařízení. Ve studovaném území jsou relativně malé ubytovací kapacity pro nenáročné návštěvníky (stany,

karavany, ale i např. nouzová tábořiště), kteří do regionu směřují za letní dovolenou či turistikou, což může být bariérou rozvoje cestovního ruchu. Pro názornost jsou v následující tabulce uvedena data počtu ubytovacích zařízení podle regionů na území MAS.

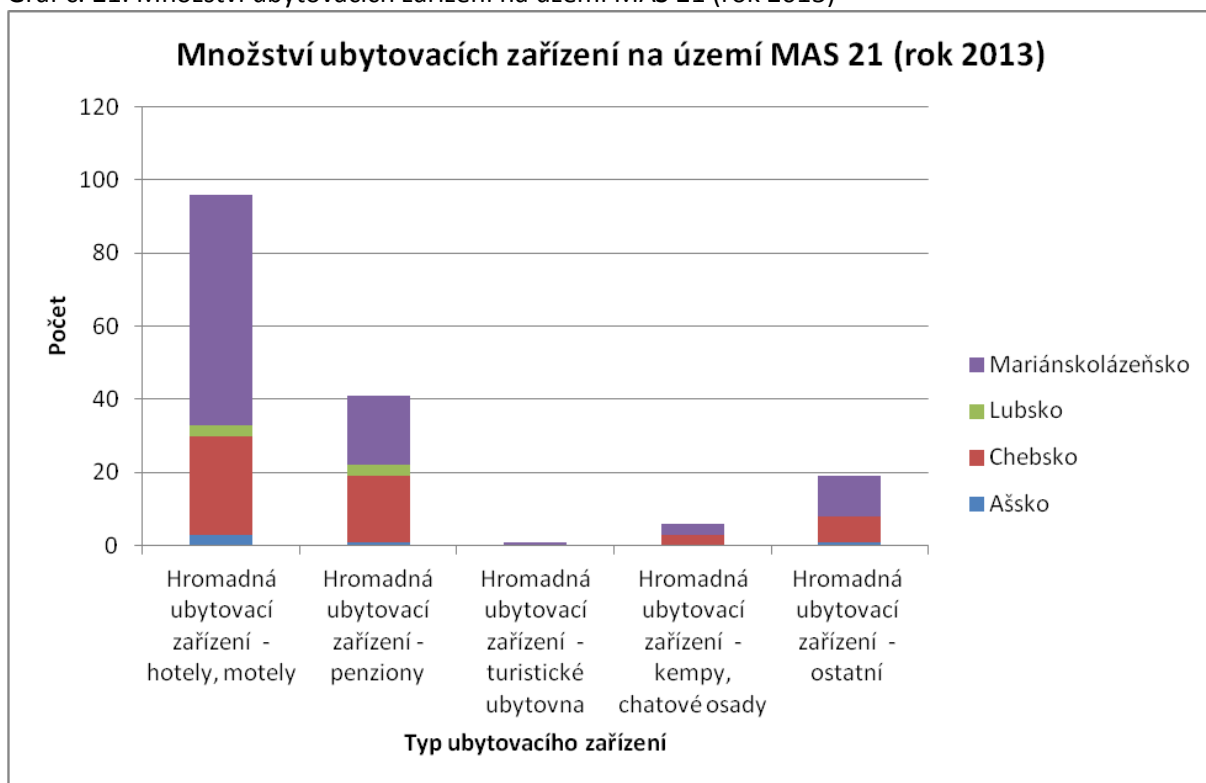
Tabulka č. 36: Množství ubytovacích zařízení na území MAS 21(2013)

Území	Hromadná ubytovací zařízení - hotely, motely	Hromadná ubytovací zařízení - penziony	Hromadná ubytovací zařízení - turistické ubytovna	Hromadná ubytovací zařízení - kempy, chatové osady	Hromadná ubytovací zařízení - ostatní
Ašsko	3	1	0	0	1
Chebsko	27	18	0	3	7
Lubsko	3	3	0	0	0
Mariánskolázeňsko	63	19	1	3	11
Celkem MAS 21	96	41	1	6	19

Zdroj: ČSÚ

Porovnání výše uvedených dat je také zřejmé z následujícího grafického znázornění.

Graf č. 21: Množství ubytovacích zařízení na území MAS 21 (rok 2013)

Zdroj: ČSÚ

Podrobný výčet počtu ubytovacích zařízení v jednotlivých obcích MAS 21 je uveden v samostatné příloze příloze č. 38. Datová základna (Cestovní ruch).

Z hlediska stravovacích kapacit je situace obdobná jako u kapacit ubytovacích. I zde lze říci, že nabídka stravovacích kapacit je logicky situována spíše do větších sídel regionů a turistických center. Pozitivním faktem je, že ve většině obcí funguje alespoň jedna restaurace či místní hospoda. Výjimkou jsou pouze obce Podhradí a Vlkovice, kde žádné zařízení není. Sortiment i kvalita restauračního zařízení samozřejmě není všude stejná. Některé (zejména venkovské hospody) mají omezenou otevírací dobu a možnosti stravování jsou zde omezené. V regionu je také relativně málo restauračních zařízení, které jsou zaměřeny na regionální či místní speciality. Nicméně obecně lze říci, že síť stravovacích kapacit je celkem široká.

K tématu infrastruktury cestovního ruchu patří i sportovní a kulturní vybavenost regionu. Toto téma je řešeno v kapitole Občanská vybavenost, proto bude v cestovním ruchu vypuštěno.

Informační centra

V rámci území MAS 21 v současné době fungují čtyři informační centra – Informační centrum Aš, Městské infocentrum – KIS Mariánské Lázně, Turistické infocentrum v Plesné a Turistické informační centrum Františkovy Lázně

Informační centrum Aš (www.info-as.cz) – informační centrum je otevřeno od pondělí do neděle (9,00 – 12,00 a 12,30 – 17,00). Informační centrum je zaměřené na celé území Ašska a návštěvníci zde mohou získat informace o turistických atraktivitách regionu i cykloturistických trasách, které jsou v okolí vyznačeny. V infocentru návštěvníci získají i aktuální informace o kulturním, sportovním dění v regionu i užitečné údaje o dopravním spojení či službách, které jsou v regionu poskytovány. Návštěvníci mohou v informačním centru využít i připojení na internet.

Městské infocentrum – KIS Mariánské Lázně (<http://www.kisml.cz/cs/infocentrum>) - toto informační centrum je více zaměřené na návštěvníky a lázeňské hosty města Mariánské Lázně. Informační centrum nabízí vedle informací o atraktivitách města i průvodcovské služby po městě i po dalších zajímavých místech v regionu. Informační centrum slouží jako zázemí pro turisty, kteří si zde mohou odložit svá zavazadla, nakoupit vstupenky na kulturní akce ve městě a mají zde přístup k internetu. Informační centrum je otevřeno v období od listopadu do února v rozmezí Po – So (9,00 – 17,00), Ne (10,00 – 15,00) a v období od března do října Po – Ne (9,00 – 18,00).

Turistické infocentrum v Plesné (<http://www.mestoplesna.cz/infocentrum/>) bylo otevřeno v roce 2014 a příchozí návštěvníci zde mohou získat komplexní informace o regionu. Infocentrum sídlí na adrese Náměstí Svobody 52, Plesná.

Turistické informační centrum Františkovy Lázně (<http://www.frantiskovy-lazne.info/>) zahájilo svůj provoz 1. 5. 2015. V prostorech infocentra Vám nabídnou sběratelské předměty a turistické materiály. Doporučí jak trávit volný čas a poskytnou nabídku stravovacích a ubytovacích služeb jak v samotných Františkových Lázních, tak v blízkém okolí. Infocentrum je otevřeno od pondělí do neděle (Po–Pá 9,00 – 17,30 hod, So – Ne 9,00 – 18,00 hod.).

Vedle výše uvedených informačních center, které fungují přímo na území MAS, je možné získat informace o regionu MAS i v informačním centru v Chebu. Vzhledem k rozsáhlému území MAS 21 i atraktivitě území vzhledem k cestovnímu ruchu je počet informačních center nedostačující. V některých obcích jsou sice k dispozici na obecních úřadech propagační letáky a jiný materiál

vztahující se k dané obci, ale úřední hodiny úřadů jsou omezené a návštěvníci daného místa tak nemají možnost získat požadované informace o regionu.

5.11.3. Interpretace místního dědictví

I přes to, že region MAS nabízí velmi vzácné a specifické přírodní, kulturní i historické objekty i lokality, je nutné zvyšovat atraktivitu území prostřednictvím aktivit, které umožní návštěvníkům místní bohatství podrobněji i zábavněji poznat či prožít. Mezi základní nástroje interpretace místního dědictví patří již výše zmíněné turistické, cykloturistické, hippoturistické a naučné stezky a trasy, které jsou již v textu popsány. Kvalitním nástrojem, který je využíván pro interpretaci místního přírodního dědictví je geopark Egeria a společný přeshraniční Česko – Bavorský geopark. Prostřednictvím geoparku získá návštěvník komplexní informace o přírodním dědictví regionu a zároveň se zde mohou propagovat místní přírodní či kulturní pamětihodnosti, které nejsou prvoplánově atraktivní a mohou návštěvníky zaujmout až prostřednictvím kvalitní prezentace v rámci širších územních souvislostí.

Mezi další základní nástroje interpretace patří muzejní a výstavní expozice, které ukazují historii i současnost obcí a regionů MAS 21. Nejvýznamnější muzea a expozice jsou součástí následující tabulky.

Tabulka č. 37: Přehled muzeí na území MAS 21, o. p. s.

Muzeum/expozice	Popis
Národopisné a textilní muzeum Aš	Bylo založeno roku 1892. V současnosti má muzeum dvě stálé expozice – textilní a historickou. Textilní expozice byla otevřena v roce 1986 a dokumentuje rozvoj textilní výroby na Ašsku. Expozice „Dějiny Ašska“ zachycuje rozhodující historické události na Ašsku od roku 1270 až do ukončení autonomního vývoje Ašska (1775). Doložen je vývoj řemesel od poloviny 17. století do počátku 19. století.
Muzeum hudebních nástrojů Luby	Muzeum se nachází v objektu společnosti Strunal CZ a.s. v Lubech, které jsou proslulé výrobou houslí, kytar a dalších strunných nástrojů. V muzeu jsou vystaveny smyčcové a drnkací nástroje.
Muzeum hasičské techniky Skalná	Je umístěné v prostorách hradu Vildštejn. Jsou zde vystaveny staré hasičské stříkačky, uniformy, přilby a nářadí. Součástí expozice jsou i dobové fotografie a texty o historii místního hasičského sboru.
Chebský hrázděný statek Milíkov	V muzeu je vystaveno selské interiérové vybavení, domácí, řemeslnické nářadí a zemědělská mechanizace od 2. poloviny 19. století po současnost. Odráží se zde proměna využívání zemědělské usedlosti jako samostatné obytné a hospodářské jednotky až po léta, kdy je využívána k rekreaci.

Mini muzeum Manský dvůr u Dolního Žandova	Expozice dokumentující historii území Mariánskolázeňska a Chebska od středověku po současnost.
Zámek Kynžvart	Součástí zámku je kabinet kuriozit, který obsahuje tisíce unikátních předmětů.
Městské muzeum Mariánské Lázně	Sbírky zachycují historii Mariánskolázeňska a je zde stálá expozice věnovaná J.W.Goethemu, který v Mariánských Lázních často pobýval. Expozice muzea je doplněna expozicí v přírodě „Geologický park“, která se nachází v bezprostřední blízkosti muzea.
Městské muzeum Františkovy Lázně	Muzeum bylo založeno v roce 1912 a v současné době má kolem 7 000 sbírkových předmětů. Stálá expozice dokumentuje historii Františkových Lázní od objevení Františkovy pramene.
Minimuzeum BOUDA Tři Sekery	Bylo otevřeno v roce 2009 a návštěvníci se zde mohou seznámit s plány, perokresbami, linoryty a fotografiemi z historie Třísekerska a připomenout si předměty z dřívějšího každodenního života místních obyvatel (zemědělské nářadí, řemeslnické nástroje, výrobky místních skláren, vybavení domácností).
Muzeum Železné opony na Slatině (Tři Sekery)	Je umístěno v budově bývalé roty na Slatině. Vystavené exponáty prokazují život na hranici v období před rokem 1989.

Zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 26: Chebský hrázděný statek Milíkov

Obr. č. 27: Interiér Muzea Bouda ve Třech Sekerách

Dalším důležitým nástrojem interpretace regionů MAS pro návštěvníky i místní obyvatele jsou publikace, které se zabývají přírodním, kulturním i společenským vývojem území MAS 21. Některé z nich jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 38: Přehled publikací o území MAS 21

Publikace	Popis
Brabec J. (ed) - Přírodní fenomény a zajímavosti západních Čech	Publikace se zabývá vybraným geologickým, ekologickým, botanickým a zoologickým fenoménům nejzápadnějších Čech, kam patří také území MAS 21. Např. přináší informace o klíčových místech historie Chebské pánve.
Šmrhová M. - Ašsko na starých pohlednicích	Autorka zde sestavila obraz Aše a jeho okolí v rozmezí cca 100 let. Text seznamující čtenáře s obcemi Ašska je doplněn spoustou dobových pohlednic.
Boháč J., Salamanczuk R. - Zmizelé Chebsko	Publikace dokumentuje proměny bývalého politického chebského okresu kolem měst Cheb, Františkových Lázní, Skalné, Lubů a Plesné, kdy plánované i neplánované osidlovací vlny nedokázaly nikdy na nově zabýdlované Chebsko přivést více než polovinu původního stavu obyvatel.
Úlovec J. - Hrady, zámky a tvrze na Chebsku	Publikace popisuje panská sídla na Chebsku s jejich historickým vývojem a popisem současného stavu.
Buchtele Z., R Švandrlík R. - Lohhäuser - Slatina, příběh zaniklé vesnice	Tato publikace popisuje historii obce Slatina, přes osídlení a počátek provozu sklárny v níž se vyráběly skleněné perly, které se vyvážely do celého světa až po zánik po 2.světové válce po odsunu německých obyvatel.

Zdroj: Vlastní šetření

Velmi využívaným nástrojem interpretace a propagace území MAS 21 jsou internetové turistické portály. Primárním nástrojem propagace cestovního ruchu regionu je v současnosti portál, který je součástí nové prezentace destinace Karlovarského kraje, která byla oficiálně pod značkou Živý kraj představena v roce 2012. Záměrem je ukázat turistům region jako ideální místo pro trávení volného času. Jednotlivé sekce portálu www.zivykraj.cz - „Destinace Karlovarský kraj“, „Objevujte“, „Aktivity“, „Lázně a wellness“ a „Naplánujte si svou návštěvu“, jsou zaměřeny na turistické cíle, kulturní akce, možnosti ubytování a stravování, nabídku lázeňství. Návštěvník má současně možnost vytvořit si pomocí interaktivního nástroje vlastní průvodce. Portál nabízí odkazy na jednotlivé obce a města regionu. Data jsou průběžně doplňována, ale již v současnosti je patrné, že se portál stane

významným nástrojem propagace cestovního ruchu celého regionu Karlovarského kraje, jehož součástí je také území působnosti MAS 21. Tento portál postupně nahrazuje stávající informační turistický portál Karlovarského kraje http://www.kr-karlovarsky.cz/kraj_cz v sekci „Kulturní kalendář, cestování“, kde návštěvníci naleznou informace týkající se možností ubytování, lázeňství, turistické cíle a další zajímavosti. Dalším zdrojem informací pro návštěvníky regionu je cykloportál www.kr-karlovarsky.cz/cyklo/, který obsahuje průvodce po všech cyklotrasách na území Karlovarského kraje, včetně profilů a informací o zajímavostech, které se nachází na jednotlivých trasách. Informační a rezervační portál www.assko.cz nabízí možnosti, kterých mohou využít turisté a návštěvníci Ašska.

Kromě výše uvedených portálů je území propagováno turistům na webových stránkách jednotlivých mikroregionů území MAS 21. Na webu www.chebsko.net najde návštěvník v jednotlivých sekcích tipy na dovolenou (turistika a cykloturistika, voda a koupání, ostatní sporty), jaké zajímavosti je možné v regionu Chebsko navštívit (historické a kulturní památky, muzea a galerie, kalendář akcí, atd.), kde najít vhodné ubytování a stravování. Informace o zajímavostech na území Lubska je možné získat na www.kamennevrchy.cz. Podrobnější odkazy na naučné stezky, cyklotrasy, geocaching, restaurace, hotely penziony, hrady, a církevní památky jsou v sekcích „Památky a zajímavosti“ a „Turistika“. Stránky www.marianskolazensko.org představují návštěvníkům cyklotrasy na území Mariánskolázeňska.

Také některé obce dotčeného území mají snahu informovat na svých internetových stránkách o turistických zajímavostech a možnostech ve svém okolí – Hranice, Aš, Hazlov, Libá, Poustka, Plesná, Skalná, Nový Kostel, Křižovatka, Milhostov, Odrava, Milíkov, Okrouhlá, Dolní Žandov, Lázně Kynžvart, Stará Voda, Tři Sekery, Mariánské Lázně, Drmoul, Zádub – Závšíň. Jejich kvalita a obsahová náplň je však v tomto směru velmi odlišná.

Turistické portály, které prezentují území Karlovarského kraje, potažmo území MAS 21, mají různou kvalitu i dosah. Obecně lze říci, že internetových prezentací pro návštěvníky území MAS, je dostatečné množství. Důležitým nástrojem propagace regionu MAS může být aktivita Karlovarského kraje z názvem Živý kraj. Tato aktivita je zaměřena na všechny potenciální oblasti cestovního ruchu v Karlovarském kraji. Pro MAS 21 by bylo přínosné s Karlovarským krajem na této aktivitě spolupracovat a poskytnout jim součinnost při prezentaci turistických atraktivit z území MAS.

5.11.4. Produkty cestovního ruchu

Dobré produkty cestovního ruchu v sobě zahrnují atraktivitu místa či zážitku s kvalitní infrastrukturou resp. zázemím pro návštěvníky a kvalitní propagaci a interpretaci dané atraktivity. V území MAS 21 můžeme mezi kvalitní produkty cestovního ruchu zahrnout lázeňství. Zejména Mariánské Lázně nabízejí svým hostům léčebnou péči v atraktivním a historicky cenném prostředí. Návštěvníkům nabízí město a okolí širokou nabídku kulturního i sportovního vyžití. Atraktivní přírodní prostředí Mariánskolázeňska je návštěvníkům zprostředkováno prostřednictvím relativně široké sítě turistických a cykloturistických tras i stezek. Mariánské Lázně disponují i širokou nabídkou ubytovacích a stravovacích kapacit. Druhým významným lázeňským místem v regionu MAS, které nelze opomenout, jsou Františkovy Lázně, které spolu s Mariánskými Lázněmi patří k vyhledávaným destinacím cestovního ruchu. Františkovy Lázně nabízejí svým návštěvníkům nejen lázeňskou péči a kvalitní ubytovací a stravovací zařízení v příjemném prostředí. Ve městě a jeho okolí lze využít celou řadu sportovišť, turistických tras a cyklostezek. Tradiční lázeňskou péči doplňují nejrůznější wellness

s regeneračními programy, které jsou vyhledávány zejména návštěvníky, kteří mají zájem o prevenci svého zdraví. Třetím lázeňským komplexem v území MAS jsou Lázně Kynžvart. Tyto lázně byly historicky zaměřeny na léčbu dětí a dorostu. V současné době se profilují jako rodinné lázně. I Lázně Kynžvart se nacházejí v přírodně atraktivní lokalitě, nicméně lze říci, že nabídka služeb i kulturního či sportovního trávení volného času je zde mnohem menší než v Mariánských Lázních a Františkových Lázních. V Lázních Kynžvartu se nachází i jedna ze dvou národních kulturních památek v regionu MAS, a to je zámek Kynžvart. Díky nedávné rekonstrukci nabízí zámek vedle komentovaných prohlídek i další služby, které návštěvníkům mohou zpříjemnit či prodloužit pobyt. Ať se již jedná o zámeckou kavárnu či Hotel restaurant Metternich, které nabízejí možnost stravování či ubytování přímo v atraktivních zámeckých prostorách. Během turistické sezóny probíhají v areálu zámku kulturní a společenské akce pro různé cílové skupiny.

Velmi zajímavou turistickou atraktivitou je i soubor ministeriálských hradů v okolí města Cheb (Seeberg, Hazlov, Kynžvart, Libá, Vildštejn). Z těchto historicky cenných staveb je nutné v této kapitole zdůraznit zejména lokalitu okolo hradu Seeberg. V této osadě obce Poustka se dobrým způsobem propojily všechny hodnoty, které území MAS v rámci rozvoje cestovního ruchu nabízí (atraktivní krajina, historie a lázeňství). Samotný hrad nabízí výstavní expozice zaměřené na historii regionu i na významné osobnosti, které v regionu žili. V komplexu hradu lze zde pořádat svatební obřady. Služby pro návštěvníky nabízí rodinný hotel Seeberg, který se nachází v podhradí. Tento hotel vedle ubytování a stravování nabízí návštěvníkům i wellness (včetně fyzioterapeuta, maséra a rehabilitační sestry), saunu, pedikúru, kosmetiku. Pro aktivnější formy trávení volného času jsou v okolí vyznačeny turistické i cykloturistické trasy. Historie celé lokality je pak interpretována prostřednictvím naučné stezky.

Z produktů, které jsou zaměřeny na aktivní trávení volného času je nutné zmínit lyžařské areály v Aši a Mariánských Lázních, které (i díky větším technickým možnostem výroby umělého sněhu) nabízejí návštěvníkům srovnatelné podmínky, jako v horských střediscích. Zajímavou atraktivitou, která v současné době také spoluvytváří charakteristiku celého Karlovarského kraje jsou golfové hřiště. Jenom v území MAS 21 se nachází čtyři špičkově vybavená golfové hřiště (Hazlov, Luby, Kynžvart, Mariánské Lázně). Zejména v souvislosti s náročnější lázeňskou klientelou je hustota a kvalita golfových hřišť jednoznačně velkou přidanou hodnotou v oblasti cestovního ruchu. Jako komplexní produkt cestovního ruchu lze chápat i Jesenickou přehradu. Jde o letovisko, které vedle ubytování a stravování (zaměřené na různé cílové skupiny) nabízí ideální podmínky pro vodní sporty (veslování, windsurfing, rybaření) i další sporty, které souvisí s letní dovolenou (volejbal, nohejbal, tenis, stolní tenis).

Obr. č. 28: Golfové hřiště v Mariánských Lázních

Naopak cykloturistika a turistika mezi kvalitní produkty cestovního ruchu zatím nepatří, a to i přes to, že se situace v této oblasti v posledních dvou desetiletích velmi zlepšila (zejména díky budování nových tras i stezek). Chybí kvalitně sestavené a propagované speciální produkty (balíčky) pro různé

druhy cyklistické i pěší turistiky a mobiliář (parkoviště, odpočívadla, stojany, informační tabule) kolem tras a stezek je nedostatečný. Problémem je také dostupnost alespoň základních služeb (stravování či ubytování), zejména v menších sídlech či v místech bývalého hraničního pásma. V zimě pak chybí v regionu dostatečně rozsáhlá síť upravených běžeckých tras.

6. SWOT analýza území MAS 21

V této kapitole je uvedena SWOT analýza, na jejímž základě jsou vymezeny potřeby, které je nutné naplnit, aby došlo k dalšímu kvalitativnímu rozvoji území.

SWOT analýza je metoda, jejíž pomocí je možno identifikovat:

- Silné stránky (**S**trengths)
- Slabé stránky (**W**eaknesses)
- Příležitosti (**O**pportunities)
- Hrozby (**T**hreats)

SWOT analýza území v působnosti MAS 21 byla vytvořena na základě dvou přístupů – analytický a komunitní. Základ SWOT analýzy byl definován v rámci veřejného setkání, které proběhlo dne 29.1.2013 v prostorách městského úřadu v Lázních Kynžvartu. Základ SWOT analýzy byl vytvořen prostřednictvím metody „Brainstorming“, kdy účastníci setkání formulovali silné a slabé stránky regionu a příležitosti a hrozby. Následně každý z účastníků získal určitý počet bodů, které mohl rozdělit k jednotlivým výrokům SWOT analýzy podle toho, jak se mu jevil daný výrok důležitý pro další rozvoj regionu MAS 21. Následně byly výroky SWOT analýzy rozděleny do jednotlivých oblastí rozvoje.

Jednotlivé výroky této „komunitní“ SWOT analýzy následně byly ověřovány prostřednictvím socioekonomické analýzy a analýzy problémů a potřeb území v působnosti MAS 21. Finální verze SWOT analýzy v sobě tedy kombinuje analytická zjištění z území i názory zástupců místního partnerství.

Obr. č. 29: Projednávání SWOT analýzy

6.1. SWOT analýza celková

Silné stránky	Slabé stránky
– zdravé životní prostředí a unikátní příroda – poloha regionu (sousedství Německa), spolupráce s německými partnery – lázeňství, prameny, dostatek kvalitní vody – spolupráce mezi obcemi a svazky, iniciativní zastupitelé obcí a mikroregionů – vysoká prostupnost krajiny pro pěší i cyklisty (cyklostezky, turistické a naučné stezky, ...) – fungující hasičské spolky a spolková činnost – nízká hustota osídlení s potenciálem naplnění – dostatečná technická infrastruktura obcí – bohatá historie (v souvislosti s osobnostmi) a velké množství památek – dostatečná infrastruktura ZŠ a MŠ – bezpečnost – cestovní ruch – ekologické zemědělství – velké množství maloplošných chráněných území, CHKO Slavkovský les – dostupnost území (existence I/21, železniční síť, blízkost mezinárodních letišť) – nárůst zahraniční turistické klientely – multikulturnost území – příznivá demografická skladba	– nezaměstnanost a málo pracovních příležitostí pro mladé lidi – technická infrastruktura odlehlějších částí obcí, vylidňování těchto sídel – nízké výdělky, velké sociální rozdíly – orientace na cestovní ruch, především lázeňství, chybí infocentra – neochota pracovat – vysoký podíl rizikových skupin a špatná komunikace s nimi, vysoká finanční negramotnost obyvatelstva – špatný stav komunikací II. a III. třídy a chybějící obchvaty obcí – nárůst kriminality, absence veřejné ochrany (málo policistů) – nepřipravenost na rozvoj – malá angažovanost a vzdělanost zastupitelů – snižující se dopravní obslužnost malých obcí – vzhled sídel a veřejných prostranství – odliv mladých lidí z regionu – spekulace s pozemky – chybějící tradice – vzdělanostní struktura (málo VŠ v populaci) – nízká aktivita obyvatelstva (komunitní život) – opuštěné stavby (vojenské, církevní, tovární, zemědělské) – špatná struktura zemědělství – nedostatečná orientace na Německo, malá jazyková vybavenost obyvatelstva (NJ), nízká prostupnost hranic – nedostatečně využitá území bývalé železné opony – chybí VŠ v regionu – nedostatečná spolupráce podnikatelů, NNO a veřejné správy – v některých obcích chybí spolková činnost a je málo volnočasových aktivit (i dostupnost) – chybí diferenciaci bydlení, chybí malometrážní byty (pro seniory, startovací byty...), vznik satelitních městeček

	– stav drobných sakrálních památek v krajině – nízká informovanost o dění v regionu – intenzivní výměna obyvatelstva – nedostatečná dostupnost odborné lékařské péče – komunikace s Lesy ČR a s Povodím a s většinovými vlastníky půdy – periferie Karlovarského kraje – solární farmy – myšlenková orientace – vše řešit pouze v rámci ČR – nízká kvalifikovanost učitelů – rušení tradiční cestní síť – předimenzované obchodní zóny – chybějící přirozené centrum – chybějící firemní dárcovství
Příležitosti	Hrozby
– kvalitní strategické plánování regionů – tvorba pracovních míst – příliv podnikatelů – spolupráce a rozvoj v cestovním ruchu – příliv nových obyvatel – přilákání investorů do dřevozpracujícího průmyslu – účast finančně silných hráčů na rozvoji regionu – spolupráce školství a podnikatelů – nové tradice – napojení na Německo – zvýšení leteckých linek na západ – lepší přeshraniční spolupráce (lepší využití OP Přeshraniční spolupráce)	– chybí dotační tituly pro základní infrastrukturu obcí – úpadek hodnoty rodiny – zákon o veřejných zakázkách – nedostatek financí na rozvoj obcí a regionů – absence dotací do silniční infrastruktury – nedostatečná podpora drobných podnikatelů – vliv médií na mladé lidi (hodnoty, priority) – málo peněz na dofinancování projektů u menších obcí – nekoncepční rozhodování v regionálním rozvoji (řepka, solární panely, apod.), – spekulace s pozemky – změna charakteru krajiny – překážky při rozvoji podnikání – politika státu ve vztahu k lázeňství – nerovnoměrné hodnocení projektů v rámci regionu Severozápad – míra korupce ve veřejné správě – nedostavba R6 – zánik gymnázia v Aši – zemědělské dotace

	– vliv větrných elektráren na klimatické změny – integrace školství – odchod VŠ z Chebu – hnědouhelná pánev v Chebské pánvi – lobisté
--	---

6.2. SWOT analýzy oblastí rozvoje

SWOT analýza pro oblast „Občanská vybavenost“	
Silné stránky	Slabé stránky
– spolupráce s německými partnery – dostatečná technická infrastruktura obcí – fungující hasičské spolky – spolková činnost – velké množství památek – dostatečná infrastruktura ZŠ a MŠ – nárůst zahraniční klientely – železniční síť	– nezaměstnanost a málo pracovních příležitostí pro mladé lidi, nízké výdělky – infrastruktura malých obcí – neochota pracovat – vysoký podíl rizikových skupin – vzhled sídel s veřejných prostranství – nepřipravenost na rozvoj – odchod mladých lidí z regionu – vzdělanostní struktura obyvatelstva – nárůst kriminality – nízká aktivita obyvatelstva – vylidňování okrajových obcí – opuštěné stavby (vojenské, církevní, tovární, zemědělské) – chybí VŠ v regionu – nedostatečná orientace na Německo, malá jazyková vybavenost – málo volnočasových aktivit (i dostupnost) – stav drobných sakrálních staveb – cestovní ruch (mimo lázeňství) – chybí diferenciaci bydlení a malometrážní byty, vznikají satelitní městečka – chybí infocentra – nedostatečná dostupnost odborné lékařské péče – migrace obyvatelstva – předemenzované obchodní zóny – nízká kvalifikovanost učitelů – periferie Karlovarského kraje
Příležitosti	Hrozby
– kvalitní strategické plánování regionů – tvorba pracovních míst – příliv podnikatelů – příliv nových obyvatel – účast finančně silných hráčů na rozvoji regionu – napojení na Německo – spolupráce školství a podnikatelů – lepší přeshraniční spolupráce (lepší využití OP Přeshraniční spolupráce)	– absence dotací do základní a technické infrastruktury – úpadek hodnoty rodiny – zákon o veřejných zakázkách – nedostatek financí na dofinancování projektů u menších obcí – zánik gymnázia v Aši – nové tradice – nedostavba R6 – odchod VŠ z Chebu – integrace školství – lobisté
SWOT analýza pro oblast „Infrastruktura“	

Silné stránky	Slabé stránky
– spolupráce obcí a mikroregionů – prostupnost krajiny (cyklostezky, naučné stezky a turistické trasy) – spolupráce s německými partnery – vzhled sídel a veřejných prostranství – dostatek kvalitní vody – nízká hustota osídlení s potenciálem naplnění – dostatečná technická infrastruktura – dostupnost území (existence 1/21, železniční síť, blízkost mezinárodních letišť)	– špatný stav komunikací II. a III. třídy a chybějící obchvaty obcí, rušení tradiční cestní sítě – stav infrastruktury malých obcí a odlehlých částí obcí – nezaměstnanost – nepřípravenost na rozvoj – spekulace s pozemky – velká migrace obyvatelstva, vylidňování okrajových obcí – nedostatečně využitá území železné opony – opuštěné stavby (vojenské, církevní, tovární, zemědělské) – chybí diferenciaci bydlení a malometrážní byty, vznikají satelitní městečka – komunikace s Lesy ČR, Povodím Ohře a s většinovými vlastníky půdy – předimenzované obchodní zóny – solární farmy – chybějící přirozené centrum – periferie Karlovarského kraje
Příležitosti	Hrozby
– kvalitní strategické plánování regionů – tvorba pracovních míst – příliv podnikatelů – příliv nových obyvatel – účast finančně silných hráčů na rozvoji regionu – napojení na Německo – lepší přeshraniční spolupráce (lepší využití OP Přeshraniční spolupráce)	– chybí dotační tituly pro základní infrastrukturu obcí – zákon o veřejných zakázkách – absence dotací do silniční infrastruktury – nedostatek financí na dofinancování projektů u menších obcí – změna charakteru krajiny – překážky při rozvoji podnikání – spekulace s pozemky – nedostavba R6 – lobisté

SWOT analýza pro oblast „Příroda a krajina“	
Silné stránky	Slabé stránky
– zdravé životní prostředí a unikátní příroda – lázeňství a cestovní ruch – prameny a dostatek kvalitní vody – nízká hustota osídlení s potenciálem naplnění – prostupnost krajiny (naučné stezky) – bohatá historie a velké množství památek – ekologické zemědělství – velké množství maloplošných chráněných území a CHKO Slavkovský les	– vzhled sídel a veřejných prostranství – nepřípravenost na rozvoj – spekulace s pozemky – špatná struktura zemědělství – opuštěné stavby (vojenské, církevní, tovární, zemědělské) – nedostatečně využitá území bývalé železné opony – cestovní ruch (mimo lázeňství) – stav drobných sakrálních památek

– zájem zahraničních turistů – vliv větrných elektráren na klimatické změny	– velká migrace obyvatelstva – komunikace s Lesy ČR, Povodím Ohře a s většinovými vlastníky půdy – rušení tradiční cestní síť – solární farmy – vznik satelitů – periferie Karlovarského kraje – prostupnost hranic
Příležitosti	Hrozby
– kvalitní strategické plánování regionů – tvorba pracovních míst – příliv podnikatelů – příliv nových obyvatel – přilákání investorů do dřevozpracujícího průmyslu – účast finančně silných hráčů na rozvoji regionu – napojení na Německo – lepší přeshraniční spolupráce (lepší využití OP Přeshraniční spolupráce)	– zákon o veřejných zakázkách – nedostatek financí na dofinancování projektů u menších obcí – nekoncepční rozhodování v regionálním rozvoji (řepka, solární panely, apod.) – změna charakteru krajiny – spekulace s pozemky – politika státu ve vztahu k lázeňství – zemědělské dotace – hnědouhelná pánev v Chebské pánvi – lobisté

SWOT analýza pro oblast „Rozvoj pracovních příležitostí a rozvoj podnikání“	
Silné stránky	Slabé stránky
– poloha regionu a spolupráce s německými partnery – unikátní příroda – lázeňství a cestovní ruch – nízká hustota osídlení s potenciálem naplnění – dostatečná technická infrastruktura všeho – ekologické zemědělství – velké množství památek – dostupnost území (existence 1/21, železniční síť) – zájem zahraničních turistů – příznivá demografická skladba	– nezaměstnanost a málo pracovních příležitostí pro mladé lidi, nízké výdělky – orientace na cestovní ruch, především lázeňství, chybí infocentra – snižující se dopravní obslužnost – nepřipravenost na rozvoj – odliv mladých lidí z regionu – chybějící tradice – vzdělanostní struktura, malé zastoupení VŠ vzdělaných lidí – vylidňování okrajových obcí a největší výměna obyvatelstva – špatná struktura zemědělství – opuštěné stavby (vojenské, církevní, tovární, zemědělské) – vysoké sociální rozdíly – chybí VŠ v regionu – nedostatečné využití území bývalé železné opony – nedostatečná spolupráce podnikatelů, NNO a veřejné správy – nedostatečná orientace na Německo, malá

	jazyková vybavenost (NJ) – nedostatečná dostupnost odborné lékařské péče – solární farmy – myšlenková orientace – vše řešit pouze v rámci ČR – prostupnost hranic – periferie Karlovarského kraje – chybějící firemní dárcovství
Příležitosti	Hrozby
– kvalitní strategické plánování regionů – tvorba pracovních míst – příliv podnikatelů – příliv nových obyvatel – spolupráce a rozvoj v cestovním ruchu – účast finančně silných hráčů na rozvoji regionu – přilákání investorů do dřevozpracujícího průmyslu – napojení na Německo – spolupráce školství a podnikatelů – zvýšení leteckých linek na západ – lepší přeshraniční spolupráce(lepší využití OP Přeshraniční spolupráce	– nedostatek financí na rozvoj obcí a regionů – zákon o veřejných zakázkách – absence dotací do silniční infrastruktury – málo peněz na dofinancování projektů u menších obcí – nekoncepční rozhodování v regionálním rozvoji (řepka, solární panely, apod.) – změna charakteru krajiny – překážky při rozvoji podnikání – spekulace s pozemky – politika státu ve vztahu k lázeňství – zemědělské dotace – nedostavba R6 – odchod VŠ z Chebu – integrace školství – hnědouhelná pánev v Chebské pánvi – lobisté

SWOT analýza pro oblast „Cestovní ruch“	
Silné stránky	Slabé stránky
– zdravé životní prostředí a unikátní příroda – poloha regionu a spolupráce s německými partnery – prostupnost krajiny (cyklostezky, naučné stezky a turistické trasy) – lázeňství a cestovní ruch – vzhled sídel a veřejných prostranství – nízká hustota osídlení s potenciálem naplnění – prameny – dostatečná technická infrastruktura všeho – bohatá historie a velké množství památek – ekologické zemědělství – velké množství maloplošných chráněných území a CHKO Slavkovský les – dostupnost území (existence 1/21, železniční síť, blízkost mezinárodních letišť), – zájem zahraničních turistů	– nezaměstnanost a málo pracovních příležitostí pro mladé lidi, nízké výdělky – orientace na cestovní ruch, především lázeňství, chybí infocentra – špatný stav komunikací II. a III. třídy a chybějící obchvaty obcí – snižující se dopravní obslužnost – nepřipravenost na rozvoj – vzhled sídel a veřejných prostranství – chybějící tradice – vysoké sociální rozdíly – malé zastoupení VŠ vzdělaných lidí – opuštěné stavby (vojenské, církevní, tovární, zemědělské) – nedostatečná spolupráce podnikatelů, NNO a veřejné správy – nedostatečná využití území bývalé železné opony

	– stav drobných sakrálních památek v krajině – největší výměna obyvatelstva – nedostatečná orientace na Německo, nižší prostupnost hranic – malá jazyková vybavenost (NJ) – periferie Karlovarského kraje
Příležitosti	Hrozby
– kvalitní strategické plánování regionů – tvorba pracovních míst – příliv podnikatelů – spolupráce a rozvoj v cestovním ruchu – účast finančně silných hráčů na rozvoji regionu – nové tradice – napojení na Německo – zvýšení leteckých linek na západ – lepší přeshraniční spolupráce (lepší využití OP Přeshraniční spolupráce)	– chybí dotační tituly pro základní infrastrukturu obcí – zákon o veřejných zakázkách – nedostatek financí na dofinancování projektů u menších obcí – změna charakteru krajiny – překážky při rozvoji podnikání – politika státu ve vztahu k lázeňství – nedostavba R6 – hnědouhelná pánev v Chebské pánvi – lobisté

SWOT analýza pro oblast „Spolupráce, komunikace“	
Silné stránky	Slabé stránky
– unikátní příroda – spolupráce obcí a mikroregionů – vzhled sídel a veřejných prostranství – poloha regionu a spolupráce s německými partnery – fungující hasičské spolky a spolková činnost – prostupnost krajiny – ekologické zemědělství – bezpečnost – zájem zahraničních turistů – bohatá historie (v souvislosti s osobnostmi) – iniciativní zastupitelé obcí a mikroregionů – multikulturnost území – CHKO Slavkovský les – Příznivá demografická skladba	– nezaměstnanost a málo pracovních příležitostí pro mladé lidi – orientace jenom na cestovní ruch, především lázeňství, chybí infocentra – neochota pracovat – vysoký podíl rizikových skupin a špatná komunikace s nimi – nárůst kriminality a absence veřejné ochrany (málo policistů) – malá angažovanost a vzdělanost zastupitelů – snižující se dopravní obslužnost – nepřipravenost na rozvoj – spekulace s pozemky – chybějící tradice – odchod mladých lidí z regionu – vzdělanostní struktura obyvatelstva – nízká aktivita obyvatelstva – nedostatečná orientace na Německo a malá jazyková vybavenost (NJ) – velké sociální rozdíly – nedostatečná spolupráce podnikatelů, NNO a veřejné správy – opuštěné stavby (vojenské, církevní, tovární, zemědělské) – nedostatečně využitá území bývalé železné

	opony – chybí VŠ v regionu – málo volnočasových aktivit (i dostupnost) – stav drobných sakrálních staveb v krajině – chybí diferenciací bydlení a malometrážní byty – nedostatečná dostupnost odborné lékařské péče – komunikace s Lesy ČR a s Povodím a s většinovými vlastníky půdy – největší výměna obyvatelstva – nerovnoměrné hodnocení projektů v rámci regionu Severozápad – v některých obcích chybí spolková činnost – myšlenková orientace – vše řešit pouze v rámci ČR – nízká kvalifikovanost učitelů – solární farmy – rušení tradiční cestní sítě – vysoká finanční negramotnost obyvatelstva – prostupnost hranic – chybějící přirozené centrum – periferie Karlovarského kraje – chybějící firemní dárcovství
Příležitosti	Hrozby
– kvalitní strategické plánování regionů – tvorba pracovních míst – příliv podnikatelů – příliv nových obyvatel – účast finančně silných hráčů na rozvoji regionu – přilákání investorů do dřevozpracujícího průmyslu – nové tradice – spolupráce školství a podnikatelů – lepší přeshraniční spolupráce (lepší využití OP Přeshraniční spolupráce)	– absence dotací do základní a technické infrastruktury – úpadek hodnoty rodiny – zákon o veřejných zakázkách – nedostatek financí na dofinancování projektů u menších obcí – vliv médií na mladé lidi (hodnoty, priority) – nekoncepční rozhodování v regionálním rozvoji (řepka, solární panely, apod.) – změna charakteru krajiny – překážky při rozvoji podnikání – spekulace s pozemky – politika státu ve vztahu k lázeňství – integrace školství, zánik gymnázia v Aši – míra korupce ve veřejné správě – zemědělské dotace – odchod VŠz Chebu – vliv větrných elektráren na klimatické změny – hnědouhelná pánev v Chebské pánvi – lobisté

7. Analýza problémů a potřeb

7.1. Problémy a potřeby vyplývající z územního plánování

Územní plánování je jedním z nástrojů rozvoje území. Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života budoucích generací. Územní plánování určuje, jak bude krajina a veřejná prostranství okolo nás vypadat. Bez územního plánu se nedá prakticky nic postavit. Nástrojem územního plánování je územně plánovací dokumentace, která komplexně řeší funkční využití území. Všechny obce na území MAS 21 si význam územního plánování uvědomují a využívají ho jako hlavní nástroj pro rozvoj svého území.

Tabulka č. 39: Přehled zpracovaných územně plánovaných dokumentací (ÚPD) obcí MAS 21 k 30. 5. 2014

Název obce	ÚPD	Poslední aktualizace
Aš	Ano	2009
Hazlov	Ano (návrh)	2012
Hranice	Ano	2009
Krásná	Ano	2009
Podhradí	Ano	2008
Vojtanov	Ano (návrh)	2011
Libá	Ano(návrh)	2010
Lipová	Ano (návrh)	2013
Milíkov	Ano	2012
Odrava	Ano	2009
Okrouhlá	Ano	2013
Pomezí nad Ohří	Ano (návrh)	2011
Poustka	Ano	2006
Tuřany	Ano (návrh)	2012
Nebanice	Ano (návrh)	2012
Františkovy Lázně	Ano(návrh)	2014
Křižovatka	Ano (návrh)	2012

Luby	Ano	2011
Milhostov	Ano (návrh)	2011
Nový Kostel	Ano (návrh)	2011
Plesná	Ano	2009
Skalná	Ano (návrh)	2013
Třebeň	Ano (návrh)	2013
Velký Luh	Ano (návrh)	2012
Dolní Žandov	Ano	2010
Drmoul	Ano (návrh)	2011
Lázně Kynžvart	Ano (návrh)	2008
Stará Voda	Ano	2011
Trstěnice	Ano	2010
Tři Sekery	Ano	2012
Valy	Ano	2009
Velká Hleďsebe	Ano	2010
Vlkovice	Ano	2010
Zádub – Závíšín	Ano	2009
Mariánské Lázně	Ano (návrh)	2012

Zdroj: <http://www.muas.cz/uzemni-plany/ds-8235/p1=11813>

<http://www.mestocheb.cz/platne-uzemni-plany/ds-34326/p1=37211>

<http://www.muml.cz/uzemni-planovani/>

http://gis.kr-karlovarsky.cz/viewtree_obce/

Obecně lze říci, že z hlediska územně plánovacích dokumentací obcí a územně analytických podkladů ORP Aš, Cheb a Mariánské Lázně vyplývají následující potřeby území MAS 21:

- Kvalitní životní prostředí a významné přírodně cenné prvky a území, které lze využít pro šetrné formy letního i zimního cestovního ruchu a lázeňství a rozvíjet síť cyklistických stezek
- Území MAS 21 může těžit ze své polohy a rozvíjet již navázané tradice přeshraniční spolupráce
- Podporovat vznik infrastruktury pro malé a střední podnikání
- Rozvíjet občanskou vybavenost obcí i služby a rozšířit vodovodní a kanalizační síť a tak zvýšit atraktivitu sídel
- Využít potenciál dnes již nevyužívaných hospodářských a průmyslových budov

- Zlepšovat kvalitu místních komunikací

7.2. Rozvojová území

Z analýzy stávajícího stavu území MAS 21 je zřetelné, že se v regionech nachází lokality, které mají potenciál dalšího rozvoje. Mezi tyto lokality patří:

Nevyužívané plochy a objekty – jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, tak jedním ze specifíků regionů MAS 21 je velké množství nevyužívaných ploch a objektů (průmyslových, zemědělských i správních – viz. kap. 5.7.8.). Na Ašsku v Aši, Hazlově, Hranicích, Krásné, Podhradí a Vojtanově. Na Lubsku se jedná o lokality v Lubech, Novém Kosteletě, Skalné a Třebení. Na Chebsku jsou to plochy nevyužitých areálů v Libě a v Pomezí nad Ohří a na Mariánskolázeňsku v Dolním Žandově a v Mariánských Lázních. Potenciál těchto objektů a ploch tkví zejména v možnosti jejich regenerace s cílem vybudovat zde podnikatelskou infrastrukturu pro malé a střední podnikání. Znovuvyužití těchto objektů a lokalit je vedle MAS i prioritou Karlovarského kraje, která byla definována v rámci Strategie rozvoje konkurenceschopnosti Karlovarského kraje 2013 – 2020. Důležitým předpokladem rozvoje potenciálu těchto ploch a lokalit je kooperace vlastníků s obecní i krajskou samosprávou, mikroregiony i MAS 21 tak, aby jejich využití bylo efektivní a přispělo k ekonomické soběstačnosti regionu. Tato kooperace může být, vzhledem k tomu, že velkou část nevyužívaných objektů vlastní soukromé právnické či fyzické osoby, problémem.

Obr. č. 30: Objekt bývalé továrny v Libě

Památkové zóny – jak již bylo v analytické části uvedeno, území MAS se vyznačuje velkým množstvím kulturního dědictví, které zahrnuje téměř celou historickou etapu osídlení západních Čech. Mimořádně důležitá jsou zejména sídla, kde se dochovala tradiční místní venkovská či městská zástavba. Vyhlášenou městskou památkovou zónou je město Mariánské Lázně a vyhlášené vesnické zóny jsou obce Dolní Lažany a místní část obce Dolní Žandov Salajna. Vedle těchto památkových zón se v území také nachází městská památková rezervace Františkovy Lázně. Pro území MAS 21 jsou tyto lokality důležitou atraktivitou v rámci rozvoje cestovního ruchu. V současné době svůj potenciál v této oblasti naplňují pouze obě lázeňská města, která dokonce kandidují společně s Karlovými Vary na zapsání do seznamu památek UNESCO. Obě venkovské památkové zóny svůj potenciál dosud plně nerozvinuly. Důležitým předpokladem pro rozvoj obou venkovských zón bude zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu a propagace. Důležitým nástrojem pro využití potenciálu památkových zón bude nově vznikající destinační management cestovního ruchu, který společně s MAS 21 a mikroregiony budou spolupracovat na koordinovaném rozvoji cestovního ruchu v území.

Území MAS 21 má významný přírodní potenciál (lesy, prameny), který by bylo možné využít pro rozšíření rozvoje činností ve volné krajině, samozřejmě tak, aby nedocházelo k neúměrnému zatížení přírody a krajiny.

Rekreační zóny – jsou další lokality, které budou součástí koordinovaného rozvoje cestovního ruchu v území MAS 21. Mezi nejvýznamnější rekreační zóny nadregionálního významu v území patří samozřejmě Mariánské Lázně a Františkovy Lázně. Důležitým předpokladem dalšího rozvoje bude společná koordinovaná národní i mezinárodní propagace lázeňství v regionu MAS. Hlavními aktéry této aktivity by měli být zástupci obcí všech lázeňských měst v regionu, místní lázeňské subjekty a podnikatelé v cestovním ruchu. Vedle lázeňství nabízí území MAS 21 i další rekreační zóny, které jsou zaměřeny hlavně na letní turistiku. Mezi tyto zóny patří řeka Ohře, vodní nádrž Skalka a vodní nádrž Jesenice. Všechny tyto lokality jsou vhodné pro dlouhodobý pobyt návštěvníků regionu a je důležité zajistit, aby turisté využívali tento pobyt i k návštěvě dalších turistických atraktivit v širokém okolí a umožnili tak rozvoj cestovního ruchu i mimo tyto zóny. I zde je nutné dodat, že důležitým předpokladem pro rozvoj multiplikačního efektu rekreačních zón bude zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu a propagace.

7.3. Lidský potenciál

Pro úspěšnou realizaci SCLLD MAS 21 je zásadní zapojení co nejširšího spektra místních aktérů. Jedině pokud se toto povede, tak budou cíle a priority SCLLD naplněny. Cílem této kapitoly je analyzovat potenciál místních aktérů pro naplnění cílů tohoto strategického dokumentu pro období 2014 – 2020. Následující tabulka ukazuje cílové skupiny, které vedle místních samospráv budou hrát zásadní roli při realizaci SCLLD.

Tabulka č. 40: Lidský potenciál

Klíčový aktéři	Potenciál
místní samospráva a management mikroregionů	Tato cílová skupina je pro naplnění cílů SCLLD MAS 21 naprosto zásadní, neboť se jedná o hlavní aktéry regionálního rozvoje. Obce naplňují naprosto zásadní funkce pro zajištění kvality života v regionu MAS a mikroregiony zajišťují organizačně i personálně meziobecní spolupráci v regionu a jsou mezistupněm mezi MAS 21 a obcemi. Z analýzy současného stavu vyplývají úkoly i cíle jednotlivých obcí v období 2014 – 2020. Důležité je kontinuálně pracovat s touto cílovou skupinou, důležitý je zejména přenos zkušeností a znalostí s udržitelným rozvojem obcí k novým starostům i zastupitelům.
Neziskové organizace	
myslivecká, hasičská a rybářská sdružení	Z analýzy vyplynulo, že v naprosté většině obcí funguje některý (nebo všechny) z těchto spolků. Patří mezi hlavní aktéry kulturního a společenského života a mají potenciál i v dobrovolnické práci. Důležitou přidanou hodnotou je práce s mládeží.
sportovní kluby/sdružení či kulturní sdružení	I tato sdružení fungují ve většině obcí MAS 21 a nabízejí místním obyvatelům kvalitní alternativu trávení volného času. I tato sdružení

(ochotnické spolky, folklorní sdružení) a volnočasové spolky	mají potenciál v dobrovolnické práci. I zde je důležitou přidanou hodnotou práce s mládeží.
environmentální sdružení a sdružení za místní rozvoj	Tato sdružení nejsou v obcích tak častá, jako výše uvedené subjekty (Aš, Poustka, Plesná, Skalná, Lázně Kynžvart, Mariánské Lázně), nicméně jejich role je v péči o kulturní a přírodní dědictví regionu nezastupitelná. Vedle dobrovolnické práce je také výhodou znalost problematiky dotací a schopnost administrace i složitějších dotačních titulů.
poskytovatelé sociálních služeb (nejde pouze o neziskové organizace, poskytovateli jsou i obce a podnikatelské subjekty)	Analýza současného stavu území MAS ukázala, že v území působí relativně vysoký počet poskytovatelů sociálních služeb. Tato sdružení jsou naprosto zásadní pro naplňování sociálních cílů a priorit SCLLD. V péči o sociálně potřebné doplňují (leckdy nahrazují) orgány státní správy i samosprávy. I zde je nutné vyzdvihnout obecně kvalitní orientaci v dotační problematice.
církev	Většinu sakrálních památek v území vlastní církev a tudíž je důležitá kooperace s těmito subjekty v rámci péče o kulturní dědictví. Církev budou (vzhledem k církevním restitucím) i důležitým aktérem v oblasti péče o krajinu. V území také působí církev jako poskytovatel sociálních služeb (např. Farní charita Aš), je tedy důležité kooperovat i v této oblasti. Díky církevním restitucím se zvýší disponibilita velkého množství půdy a bude možné efektivněji naplňovat priority péče o kulturní a přírodní dědictví regionu.
Podnikatelské subjekty	
zemědělští a lesníčtí podnikatelé	Z analýzy současného stavu vyplývá, že drobní zemědělští podnikatelé působí v každé obci MAS 21. Cílem SCLLD je tento stav udržet a dále rozvíjet, a to jak z ekonomického, tak i z environmentálního hlediska. Zároveň je důležité využít potenciál této cílové skupiny pro rozvoj agroturistiky v území. Tato cílová skupina byla velmi aktivní již při realizaci SPL 2009 – 2013 a lze předpokládat její pokračování i v následujícím období. Vedle zemědělských podnikatelů je také pro rozvoj místní ekonomiky důležité, že v regionu působí i výrobci a prodejci regionálních potravin.
podnikatelé v cestovním ruchu	Další zásadní skupinou pro rozvoj cestovního ruchu jsou drobní, malí i střední podnikatelé, kteří svou ekonomickou činnost spojují s cestovním ruchem. Tato cílová skupina je důležitá nejenom pro rozvoj lokální ekonomiky, ale také je velmi podstatná pro rozvoj turistické infrastruktury a integrovaných balíčků v cestovním ruchu. Důležité je napojení této cílové skupiny na vznikající destinační management cestovního ruchu, který společně s MAS 21 a mikroregiony bude hlavním aktérem koordinovaného rozvoje

	cestovního ruchu v území MAS 21.
--	----------------------------------

Všechny priority a cíle SCLLD MAS 21 byly v celém procesu tvorby SCLLD diskutovány a vytvářeny v neustálé interakci s výše uvedenými klíčovými aktéry a tudíž lze říci, že strategická část SCLLD odpovídá potřebám území a je nastavena v souladu s potenciálem i schopnostmi místních aktérů.

7.4. Oblasti rozvoje území MAS

Z analýzy současného stavu území MAS vyplývají následující oblasti rozvoje území:

Občanská vybavenost – kvalita občanské vybavenosti a dostupnost služeb je jedním z hlavních indikátorů kvality života v obci. Jedním z hlavních cílů MAS 21 je zastavit snižování kvality občanské vybavenosti v obcích (především v malých sídlech) a zlepšit tak nejenom kvalitu života obyvatel v regionu, ale i zastavení migrace (zejména mladých) lidí do větších měst a přilákání nových zájemců o život v obcích regionů MAS 21. Kvalita občanské vybavenosti je důležitá i pro rozvoj cestovního ruchu. Z analýzy současného stavu území MAS 21 vyplynulo, že je nutné se zaměřit zejména na zkvalitnění technického stavu a vybavenost obecních či městských úřadů tak, aby splňovaly základní standardy kvality fungování moderní samosprávy. Důležitým aspektem je také zlepšení stavu kulturních, společenských, volnočasových a sportovních zařízení a vytvořit tak kvalitní zázemí pro fungování místních spolků a sdružení. I přes velké kvalitativní zlepšení je nutné dále pokračovat v obnově nemovitého i movitého kulturního dědictví regionu a využívat toto dědictví pro cestovní ruch či pro kulturní, vzdělávací resp. společenský život v regionu. Pro zvýšení kvality života v regionu je také zásadní zachování stávající sítě předškolního a základního zařízení a zlepšit jejich technický stav a vybavenost, zejména s ohledem na jazykovou vybavenost, kvalitní využívání informačních technologií, polytechnické vzdělávání a výuku tradičních venkovských řemesel. Nezbytné je také zvýšit kvalitu a systémové zabezpečení vzdělávání pedagogických pracovníků ve školách, školních zařízeních i celoživotních a volnočasových zařízeních. Primární témata pro zkvalitnění sociálního klimatu regionu MAS jsou rozvoj infrastruktury pro institucionální i domácí péči pro seniory, prevence kriminality prostřednictvím vytvoření kvalitních alternativ trávení volného času dětí i mládeže a s tím související sociální služby a prarodinná opatření, včetně rozvoje sociálního bydlení. Nástrojem pro efektivní fungování sociálních služeb v regionu by měly být komunitní plány sociálních služeb. Důležitým rozvojovým tématem je také decentralizace zdravotních služeb.

Infrastruktura – kvalitní a moderní infrastruktura je stejně jako občanská vybavenost základním indikátorem kvality života v regionech MAS 21. Obnova infrastruktury je finančně velmi nákladná a možnosti MAS 21 jsou v této oblasti tedy omezené. Vzhledem k tomu, že stav infrastruktury v řešeném území není dobrý, tak MAS 21 považuje za důležité hledat řešení, které by tento problém vyřešila. Z analýzy současného stavu území je patrné, že největším problémem v oblasti infrastruktury je stav místních komunikací. Důležité je také vytvářet prostor pro rozvoj bezmotorové i nízkoemisní dopravy a zvyšovat bezpečnost chodců a cyklistů. Pro efektivnější i pohodlnější veřejnou dopravu je třeba zkvalitnit propojení jednotlivých druhů veřejné i individuální dopravy. Pro zvýšení atraktivity sídel je důležité také zlepšit stav veřejných prostranství. Důležitým tématem je také výstavba a obnova vodohospodářské infrastruktury, což je mimo jiné základní předpoklad ochrany životního prostředí, tedy základního pilíře udržitelného rozvoje regionu. Zkvalitnění infrastruktury je zásadním tématem i pro rozvoj podnikatelských aktivit a zvýšení atraktivity území pro cestovní ruch.

Příroda a krajina – velkým potenciál pro zvýšení kvality života v regionu i cestovní ruch v regionech MAS 21 je zachovalé životní prostředí. Velkou přidanou hodnotou pro území MAS 21 je samozřejmě existence léčivých pramenů a s nimi spojené lázeňství. Do budoucna je jednoznačnou prioritou MAS 21 ochrana přírody a krajiny a její využití pro šetrný turistický ruch. Z analýzy současného stavu území MAS 21 vyplývá, že je důležité zachovat a posílit prostupnost krajiny a zvýšit biodiverzitu. Zde jsou jako nejefektivnější nástroj vnímány pozemkové úpravy. Důležité je také kvalitní územní a krajinné plánování. Produkce velkého množství odpadů a nakládání s nimi je v současnosti velkým problémem obcí v regionu. Důsledkem nedostatku zařízení v oblasti odpadového hospodářství (sběrné dvory, zpracování vytríděných odpadů, sběr bioodpadu, atd.) jsou např. černé skládky a odpady „odhozené“ ve volné přírodě. Tyto negativní „úrazy“ však také svědčí o nezodpovědném přístupu k zacházení s životním prostředím. Proto je zapotřebí podporovat aktivity, které budou mít ve všech ohledech pozitivní dopad na životní prostředí a tím i na kvalitu života v našem regionu. Důležitým tématem pro území MAS bude také zvýšení energetické soběstačnosti regionu v souladu se všemi principy ochrany přírody a krajiny. Všechna výše uvedená témata pomohou regionům MAS využít potenciál přírodního dědictví a zároveň ho ochránit i pro příští generace.

Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání – vzhledem k tomu, že se regiony MAS 21 potýkají s vysokou nezaměstnaností, je důležité hledat nástroje pro rozvoj pracovních příležitostí a podnikání. MAS 21 v současné době nemá efektivní nástroje pro zvýšení přilákání velkých průmyslových investorů a tudíž se chce v této oblasti zaměřit spíše na udržení a rozvoj drobného, malého a středního podnikání. Tématem pro MAS 21 je zejména modernizace provozů a vybavení zemědělských, lesnických i dalších provozoven místních podnikatelských subjektů. Pro rozvoj lokální ekonomiky je také důležité zvýšit možnosti prodeje lokálních výrobků a produktů a také zkvalitnit jejich propagaci. Vzhledem k přírodní atraktivitě území MAS 21 je, dle analýzy současného stavu území, dobrým nástrojem pro rozvoj ekonomické aktivity území agroturistika. Pro zvýšení zaměstnanosti obyvatel znevýhodněných na trhu práce bude v regionu iniciován rozvoj sociálního podnikání. Díky realizaci výše uvedených aktivit se zvýší ekonomická soběstačnost regionu a zároveň budou také propagovány a udržovány základní prvky venkovského života.

Cestovní ruch – léčivé prameny, kulturní bohatství, zachovalá a atraktivní krajina, a poloha území MAS předznamenávají potenciál území MAS v rámci rozvoje cestovního ruchu. Z analýzy současného stavu území MAS vyplynulo, že v současné době je nejlépe využíván potenciál lázeňské turistiky. V ostatních odvětvích cestovního ruchu je situace mnohem méně příznivá. Pro další rozvoj cestovního ruchu je nutné zvýšit kvalitu i četnost infrastruktury pro cestovní ruch (zejména pro aktivní formy trávení volného času), zkvalitnit a zefektivnit propagaci území i jednotlivých atraktivit cestovního ruchu a prodloužit turistickou sezónu i o zimní měsíce (běžecké lyžování, mushering, skiering). Lze říci, že cestovní ruch může být jedním ze základních pilířů lokální ekonomiky regionů MAS 21.

Spolupráce, komunikace – tato oblast rozvoje je oproti předchozím specifická v tom, že se jedná spíše o průřezové téma všech oblastí rozvoje a jeden z principů naplňování cílů SCLLD. Nicméně i přes to se jedná o oblast rozvoje. Principy komunikace a spolupráce v rámci realizace SCLLD je nutné rozvíjet na třech úrovních. První úroveň je prohlubování spolupráce a partnerství subjektů z územní působnosti MAS, což povede k multiplikaci výstupů realizovaných projektů i k efektivnějšímu využívání personálních i finančních kapacit všech složek partnerství. Druhou úroveň bude spolupráce s dalšími MAS či aktéry rozvoje venkova na krajské a národní úrovni. Hlavním cílem této spolupráce je výměna

zkušeností s udržitelným rozvojem v jiných oblastech ČR a společný postup při spolupráci s orgány státní správy či krajské samosprávy. Třetí úroveň tvoří spolupráce a výměna zkušeností na mezinárodní platformě. Vzhledem k poloze regionu se jedná zejména o česko – německou spolupráci, která má v regionu již strukturální i ideové ukotvení.

7.5. Financování rozvoje území

Problematika schopnosti území sdružit vlastní finanční prostředky na rozvoj území své působnosti má tři roviny:

1. Schopnost předfinancování a dofinancování projektů podpořených z národních či evropských zdrojů - ze zkušeností z programovacího období 2007 – 2013 lze říci, že území MAS 21 má schopnost alokovat finanční zdroje na projekty podpořené z veřejných intervenčních zdrojů. Jenom v rámci realizace SPL bylo od roku 2009 do roku 2014 v rámci tohoto programu realizováno celkem 62 projektů v celkové částce 41 512 675 Kč. Tyto projekty byly žadateli v plné výši předfinancovány. Následující tabulka ukazuje, že schopnost alokovat finanční prostředky na předfinancování a dofinancování projektů, má veřejný, soukromý i neziskový sektor.

Tabulka č. 41: Přehled financování projektů realizovaných v SPL

Sektor	Počet projektů	Celkové výdaje (Kč)	Kofinancování (Kč)	Kofinancování (%)
Veřejný	37	23 672 093	7 220 901	30,5
Soukromý	8	14 890 247	7 237 223	48,6
Neziskový	15	2 640 139	525 160	19,9
Církev	2	310 196	31 247	10,0
Celkem	62	41 512 675	15 014 531	36,2

Zdroj: Vlastní podklady

Vedle projektů realizovaných v rámci jednotlivých výzev SPL, MAS 21 realizovala i další projekty, prostřednictvím kterých naplňovala cíle SPL. I tyto projekty byly předfinancovány a dofinancovány z prostředků subjektů z území MAS. Na realizaci projektů MAS bylo v období 2009 – 2013 vynaloženo celkem 6 794 394 Kč. Tyto projekty byly rovněž v plné výši předfinancovány. Na jejich předfinancování se podílela jak MAS 21, tak partneři projektů, kteří byli do realizace zapojeni. Celková výše dofinancování projektů činila 1 054 295 Kč. Výčet těchto projektů je uveden v tabulce v příloze č. 35. Tato příloha obsahuje i některé projekty jednotlivých mikroregionů MAS 21, které byly také předfinancovány a dofinancovány z prostředků jednotlivých členských obcí.

2. Schopnost sdružit finanční prostředky na realizaci projektů či aktivit, které nejsou financovány z prostředků veřejných intervenčních programů, je v území MAS 21 omezená. V současné době subjekty z území MAS 21 finančně podporují formou členských či partnerských příspěvků činnost mikroregionů a MAS. Hlavním důvodem této podpory je zejména schopnost mikroregionů i MAS tyto vložené příspěvky multiplikovat. Nicméně lze říci, že výše těchto příspěvků je na horní hranici „schopnosti území“ a není reálné jejich další větší navyšování. S ohledem na stávající ekonomickou i demografickou situaci (regiony z největší nezaměstnaností, sudetské oblasti) nelze tedy

předpokládat, že by v území vznikla grantová schémata financovaná z finančních zdrojů subjektů působících v regionech MAS.

3. Dobrovolnická práce, která v současnosti funguje převážně u zájmových spolků (SDH, sportovci, atd.), jejichž členové jsou ochotni zapojit se do různých aktivit (organizace kulturních a sportovních akcí, brigády, atd.) bez nároku na finanční odměnu.

Tento stav bude s velkou pravděpodobností přetrvávat i v následujících letech. Důvodem je patrně stále ještě nedostačující vztah obyvatel ke „svému území“.

7.6. Shrnutí problémů a potřeb území

Problémy a potřeby území byly stanoveny na základě výsledků socioekonomické analýzy, SWOT analýzy a zjišťování mezi cílovými skupinami (klíčovými aktéry realizace strategie). Jsou rozděleny podle jednotlivých oblastí rozvoje definovaných v kapitole 7. 4.

Občanská vybavenost

- V regionu MAS 21 hrozí snižování kvality občanské vybavenosti a dostupnosti služeb zejména v malých sídlech.
- Zázemí pro konání kulturního a společenského života je ve všech obcích MAS 21 kromě Podhradí a Vojtanova. Problémem těchto zařízení je, že většina z nich je v nevyhovujícím technickém stavu a často se jedná o naddimenzované stavby. Rekonstrukce, modernizace či výstavba kulturních a společenských center je tak jednou z nejaktuálnějších potřeb v této oblasti.
- Na území MAS 21 je řada aktivních sdružení a spolků pořádajících společensko-kulturní akce. Pořádají se zde jak akce nadregionálního významu, tak i řada regionálních a místních kulturních akcí a slavností. Konání těchto akcí je potřeba podporovat a rozvíjet.
- Na území MAS 21 se rovněž nachází velké množství kulturních památek i historicky cenných staveb. Největší podmnožinu tohoto celku tvoří sakrální nemovité památky. I přes značné dosavadní úsilí místních obcí i dalších iniciativ o jejich obnovu, je řada z nich v současnosti ve špatném až v havarijním stavu. Vedle sakrálních staveb jsou v regionu ohroženy i další kulturní památky, které souvisí s kulturní či ekonomickou historií měst a obcí MAS 21.
- Území MAS 21 disponuje širokou paletou sportovních zařízení, která jsou důležitou součástí života obyvatel regionu. Pouze 4 obce nemají žádné sportovní zázemí (hřiště, tělocvičnu...). Zkvalitňování sportovní infrastruktury je tedy dalším aktuálním tématem rozvoje území MAS 21. Důležité je i rozšíření nabídky v oblasti sportovních a volnočasových aktivit a to jak v letních, tak i v zimních sportech.
- Mateřské a základní školství je v rámci území rozmístěno rovnoměrně a pokrývá potřeby území. Mateřské školy (většinou s více než jednou třídou) jsou ve 22 obcích ze 35. Střední školství se v území MAS 21 soustřeďuje do větších sídel v regionu. Důležitou potřebou je podpora zvyšování kvality výuky v těchto zařízeních, a to jak z hlediska jejího obsahu a odbornosti pedagogů, tak technického zázemí (objekty a vybavení).

- Na území MAS je potřeba podporovat především následující sociální služby: denní stacionáře, osobní asistenci, pečovatelskou službu o víkendech a v noci, chráněné dílny, domovy pro seniory a azylové domy. V regionech MAS také chybí kvalitnější systémové ukotvení sociální prevence rizikových forem chování, včetně prarodinných opatření. Z hlediska sociální infrastruktury chybí zejména sociální byty a zařízení pro seniory. Pro kvalitnější a efektivnější zacílení sociálních služeb v regionu MAS 21 je vhodné zpracování a pravidelná aktualizace komunitních plánů sociálních služeb na úrovni ORP, které by řešily kvalitu a dostupnost služeb i v menších obcích regionů MAS 21.
- Lékařská péče je na území MAS 21 silně centralizovaná ve dvou velkých sídlech regionu. Ordinance praktického lékaře jsou mimo tato dvě města v provozu v 6 obcích. Dostupnost lékařské péče je tedy nižší především v menších sídlech regionu a je silně provázána se zajištěním dopravní obsluhy veřejnou dopravou, jejíž rozvoj je nutné podporovat. Další problém je omezování zdravotnických služeb v jediné nemocnici v regionu (v Mariánských Lázních).
- Jedním z největších problémů v této oblasti jsou nevyužité objekty. Jedná se zejména o objekty škol v obcích, kde v současné době není ani polovina předválečného stavu obyvatelstva, dále o bývalé hospodářské či průmyslové budovy, které sice mají historickou hodnotu, ale v současné době jsou nevyužívané a ve špatném technickém stavu, a o bývalé vojenské objekty/areály či bývalé výrobní prostory vzniklé po druhé světové válce. Stejně jako i v jiných venkovských oblastech, tak i v regionu MAS 21 je množství nevyužívaných a naddimenzovaných zemědělských budov a areálů, které v současné době nemají smysluplné využití. Možnosti jejich využití je potřeba propagovat a podporovat.

Infrastruktura

- Na území MAS 21, o. p. s. je poměrně hustá síť silnic I., II. a III. třídy, což s kvalitním napojením na Spolkovou republiku Německo s sebou nese i zvýšené dopravní zatížení v některých obcích MAS 21. Nadměrnou dopravní zátěž pociťují především obce, které leží na průtazích silnic I. a II. třídy, ale větší dopravní zátěž je problémem i dalších obcí regionu. Potřebná tedy je minimalizace této zátěže, popř. podpora opatření na minimalizaci jejích dopadů na životní prostředí a kvalitu života obyvatel (např. systémová podpora rozvoje bezmotorové dopravy).
- Jedním z nejvýznamnějších problémů v oblasti infrastruktury v regionech MAS 21 je špatný stav místních komunikací. Zásadním problémem je také zvyšování bezpečnosti dopravy, zejména s ohledem na pěší (včetně snižování bariér pro tělesně hendikepované) a cyklistickou dopravu. Z tohoto důvodu všechny obce MAS 21 plánují obnovu místních komunikací.
- Frekvence autobusové a železniční dopravy v jednotlivých obcích odpovídá velikosti sídla. Kromě obce Vlkovice, kam nezajíždí žádný autobusový spoj, je autobusová doprava zabezpečena ve všech obcích s min. intenzitou 4 spoje v jednom směru ve všední den. Nedostatek autobusových spojů je (s výjimkou Aše a Mariánských Lázní) pociťován zejména ve večerních hodinách, o víkendech a o svátcích. Ve všední dny je dopravní obslužnost v regionu dobrá a je potřeba tento stav přinejmenším zachovat.

- Veřejné vodovody a systém kanalizace pokrývá většinu obcí MAS 21, problémy v této oblasti představuje napojení místních částí na vodohospodářskou infrastrukturu. I v období 2014 – 2020 bude potřeba podporovat rozšíření (popř. revitalizaci) vodovodní a kanalizační sítě.
- V minulých letech mnoho obcí regionu investovalo do úprav veřejných prostranství, obnovy veřejného osvětlení a na některých místech byl instalován veřejný rozhlas a radarový měřič rychlosti. Finanční podporu ve většině případů získaly obce převážně ze zdrojů EU. I přes viditelné pozitivní změny, které v oblasti kvality i funkčnosti veřejných prostranství v minulých letech proběhly, je kvalita veřejných prostranství v mnoha obcích MAS 21 nedostatečná a další úpravy veřejných prostranství jsou nezbytné.

Příroda a krajina

- Krajinným rázem je sledované území velmi rozmanité. Využití půdy na území MAS 21, o. p. s. se výrazně neliší od struktury využití půdy na území celé České republiky. Struktura zemědělské půdy se liší především v podílu trvalého travního porostu. V oblasti MAS 21, o. p. s. zemědělci nejvíce využívají svou půdu pro extenzivní chov dobytka (převážně skotu). Vzhled krajiny na území MAS 21, o. p. s. je ovlivněn působením člověka a vlivem historických událostí. V důsledku velkoplošného obdělávání půdy došlo k zániku polních cest, přirozených liniových a dalších přírodních a krajinotvorných prvků. Došlo tím k narušení ekologické stability krajiny, devastaci zemědělského půdního fondu vodní a větrnou erozí, snížení biodiverzity a narušení krajinného rázu. Tyto problémy je potřeba i nadále řešit.
- Mimořádný význam pro přírodní charakter území MAS 21 mají svým počtem a složením minerální léčivé prameny. V oblasti Mariánských Lázní se nachází 40 železitých a alkalicko-salinických pramenů, ve Františkových Lázních je 24 minerálních pramenů. Na území MAS 21, o. p. s. zasahuje velkoplošné chráněné území CHKO Slavkovský les. A dále se zde nachází 27 maloplošných chráněných území. Toto dědictví je potřeba chránit a propagovat pro rozvoj šetrných forem turistiky.
- Z hlediska odpadového hospodářství je potřeba zkvalitnit prevenci vzniku odpadů a zvýšit procento využití komunálního odpadu. Oblast Chebska je velmi postižena tzv. černými skládkami, které představují pro obce v oblasti odpadového hospodářství problém, který výrazným způsobem zatěžuje obecní rozpočty.
- Na území MAS 21, o. p.s. působí relativně malé množství subjektů aktivně se zabývajících ochranou přírody a krajiny. Působí zde pouze 9 nestátních neziskových organizací, které svou činnost primárně orientují na ochranu přírody a krajiny studovaného území. Potřebný je rozvoj jejich činnosti, posilování vzájemné spolupráce a iniciace vzniku dalších NNO.
- Všechny obce na území MAS 21 získávají většinu elektrické energie z tradičních zdrojů, tzn. z hnědého uhlí nebo zemního plynu. Pouze ČOV Aš má bioplynové využití. Na území MAS 21 je 9 lokalit, kde se vyskytují větrné elektrárny. Jejich energie je ale využívána především k podnikatelským účelům vlastníků. V dalším období je potřeba podpory vzdělávacích aktivit v oblasti obnovitelných zdrojů a investice do zařízení sloužících k posílení energetické soběstačnosti regionu.

Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání

- V regionu MAS 21 je v porovnání s Karlovarským krajem i Českou republikou vysoká nezaměstnanost. Důležitou potřebou je vytváření nových pracovních míst (včetně částečných pracovních resp. sezónních úvazků či brigád) zejména v menších sídlech regionu.
- V území MAS 21 resp. v jeho blízkosti jsou dostatečné podmínky pro průmyslové investory. Výhodou je dobrá poloha, nevýhodou je nedostatečná infrastruktura. Vzhledem k rizikům spojeným s příchody velkých investorů je v budoucnu potřeba více se zaměřit na podporu udržení a rozvoje drobného, malého a středního podnikání (zejména v místech s velkou nezaměstnaností).
- I přes útlum primárního sektoru působí prakticky ve všech obcích MAS 21 zemědělství podnikatelé, včetně provozovatelů agroturistiky. Rozvoj a rozšiřování jejich činnosti, včetně modernizace jejich strojového parku, budov, technologií a jejich propagace a marketingová podpora jsou velmi potřebné.
- V území nejsou žádné možnosti společného přímého prodeje zemědělských či řemeslných produktů a je potřebné vytvoření podmínek pro rozvoj farmářských trhů, prodeje ze dvora, bedýnkování apod.
- Regiony MAS 21 nemají v současné době žádný společný nástroj marketingu či propagace. Potřebou je zajištění kvalitnější propagace podnikatelů z celého území MAS.

Cestovní ruch

- Území MAS 21 nabízí značné množství přírodních a kulturních atraktivit a má potenciál stát se významnou destinací pro cestovní ruch. Propagace v oblasti cestovního ruchu není dostatečně diverzifikovaná a cíleně zaměřená na různé cílové skupiny obyvatel. Vzhledem k potenciálu území z hlediska cestovního ruchu zde existuje jen velmi málo kvalitních produktů cestovního ruchu zaměřených na různé cílové skupiny návštěvníků (s výjimkou oblasti lázeňství).
- Území MAS 21 disponuje kvalitní sítí turistických a cykloturistických tras. V následujícím období je potřeba zajištění zkvalitnění mobiliáře a zázemí pro turisty i cykloturisty a vytváření projektů, které povedou k větší provázanosti stávající sítě turistických a cykloturistických tras. V území MAS 21 by měla být širší síť cyklostezek a mělo by dojít k dalšímu rozvoji hipoturistiky v území (stezky, stanice).
- Území MAS 21 má potenciál pro rozvoj zimního cestovního ruchu. Lze říci, že v území je kvalitní infrastruktura pro sjezdové lyžování (vzhledem k podmínkám). Nicméně infrastruktura pro běžecké lyžování i další zimní sporty je v současné době nedostačující.
- Stávající informační centra jsou kvalitní a poskytují dobré služby pro území své působnosti.
- Území MAS 21 nedisponuje dostatečnou ubytovací kapacitou vhodnou pro pěší turisty a cykloturisty (zejména v návaznosti na stávající síť tras).

Spolupráce, komunikace

Jedná se o důležité průřezové téma. Posílení spolupráce a zefektivnění komunikace přispěje k naplnění cílů ve všech výše uvedených rozvojových oblastech. Tato oblast bude naplněna především animační činností managementu MAS. V budoucím období dojde k navázání užší spolupráce s dalšími partnery z řad podnikatelů, NNO i veřejné správy (CHKO Slavkovský les). Cílem této oblasti je zvýšení zájmu obyvatel o rozvoj regionu a to především názornými ukázkami příkladů realizovaných projektů a pomocí při přípravě projektů a jejich realizaci.

7.7. Financování z ESI fondů

Problémy a potřeby uvedené v předcházející kapitole budou s ohledem na možnosti financování SCLLD MAS 21 řešeny jednak z ESI fondů jak v rámci SCLLD, tak v rámci individuálních projektových žádostí do jednotlivých operačních programů a jednak z dalších zdrojů (národní zdroje, vlastní zdroje, atd.). V rámci SCLLD budou konkrétně řešeny následující problémy a potřeby:

- špatný technický stav vybraných kulturních památek (dle indikativního seznamu NKP a UNESCO)
- kvalita vybavenosti základních škol a kapacita předškolních zařízení
- kvalita sociálních a návazných služeb v regionu
- neexistence sociálního bydlení
- nadměrné dopravní zatížení a bezpečnost dopravy v obcích
- rozvoj zemědělského i nezemědělského podnikání
- zlepšení hospodářské i rekreační funkce lesů
- obnova tradičních cest a dalších krajinných prvků a podpora opatření na posílení prostupnosti krajiny a zvýšení biodiverzity
- zvýšení zaměstnanosti osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením

Strategická část

8. Strategická vize a principy SCLLD MAS 21

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje definuje činnosti vedoucí k všestrannému udržitelnému rozvoji území v působnosti MAS 21. Tyto činnosti musí naplňovat následující principy:

- zvyšovat kvalitu sídel v regionu
- zvyšovat ekonomickou soběstačnost regionu
- posilovat atraktivitu regionu
- rozvíjet občanské i sociální klima a vzájemnou spolupráci
- pečovat o životní prostředí regionu.

9. Popis strategické části

Ve strategické části jsou vytýčeny:

Vize, která

- jasně a stručně vyjadřuje, čeho bude realizací SCLLD a činností MAS 21 dosaženo.

Strategické cíle, které

- naplňují vizi a
- rozdělují je na **šest oblastí rozvoje**, na něž bude SCLLD a činnost MAS 21 zaměřena.

Specifické cíle, které

- konkretizují jednotlivé strategické cíle
- definují **podoblasti jednotlivých oblastí rozvoje**.

Opatření, která

- naplňují jednotlivé specifické cíle,
- konkretizují je a
- specifikují kroky, jimiž bude naplnění SCLLD (a tedy i vize) dosaženo.

Aktivity, které konkretizují jednotlivá opatření.

V následujících oddílech jsou výše uvedené cíle a opatření nejprve popsány a poté následuje podrobnější přehled:

- **provázanosti analytické a strategické části**, jejímž cílem je popsat propojenost socioekonomické analýzy, analýzy problémů a potřeb, SWOT analýzy a strategické části,
- **monitorovacích indikátorů**, prostřednictvím kterých bude realizace SCLLD monitorována a hodnocena,

- **integračních a inovačních rysů**, které budou při realizaci SCLLD využity,
- **vazeb na strategické dokumenty** realizované v území.

Součástí strategické části je také **akční plán**, který je strukturován podle programových rámců, z nichž každý je určen jednomu ze tří intervenčních programů, které mohou být v území v rámci komunitně vedeného místního rozvoje využity a **popis vazeb na horizontální témata** definovaná Evropskou komisí.

10. Vize

Území MAS 21 překonává socioekonomické a demografické zátěže v souvislosti s historickým vývojem sudetských (příhraničních) oblastí a staví základy pro ekonomicky, kulturně, environmentálně a sociálně udržitelný rozvoj svých regionů.

11. Popis strategických cílů, hierarchie

Realizací SCLLD MAS 21 bude dosaženo následujících čtyř strategických cílů:

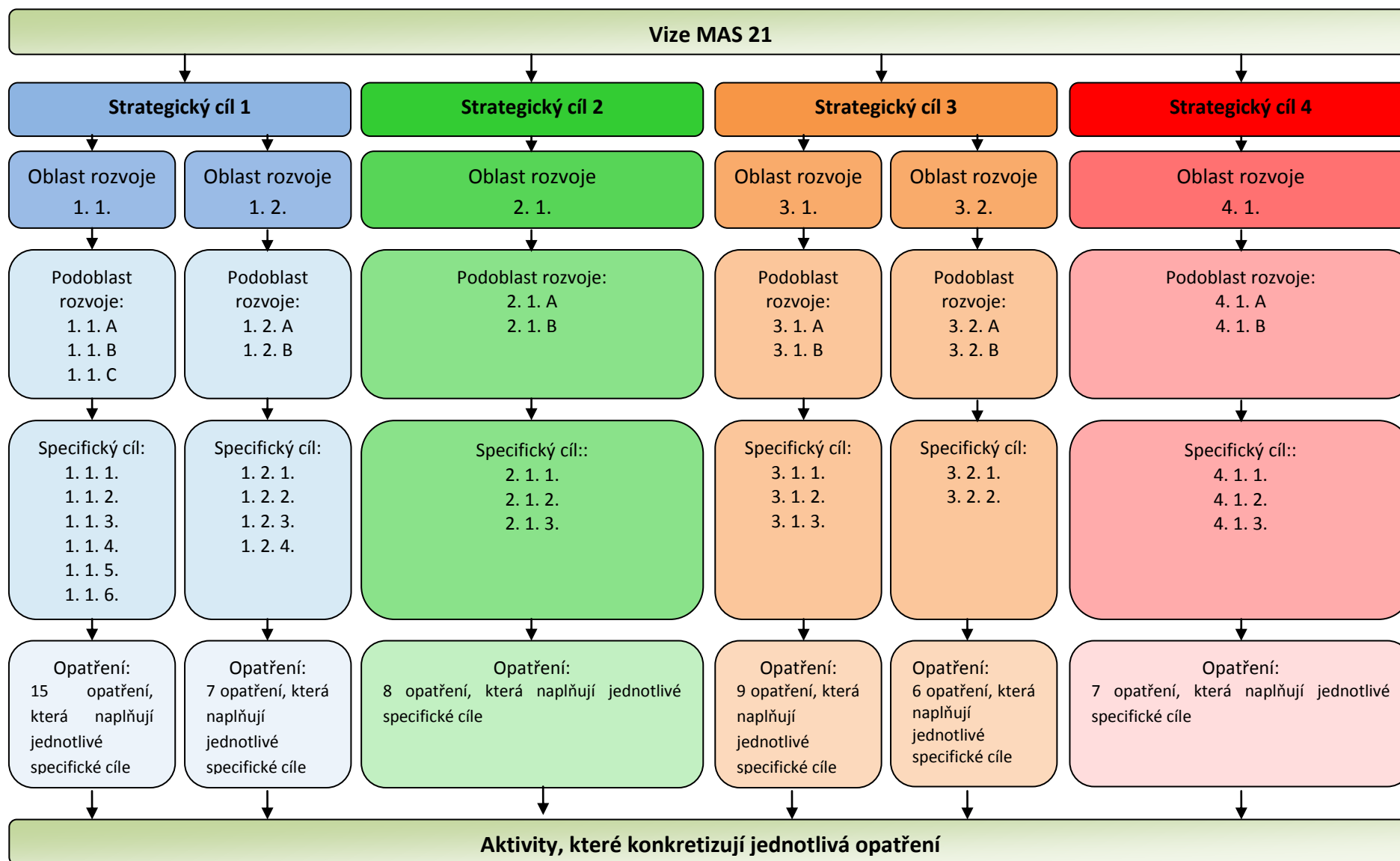
Tabulka č. 42: Popis strategických cílů

Strategický cíl č. 1		Zvýšení atraktivity území pro život obyvatel a návštěvníky regionu
Popis cíle		
1. 1. Oblast rozvoje - Občanská vybavenost	Naplněním tohoto cíle se zlepší kvalita občanské vybavenosti jednotlivých obcí a zvýší se transparentnost veřejné správy. Důležitou oblastí realizace tohoto cíle je i zvýšená kvalita a dostupnost školských, sociálních a zdravotních služeb. Vedle kvalitní občanské vybavenosti a dostupnosti služeb je tématem tohoto strategického cíle také rozvoj kulturního a společenského života v regionu a využití nepoužívaných budov a ploch.	
1. 2. Oblast rozvoje - Infrastruktura	K naplnění tohoto cíle chce MAS 21 přispět zvýšením kvality dopravní i technické infrastruktury. Součástí tohoto cíle je také péče o veřejná prostranství, což zvýší atraktivitu obcí pro místní obyvatele i návštěvníky regionu.	
Strategický cíl č. 2		Zachování a zlepšení stavu životního prostředí a posílení energetické nezávislosti regionu
Popis cíle		
2. 1. Oblast rozvoje – Příroda a krajina	Území MAS 21 patří mezi přírodně nejatraktivnější místa v České republice. Přírodní dědictví se prostřednictvím léčebných pramenů výrazným způsobem podílí i na ekonomické činnosti regionu. Důležitým úkolem je tedy péče o životní prostředí a krajinu regionu a její uchování v co nejlepším	

	stavu i pro příští generace. K naplnění tohoto cíle chce MAS 21 přispět péčí o krajinu, zvýšením biodiverzity, zkvalitněním odpadového hospodářství, likvidací černých skládek a environmentálním vzděláváním i osvětou. Dalším tématem tohoto cíle je také zvýšení energetické soběstačnosti regionu prostřednictvím podpory udržitelného a ekologicky šetrného využívání obnovitelných zdrojů energie.
Strategický cíl č. 3	Zajištění ekonomicky udržitelného rozvoje území
Popis cíle	
3. 1. Oblast rozvoje – Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání	Vzhledem k tomu, že regiony MAS patří mezi území s nadprůměrnou nezaměstnaností, je logické, že jedním z cílů realizace SCLLD MAS 21 musí být podpora rozvoje ekonomické činnosti. Hlavním smyslem realizace a naplňování tohoto cíle je podpora a stabilizace podnikatelského prostředí v regionech MAS (zemědělského i nezemědělského). Součástí realizace tohoto cíle je podpora vzniku sociálních firem, které zaměstnají lidi sociálně či zdravotně znevýhodněné na trhu práce.
3. 2. Oblast rozvoje – Cestovní ruch	Vzhledem k velkému množství přírodních i kulturních atraktivit má území MAS velký potenciál v oblasti cestovního ruchu. Prostřednictvím lázeňství již dnes patří území MAS k nejvyhledávanějším turistickým destinacím v ČR. Realizací SCLLD chce MAS 21 rozšířit nabídku cestovního ruchu o další formy a přispět tak ke zvýšení ekonomické aktivity na území ve své působnosti.
Strategický cíl č. 4	Realizace rozvojové strategie MAS 21 v souladu s potřebami místních aktérů a s využitím zkušeností z jiných regionů v ČR i zahraničí
Popis cíle	
4. 1. Oblast rozvoje – Spolupráce, komunikace	Obsahem tohoto cíle je zkvalitnit místní partnerství v území a zkvalitnit a zefektivnit spolupráci na místní, regionální, národní i mezinárodní úrovni. Součástí realizace tohoto cíle je v neposlední řadě také zvyšování absorpční kapacity území a rozvíjení místního občanského života.

Strategické cíle byly rozpracovány do jednotlivých oblastí rozvoje, byly definovány podoblasti jednotlivých oblastí a k nim přiřazeny specifické cíle, které jsou složeny z opatření a aktivit – viz následující hierarchie cílů.

Obr. č. 31: Hierarchie cílů

V následujících kapitolách jsou jednotlivé cíle, opatření a aktivity popsány.

12. Popis specifických cílů a opatření

Specifické cíle a s ním související opatření (priority) konkretizují jednotlivé strategické cíle SCLLD, definují podoblasti jednotlivých oblastí rozvoje a specifikují kroky, jimiž bude naplnění SCLLD dosaženo.

Tabulka č. 43: Popis specifických cílů

Strategický cíl	Oblast rozvoje	Podoblast rozvoje	Specifický cíl
1. Zvýšení atraktivity území pro život obyvatel a návštěvníky regionu	1.1 Občanská vybavenost	1.1.A Kvalita samosprávy a občanská infrastruktura	1.1.1 Zvyšování otevřenosti a odbornosti veřejné správy
			1.1.2 Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech
			1.1.3 Podpora zvyšování kvality výuky ve školských zařízeních
		1.1.B Kulturní a sociální klima	1.1.4 Posílení sociální soudržnosti regionu
			1.1.5 Rozvoj nabídky společensko – kulturních aktivit
		1.1.C Obnova hospodářských, průmyslových, zemědělských a vojenských areálů	1.1.6 Podpora využití nevyužitých objektů a území
	1.2 Infrastruktura	1.2.A Technická a dopravní infrastruktura	1.2.1 Zajištění modernizace a rozvoje technické infrastruktury
			1.2.2 Zvýšení bezpečnosti dopravy a dopravní dostupnosti regionu
		1.2.B Vzhled obcí	1.2.3 Zlepšení stavu veřejných prostranství
			1.2.4 Zapojení veřejnosti do plánování/realizace úprav veřejných prostranství
2. Zachování a zlepšení stavu životního	2.1 Příroda a krajina	2.1.A Ochrana, péče a hospodaření v krajině	2.1.1 Zajištění ochrany přírody a krajiny

prostředí a posílení energetické nezávislosti regionu		2.1.B Environmentální přístup v oblasti odpadového hospodářství a úspor energie	2.1.2 Integrovaný přístup k nakládání s odpady
			2.1.3 Podpora energetické soběstačnosti regionu
3. Zajištění ekonomicky udržitelného rozvoje území	3.1 Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání	3.1.A Rozvoj podnikání	3.1.1 Stabilizace a rozvoj podnikání
		3.1.B Podpora zaměstnanosti	3.1.2 Rozvoj podnikání v zemědělství a lesnictví
	3.2 Cestovní ruch	3.2.A Podmínky pro rozvoj cestovního ruchu	3.1.3 Podpora tvorby pracovních míst
		3.2.B Marketing a organizace cestovního ruchu	3.2.1 Vytvoření podmínek pro rozvoj podnikání
			3.2.2 Efektivní koordinace rozvoje cestovního ruchu
4. Realizace rozvojové strategie MAS 21 v souladu s potřebami místních aktérů a s využitím zkušeností z jiných regionů v ČR i zahraničí	4.1 Spolupráce a komunikace	4.1.A Komunikace a spolupráce v rámci MAS 21	4.1.1 Zefektivnění komunikace a posílení spolupráce mezi MAS 21 a jejími partnery na regionální, národní a mezinárodní úrovni
			4.1.2 Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území
		4.1.B Komunikace a spolupráce MAS s externími subjekty	4.1.3 Přenos národních a mezinárodních zkušeností do území MAS 21

Splnění strategických cílů bude dosaženo současným naplňováním uvedených specifických cílů, které se skládají z jednotlivých opatření a jejich aktivit:

Tabulka č. 44: Popis opatření a aktivit

Oblast rozvoje: 1. 1. „Občanská vybavenost“		
Podoblast rozvoje: 1. 1. A „Kvalita samosprávy a občanská infrastruktura“		
Specifický cíl	Opatření	Aktivity
1. 1. 1. Zvyšování otevřenosti a odbornosti veřejné správy	1.1.1.1. Obnova obecních a městských úřadů pro zkvalitnění výkonu a zajištění dostupnosti veřejné správy	- Úpravy a rekonstrukce objektů veřejné správy včetně modernizace vybavení - Rozvoj systému vzdělávání pracovníků veřejné správy - Rozvoj využití a kvality systémů informačních a komunikačních technologií
1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech	1.1.2.1 Obnova a výstavba objektů pro zajištění občanské vybavenosti	- Rekonstrukce a výstavba kulturních domů, společenských center, knihoven, sálů, kluboven a dalších - Rekonstrukce a výstavba sportovních zařízení - Rekonstrukce požárních zbrojnic
	1.1.2.2. Pořízení a modernizace vybavení pro zajištění občanské vybavenosti	- Zkvalitnění vybavení sportovních zařízení - Zkvalitnění vybavení kulturních a společenských zařízení - Zkvalitnění vybavení požárních zbrojnic
	1.1.2.3. Obnova a úpravy okolí objektů veřejné vybavenosti a jejich příslušenství	- Zkvalitnění a kultivace okolí obecních domů a domů občanské vybavenosti obcí - Pořízení strojního vybavení pro péči o okolí obecních domů a domů občanské vybavenosti obcí
	1.1.2.4. Podpora zajištění dostupnosti zdravotní péče	- Koordinace poskytování zdravotních služeb - Přeshraniční spolupráce při zajištění dostupnosti zdravotní péče - Výměna zkušeností v oblasti zdravotní péče

	1.1.2.5. Obnova movitých i nemovitých kulturně-historických a technických památek a pietních míst	- Obnova kulturně či historicky cenných staveb či památek - Obnova technických a industriálních památek - Obnova historických hřbitovů, - Zkulturnění míst zaniklých obcí a objektů - Zachování tradičního kulturního rázu měst a obcí - Obnova sakrálních památek
1. 1. 3. Podpora zvyšování kvality výuky ve školských zařízeních	1.1.3.1. Obnova, výstavba a modernizace objektů školního a předškolního vzdělávání, včetně jejich vybavení a úprav okolí.	- Rozšíření kapacit pro předškolní vzdělávání, pořízení potřebného vybavení - Výstavba, rekonstrukce a vybavení odborných učeben pro základní a střední vzdělávání - Úprava a modernizace zařízení pro celoživotní vzdělávání a zájmové vzdělávání, pořízení potřebného vybavení - Infrastruktura na podporu inkluzivního vzdělávání
	1.1.3.2. Podpora vzdělávání pedagogických a odborných pracovníků	- Rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků - Personální podpora MŠ (např. chůva, speciální pedagog, sociální pedagog, apod.) - Podpora kvality práce ředitelů škol - Rozvoj spolupráce a vzájemného učení škol
Podoblast rozvoje: 1. 1. B „Kulturní a sociální klima“		
Specifický cíl	Opatření	Aktivity
1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu	1.1.4.1. Podpora činnosti NNO a dobrovolnictví	- Obnova a výstavba objektů jako zázemí pro činnost NNO - Obnova a pořízení vybavení pro činnost NNO

	1.1.4.2. Podpora zavádění nových a zkvalitnění stávajících sociálních služeb	- Výstavba či rekonstrukce zařízení pro poskytování sociálních služeb - Rozvoj infrastruktury komunitních center - Podpora terénních, ambulantních a pobytových sociálních služeb
	1.1.4.3. Výstavba a přestavba malometrážních bytů pro seniory, nízkopříjmové skupiny obyvatel, mladé rodiny s dětmi	- Pořízení bytů, bytových domů, nebytových prostor a jejich přizpůsobení pro potřeby sociálního bydlení včetně pořízení základního vybavení
	1.1.4.4. Podpora procesů komunitního plánování sociálních služeb a zvyšování informovanosti o nabídce sociálních služeb	- Podpora spolupráce subjektů v oblasti sociálních služeb - Zajištění informovanosti cílových skupin a veřejnosti - Podpora mezisektorové spolupráce v oblasti zkvalitnění sociální péče
	1.1.4.5. Prorodinná opatření	- Podpora zařízení typu školní družiny, kluby, včetně terénních služeb - Podpora dětských skupin - Individuální péče o děti
1. 1. 5. Rozvoj nabídky společensko – kulturních aktivit	1.1.5.1. Podpora konání sportovních a společensko-kulturních akcí	- Podpora organizace tradičních i nových akcí (výstavy, festivaly, plesy, sportovní utkání apod.)
Podoblast rozvoje: 1. 1. C „Obnova hospodářských, průmyslových, zemědělských a vojenských areálů“		
Specifický cíl	Opatření	Aktivity
1. 1. 6. Podpora využití nevyužitých objektů a území	1.1.6.1 Podpora využívání nevyužitých objektů a území	- Studie obnovy nevyužívaných objektů a areálů - Revitalizace nevyužívaných objektů a areálů

Oblast rozvoje: 1. 2. „Infrastruktura“		
Podoblast rozvoje: 1. 2. A „Technická a dopravní infrastruktura“		
Specifický cíl	Opatření	Aktivity
1. 2. 1. Zajištění modernizace a rozvoje technické infrastruktury	1.2.1.1. Modernizace a výstavba vodohospodářské infrastruktury	- Výstavba a modernizace vodovodů, úpraven vod, vodojemů, zařízení pro jímání a úpravu vody - Výstavba a modernizace kanalizací a ČOV
1. 2. 2. Zvýšení bezpečnosti dopravy a dopravní dostupnosti regionu	1.2.2.1. Obnova a výstavba místních komunikací v souvislosti se zvyšováním bezpečnosti a bezbariérovosti dopravy, včetně projektové přípravy a pasportizace	- Výstavba a rekonstrukce chodníků, přechodů pro chodce, budování dopravních bezpečnostních opatření na komunikacích - Přizpůsobování komunikací osobám s omezenou pohyblivostí či orientací (budování bezbariérových přístupů, zvuková signalizace apod.) - Příprava potřebné projektové dokumentace
	1.2.2.2. Podpora udržitelných a bezbariérových forem dopravy	- Výstavba a modernizace cyklostezek a cyklotras pro dopravu osob do zaměstnání, za službami - Sdílené či společné využívání individuálních motorových i nemotorových dopravních prostředků (např. bike-sharing, car-sharing) - Propagace veřejné a bezmotorové dopravy
Podoblast rozvoje: 1. 2. B „Veřejná prostranství obcí“		
Specifický cíl	Opatření	Aktivity
1. 2. 3. Zlepšení stavu veřejných prostranství	1.2.3.1. Obnova veřejných prostranství v obcích včetně zeleně, vodních cest a související infrastruktury	- Investice do obnovy či úpravy návší, parků, hřišť a dalších veřejných prostor - Obnova a úprava veřejné zeleně a vodních prvků, protipovodňová opatření - Budování a obnova veřejného osvětlení,

1. 2. 4. Zapojení veřejnosti do plánování/realizace úprav veřejných prostranství		instalace veřejných rozhlasů, informačních systémů
	1.2.3.2. Pořízení techniky pro údržbu zeleně a veřejných prostranství	- Pořízení komunálních traktorů, zametacích strojů, sekaček apod.
	1.2.4.1. Využívání nástrojů pro zjišťování názorů a potřeb veřejnosti a pro zapojení veřejnosti do realizace projektů	- Dotazníková a anketní šetření - Veřejná plánovací setkání - Zvyšování odbornosti místní samosprávy v oblasti zapojování veřejnosti
	1.2.4.2. Podpora dobrovolnické činnosti při úpravách veřejných prostranství	- Organizace brigád pro kultivaci veřejných prostranství - Péče o dobrovolníky (upomínkové předměty, kulturní a společenská setkání dobrovolníků, apod.)

Oblast rozvoje: 2. 1. „Příroda a krajina“		
Podoblast rozvoje: 2. 1. A „Ochrana, péče a hospodaření v krajině“		
Specifický cíl	Opatření	Aktivity
2. 1. 1. Zajištění ochrany přírody a krajiny	2.1.1.1. Obnova tradičních cest a dalších krajinných prvků a podpora opatření na posílení prostupnosti krajiny a zvýšení biodiverzity	- Obnova polních cest, výsadba a obnova remízků, alejí apod. - Podpora opatření vedoucích ke zvýšení biodiverzity - Protierozní a protipovodňová opatření - Revitalizace vodních prvků v krajině - Zvyšování retenční schopnosti krajiny
	2.1.1.2. Podpora EVVO a zpracování studií průzkumů týkajících se přírody a krajiny a energetické nezávislosti regionu	- Podpora vzniku a rozvoje ekocenter - Vzdělávací akce v oblasti ochrany přírody a krajiny - Zpracování studií a koncepčních dokumentů

	2.1.1.3. Podpora přeshraniční spolupráce a výměny zkušeností v oblasti ochrany přírody a krajiny a energetické nezávislosti regionu	- Pořádání přeshraničních seminářů, workshopů s cílem výměny zkušeností v oblasti životního prostředí - Inicie přeshraničních projektů v oblasti ochrany přírody a krajiny
	2.1.1.4. Podpora trvale udržitelného hospodaření v lesích	- Investice vedoucí ke zvýšení odolnosti lesních ekosystémů - Podpora opatření vedoucích k posílení rekreační funkce lesa (budování lesních cest, značení výstavba a rekonstrukce stezek apod.) - Zkvalitnění lesnické infrastruktury - Zavádění preventivních opatření v oblasti lesních požárů a přírodních katastrof
Podoblast rozvoje: 2. 1. B „Environmentální přístup v oblasti odpadového hospodářství a úspor energie“		
Specifický cíl	Opatření	Aktivity
2. 1. 2. Integrovaný přístup k nakládání s odpady	2.1.2.1. Podpora modernizace a výstavby zařízení pro sběr, třídění a využívání odpadu a rozvoj systémů nakládání s odpady a koordinovaného postupu v této oblasti	- Vybudování nových a modernizace stávajících sběrných dvorů - Vybudování a obnova míst ke třídění odpadů - Kompostárny - Systém nakládání s BRKO - Spolupráce obcí v oblasti nakládání s odpady - Prevence vzniku odpadů
	2.1.2.2. Podpora odstraňování černých skládek	- Likvidace a rekultivace nepovolených skládek - EVVO v oblasti odpadového hospodářství
2. 1. 3. Podpora energetické soběstačnosti regionu	2.1.3.1. Podpora zařízení a opatření přispívající k energetické nezávislosti regionu	- Podpora obecních zdrojů tepla na biomasu - Podpora místních obnovitelných zdrojů pro vytápění a ohřev teplé vody - Energeticky soběstačná obec

	2.1.3.2. Podpora zařízení a opatření přispívající ke snížení energetické náročnosti objektů	- Zlepšování tepelných vlastností budov (zateplení obvodového pláště, výměna a rekonstrukce oken a dveří apod.)
--	---	---

Oblast rozvoje: 3. 1. „Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání“		
Podoblast rozvoje: 3. 1. A „Rozvoj podnikání“		
Specifický cíl	Opatření	Aktivity
3. 1. 1. Stabilizace a rozvoj podnikání	3.1.1.1. Podpora modernizace provozu, technologického a technického vybavení provozoven pro podnikatele	- Investice do pořízení strojů a zařízení - Výstavba a rekonstrukce provozoven a pořízení potřebného vybavení
	3.1.1.2. Podpora marketingových, komunikačních a propagačních aktivit na úrovni MAS 21	- Podpora společných nástrojů propagace a marketingu na území regionu (např. regionální značení) - Podpora místního prodeje regionálních produktů
3. 1. 2. Rozvoj podnikání v zemědělství a lesnictví	3.1.2.1. Diverzifikace zemědělské činnosti na rozvoj agroturistiky	- Výstavba či obnova malokapacitních ubytovacích zařízení včetně turistické infrastruktury
	3.1.2.2. Investice do zařízení na zpracování biomasy	- Výstavba peletáren apod. - Pořízení techniky na zpracování biomasy - Podpora energetické soběstačnosti podnikatelských subjektů
	3.1.2.3. Podpora modernizace provozu, technologického a technického vybavení provozoven pro podnikatele	- Investice do pořízení strojů a zařízení pro rostlinnou a živočišnou výrobu - Investice do lesnických technologií - Výstavba a rekonstrukce provozoven a pořízení potřebného vybavení
	3.1.2.4. Podpora marketingových a propagačních	- Podpora společných nástrojů propagace a

	aktivit na úrovni MAS 21	marketingu na území regionu - Podpora místního prodeje regionálních produktů
Podoblast rozvoje: 3. 1. B „Podpora zaměstnanosti“		
Specifický cíl	Opatření	Aktivity
3. 1. 3. Podpora tvorby pracovních míst	3.1.3.1. Vytváření či rozšiřování sociálních podniků	- Podpora vzniku nových sociálních podniků - Rozšiřování kapacit stávajících sociálních podniků - Pořízení potřebného vybavení
	3.1.3.2. Informační a vzdělávací aktivity na území MAS 21 v oblasti podpory zaměstnanosti a podnikatelských aktivit, podpora výměny zkušeností	- Podpora vzdělávacích programů, kurzů, poradenství, včetně rekvalifikací - Vzdělávání a poradenství pro podnikatele, apod. - Podpora aktivit vzájemné spolupráce subjektů vedoucí ke zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce - Exkurze pro školy na farmách či v jiných tradičních dílnách či provozech - Databáze nabídky brigád
	3.1.3.3. Podpora zakládání nových podniků	- Podpora vzniku nových podniků, včetně nových živností - Podpora vzdělávání pro začínající podnikatele - Rozšíření nabídky řemesel v regionu
Oblast rozvoje: 3. 2. „Cestovní ruch“		
Podoblast rozvoje: 3. 2. A „Podmínky pro rozvoj cestovního ruchu“		
Specifický cíl	Opatření	Aktivity
3. 2. 1. Vytvoření podmínek pro rozvoj podnikání	3.2.1.1. Podpora zvyšování a zkvalitňování ubytovacích a stravovacích kapacit	- Rozšiřování a modernizace stávajících ubytovacích a stravovacích kapacit

		-Podpora vzniku nových a modernizace stávajících restauračních zařízení
	3.2.1.2. Rozvoj infrastruktury pro turistiku (pěší a cykloturistiku, hippoturistiku,...)	- Osazení informačních tabulí, odpočinková místa, parkovací plochy apod. - Infrastruktura pro aktivní formy turistiky (cyklo, pěší, hippo)
	3.2.1.3. Podpora rekonstrukce kulturního dědictví pro využití v cestovním ruchu	- Obnova památek pro jejich využití v cestovním ruchu - Infrastruktura pro využití přírodního dědictví v rámci cestovního ruchu
Podoblast rozvoje: 3. 2. B „Marketing a organizace cestovního ruchu“		
Specifický cíl	Opatření	Aktivity
3. 2. 2. Efektivní koordinace rozvoje cestovního ruchu	3.2.2.1. Zkvalitnění sítě a koordinace činnosti informačních center v území MAS 21	- Budování nových informačních center a modernizace stávajících center -Spolupráce informačních center, propojení a sdílení informací
	3.2.2.2. Podpora propagace, marketingu a tvorby integrovaných produktů cestovního ruchu a nástrojů interpretace místního dědictví	- Propagační materiály, marketingové akce - Podpora spolupráce mezi subjekty při vytváření integrovaných produktů cestovního ruchu (např. turistické zážitkové balíčky) - Podpora prezentace přírody a místních pamětihodností v regionu
	3.2.2.3. Podpora výměny zkušeností s rozvojem cestovního ruchu, koordinace činností aktérů cestovního ruchu a posilování přeshraniční spolupráce	- Podpora spolupráce subjektů působících v cestovním ruchu
Oblast rozvoje: 4. 1. „Spolupráce, komunikace“		
Podoblast rozvoje: 4. 1. A „Komunikace a spolupráce v rámci MAS 21“		

Specifický cíl	Opatření	Aktivity
4. 1. 1. Zefektivnění komunikace a posílení spolupráce mezi MAS 21 a jejími partnery na regionální, národní a mezinárodní úrovni	4.1.1.1. Stanovení klíčových subjektů pro spolupráci a komunikaci na území MAS 21 (obce, podnikatelé, NNO) a iniciace vzájemné spolupráce	- Vytvoření seznamu klíčových partnerů MAS 21 pro naplnění cílů SCLLD - Zpracování strategie spolupráce s klíčovými partnery
	4.1.1.2. Nastavení standardních mechanismů komunikace uvnitř území a navenek, jejich pravidelné vyhodnocování a aktualizace	- Pravidelné semináře pro všechny složky partnerství o aktivitách MAS - Zkvalitnění a rozšíření e-mailového informačního fóra - Efektivnější a intenzivnější využití sociálních sítí - Udržení stávajících nástrojů komunikace v území MAS
	4.1.1.3. Poradenství a iniciace projektů na území MAS 21	- Zkvalitnit a zefektivnit absorpční kapacitu území MAS 21 - Dotační poradenství pro subjekty z regionů MAS 21
	4.1.1.4. Vzdělávání a přenos zkušeností pro aktéry z území MAS 21	- Podpora vzdělávacích a informačních akcí - Publikování aktivit dobré praxe v území MAS 21
	4.1.1.5. Intenzivnější zapojení členů MAS 21 do její činnosti, nalézání nových aktivních členů	- Rozvíjet činnost pracovních skupin jako platformy pro diskusi jednotlivých složek partnerství i zájmových skupin - Rozšířit počet partnerů MAS
4. 1. 2. Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území	4.1.2.1. Koordinace rozvojových aktivit na území MAS 21 a zjišťování potřeb a záměrů jednotlivých aktérů z území MAS 21	- Pravidelné zjišťování a vyhodnocování potřeb území MAS 21 - Iniciace projektů s dopadem na území celé MAS
Podoblast rozvoje: 4. 1. B „Komunikace a spolupráce MAS s externími subjekty“		
Specifický cíl	Opatření	Aktivity
4. 1. 3. Přenos národních a mezinárodních zkušeností do území MAS 21	4.1.3.1. Definování témat pro národní a mezinárodní spolupráci, nalezení vhodných	- Spolupráce s MAS v Karlovarském kraji prostřednictvím regionální organizace NS

	partnerů a navázání pravidelné spolupráce s nimi	MAS ČR a Krajského sdružení MAS KV kraje z.s. - Spolupráce se subjekty rozvoje venkova (SPOV, SMO, SMS, atd.) - Inicie přeshraniční spolupráce s bavorskými a saskými MAS
--	--	---

Provázání specifických cílů, opatření a projektových záměrů z území v působnosti MAS je součástí samostatné přílohy č. 7. Zásobník projektů

13. Provázání analytické a strategické části

Cílem této kapitoly je popsat, jakým způsobem je propojena socioekonomická analýza, analýza problémů a potřeb, SWOT analýza a strategická část. Následující tabulka dokazuje, že cíle SCLLD byly definovány na základě analytických zjištění v území.

Tabulka č. 45: Provázání analytické a strategické části

Provázání analytické a strategické části ¹⁰		
SWOT analýza (silné a slabé stránky)	Kapitoly analýzy SCLLD	Specifické cíle SCLLD
Silné stránky		
zdravé životní prostředí a unikátní příroda	5.6 (5.6.2., 5.6.6.)	2. 1. 1. Zajištění ochrany přírody a krajiny
poloha regionu (sousedství Německa), spolupráce s německými partnery	3.	4. 1. 1. Zefektivnění komunikace a posílení spolupráce mezi MAS 21 a jejími partnery na regionální, národní a mezinárodní úrovni 4. 1. 3. Přenos národních a mezinárodních zkušeností do území MAS 21
lázeňství, prameny, dostatek kvalitní vody	5.6.4., 5.11.1.2., 5.11.4.	2. 1. 1. Zajištění ochrany přírody a krajiny 3. 2. 2. Efektivní koordinace rozvoje cestovního ruchu
spolupráce mezi obcemi a svazky, iniciativní zastupitelé obcí a mikroregionů	3., 4., 7.3,	4. 1. 1. Zefektivnění komunikace a posílení spolupráce mezi MAS 21 a jejími partnery na regionální, národní a mezinárodní úrovni 4. 1. 2. Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území 4. 1. 3. Přenos národních a mezinárodních zkušeností do území MAS 21
vysoká prostupnost krajiny pro pěší a cyklisty	5.6.2., 5.11.2.	2. 1. 1. Zajištění ochrany přírody a krajiny
fungující hasičské spolky a spolková činnost	5.7.2.2., 7.3.	1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu 1. 1. 5. Rozvoj nabídky společensko – kulturních aktivit
nízká hustota osídlení s potenciálem naplnění	5.1.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech
dostatečná technická infrastruktura obcí	5.4.1., 5.4.2., 5.4.3.,	1. 2. 1. Zajištění modernizace a rozvoje technické infrastruktury

¹⁰ Ze SWOT analýzy byly v rámci této tabulky řešeny pouze silné a slabé stránky, což je část SWOT analýzy zabývající se jevy uvnitř území MAS. Ohrožení a příležitosti jsou vnější jevy, které MAS může v rámci realizace SCLLD využít či mohou realizaci SCLLD ohrozit. Tyto vnější vlivy jsou mimo jiné řešeny v rámci analýzy rizik, která je součástí samostatné přílohy č. 36 tohoto dokumentu.

bohatá historie (v souvislosti s osobnostmi) a velké množství památek	5.7.3.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech 3. 2. 1. Vytvoření podmínek pro rozvoj podnikání 3. 2. 2. Efektivní koordinace rozvoje cestovního ruchu
dostatečná infrastruktura ZŠ a MŠ	5.7.5.	1. 1. 3. Podpora zvyšování kvality výuky ve školských zařízeních
bezpečnost	5.8.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech 1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu 1. 2. 2. Zvýšení bezpečnosti dopravy a dopravní dostupnosti regionu
cestovní ruch	5.11.	3. 2. 1. Vytvoření podmínek pro rozvoj podnikání 3. 2. 2. Efektivní koordinace rozvoje cestovního ruchu
ekologické zemědělství	5.10.2.	3. 1. 2. Rozvoj podnikání v zemědělství a lesnictví
velké množství maloplošných chráněných území, CHKO Slavkovský les	5.6.6.	2. 1. 1. Zajištění ochrany přírody a krajiny 3. 2. 2. Efektivní koordinace rozvoje cestovního ruchu
dostupnost území (existence I/21, železniční síť, blízkost mezinárodních letišť)	3.	1. 2. 2. Zvýšení bezpečnosti dopravy a dopravní dostupnosti regionu
nárůst zahraniční turistické klientely	5.11.	3. 2. 1. Vytvoření podmínek pro rozvoj podnikání 3. 2. 2. Efektivní koordinace rozvoje cestovního ruchu
multikulturnost území	5.2.	1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu
Slabé stránky		
nezaměstnanost a málo pracovních příležitostí pro mladé lidi	5.9., 5.10., 5.11.4.	3. 1. 1. Stabilizace a rozvoj podnikání 3. 1. 2. Rozvoj podnikání v zemědělství a lesnictví 3. 1. 3. Podpora tvorby pracovních míst 3. 2. 1. Vytvoření podmínek pro rozvoj podnikání
technická infrastruktura odlehlých částí obcí, vylidňování těchto sídel	5.1., 5.2., 5.4.2, 5.4.3., 5.5.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech 1. 1. 5. Rozvoj nabídky společensko – kulturních aktivit 1. 1. 6. Podpora využití nevyužitých objektů a území 1. 2. 1. Zajištění modernizace a rozvoje technické infrastruktury 1. 2. 3. Zlepšení stavu veřejných prostranství

		1. 2. 4. Zapojení veřejnosti do plánování/realizace úprav veřejných prostranství
nízké výdělky, velké sociální rozdíly	5.7.6.	1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu
orientace na cestovní ruch, především lázeňství, chybí infocentra	5.11.1., 5.11.2., 5.11.4.	3. 2. 1. Vytvoření podmínek pro rozvoj podnikání 3. 2. 2. Efektivní koordinace rozvoje cestovního ruchu
vysoký podíl rizikových skupin a špatná komunikace s nimi, vysoká finanční negramotnost obyvatelstva	5.7.6.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech 1. 1. 3. Podpora zvyšování kvality výuky ve školských zařízeních 1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu
špatný stav komunikací II. a III. třídy a chybějící obchvaty obcí	5.4.1.	1. 2. 2. Zvýšení bezpečnosti dopravy a dopravní dostupnosti regionu
nárůst kriminality, absence veřejné ochrany	5.8.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech 1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu 1. 1. 5. Rozvoj nabídky společensko – kulturních aktivit
nepřipravenost na rozvoj	5.7.8., 7.2.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech 1. 2. 1. Zajištění modernizace a rozvoje technické infrastruktury 1. 2. 2. Zvýšení bezpečnosti dopravy a dopravní dostupnosti regionu 1. 1. 6. Podpora využití nevyužitých objektů a území 1. 2. 4. Zapojení veřejnosti do plánování/realizace úprav veřejných prostranství 4. 1. 2. Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území
malá angažovanost a vzdělanost zastupitelů	7.3.	1. 1. 1. Zvyšování otevřenosti a odbornosti veřejné správy 4. 1. 3. Přenos národních a mezinárodních zkušeností do území MAS 21
snižující se dopravní obslužnost malých obcí	5.4.1.	1. 2. 2. Zvýšení bezpečnosti dopravy a dopravní dostupnosti regionu

vzhled sídel a veřejných prostranství	5.5.	1. 2. 3. Zlepšení stavu veřejných prostranství 1. 2. 4. Zapojení veřejnosti do plánování/realizace úprav veřejných prostranství
odliv mladých lidí z regionu	5.2.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech 1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu 1. 1. 5. Rozvoj nabídky společensko – kulturních aktivit 1. 2. 1. Zajištění modernizace a rozvoje technické infrastruktury 1. 2. 2. Zvýšení bezpečnosti dopravy a dopravní dostupnosti regionu 3. 1. 1. Stabilizace a rozvoj podnikání 3. 1. 3. Podpora tvorby pracovních míst
spekulace s pozemky	5.6.1., 5.6.2.,	2. 1. 1. Zajištění ochrany přírody a krajiny
chybějící tradice	5.7.2., 5.7.3.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech 1. 1. 5. Rozvoj nabídky společensko – kulturních aktivit
vzdělanostní struktura	5.2.	1. 1. 3. Podpora zvyšování kvality výuky ve školských zařízeních 3. 1. 3. Podpora tvorby pracovních míst
nízká aktivita obyvatelstva (komunitní život)	7.3.	1. 2. 4. Zapojení veřejnosti do plánování/realizace úprav veřejných prostranství 4. 1. 1. Zefektivnění komunikace a posílení spolupráce mezi MAS 21 a jejími partnery na regionální, národní a mezinárodní úrovni 4. 1. 2. Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území
opuštěné stavby (vojenské, církevní, tovární, zemědělské)	5.7.8., 7.2.	1. 1. 6. Podpora využití nevyužitých objektů a území
špatná struktura zemědělství	5.6.2., 5.10.2.	3. 1. 2. Rozvoj podnikání v zemědělství a lesnictví
nedostatečná orientace na Německo, malá jazyková vybavenost obyvatelstva (NJ), nízká prostupnost hranic	3.	4. 1. 1. Zefektivnění komunikace a posílení spolupráce mezi MAS 21 a jejími partnery na regionální, národní a mezinárodní úrovni

nedostatečně využitá území bývalé železné opony	7.2.	1. 1. 6. Podpora využití nevyužitých objektů a území 3. 1. 1. Stabilizace a rozvoj podnikání 3. 2. 1. Vytvoření podmínek pro rozvoj podnikání 4. 1. 2. Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území
chybí VŠ v regionu	5.7.5.	3. 1. 3. Podpora tvorby pracovních míst
nedostatečná spolupráce podnikatelů, NNO a veřejné správy	7.3.	4. 1. 1. Zefektivnění komunikace a posílení spolupráce mezi MAS 21 a jejími partnery na regionální, národní a mezinárodní úrovni 4. 1. 2. Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území
chybí spolková činnost a je málo volnočasových aktivit (i dostupnost)	5.7.2.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech 1. 1. 5. Rozvoj nabídky společensko – kulturních aktivit
chybí diferenciací bydlení, chybí malometrážní byty (pro seniory, startovací byty...), vznik satelitních městeček	5.3., 5.7.6.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech 1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu
stav drobných sakrálních památek v krajině	5.7.3.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech
nízká informovanost o dění v regionu	5.11.3.	3. 2. 2. Efektivní koordinace rozvoje cestovního ruchu 4. 1. 1. Zefektivnění komunikace a posílení spolupráce mezi MAS 21 a jejími partnery na regionální, národní a mezinárodní úrovni 4. 1. 2. Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území
intenzivní výměna obyvatelstva	5.2.	1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu
nedostatečná dostupnost odborné lékařské péče	5.7.7.	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech
komunikace s Lesy ČR a s Povodím a s většinovými vlastníky půdy	5.6.2.	2. 1. 1. Zajištění ochrany přírody a krajiny
periferie Karlovarského kraje	3.	4. 1. 2. Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území
solární farmy	5.6.10.	2. 1. 3. Podpora energetické soběstačnosti regionu

myšlenková orientace – vše řešit pouze v rámci ČR	7.4. (Oblast rozvoje Spolupráce, komunikace)	4. 1. 1. Zefektivnění komunikace a posílení spolupráce mezi MAS 21 a jejími partnery na regionální, národní a mezinárodní úrovni 4. 1. 3. Přenos národních a mezinárodních zkušeností do území MAS 21
rušení tradiční cestní síť	5.6.2.	2. 1. 1. Zajištění ochrany přírody a krajiny
předimenzované obchodní zóny	5.7.1.	3. 1. 1. Stabilizace a rozvoj podnikání
chybějící přirozené centrum	3.	4. 1. 2. Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území
chybějící firemní dárcovství	7.5.	4. 1. 2. Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území

14. Zaměření zájmových skupin a zaměření SCLLD

Zájmové skupiny MAS 21 byly ustanoveny na jednání Pléna dne 13.11.2014. Zaměření tématických skupin vychází z oblastí rozvoje definovaných v rámci SCLLD (viz. tabulka).

Tabulka č. 46: Zaměření zájmových skupin

Zájmová skupina	Zaměření zájmové skupiny	Oblast rozvoje SCLLD
Místní samospráva, svazky obcí	zaměření na rozvoj obcí, kvality občanské vybavenosti a zvýšení kvality života občanů	Občanská vybavenost a Infrastruktura
Konkurenceschopný venkov	zaměření na rozvoj podnikatelské činnosti zemědělské i nezemědělské mimo cestovní ruch	Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání
Životní prostředí	zaměření na rozvoj ochrany přírody a krajiny, péče o krajinu, ochranu půd, ovzduší a vod	Příroda a krajina
Cestovní ruch	zaměření na rozvoj cestovního ruchu a souvisejících služeb (ubytování a stravování), včetně rozvoje infrastruktury cestovního ruchu	Cestovní ruch
Volnočasové aktivity	zaměření na rozvoj spolkové činnosti, sportovních aktivit, zájmových kroužků apod.	Občanská vybavenost
Sociální oblast, vzdělávání	zaměření na rozvoj sociálních služeb a souvisejících činností, rozvoj vzdělávání	Občanská vybavenost

Složení jednotlivých zájmových skupin je k dispozici na <http://mas21.cz/dokumenty/> - Dokumenty místního partnerství.

15. Monitorovací indikátory

Úspěšné naplňování všech strategických cílů SCLLD bude sledováno a monitorováno na základě tohoto monitorovacího indikátoru:

Tabulka č. 47: Monitorovací indikátor strategických cílů SCLLD

Název indikátoru	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty
Celkové výdaje	Kč	0	2015	2 mld.	2023

Úspěšné naplňování všech specifických cílů SCLLD bude sledováno a monitorováno na základě tohoto monitorovacího indikátoru:

Tabulka č. 48: Monitorovací indikátor specifických cílů SCLLD

Název indikátoru	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty
Počet zrealizovaných projektů	Počet	0	2015	500	2023

Monitorovací indikátory pro jednotlivé programové rámce, včetně vstupních a cílových hodnot jsou uvedeny v kap. 19. a v příloze č. 39 Finanční plán a indikátory pro programové rámce.

Objasnění vazeb výstupových a výsledkových indikátorů na programy je znázorněno v následující tabulce.

Tabulka č. 49: Monitorovací indikátory

Indikátory			Programový rámec		
Výstupové indikátory			IROP	PRV	OPZ
č. dle NČI	název	Měrná jednotka			
90501	Počet revitalizovaných památkových objektů	objekty	X		
91005	Zvýšení očekávaného počtu návštěv podporovaných kulturních a přírodních památek a atrakcí	návštěvy /rok	X		
90601	Počet revitalizací přírodního dědictví	revitalizace	X		
90801	Počet realizací rozvoje infrastrukturních opatření	realizace	X		
50000	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	zařízení	X		
50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	osoby	X		
55401	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	zázemí	X		
55402	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb	služby	X		

55301	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení	bytové jednotky	X		
75001	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	X		
76100	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras	km	X		
76200	Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras	km	X		
10000	Počet podniků pobírajících podporu	podniky	X		
10102	Počet podniků pobírajících granty	podniky	X		
10400	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích	FTE	X		
10105	Počet nových podniků, které dostávají podporu	podniky	X		
10300	Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků (granty)	EUR	X		
10403	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny	FTE	X		
10213	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	organizace			X
67001	Kapacita podpořených služeb	místa			X
62000	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty			X
60000	Celkový počet účastníků	osoby			X
55102	Počet podpořených komunitních center	zařízení			X
50001	Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávací zařízení	osoby			X
92702	Počet podpořených operací	akce		X	
93701	Počet podpořených podniků/příjemců	počet		X	
93001	Celková plocha	ha		X	
92501	Celkové veřejné výdaje	EUR		X	
Výsledkové indikátory					
91010	Počet návštěv kulturních památek a paměťových institucí zpřístupněných za vstupné	Návštěvníci /rok	X		
50020	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení	%	X		
50030	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	X		
50120	Počet osob využívající zařízení o děti do 3 let	osoby	X		

67510	Kapacita služeb a sociální práce	klienti	X		
55320	Průměrný počet osob využívajících sociální bydlení	Osoby/rok	X		
55310	Nárůst kapacity sociálních bytů	Lůžka	X		
75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě .	%	X		
76310	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech	%	X		
10411	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním	%	X		
67010	Využívání podpořených služeb	osoby			X
50110	Počet osob využívajících zařízení péče o děti předškolního věku	osoby			X
50120	Počet osob využívajících zařízení péče o děti ve věku do 3 let	osoby			X
62600	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	osoby			X
62700	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby			X
62800	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	osoby			X
62900	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby			X
63100	Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti včetně OSVČ	osoby			X
63200	Znevýhodnění účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby			X
10211	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po skončení podpory	organizace			X
94302	Celková délka lesních cest	km		X	
94301	Celková délka cest zajišťující zpřístupnění pozemků, zvýšení prostupnosti krajiny a její diverzifikace	km		X	
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů	FTE		X	
93510	Podíl venkovské populace pokryté strategiemi	%		X	

Vysvětlivky: X – vazba indikátoru na daný program

16. Integrované rysy SCLLD

Důležitým prvkem realizace SCLLD jsou aktivity či principy, jejichž účelem je integrace rozvojového potenciálu MAS (lidského, finančního, materiálního, organizačního) za účelem naplňování cílů tohoto dokumentu. Prvky, které utvářejí integrující rysy strategie a jsou zároveň nástrojem pro naplnění cílů a vize SCLLD MAS 21, jsou následující:

Permanentní komunitní plánování – jedná se o integrační prvek, který je průřezový všemi rozvojovými oblastmi strategie. Každý z projektů SCLLD MAS 21 bude hodnocen nejenom z obsahového a formálního hlediska, ale bude se hodnotit i komunitní a nadregionální efekt projektu, tedy počet subjektů či jednotlivců, kteří se do plánování či realizace tohoto projektu zapojili.

Tématické pracovní skupiny (cestovní ruch, infrastruktura, občanská vybavenost, příroda a krajina, spolupráce a komunikace, rozvoj pracovních příležitostí a podnikání), které byly ustanoveny v průběhu tvorby SCLLD MAS 21, budou fungovat i v průběhu realizace SCLLD. Jednání pracovních skupin budou probíhat minimálně 1x ročně a účelem jednání těchto pracovních skupin v době realizace SCLLD je:

- informovanost o aktivitách realizovaných v území v dané tématické oblasti
- vzdělávací a informační aktivity
- vytváření nadregionálních projektů

Vytvoření společné marketingové strategie v oblasti cestovního ruchu – smyslem tohoto integračního prvku je vytvoření jednotné a koordinované propagace cestovního ruchu. Účelem tohoto integračního prvku je:

- najít ústřední téma (témata) propagace území
- vytvořit integrované balíčky cestovního ruchu
- koordinovat jednotlivé aktivity v rámci cestovního ruchu
- zajistit činnost destinačního managementu cestovního ruchu

Výstupem tohoto integračního prvku bude jednotný systém podpory a propagace území v rámci cestovního ruchu.

Certifikace místních výrobků a podnikatelů – důležitým integračním prvkem realizace SCLLD bude vytvoření marketingového systému podpory místních podnikatelů a producentů. Účelem tohoto integračního prvku je:

- propagace místních podnikatelských subjektů
- vytvoření podmínek pro prodej místních výrobků
- propagace regionů MAS 21

17. Inovační rysy SCLLD

Smyslem této kapitoly je definovat a popsat nástroje, které budou využity pro realizaci cílů SCLLD MAS 21 a jejich společným jmenovatelem je, že zavádí do regionů postupy či systémy, které zde doposud využívány nebyly. Účelem inovačních aktivit MAS 21 je zavádění efektivních postupů, které fungují v jiných venkovských regionech v ČR i zahraničí, ale v regionech MAS 21 tyto postupy dosud využívány nejsou. Účelem inovačních prvků je samozřejmě také naplnění strategických a specifických cílů SCLLD MAS 21.

Tabulka č. 50: Inovační prvky

Název inovativního prvku/postupu	Popis
Kreativní demokratická škola	Účelem této aktivity je zapojení základních škol do problematiky rozvoje regionu. Kreativní demokratická škola je vzdělávací modul, jehož cílem je probouzet v žácích škol zájem o prostředí, ve kterém žijí, nenásilnou formou je zapojovat do řešení problémů místní komunity a posilovat jejich občanské cítění. Pilotní implementaci vzdělávacího modulu Kreativní demokratická škola realizovalo v letech 2010 – 2011 ve školách v Plzeňském kraji Centrum pro komunitní práci a občanské sdružení GEMINI. Výstupem z této pilotní implementace je evaluovaný metodický postup a akreditovaný vzdělávací materiál, který se využívá pro výuku průřezového tématu základního vzdělávání na některých školách v Plzeňském kraji. Kreativní demokratická škola je i součástí aktivit v souvislosti s projektem Plzeň – Evropské město kultury 2015. Cílem MAS 21 je, prostřednictvím tohoto nástroje, získat platformu pro komunikaci a spolupráci s nejmladšími generacemi obyvatel MAS 21. V období 2014 – 2020 budou osloveny všechny školy v MAS 21 s výzvou na spolupráci v této oblasti.
Inovativní prvek naplňuje strategický cíl: Zvýšení atraktivity území pro život obyvatel a návštěvníky regionu	
Název inovativního prvku/postupu	Popis
Vzdělávací a metodické materiály o zapojování veřejnosti do místního rozvoje	Obsahem tohoto inovativního prvku je vytvořit soubor vzdělávacích a metodických postupů zapojování veřejnosti do místního a regionálního rozvoje. Tyto materiály budou zveřejněny na internetových stránkách MAS 21 a budou zpracovány formou e-learningových kurzů.
Inovativní prvek naplňuje strategický cíl: Realizace rozvojové strategie MAS 21 v souladu s potřebami místních aktérů a s využitím zkušeností z jiných regionů v ČR i zahraničí	
Název inovativního prvku/postupu	Popis
Vytvoření nabídky pro školní exkurze	Obsahem tohoto inovačního prvku je vytvoření internetové nabídky exkurzí (v regionech MAS), které mohou školní i předškolní zařízení v MAS 21 využívat při vzdělávacím procesu. Tato nabídka bude obsahovat tipy na podnikatelské, neziskové či veřejné subjekty (včetně předmětů či částí výuky, do které mohou danou exkurzi zařadit), které mohou školy při výuce navštívit. Součástí nabídky bude i přehled regionálních dopravců. Cílem tohoto inovačního prvku je posílit prvky regionálního vzdělávání ve vyučovacím procesu školních i

	předškolních zařízení a zvýšit tak povědomí mladé generace o místě a regionu kde žijí a studují.
Inovativní prvek naplňuje strategický cíl: Zvýšení atraktivity území pro život obyvatel a návštěvníky regionu	
Název inovativního prvku/postupu	Popis
Marketingová značka místních výrobků a podnikatelů	Obsahem tohoto prvku je vytvoření jednotného systému podpory místních podnikatelských subjektů a zároveň zvýšit povědomí o místních producentech i výrobcích. Celá marketingová značka bude prezentovat systém, jehož součástí budou i další, v rámci regionu MAS, inovativní prvky: <u>Místní tržnice</u> – přehled podnikatelských subjektů v regionu. Přehled bude určen místním obyvatelům a návštěvníkům regionu, aby byly lépe orientovány v nabídce produktů a služeb místních subjektů. Tento přehled bude zpracován jak elektronicky (webové stránky či aplikace), tak i jako informační tabule v jednotlivých obcích. <u>Databáze brigád a částečných úvazků</u> – vytvoření ucelené a aktuální nabídky brigádnických příležitostí v obcích a regionech MAS. Smyslem této nabídky bude zvýšit zaměstnanost osobám sociálně znevýhodněným na trhu práce a zároveň také absolventům či studentům. Celý systém podpory podnikatelů bude koordinovaný a realizovaný sekretariátem MAS, který zajistí jeho udržitelnost a aktuálnost.
Inovativní prvek bude využit při naplnění strategických cílů: Zajištění ekonomicky udržitelného rozvoje území	
Název inovativního prvku/postupu	Popis
Sociální podnikání	Obsahem tohoto prvku je iniciovat v regionu rozvoj sociálních firem, které jsou zaměřeny na zaměstnávání občanů znevýhodněných na trhu práce. V současné době žádná sociální firma na území MAS nepůsobí. Inicie sociálního podnikání bude probíhat prostřednictvím informačních a vzdělávacích kampaní a prostřednictvím dotací do rozvoje sociálních firem.
Inovativní prvek bude využit při naplnění strategických cílů: Zajištění ekonomicky udržitelného rozvoje území	

18. Vazba na strategické dokumenty

Cílem této kapitoly je analyzovat cíle a priority SCLLD MAS 21 s dalšími strategickými dokumenty, které jsou realizovány v územní působnosti MAS 21. Soulad s tzv. strategickými dokumenty nižšího řádu, tedy dokumenty, které se realizují na území mikroregionů či obcí MAS (mají dopad na menší území než SCLLD MAS 21) je řešen prostřednictvím způsobu tvorby SCLLD MAS 21 (veřejná projednání, jednání pracovních skupin a dotazníková šetření). Všechny potřeby obcí, mikroregionů a příhraničních území MAS jsou díky komunitnímu projednání zapracovány do analytické i strategické části SCLLD a tudíž není nutné je dále analyzovat. Níže uvedená tabulka obsahuje strategické dokumenty nižšího řádu, které se týkají mikroregionů a příhraničních oblastí.

Tabulka č. 51: Strategické dokumenty nižšího řádu

Název strategického dokumentu	Obsah dokumentu
Strategický plán spolupráce v příhraniční oblasti Aš – Selb.	Dokument řeší plánování budoucího vývoje příhraniční oblasti Aš – Selb. Jeho cílem je na základě konstruktivního a aktuálního vyhodnocení stávající situace vytvořit reálné možnosti k udržitelnému rozvoji daného území. Dokument řeší 4 okruhy – Kvalita života, Ekonomika, podnikání a zaměstnanost, Cestovní ruch a Dopravní infrastruktura.
Strategický plán rozvoje města Mariánské Lázně pro období 2007 – 2015	Tento strategický dokument orientuje další rozvoj města Mariánské Lázně do roku 2015. Kombinuje situaci města se vztahy k jeho okolí a s pohledem na jednotlivé složky mající vliv na kvalitu života ve městě. V současné době probíhá jeho aktualizace.
Strategie rozvoje přeshraniční spolupráce oblasti Smrčiny/Fichtelgebirge	V rámci strategického dokumentu jsou analyzovány současné problémy obcí Sdružení Ašsko (vyjma města Aš) a jsou zde navržena opatření k jejich řešení. Dokument řeší různé oblasti života v regionu, např. infrastruktury, kulturního a sportovního vyžití, volnočasových aktivit, životního prostředí, vzdělávání.
Strategie rozvoje Svazku obcí Kamenné Vrchy	V tomto dokumentu vize rozvoje Svazku obcí Kamenné Vrchy sjednocuje rozvojové vize jednotlivých členských obcí. Rozvojová strategická vize je zde rozdělena do 3 pilířů – „Zajištění kvality života a životního prostředí“, Image regionu, spolupráce, komunikace“ a „Podpora ekonomického rozvoje regionu a budování související infrastruktury“.
Studie cestovního ruchu a navazujících aktivit	Dokument mapuje situaci v oblasti cestovního

Mikroregionu Chebsko	ruchu na území Mikroregionu Chebsko a zaměřuje se na konkrétní návrhy opatření, které vedou k jeho rozvoji. Dokument je zpracován v souladu se zásadami regionální politiky Karlovarského kraje a s rozvojovými plány měst a obcí Mikroregionu Chebsko.
Strategický dokument Dobrovolného svazku obcí Mariánskolázeňsko	Dokument specifikuje základní problémy mikroregionu a jeho obcí a stanovuje cíle na období 2014 +, rozvojové priority a opatření k jejich řešení.
Strategie meziobecní spolupráce ORP Aš, Cheb a Mariánské Lázně	Tyto strategické dokumenty vznikly na základě projektu Podpora meziobecní spolupráce, který ve většině ORP v ČR realizoval prostřednictvím svých smluvních partnerů Svaz měst a obcí. V rámci území MAS tak vznikly tři strategické dokumenty meziobecní spolupráce (ORP Aš, Cheb a Mariánské Lázně). Tyto dokumenty definují mantinely meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství, sociálních služeb, školství a volitelných oblastí zdravotnictví (ORP Aš), přeshraniční spolupráce (ORP Cheb a ORP Mariánské lázně) a spolupráce v oblastech cestovního ruchu, kultury a volnočasových aktivit (ORP Cheb)

Soulad se strategickými dokumenty vyššího řádu je řešen v následujícím textu. Všechny cíle strategických dokumentů vyššího řádu, které jsou relevantní pro rozvoj území MAS 21, jsou zahrnuty do strategické části SCLLD MAS 21.

Tabulka č. 52: Strategické dokumenty na úrovni Karlovarského kraje

Název programu/ koncepce/ strategie	Program rozvoje Karlovarského kraje pro období 2014 – 2020
Prioritní oblasti a specifické cíle rozvojového dokumentu	<i>Prioritní oblast 1: Konkurenceschopnost (Pilíř 1.C – Kvalitní podnikatelské prostředí)</i> – Rozvoj firem v klíčových hodnotových řetězcích <i>Prioritní oblast 2: Cestovní ruch a lázeňství</i> – Vytvářet aktivity destinačního managementu – Zvýšit kvalitu lidských zdrojů v cestovním ruchu <i>Prioritní oblast 3: Sociální oblast a zdravotnictví</i> – Kvalitativně a kvantitativně dostačující nabídka poskytovaných sociálních služeb v kraji – Zlepšování dostupnosti a kvality zdravotní péče, podpora zdravého životního stylu

	Prioritní oblast 4: Životní prostředí – Energie – zvýšit podíl obnovitelných zdrojů na výrobě energie a tepla a snížit energetickou náročnost budov – Zvýšit podíl tříděného odpadu a jeho využívání – Obnova/zachování přírodního prostředí a kulturní krajiny – Environmentální výchova a osvěta, podpora občanských sdružení – Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní Prioritní oblast 6: Veřejná správa a systém řízení bezpečnosti – Řízení v územní samosprávě (kraj, obce), včetně dokončení informatizace ve veřejné správě – Zvyšování efektivity a kvality poskytovaných služeb v oblasti veřejné správy
Soulad s Integrovanou rozvojovou strategií MAS 21	Rozvojová oblast 1. 1.: Občanská vybavenost <i>1. Zvyšování otevřenosti a odbornosti veřejné správy</i> – Obnova obecních a městských úřadů pro zkvalitnění výkonu a zajištění dostupnosti veřejné správy <i>2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech</i> – Obnova a výstavba objektů pro zajištění občanské vybavenosti – Podpora zajištění dostupnosti zdravotní péče <i>3. Posílení sociální soudržnosti regionu</i> – Podpora procesu komunitního plánování sociálních služeb a zvyšování informovanosti o nabídce sociálních služeb – Podpora zavádění nových a zkvalitnění stávajících sociálních služeb Rozvojová oblast 1. 2.: Infrastruktura <i>1. Zajištění modernizace a rozvoje technické infrastruktury</i> – Modernizace a výstavba vodohospodářské infrastruktury Rozvojová oblast 2. 1.: Příroda a krajina <i>1. Zajištění ochrany přírody a krajiny</i> – Obnova tradičních cest a dalších krajinných prvků a podpora opatření na posílení prostupnosti krajiny a zvýšení biodiverzity – Podpora EVVO a zpracování průzkumů týkajících se přírody a krajiny a energetické nezávislosti regionu – Podpora přeshraniční spolupráce a výměny zkušeností v oblasti ochrany přírody a krajiny a energetické nezávislosti regionu

	2. Integrovaný přístup k nakládání s odpady – Podpora modernizace a výstavby zařízení pro třídění a využívání odpadů a rozvoj systémů nakládání s odpady a koordinovaného přístupu v této oblasti – Podpora odstraňování černých skládek Rozvojová oblast 3. 1.: Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání 1. Stabilizace a rozvoj podnikání – Podpora marketingových a propagačních aktivit na úrovni MAS 2. Podpora tvorby pracovních míst – Informační a vzdělávací aktivity na území MAS 21 v oblasti podpory zaměstnanosti a podnikatelských aktivit, podpora výměny zkušeností Rozvojová oblast 3. 2.: Cestovní ruch 1. Efektivní koordinace rozvoje cestovního ruchu – Zkvalitnění sítě a koordinace činnosti informačních center v území MAS 21 – Podpora propagace, marketingu a tvorby integrovaných produktů cestovního ruchu a nástrojů interpretace místního dědictví – Podpora výměny zkušeností s rozvojem cestovního ruchu, koordinace činností aktérů cestovního ruchu a posilování přeshraniční spolupráce
Komentář	Program rozvoje Karlovarského kraje (PRKK) v sobě integruje potřeby větších sídel i malých venkovských obcí a tudíž nelze konstatovat, že všechny cíle strategie MAS 21 jsou v přímém souladu s cíli tohoto dokumentu. Lze ale říci, že priority, které se v rámci PRKK týkají rozvoje venkovských regionů jsou se SCLLD MAS 21 v souladu, jak znázorňují výše uvedené popisy priorit a cílů obou dokumentů.

Název programu/ koncepce/ strategie	Koncepce kultury Karlovarského kraje pro období let 2013 – 2020
Prioritní oblasti a specifické cíle rozvojového dokumentu	Cíl 1: Záchrana a účelné využívání kulturních hodnot – Hmotné historické kulturní dědictví (obnova památek lokálního významu) – Nehmotné kulturní dědictví (živá kultura, inovace a kreativita)
Soulad s Integrovanou rozvojovou strategií MAS 21	Rozvojová oblast 1. 1.: Občanská vybavenost 1. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech Obnova movitých i nemovitých kulturně-historických a technických památek a pietních míst 2. Rozvoj nabídky společensko – kulturních aktivit

	– Podpora konání sportovních a společensko – kulturních akcí
Komentář	Integrovaná strategie MAS 21 naplňuje cíle Koncepce kultury Karlovarského kraje prostřednictvím zkvalitňování kulturní infrastruktury, obnovou místního movitého i nemovitého kulturního dědictví a podporou místního kulturního života.

Název programu/ koncepce/ strategie	Plán odpadového hospodářství Karlovarského kraje 2005 – 2015 (POHKK)
Prioritní oblasti a specifické cíle rozvojového dokumentu	Cíl č. 12: Vytvořit podmínky pro integrovaný systém nakládání s odpady na regionální úrovni s možností jeho propojení na celostátní síť zařízení pro nakládání s odpady.
Soulad s Integrovanou rozvojovou strategií MAS 21	Rozvojová oblast 2. 1.: Příroda a krajina 1. Integrovaný přístup k nakládání s odpady – Podpora modernizace a výstavby zařízení pro třídění a využívání odpadů a rozvoj systémů nakládání s odpady a koordinovaného přístupu v této oblasti – Podpora odstraňování černých skládek
Komentář	POHKK je zpracováván v souladu s cíli Plánu odpadového hospodářství ČR. Cílem tohoto plánu je mimo jiné vytváření podmínek pro využívání komunálního odpadu a snižování podílu skládkování. SCLLD MAS 21 chce přispět k naplnění těchto cílů prostřednictvím zkvalitňování infrastruktury odpadového hospodářství.

Název programu/ koncepce/ strategie	Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklodopravy v Karlovarském kraji 2010 - 2015 (SRCKK)
Prioritní oblasti a specifické cíle rozvojového dokumentu	Priorita č. 1: Rozvoj cyklistické infrastruktury a dopravy – Podpora budování cyklostezek a komunikací vhodných pro cyklisty Priorita č. 2: Rozvoj rekreační cykloturistiky a navazujících služeb – Podpora související cyklistické infrastruktury – Podpora kvalitních služeb
Soulad s Integrovanou rozvojovou strategií MAS 21	Rozvojová oblast 1. 2.: Infrastruktura 1. Zvýšení bezpečnosti dopravy a dopravní dostupnosti regionu – Podpora udržitelných a bezbariérových forem dopravy Rozvojová oblast 3. 2.: Cestovní ruch 1. Vytvoření podmínek pro rozvoj podnikání – Rozvoj infrastruktury pro turistiku (pěší a cykloturistiku, hippoturistiku,...)

	– Podpora zvyšování a zkvalitňování ubytovacích a stravovacích kapacit <i>2. Efektivní koordinace rozvoje cestovního ruchu</i> – Podpora propagace, marketingu a tvorby integrovaných produktů cestovního ruchu a nástrojů interpretace místního dědictví
Komentář	SCLLD MAS 21 klade důraz na rozvoj cykloturistiky jako jedné z forem environmentálně šetrného cestovního ruchu, a dále na rozvoj cyklodopravy jako jedné z forem udržitelné dopravy. Priority strategického dokumentu vhodně doplňují priority SRCKK.

Název programu/ koncepce/ strategie	Strategie rozvoje konkurenceschopnosti Karlovarského kraje 2013 – 2020 (SRKKK)
Prioritní oblasti a specifické cíle rozvojového dokumentu	Specifický cíl C 3: Infrastruktura pro podnikání – Koordinace regenerace nevyužívaných objektů
Soulad s Integrovanou rozvojovou strategií MAS 21	Rozvojová oblast 1. 1.: Občanská vybavenost <i>1. Podpora využití nevyužívaných objektů a území</i> – Podpora využívání nevyužitých objektů a území Rozvojová oblast 3. 1.: Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání <i>1. Podpora tvorby pracovních míst</i> – Informační a vzdělávací aktivity MAS 21 v oblasti podpory zaměstnanosti a podnikatelských aktivit, podpora výměny zkušeností
Komentář	Cílem SRKKK je podpora inovačního potenciálu a rozvoj podnikatelského prostředí v Karlovarském kraji. Cílem MAS je stabilizovat a udržitelně rozvíjet podnikatelský sektor v území své působnosti. MAS vidí inovační potenciál v přenosu dobré praxe z jiných regionů ČR i zahraničí. Oba dokumenty považují za důležité využití dnes nevyužívaných objektů a ploch.

Název programu/ koncepce/ strategie	Strategie rozvoje lidských zdrojů v Karlovarském kraji (SRLZKK)
Prioritní oblasti a specifické cíle rozvojového dokumentu	Prioritní osa 3: Zajištění požadované pracovní síly – Efektivní využití stávajících dlouhodobě nezaměstnaných osob

Soulad s Integrovanou rozvojovou strategií MAS 21	Rozvojová oblast 3. 1: Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání <i>1. Podpora tvorby pracovních míst</i> – Vytváření či rozšiřování sociálních podniků
Komentář	Cílem SRLZKK je rozvíjet a vytvářet potenciál lidských zdrojů v regionech Karlovarského kraje. Realizace SCLLDk naplnění tohoto cíle přispěje posilováním spolupráce mezi veřejnou a soukromou sférou, výměnou zkušeností s českými i zahraničními regiony a podporou nástrojů snižujících nezaměstnanost v území.

Název programu/ koncepce/ strategie	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2014 – 2017 (SPRSS KK) a Zásady rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji 2007 – 2017
Prioritní oblasti a specifické cíle rozvojového dokumentu	Hlavní cíle rozvoje v sociálních službách: – Zajistit zvyšování kvality sociálních služeb s využíváním systému inspekce kvality – Podporovat rozvoj služeb, které umožní setrvání uživatele v jeho přirozeném prostředí – Zajistit dostatečnou nabídku všech druhů soc.slужeb ve vztahu ke zjištěným potřebám – Věnovat zvýšenou pozornost vzdělávání pracovníků sociálních služeb
Soulad s Integrovanou rozvojovou strategií MAS 21	Rozvojová oblast 1. 1: Občanská vybavenost <i>1. Posílení sociální soudržnosti regionu</i> – Podpora procesů komunitního plánování sociálních služeb a zvyšování informovanosti o nabídce sociálních služeb – Podpora zavádění nových a zkvalitnění stávajících sociálních služeb
Komentář	Cílem MAS 21 je podpořit dlouhodobé a kvalitní komunitní plánování sociálních služeb v regionech MAS, které budou vycházet a doplňovat SPRSS KK a vycházet ze zásad rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji.

Tabulka č. 53: Strategické dokumenty na úrovni ČR

Název programu/ koncepce/ strategie	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020
Prioritní oblasti a specifické cíle rozvojového dokumentu	Prioritní oblast 1: Regionální konkurenceschopnost – Využití potenciálu rozvojových území – Rozvoj klíčové infrastruktury neregionálního významu Prioritní oblast 2: Územní soudržnost – Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území

	– Vyvážený rozvoj stabilizovaných území – Oživení periferních území Prioritní oblast 3: Environmentální udržitelnost – Ochrana a udržitelné využívání zdrojů v regionech – Ochrana přírody a krajiny, kvalitní a bezpečné prostředí pro život Prioritní oblast 4: Veřejná správa a spolupráce – Zkvalitnění institucionálního rámce pro rozvoj regionů – Podpora spolupráce na místní a regionální úrovni
Soulad s Integrovanou rozvojovou strategií MAS 21	Rozvojová oblast 1. 1.: Občanská vybavenost 1. Zvyšování otevřenosti a odbornosti veřejné správy – Obnova obecních a městských úřadů pro zkvalitnění výkonu a zajištění dostupnosti veřejné správy 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech – Obnova a výstavba objektů pro zajištění občanské vybavenosti – Podpora zajištění dostupnosti zdravotné péče 3. Posílení sociální soudržnosti regionu – Podpora činnosti NNO a dobrovolnictví – Podpora zavádění nových a zkvalitnění stávajících sociálních služeb – Výstavba a přestavba malometrážních bytů pro seniory, nízkopříjmové skupiny obyvatel, mladé rodiny s dětmi – Podpora procesů komunitního plánování sociálních služeb a zvyšování informovanosti i nabídce sociálních služeb – Prorodinná opatření 3. Rozvoj nabídky společensko kulturních aktivit – Podpora konání sportovních a společensko-kulturních aktivit 4. Podpora využití nevyužitých objektů a území – Podpora využívání nevyužitých objektů a území Rozvojová oblast 1. 2.: Infrastruktura 1. Zajištění modernizace a rozvoje technické infrastruktury – Modernizace a výstavba vodohospodářské infrastruktury 2. Zvýšení bezpečnosti dopravy a dopravní dostupnosti regionu – Obnova a výstavba místních komunikací v souvislosti se zvyšováním bezpečnosti a bezbariérovosti dopravy, včetně projektové přípravy a pasportizace – Podpora udržitelných a bezbariérových forem dopravy

	Rozvojová oblast 2. 1. : Příroda a krajina 1. Integrovaný přístup k nakládání s odpady – Podpora modernizace a výstavby zařízení pro sběr, třídění a využití odpadu a rozvoj systémů nakládání s odpady a koordinovaného postupu v této oblasti – Podpora odstraňování černých skládek 2. Podpora energetické soběstačnosti regionu – Podpora zařízení a opatření přispívající k energetické nezávislosti regionu – Podpora zařízení a opatření přispívající ke snížení energetické náročnosti objektů Rozvojová oblast 3. 1. : Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání 1. Podpora tvorby pracovních míst – Vytváření či rozšiřování sociálních podniků – Podpora zakládání nových podniků Rozvojová oblast 4. 1. : Spolupráce, komunikace 1. Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území – Koordinace rozvojových aktivit na území MAS 21 a zjišťování potřeb a záměrů jednotlivých aktérů z území MAS 21
Komentář	Vizí SCLLD MAS 21 je překonat sociálnědemografické a ekonomické zátěže a postavit základy ekonomicky, kulturně, environmentálně a sociálně ekonomickému udržitelnému rozvoji regionu, což je v souladu s prioritními oblastmi Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 a tudíž SCLLD je jedním z nástrojů naplnění prioritních oblastí tohoto dokumentu.

Název programu/ koncepce/ strategie	Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020
Prioritní oblasti a specifické cíle rozvojového dokumentu	Priorita 1: Podpora přístupu k zaměstnání, zejména pro skupiny ohrožené na trhu práce Priorita 2: Podpora rovnosti žen a mužů na trhu práce Priorita 3: Přizpůsobení podniků, zaměstnanců a nezaměstnaných změnám na trhu práce Priorita 4: Rozvoj služeb zaměstnanosti
Soulad s Integrovanou rozvojovou strategií MAS 21	Rozvojová oblast 3. 1. : Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání 1. Podpora tvorby pracovních míst – Vytváření či rozšiřování sociálních podniků

	– Informační a vzdělávací aktivity na území MAS 21 v oblasti podpory zaměstnanosti a podnikatelských aktivit, podpory výměny zkušeností
Komentář	SCLLD MAS 21 je s danou strategií v souladu a multiplikuje její priority v území MAS, neboť cílem SCLLD je rozvoj a kultivace ekonomického prostředí v regionu a zkvalitnění sociálního klimatu v regionu.

Jak již bylo výše uvedeno, všechny výše uvedené strategické dokumenty jsou v souladu se SCLLD MAS 21, která má relevantní cíle a priority strategií vyššího řádu zapracované do své strategické části. Vedle výše uvedených strategických dokumentů jsou v území realizovány následující nadřazené strategické dokumenty, které se primárně nezabývají oblastmi, které řeší SCLLD MAS 21 resp. mezi tyto dokumenty patří:

Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) Karlovarského kraje – MAS 21 chce prostřednictvím své SCLLD podporovat tuto oblast, nicméně tento dokument popisuje pouze právní rámec problematiky EVVO a definici EVVO a neobsahuje žádné cíle či priority. Absence jakékoliv vize (priority, cíle) rozvoje této problematiky v tomto dokumentu neumožňuje analýzu souladu s prioritami a cíli realizace SCLLD.

Koncepce rozvoje silniční sítě v Karlovarském kraji – strategie řeší silniční komunikace I. a II. třídy a dálniční spojení. MAS 21 se zabývá pouze místními komunikacemi v majetku obcí.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací – tento dokument popisuje již připravené a naplánované konkrétní projekty rekonstrukce či budování vodohospodářské infrastruktury. Dokument nestanovuje žádné cíle či priority rozvoje v této oblasti. Z tohoto důvodu není nutné posuzovat soulad tohoto dokumentu se SCLLD MAS 21, ale pouze zaznamenat připravované projekty v analytické části textu SCLLD.

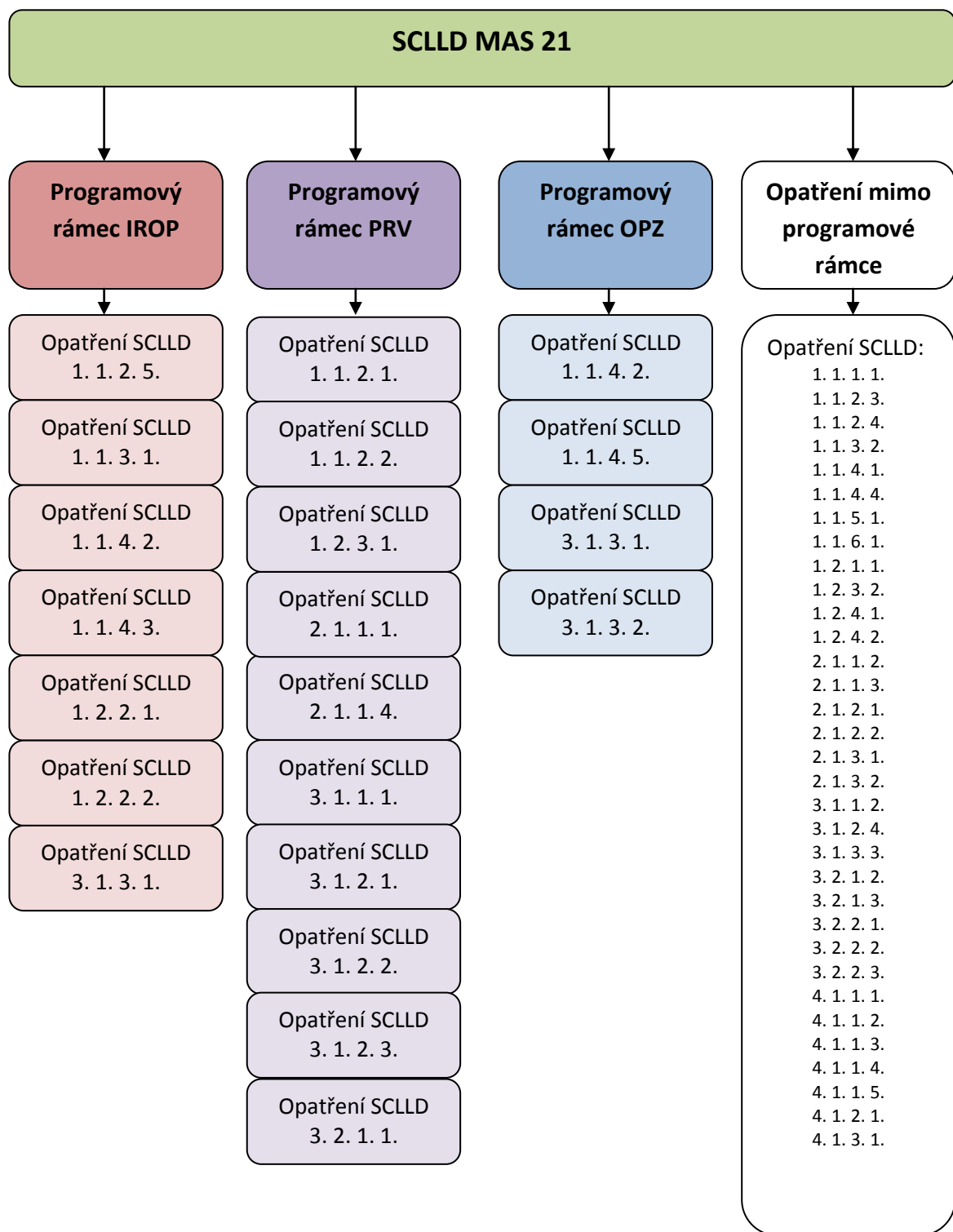
Koncepce prevence kriminality Karlovarského kraje a krajská protidrogová strategie na léta 2013 – 2016 – SCLLD MAS 21 se tímto tématem primárně nezabývá, pouze pokud by bylo součástí komunitních plánů sociálních služeb, které by mohly realizací SCLLD MAS 21 vzniknout.

Strategie ochrany před povodněmi v Karlovarském kraji – tento dokument je spíše souborem zásad v případě rizika vzniku povodní, což je téma, které SCLLD MAS 21 neřeší. Realizací SCLLD MAS 21 by se měla posílit absorpční schopnosti krajiny, tedy vznik opatření, která budou rizika vzniku povodní eliminovat.

19. Akční plán

Smyslem této kapitoly je definovat přesné oblasti, které budou v rámci CLLD v území MAS 21 podporovány. Akční plán je strukturován podle programových rámců, z nichž každý je určen jednomu ze tří intervenčních programů, které mohou být v území v rámci komunitně vedeného místního rozvoje využity. Následující graf ukazuje provázání opatření/fichí jednotlivých programových rámců a cílů SCLLD MAS 21.

Obr. č. 32: Struktura SCLLD v návaznosti na programové rámce

19.1 Programový rámec IROP

Prostřednictvím programového rámce IROP bude možné realizovat tato témata ze SCLLD:

Tabulka č. 54: Programový rámec IROP

Opatření CLLD:	1.1 Kulturní dědictví
Vazba na SC IROP:	Specifický cíl 4. 1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu s vazbou na konkrétní specifický cíl 3. 1. Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví
Cíl SCLLD:	1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech
Vazba na opatření SCLLD	1.1.2.5 Obnova movitých i nemovitých kulturně – historických a technických památek a pietních míst
Možná témata projektů:	Revitalizace památek uvedených na indikativním seznamu světového dědictví UNESCO v kategorii kulturní dědictví – městská památková zóna M.Lázně, městská památková rezervace Fr. Lázně a na indikativním seznamu Národních kulturních památek – Kostel Dobrého pastýře v Podhradí.
Možní příjemci dotace:	Vlastníci památek, muzeí a knihoven nebo subjekty s právem hospodaření (podle zápisu v katastru nemovitostí), kromě fyzických osob nepodnikajících.
Minimální/maximální celkové způsobilé výdaje v Kč:	50 000 – 2 500 000
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.
Poznámka:	Upřesnění podmínek bude specifikováno ve výzvách.
Indikátory výsledků	
Kód NČI 2014+	Název
91010	Počet návštěv kulturních památek a paměťových institucí zpřístupněných za vstupné
Indikátory výstupů	
Kód NČI 2014+	Název
90501	Počet revitalizovaných památkových objektů

91005	Zvýšení očekávaného počtu návštěv podporovaných kulturních a přírodních památek a atrakcí
90601	Počet revitalizací přírodního dědictví
90801	Počet realizací rozvoje infrastrukturních opatření

Opatření CLLD:	1.2 Vzdělávání
Vazba na SC IROP:	Specifický cíl 4. 1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu s vazbou na konkrétní specifický cíl 2. 4. Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
Cíl SCLLD:	1. 1. 3. Podpora zvyšování kvality výuky ve školských zařízeních
Vazba na opatření SCLLD	1.1.3.1 Obnova, výstavba a modernizace objektů školního a předškolního vzdělávání, včetně jejich vybavení a úprav okolí
Možná témata projektů:	Podpora infrastruktury pro předškolní vzdělávání – podpora zařízení péče o děti do tří let, dětských skupin a mateřských škol za účelem zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení péče o děti, ve vazbě na území, kde je prokazatelný nedostatek těchto kapacit a podpora sociální inkluze prostřednictvím stavebních úprav budov, učeben a venkovních prostor, pořízení vybavení a kompenzačních pomůcek a kompenzačního vybavení nezbytných pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání sociálně vyloučeným osobám. Podpora infrastruktury pro základní vzdělávání v základních školách k zajištění rozvoje žáků v klíčových kompetencích v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd a ve schopnosti práce s digitálními technologiemi. Rozšiřování kapacit základních škol mimo vazbu na klíčové kompetence je možné pouze na území správného obvodu ORP se sociálně vyloučenou lokalitou Podpora infrastruktury škol a školských zařízení pro střední a vyšší odborné vzdělávání k zajištění rozvoje žáků v klíčových kompetencích v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd a ve schopnosti práce s digitálními technologiemi. Rozšiřování středních a vyšších odborných škol mimo vazbu na klíčové kompetence je možné pouze za účelem sociální inkluze na území správního obvodu ORP se sociálně vyloučenou lokalitou. Podpora infrastruktury pro celoživotní vzdělávání v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, ve schopnosti práce s digitálními technologiemi.

	Podpora infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, ve schopnosti práce s digitálními technologiemi. Infrastruktura na podporu inkluzivního vzdělávání.
Možní příjemci dotace:	Zařízení péče o děti do 3 let, školy a školská zařízení v oblasti předškolního a základního vzdělávání, zařízení v oblasti středního vzdělávání, obce, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, NNO, církve a církevní organizace, další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit.
Minimální/maximální celkové způsobilé výdaje v Kč:	50 000 – 2 500 000
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.
Poznámka:	Upřesnění podmínek bude specifikováno ve výzvách.

Indikátory výsledků

Kód NČI 2014+	Název
50020	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení
50030	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém
50120	Počet osob využívajících zařízení o děti do 3 let

Indikátory výstupů

Kód NČI 2014+	Název
50000	Počet podpořených vzdělávacích zařízení
50001	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení

Opatření CLLD:	1.3 Kvalitní sociální služby
Vazba na SC IROP:	Specifický cíl 4. 1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu s vazbou na konkrétní specifický cíl 2. 1. Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
Cíl SCLLD:	1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu
Vazba na opatření SCLLD	1.1.4.2 Podpora zavádění nových a zkvalitnění stávajících sociálních služeb

Možná témata projektů:	Deinstitucionalizace sociálních služeb za účelem sociálního začleňování a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce. Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociálních služeb. Podpora rozvoje infrastruktury komunitních center za účelem sociálního začleňování a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce.
Možní příjemci dotace:	NNO, obce, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, DSO, organizace zřizované nebo zakládané DSO, církve, církevní organizace
Minimální/maximální celkové způsobilé výdaje v Kč:	50 000 – 1 000 000
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.
Poznámka:	Upřesnění podmínek bude specifikováno ve výzvách.
Indikátory výsledků	
Kód NČI 2014+	Název
67510	Kapacita služeb a sociální práce
Indikátory výstupů	
Kód NČI 2014+	Název
55401	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci
55402	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb

Opatření CLLD:	1.4 Sociální bydlení
Vazba na SC IROP:	Specifický cíl 4. 1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu s vazbou na konkrétní specifický cíl 2. 1. Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
Cíl SCLLD:	1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu
Vazba na opatření SCLLD	1.1.4.3 Výstavba a přestavba malometrážních bytů pro seniory, nízkopříjmové skupiny obyvatel, mladé rodiny s dětmi (sociální bydlení)
Možná témata projektů:	Pořízení, výstavba či rekonstrukce bytů, bytových domů, nebytových prostor a jejich přizpůsobení pro potřeby sociálního bydlení, včetně pořízení základního vybavení
Možní příjemci dotace:	Obce, NNO, církve, církevní organizace

Minimální/maximální celkové způsobilé výdaje v Kč:	50 000 – 5 000 000
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.
Poznámka:	Upřesnění podmínek bude specifikováno ve výzvách.
Indikátory výsledků	
Kód NČI 2014+	Název
55320	Průměrný počet osob využívajících sociální bydlení
55310	Nárůst kapacity sociálních bytů
Indikátory výstupů	
Kód NČI 2014+	Název
55301	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení

Opatření CLLD:	1.5 Bezpečná doprava
Vazba na SC IROP:	Specifický cíl 4. 1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu s vazbou na konkrétní specifický cíl 1. 2. Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
Cíl SCLLD:	1. 2. 2. Zvýšení bezpečnosti dopravy a dopravní dostupnosti regionu
Vazba na opatření SCLLD	1.2.2.1 Obnova a výstavba místních komunikací v souvislosti se zvyšováním bezpečnosti a bezbariérovosti, včetně projektové přípravy a pasportizace 1.2.2.2 Podpora udržitelných a bezbariérových forem dopravy
Možná témata projektů:	Budování dopravních bezpečnostních opatření na komunikacích. Přizpůsobování komunikací osobám s omezenou pohyblivostí či orientací (budování bezbariérových přístupů, zvuková signalizace apod.). Výstavba a modernizace cyklostezek a cyklotras pro dopravu osob do zaměstnání, za službami
Možní příjemci dotace:	Obce, DSO, organizace zřizované nebo zakládáné obcemi, organizace zřizované nebo zakládáné DSO
Minimální/maximální celkové způsobilé výdaje v Kč:	50 000 – 5 000 000

Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.
Poznámka:	Upřesnění podmínek bude specifikováno ve výzvách.
Indikátory výsledků	
Kód NČI 2014+	Název
75120	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě
76310	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech
Indikátory výstupů	
Kód NČI 2014+	Název
75001	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě
76100	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras
76200	Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras

Opatření CLLD:	1.6 Sociální podnikání
Vazba na SC IROP:	Specifický cíl 4. 1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu s vazbou na konkrétní specifický cíl 2. 2. Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání
Cíl SCLLD:	3. 1. 3. Podpora tvorby pracovních míst
Vazba na opatření SCLLD	3.1.3.1 Vytváření či rozšiřování sociálních podniků
Možná témata projektů:	Podpora vzniku nových sociálních podniků. Rozšiřování kapacit stávajících sociálních podniků. Pořízení potřebného vybavení pro sociální podnik.
Možní příjemci dotace:	OSVČ, MSP, obce, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, DSO, organizace zřizované nebo zakládané DSO, NNO, církve, církevní organizace
Minimální/maximální celkové způsobilé výdaje v Kč:	50 000 – 2 500 000
Principy pro určení preferenčních kritérií	Preferenční kritéria budou nastavena ve výzvě MAS.

Poznámka:	Upřesnění podmínek bude specifikováno ve výzvách.
Indikátory výsledků	
kód NČI 2014+	Název
10411	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním
Indikátory výstupů	
Kód NČI 2014+	Název
10000	Počet podniků pobírajících podporu
10102	Počet podniků pobírajících granty
10400	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích
10105	Počet nových podniků, které dostávají podporu
10300	Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků (granty)
10403	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny

19.2. Programový rámec OPZ

Prostřednictvím programového rámce OPZ bude možné realizovat tato témata SCLLD MAS 21:

Tabulka č. 55: Programový rámec OPZ, SC 1. 1. 4.

Opatření CLLD	2.1 Prevence sociálního vyloučení
Cíl SCLLD	1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu
Opatření SCLLD	1.1.4.2 Podpora zavádění nových a zkvalitnění stávajících sociálních služeb
Popis vazby opatření na SC 2.3.1. OPZ	Opatření vychází z problémů a potřeb, které byly stanoveny na základě výsledků socioekonomické analýzy, SWOT analýzy a zjišťování mezi cílovými skupinami. Opatření je zaměřeno na podporu sociálních a návazných služeb z územní působnosti MAS 21 zabývajících se sociálním začleňováním a prevencí sociálního vyloučení osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených. Dále je toto opatření zaměřeno na podporu komunitní práce a komunitních center jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení a dalších programů a činnosti v rámci sociálního začleňování (viz Popis možných zaměření projektů). Účelem všech těchto aktivit je podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím aktivit zaměřených na prevenci sociálního vyloučení. Aktivita tak mají bezprostřední vazbu na SC 2. 3. 1. OP Z. Při naplňování cílů tohoto opatření budou podporováni

		aktéři působící v území MAS, čímž se zvýší zapojení místních aktérů působících v území MAS 21, což povede také k naplňování SC 2. 3. 1. OP Z.
Popis cíle opatření:		Cílem opatření je prostřednictvím podpory umožnit rozšiřování a zkvalitňování stávajících sociálních a návazných služeb převážně s ohledem na jejich dostupnost, neboť rozložení současných sociálních služeb v území je nerovnoměrné a ne vždy odpovídá potřebám obyvatel regionu. Cílem je také podpora služeb v oblasti prevence zaměřená na osoby v nepříznivé životní situaci.
Popis provázanosti navrhovaných opatření, včetně provázanosti na ostatní operační programy		Opatření naplňuje specifický cíl SCLLD 1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu. Opatření je provázáno s opatřením SCLLD 1. 1. 4. 4. Podpora procesů komunitního plánování sociálních služeb a zvyšování informovanosti o nabídce sociálních služeb, konkrétně s jeho aktivitami zaměřenými na: ✓ Podporu spolupráce subjektů v oblasti sociálních služeb ✓ Zajištění informovanosti cílových skupin a veřejnosti ✓ Podporu mezisektorové spolupráce v oblasti zkvalitnění sociální péče Vzájemná návaznost spočívá ve společném cíli, kterým je podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím aktivit zaměřených na prevenci sociálního vyloučení. Opatření současně doplňuje a multiplikuje programový rámec IROP, SC 4. 1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu, který je koncipován tak, aby podporované aktivity kromě jiného přispívaly ke zlepšení situace osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením, což je hlavním cílem tohoto opatření, konkrétně pak opatření zpracovaná v rámci specifického cíle 2. 1. Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi, jehož cílem je vyšší dostupnost a kvalita služeb vedoucích k sociální inkluzi a snížení počtu osob sociálně vyloučených a osob ohrožených sociálním vyloučením a chudobou, což je společným rysem všech uvedených opatření a aktivit.
Priorizace návrhů	a) opatření financovaná z alokované částky	Opatření bude realizováno prioritně ve variantě a).

	b) opatření financovaná z alokované částky v případě navýšení alokace	
Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán	Termín realizace 09 /2016 (předpokládané vyhlášení výzvy) – 06/2023 (ukončení realizace projektů ze strany konečných žadatelů). Rozdělení rezervované alokace na výzvy MAS v jednotlivých letech se předpokládá následovně: 2016: 1 500,00 tis. Kč 2017: 0,00 tis. Kč 2018: 0,00 tis. Kč 2019: 500,00 tis. Kč 2020: 0,00 tis. Kč 2021: 0,00 tis. Kč	
Popis možných zaměření projektů	A) Podpora poskytování vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., s cílem sociálního začleňování a prevence sociálního vyloučení osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených (odborné sociální poradenství, terénní programy, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, raná péče, kontaktní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociální rehabilitace, sociálně terapeutické dílny, služby následné péče, podpora samostatného bydlení, osobní asistence, odlehčovací služby, B) Podpora komunitní sociální práce a komunitních center jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení (komunitní sociální práce a podpora komunitních center), C) Další programy a činnosti v rámci sociálního začleňování nad rámec/mimo režim zákona č. 108/2006 Sb.(programy prevence a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách, podpora mladým lidem ze sociálně znevýhodněného prostředí, podpora aktivit pro osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby ohrožené závislostmi, podpora probačních a resocializačních programů pro osoby s alternativními tresty a opouštějícími zařízení pro výkon trestu odnětí svobody, podpora aktivit na vzdělávání osob z cílových skupin, aktivizační, asistenční a motivační programy, aktivity zaměřené na předcházení ekonomické nestability, aktivity podporující mimosoudní způsob řešení konfliktů v oblasti bydlení, pracovně právních vztahů atd., podpora neformální a sdílené péče, včetně domácí paliativní péče, podpora aktivit zaměřených na rozvoj	

	sociálního /dostupného /podporovatelného/prostupného bydlení, podpora aktivit místních samospráv při optimalizaci zajištění činností a výkonu sociální práce na svém území.
Podporované cílové skupiny	Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené, osoby se zdravotním postižením, osoby s kombinovanými diagnózami, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, národnostní menšiny, imigranti a azylanti, bezdomovci a osoby žijící v nevyhovujícím nebo nejistém ubytování, oběti trestné činnosti, osoby pečující o malé děti, osoby pečující o jiné závislé osoby, rodiče samoživitelé, osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané, osoby ohrožené předlužeností, osoby ohrožené domácím násilím a závislostmi, osoby v nebo po výkonu trestu, osoby opouštějící institucionální zařízení, ohrožené osoby do 18 let věku, osoby ohrožené vícenásobnými riziky, osoby ohrožené specifickými zdravotními riziky, poskytovatelé a zadavatelé soc. služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších služeb na podporu sociálního začleňování, místní samospráva, sociální pracovníci, pracovníci v sociálních a zdravotních službách, neformální pečovatelé.
Typy příjemců podpory	Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona č.108/2006 Sb., NNO, obce, organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti, DSO, vzdělávací a poradenské instituce, školy a školská zařízení, obchodní korporace, OSVČ, sociální podniky. <i>V procesu vyhlášení výzev MAS nositel SCLLD uvede výčet možných příjemců dotace do souladu s výčtem uvedeným ve výzvě ŘO OPZ pro MAS č. 047, tj. uvede všechny relevantní příjemce podpory.</i>
Absorpční kapacita MAS	Na základě analýzy absorpční kapacity území evidujeme v současné době záměry v celkové výši cca 12 000 000 Kč. Zhruba 50% je od neziskových organizací a 50% od obcí. Výše alokace na toto opatření je však mnohem nižší – 2 mil. Kč. V současné době je připravenost projektů od potencionálních žadatelů různá. V současné době působí na území MAS 21 osm poskytovatelů sociálních služeb zaměřených na cílovou skupinu osob sociálně vyloučených a osob sociálním vyloučením ohrožených . Kapacitu realizovat projekty má přibližně ½ z nich, přičemž 50% jsou neziskové organizace a 50% obce. Z toho vyplývá, že předpokládanými typy příjemců jsou obce a soukromoprávní subjekty vykonávající prospěšnou činnost.

Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ	Udržitelný rozvoj – neutrální. Rovnost mužů a žen – neutrální. Rovné příležitosti a zákaz diskriminace – pozitivní. Cílem opatření je omezit rizika sociálního vyloučení resp. snížit počet osob sociálně vyloučených v regionech MAS 21. Prostřednictvím opatření budou posíleny mechanismy, které umožní rovný přístup a přispějí k potlačení sociálního vyloučení v území MAS 21.				
Principy pro určení preferenčních kritérií	Budou preferovány projekty s komunitním a nadregionálním efektem, tedy počet zapojených subjektů, kteří se do plánování či realizace tohoto projektu zapojí. Tento princip byl zvolen s ohledem na skutečnost, že záměrem MAS je podporovat intervence, které budou připravovány a realizovány se zapojením všech relevantních aktérů, kterých se mohou týkat, a to jak z hlediska teritoriálního (snaha podpořit projekty s dopadem na co největší část území MAS), tak z hlediska jejich spektra (zapojení subjektů z různých sfér – podnikatelé, NNO, obce – podporující interdisciplinární přístup).Ne všechny tyto subjekty budou figurovat jako oficiální partneři projektů. Zapojení všech dotčených , či řešenými problémy se zabývajících subjektů, do přípravy a realizace projektů přispěje k jejich vyšší kvalitě, neboť při jejich realizaci budou zohledněny všechny aspekty jejich možných dopadů a navrženy aktivity co nejefektivněji směřující k naplnění cílů daného opatření.				
Poznámka	Konečný přehled podporovaných aktivit, konkrétní preferenční kritéria, typ příjemců a cílových skupin bude upřesněn v jednotlivých výzvách.				
Indikátory výsledků					
Kód NČI 2014+	Název	Výchozí stav		Cílový stav	
		ČR (rok 2013)	MAS 21 (rok 2015)	ČR (rok 2023)	MAS 21 (rok 2023)
67010	Využívání podpořených služeb (osoby)	100	0	4 410	10
Indikátory výstupů					
Kód NČI 2014+	Název	Výchozí stav (rok 2015)		Cílový stav (rok 2023)	
67001	Kapacita podpořených služeb (místa)	0		10	
60000	Celkový počet účastníků (osoby)	0		10	
55102	Počet podpořených komunitních center	0		1	

	(zařízení)		
--	------------	--	--

Opatření CLLD	2.2 Prorodinná opatření
Cíl SCLLD	1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu
Opatření SCLLD	1.1.4.5 Prorodinná opatření
Popis vazby opatření na SC 2.3.1. OPZ	Opatření vychází z problémů a potřeb, které byly stanoveny na základě výsledků socioekonomické analýzy, SWOT analýzy a zjišťování mezi cílovými skupinami. Opatření je zaměřeno na podporu zařízení doplňujících kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení, podporu realizace příměstských táborů a podporu dětských skupin (více viz. Popis možných zaměření projektů). Opatření je tedy zaměřeno na podporu sociálního začleňování prostřednictvím slazování profesního a rodinného života obyvatel MAS 21 a přispěje k řešení nezaměstnanosti v regionech MAS a snížení rizika vyloučení, což jsou aktivity naplňující SC 2. 3. 1. OP Z.
Popis cíle opatření:	Cílem opatření je sladění profesního a rodinného života.
Popis provázanosti navrhovaných opatření, včetně provázanosti na ostatní operační programy	Opatření naplňuje specifický cíl SCLLD 1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu. Opatření je provázáno s opatřením SCLLD 1. 1. 3. 2. Podpora vzdělávání pedagogických a odborných pracovníků, konkrétně s jeho aktivitami zaměřenými na: ✓ Rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ✓ Personální podpora MŠ (např. chůva, speciální pedagog, sociální pedagog, apod.). Vzájemná návaznost spočívá ve společném cíli, kterým je vytvoření příznivých podmínek pro vznik a fungování rodin (prostředí přátelské rodině) prostřednictvím souhrnu provázaných opatření (podpora služeb pro rodinu, vzdělávací a osvětové aktivity) v rámci podpory prorodinných opatření. Opatření současně doplňuje a multiplikuje programový rámec IROP, SC 4. 1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu, který je koncipován tak, aby podporované aktivity kromě jiného přispívaly ke zlepšení situace osob sociálně vyloučených či ohrožených sociálním vyloučením, a ke snížení lokální nezaměstnanosti, což je hlavním cílem tohoto opatření, konkrétně pak opatření zpracovaná v rámci specifického cíle : 2. 4. Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení,

		kteř jsou zacílena na podporu infrastruktury pro předškolní vzdělávání – podpora zařízení péče o děti do 3 let věku, dětských skupin a mateřských škol, podpora infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže, což je společným cílem všech uvedených opatření a aktivit.
Priorizace navrhovaných opatření	a) opatření financovaná z alokované částky	Opatření bude realizováno prioritně ve variantě a).
	b) opatření financovaná z alokované částky v případě navýšení alokace	
Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán		Termín realizace 09/2016 (předpokládané vyhlášení výzvy) – 06/2023 (ukončení realizace projektů ze strany konečných žadatelů). Rozdělení rezervované alokace na výzvy MAS v jednotlivých letech se předpokládá následovně: 2016: 3 000,00 tis. Kč 2017: 0,00 tis. Kč 2018: 3 000,00 tis. Kč 2019: 0,00 tis. Kč 2020: 1 500,00 tis. Kč 2021: 0,00 tis. Kč
Popis možných zaměření projektů		A) Podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení (typu školní družiny, kluby), s možností podpory příměstských táborů v době školních prázdnin (pro děti mladšího školního věku, možná podpora dopravy dětí do těchto zařízení), B) Podpora dětských skupin pro podniky i veřejnost (vznik, transformace a provoz dětských skupin dle zákona č. 274/2014 Sb., podpora živností volných a vázaných dle živnostenského zákona, C) Individuální péče o děti (vzdělávání chův, příprava a realizace dalšího vzdělávání podle zákona č. 179/2006 Sb., podpora pracovního uplatnění).
Podporované cílové skupiny		Ženy ohrožené na trhu práce, rodiče s malými dětmi, osoby pečující o jiné závislé osoby.
Typy příjemců podpory		Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona č.108/2006 Sb., NNO, obce, organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti, DSO, vzdělávací a poradenské instituce, školy a školská zařízení, obchodní korporace, OSVČ, sociální podniky. V procesu vyhlášení výzev MAS nositel SCLLD uvede výčet

	možných příjemců dotace do souladu s výčtem uvedeným ve výzvě ŘO OPZ pro MAS č. 047, tj. uvede všechny relevantní příjemce podpory.				
Absorpční kapacita MAS	Z dotazníkových šetření vyplynulo, že v rámci území MAS je ze strany způsobilých příjemců zájem o podporu v rámci tohoto opatření. V současné době eviduje MAS v této oblasti projektové záměry ve výši cca 8 mil. Kč. Výše alokace na toto opatření je 7,5 mil. Kč. Jedná se o záměry neziskových organizací a hospodářské komory. Kapacitu realizovat projekty mají všichni potencionální žadatelé. Z toho vyplývá, že předpokládanými typy příjemců jsou soukromoprávní subjekty vykonávající veřejně prospěšnou činnost.				
Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ	Udržitelný rozvoj – neutrální. Rovnost mužů a žen – neutrální. Rovné příležitosti a zákaz diskriminace – neutrální.				
Principy pro určení preferenčních kritérií	Budou preferovány projekty s komunitním a nadregionální efektem, tedy počet zapojených subjektů, kteří se do plánování či realizace tohoto projektu zapojí. Tento princip byl zvolen s ohledem na skutečnost, že záměrem MAS je podporovat intervence, které budou připravovány a realizovány se zapojením všech relevantních aktérů, kterých se mohou týkat, a to jak z hlediska teritoriálního (snaha podpořit projekty s dopadem na co největší část území MAS), tak z hlediska jejich spektra (zapojení subjektů z různých sfér – podnikatelé, NNO, obce – podporující interdisciplinární přístup).Ne všechny tyto subjekty budou figurovat jako oficiální partneři projektů . Zapojení všech dotčených , či řešenými problémy se zabývajících subjektů, do přípravy a realizace projektů přispěje k jejich vyšší kvalitě, neboť při jejich realizaci budou zohledněny všechny aspekty jejich možných dopadů a navrženy aktivity co nejefektivněji směřující k naplnění cílů daného opatření.				
Poznámka	Konečný přehled podporovaných aktivit, konkrétní preferenční kritéria, typ příjemců a cílových skupin bude upřesněn v jednotlivých výzvách.				
Indikátory výsledků					
Kód NČI 2014+	Název	Výchozí stav		Cílový stav	
		ČR (rok 2013)	MAS 21 (rok 2015)	ČR (rok 2023)	MAS 21 (rok 2023)
67010	Využívání podpořených služeb (osoby)	100	0	4 410	20
50110	Počet osob využívajících	-	0	-	10

	zařízení péče o děti předškolního věku (osoby)				
50120	Počet osoby využívajících zařízení péče o děti ve věku do 3 let	-	0	-	5
Indikátory výstupů					
Kód NČI 2014+	Název	Výchozí stav (rok 2015)		Cílový stav (rok 2023)	
62000	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace (projekty)	0		2	
60000	Celkový počet účastníků (osoby)	0		20	
50001	Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení (osoby)	0		20	

Tabulka č. 56: Programový rámec OPZ, SC 3. 1. 3.

Opatření CLLD	2.3 Podpora sociálního podnikání
Cíl SCLLD	3. 1. 3. Podpora tvorby pracovních míst
Opatření SCLLD	3.1.3.1 Vytváření či rozšiřování sociálních podniků
Popis vazby opatření na SC 2.3.1. OPZ	Opatření vychází z problémů a potřeb, které byly stanoveny na základě výsledků socioekonomické analýzy, SWOT analýzy a zjišťování mezi cílovými skupinami. Opatření je zaměřeno na vznik a rozvoj nových podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání. Opatření je zaměřeno na zaměstnávání a sociální začleňování osob znevýhodněných na trhu práce. Jeho realizace bude mít tedy pozitivní dopad na zaměstnanost a sociální začleňování v regionech MAS 21. Podstatnou součástí sociálního podnikání je i místní přístup – posilování spolupráce místních aktérů na řešení problémů území. Opatření tedy naplňuje SC 2. 3. 1. OP Z.
Popis cíle opatření:	Cílem opatření je rozšířit sociální podnikání v regionech MAS a tím zvýšit zaměstnanost osob znevýhodněných na trhu práce.
Popis provázanosti navrhovaných opatření, včetně provázanosti na ostatní	I přes to, že opatření primárně vychází ze specifického cíle 3.1.3 Podpora tvorby pracovních míst, tak sekundárně naplňuje také specifický cíl SCLLD 1. 1. 4. Posílení sociální

operační programy		soudržnosti regionu, což je cíl, který vytváří vazbu mezi všemi opatřeními OPZ. Opatření je provázáno s opatřením SCLLD 3. 1. 3. 3. Podpora zakládání nových podniků, konkrétně s jeho aktivitami zaměřenými na : ✓ Podporu vzniku nových podniků, včetně nových živností ✓ Podporu vzdělávání pro začínající podnikatele ✓ Rozšíření nabídky řemesel v regionu. Vzájemná návaznost spočívá ve společném cíli, kterým je podpora zaměstnanosti. Opatření současně doplňuje a multiplikuje programový rámec IROP, SC. 4. 1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu, který je koncipován tak, aby podporované aktivity kromě jiného přispívaly ke snížení lokální nezaměstnanosti a k lepšímu využití ekonomického potenciálu venkova, což je hlavním cílem tohoto opatření, konkrétně pak opatření zpracovaná v rámci specifického cíle: 2. 2. Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání, který přispívá k řešení nepříznivé situace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob a přispívá k vytváření pracovních příležitostí, což je společným rysem všech uvedených opatření.
Priorizace navrhovaných opatření	a) opatření financovaná z alokované částky	Opatření bude realizováno prioritně ve variantě a).
	b) opatření financovaná z alokované částky v případě navýšení alokace	
Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán		Termín realizace –2017 (vyhlášení výzvy) – 06/2023 (ukončení realizace projektů ze strany konečných žadatelů). Rozdělení rezervované alokace na výzvy MAS v jednotlivých letech se předpokládá následovně: 2016: 0,00 tis. Kč 2017: 500,00 tis. Kč 2018: 0,00 tis. Kč 2019: 0,00 tis. Kč

	2020: 500,00 tis. Kč 2021: 0,00 tis. Kč
Popis možných zaměření projektů	Vznik a rozvoj nových podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání – integrační sociální podnik/ environmentální sociální podnik (vytvoření a zachování pracovních míst pro cílové skupiny, vzdělávání zaměstnanců z cílových skupin a vzdělávání ostatních zaměstnanců sociálního podniku financovaných z přímých nákladů projektu, marketing sociálního podnikání, provozování sociálního podnikání).
Podporované cílové skupiny	Osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, osoby dlouhodobě nezaměstnané, osoby opakovaně nezaměstnané, osoby se zdravotním postižením, osoby v nebo po výkonu trestu, osoby opouštějící institucionální zařízení.
Typy příjemců podpory	Poskytovatelé sociálních služeb, obce (je-li jedním ze zřizovatelů obec, její celkový vlastnický podíl v podniku musí být menší než 50%, je-li zřizovatelem více obcí, vlastnický podíl každé z těchto obcí musí být menší než 50 %), organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti, DSO, vzdělávací a poradenské instituce, školy a školská zařízení, obchodní korporace, OSVČ, sociální podniky. <i>V procesu vyhlášení výzev MAS nositel SCLLD uvede výčet možných příjemců dotace do souladu s výčtem uvedeným ve výzvě ŘO OPZ pro MAS č. 047, tj. uvede všechny relevantní příjemce podpory.</i>
Absorpční kapacita MAS	Z dotazníkových šetření vyplynulo, že v rámci území MAS je ze strany způsobilých příjemců zájem o podporu v rámci tohoto opatření. V současné době eviduje MAS v rámci tohoto opatření projektové záměry ve výši cca 3 mil. Kč. Alokace na toto opatření je ve výši 1 mil. Kč. Jedná se o záměry obchodních korporací. Z toho vyplývá, že předpokládanými typy příjemců jsou obchodní korporace.
Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ	Udržitelný rozvoj – neutrální Rovnost mužů a žen – neutrální Rovné příležitosti a zákaz diskriminace – pozitivní. Cílem opatření je snížit diskriminaci na trhu práce zvýšením nabídky pracovních příležitostí pro obyvatele území MAS 21 ohrožené sociálním vyloučením a sociálně vyloučené.

	Aktivity opatření tak přímým způsobem prohlubují princip rovných příležitostí v území MAS 21.				
Principy pro určení preferenčních kritérií	Budou preferovány projekty s komunitním a nadregionální efektem, tedy počet zapojených subjektů, kteří se do plánování či realizace tohoto projektu zapojí. Tento princip byl zvolen s ohledem na skutečnost, že záměrem MAS je podporovat intervence, které budou připravovány a realizovány se zapojením všech relevantních aktérů, kterých se mohou týkat, a to jak z hlediska teritoriálního (snaha podpořit projekty s dopadem na co největší část území MAS), tak z hlediska jejich spektra (zapojení subjektů z různých sfér – podnikatelé, NNO, obce – podporující interdisciplinární přístup).Ne všechny tyto subjekty budou figurovat jako oficiální partneři projektů . zapojení všech dotčených , či řešenými problémy se zabývajících subjektů, do přípravy a realizace projektů přispěje k jejich vyšší kvalitě, neboť při jejich realizaci budou zohledněny všechny aspekty jejich možných dopadů a navrženy aktivity co nejefektivněji směřující k naplnění cílů daného opatření.				
Poznámka	Konečný přehled podporovaných aktivit, konkrétní preferenční kritéria, typ příjemců a cílových skupin bude upřesněn v jednotlivých výzvách.				
Indikátory výsledků					
Kód NČI 2014+	Název	Výchozí stav		Cílový stav	
		ČR (rok 2013)	MAS 21 (rok 2015)	ČR (rok 2023)	MAS 21 (rok 2023)
62800	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ (osoby)	1 499	0	7 378	5
10211	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po skončení podpory (organizace)	88	0	83	1
62600	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti (osoby)	5 309	0	5 345	2
Indikátory výstupů					
Kód NČI 2014+	Název	Výchozí stav (rok 2015)		Cílový stav (rok 2023)	
60000	Celkový počet účastníků (osoby)	0		10	
10213	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	0		1	

	(organizace)		
--	--------------	--	--

Opatření CLLD	2.4 Vzdělání podporuje zaměstnanost
Cíl SCLLD	3. 1. 3. Podpora tvorby pracovních míst
Opatření SCLLD	3.1.3.2 Informační a vzdělávací aktivity na území MAS 21 v oblasti podpory zaměstnanosti a podnikatelských aktivit, podpora výměny zkušeností
Popis vazby opatření na SC 2.3.1. OPZ	Opatření vychází z problémů a potřeb, které byly stanoveny na základě výsledků socioekonomické analýzy, SWOT analýzy a zjišťování mezi cílovými skupinami. Opatření je zaměřeno na podporu aktivit vedoucích ke zvýšení uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo osob sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce, dále na podporu spolupráce aktérů na místní úrovni při řešení lokální nezaměstnanosti, zjišťování potřeb lokálních zaměstnavatelů, vzdělávání venkovského obyvatelstva v oblastech relevantních pro zvýšení lokální zaměstnanosti a poradenství pro získání zaměstnání. Cílem tohoto opatření je tedy podpořit zaměstnanost s ohledem na osoby ohrožené sociálním vyloučením či sociálně vyloučené. Všechny tyto aktivity mají bezprostřední vazbu na naplňování SC 2. 3. 1. OP Z.
Popis cíle opatření:	Cílem opatření je podporovat nástroje pro rozvoj pracovních příležitostí a podnikání s ohledem na to, že se regiony MAS 21 potýkají s vysokou nezaměstnaností.
Popis provázanosti navrhovaných opatření, včetně provázanosti na ostatní operační programy	I přes to, že opatření primárně vychází ze specifického cíle 3.1.3 Podpora tvorby pracovních míst, tak sekundárně naplňuje také specifický cíl SCLLD 1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu, což je cíl, který vytváří vazbu mezi všemi opatřeními OPZ. Opatření je provázáno s opatřením SCLLD 3. 1. 3. 3. Podpora zakládání nových podniků, konkrétně s jeho aktivitami zaměřenými na : ✓ Podporu vzdělávání pro začínající podnikatele. Vzájemná návaznost spočívá ve společném cíli, kterým je podpora zaměstnanosti. Opatření současně doplňuje a multiplikuje programový rámec IROP, SC 4. 1. Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu, který je koncipován tak, aby

		podporované aktivity kromě jiného přispívaly ke snížení lokální nezaměstnanosti, k lepšímu využití ekonomického potenciálu venkova a ke zlepšení situace osob sociálně vyloučených a ohrožených sociálním vyloučením, což je hlavním cílem tohoto opatření, konkrétně pak opatření zpracovaná v rámci specifického cíle: 2. 4. Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení, která jsou zacílena na podporu infrastruktury pro celoživotní vzdělávání v klíčových kompetencích (oblast komunikace v cizích jazycích, oblast technických a řemeslných oborů, přírodních věd, schopnost práce s digitálními technologiemi) a která podporují vzdělávání venkovského obyvatelstva, což je společným rysem všech uvedených aktivit.
Priorizace navrhovaných opatření	a) opatření financovaná z alokované částky	Opatření bude realizováno prioritně ve variantě a).
	b) opatření financovaná z alokované částky v případě navýšení alokace	
Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán		Termín realizace –2017 (vyhlášení výzvy) – 06/2023 (ukončení realizace projektů ze strany konečných žadatelů). Rozdělení rezervované alokace na výzvy MAS v jednotlivých letech se předpokládá následovně: 2016: 0,00 tis. Kč 2017: 2 000,00 tis. Kč 2018: 0,00 tis. Kč 2019: 1 400,00 tis. Kč 2020: 0,00 tis. Kč 2021: 0,00 tis. Kč
Popis možných zaměření projektů		Zvyšování uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo osob sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce, rekvalifikace a další profesní vzdělávání, zprostředkování zaměstnání, podpora spolupráce lokálních partnerů na trhu práce, podpora vytváření nových pracovních míst, podpora umístění na uvolněná pracovní místa, podpora flexibilních forem zaměstnání, dostupné zaměstnávání, podpora zahájení podnikatelské činnosti, doprovodná opatření, realizace nových či inovativních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti.
Podporované cílové skupiny		Uchazeči o zaměstnání, zájemci o zaměstnání, neaktivní osoby, osoby se zdravotním postižením, osoby s kumulací hendikepů na trhu práce, osoby jinak znevýhodněné, osoby

	vracející se na trh práce z mateřské/rodičovské dovolené, osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené.
Typy příjemců podpory	Poskytovatelé sociálních služeb, NNO, obce, organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti, DSO, vzdělávací a poradenské instituce, školy a školská zařízení, obchodní korporace, OSVČ, sociální podniky. V procesu vyhlášení výzev MAS nositel SCLLD uvede výčet možných příjemců dotace do souladu s výčtem uvedeným ve výzvě ŘO OPZ pro MAS č. 047, tj. uvede všechny relevantní příjemce podpory.
Absorpční kapacita MAS	Z dotazníkových šetření vyplynulo, že v rámci území MAS je ze strany způsobilých příjemců zájem o podporu v rámci tohoto opatření. V současné době eviduje MAS v této oblasti projektové záměry ve výši 34,5 mil. Kč. Jedná se o záměry neziskových organizací a hospodářské komory. Z toho vyplývá, že předpokládanými typy příjemců jsou soukromoprávní subjekty vykonávající veřejně prospěšnou činnost.
Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ	Udržitelný rozvoj – neutrální. Rovnost mužů a žen – neutrální. Rovné příležitosti a zákaz diskriminace – pozitivní. Cílem opatření je zvýšit zaměstnanost obyvatel ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučených. Prostřednictvím opatření se sníží bariéry, které ohrožují princip rovných příležitostí v oblasti trhu práce na území MAS 21. Opatření je tedy pozitivním nástrojem bezprostředně přispívajícím k naplňování tohoto horizontálního tématu v území MAS 21.
Principy pro určení preferenčních kritérií	Budou preferovány projekty s komunitním a nadregionální efektem, tedy počet zapojených subjektů, kteří se do plánování či realizace tohoto projektu zapojí. Tento princip byl zvolen s ohledem na skutečnost, že záměrem MAS je podporovat intervence, které budou připravovány a realizovány se zapojením všech relevantních aktérů, kterých se mohou týkat, a to jak z hlediska teritoriálního (snaha podpořit projekty s dopadem na co největší část území MAS), tak z hlediska jejich spektra (zapojení subjektů z různých sfér – podnikatelé, NNO, obce – podporující interdisciplinární přístup). Ne všechny tyto subjekty budou figurovat jako oficiální partneři projektů. zapojení všech dotčených, či řešenými problémy se zabývajících subjektů, do přípravy a realizace projektů přispěje k jejich vyšší kvalitě, neboť při jejich realizaci budou zohledněny všechny aspekty jejich možných dopadů a navrženy aktivity co nejefektivněji směřující k naplnění cílů

		daného opatření.			
Poznámka		Konečný přehled podporovaných aktivit, konkrétní preferenční kritéria, typ příjemců a cílových skupin bude upřesněn v jednotlivých výzvěch.			
Indikátory výsledků					
Kód NČI 2014+	Název	Výchozí stav		Cílový stav	
		ČR (rok 2013)	MAS 21 (rok 2015)	ČR (rok 2023)	MAS 21 (rok 2023)
62600	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti (osoby)	5 309	0	5 345	15
62700	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ (osoby)	2 936	0	3 519	5
62800	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ (osoby)	1 499	0	7 378	10
62900	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ(osoby)	1 933	0	4 930	5
63100	Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti včetně OSVČ (osoby)	333	0	1 623	1
63200	Znevýhodnění účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ (osoby)	730	0	2 465	1
Indikátory výstupů					
Kód NČI 2014+	Název	Výchozí stav (rok 2015)		Cílový stav (rok 2023)	
60000	Celkový počet účastníků (osoby)	0		50	

19.2.1. Analýza rizik programového rámce OPZ

Cílem analýzy rizik je definovat rizika realizace SCLLD MAS 21 ve vztahu k programovému rámci OPZ a kvantifikovat pravděpodobnost a dopad těchto rizik. Pravděpodobnost a dopad rizika je v rámci analýzy kvantifikován od jedné do pěti. Čím menší číslo, tím je menší pravděpodobnost výskytu rizika či míra jeho dopadu. Hodnocení každého rizika je pak součinem kvantifikované pravděpodobnosti a dopadu rizika. Analýza rizik je strukturována ve vztahu k realizaci jednotlivých opatření programového rámce OPZ.

Tabulka č. 57: Analýza rizik programového rámce OPZ

2.1 Prevence sociálního vyloučení							
Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V=P *D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků na provoz sociálních a návazných služeb	2	5	10	Spolupráce subjektů v rámci provozu jednotlivých zařízení i služeb a meziobecní spolupráce při financování provozu zařízení.	Zřizovatelé a poskytovatelé sociálních a návazných služeb
2.	Organizační riziko	Nedostupné a nerovnoměrně zastoupené sociální a návazné služby	4	3	12	Kvalitní komunitní plánování sociálních služeb	Obce, poskytovatelé sociálních a návazných služeb
3.	Právní riziko	Nevhodné reformy v sociální oblasti	4	3	12	Připomínkování návrhu zákonů již v přípravné fázi prostřednictvím sdružení za obnovu a rozvoj venkova.	Obce, poskytovatelé sociálních a návazných služeb
4.	Technické riziko	Technický stav zařízení neumožňuje kvalitní plnění sociálních a návazných služeb.	4	3	12	Kvalitně využívat evropské i národní dotační zdroje a zkvalitnit spolupráci obcí i dalších subjektů provozujících zařízení.	Obce, poskytovatelé soc. a návazných služeb
5.	Věcné riziko	Nízká kvalita sociálních a návazných služeb	3	4	12	Kvalitní komunitní a strategické plánování Vzdělávání pracovníků sociálních a návazných služeb	Obce, poskytovatelé soc. a návazných služeb.
2.2 Prorodinná opatření							
Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V=P *D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků na provoz prorodinných opatření	2	5	10	Spolupráce subjektů v rámci provozu jednotlivých zařízení a meziobecní spolupráce při financování provozu zařízení.	Obce, poskytovatelé soc. služeb.
2.	Organizační riziko	Nedostupné a nerovnoměrně	4	3	12	Kvalitní komunitní plánování sociálních služeb	Obce, poskytovatelé

		zastoupené sociální služby					elé sociálních služeb
3.	Právní riziko	Nevhodné reformy v sociální oblasti.	4	3	12	Připomínkování návrhu zákonů již v přípravné fázi prostřednictvím sdružení za obnovu a rozvoj venkova.	Obce, poskytovatelé sociálních služeb
4.	Technické riziko	Technický stav zařízení neumožňuje kvalitní plnění prarodinných opatření	4	3	12	Kvalitně využívat evropské i národní dotační zdroje a zkvalitnit spolupráci obcí i dalších subjektů provozujících zařízení.	Obce, poskytovatelé soc. služeb.
5.	Věcné riziko	Nízká kvalita sociálních služeb .	3	4	12	Kvalitní komunitní a strategické plánování	Obce, poskytovatelé soc. služeb.

2.3 Podpora sociálního podnikání

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V=P *D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků na vytváření či rozšiřování sociálních podniků	2	3	6	Efektivní využití evropských dotačních zdrojů	Podnikatelské subjekty
2.	Organizační riziko	Složitá administrativa dotačních programů pro dotčené subjekty	4	2	8	Kvalitní dotační poradenství na úrovni MAS	Podnikatelské subjekty, kancelář MAS
3.	Právní riziko	Nejasná legislativa v oblasti sociálního podnikání (zákon o sociálním podnikání).	3	4	12	Ovlivňovat legislativní proces prostřednictvím aktérů rozvoje venkova a zájmových organizací podnikatelů.	Podnikatelské subjekty
4.	Technické riziko	Málo kvalitních a technicky vhodných budov pro sociální podnikání	3	2	6	Efektivní využití finančních prostředků z IROP	Podnikatelské subjekty
5.	Věcné riziko	Málo zkušeností se sociálním podnikáním v regionech MAS	3	3	9	Zkvalitnit oborové vzdělávání a poradenství v regionech MAS	Podnikatelské subjekty

2.4 Vzdělávání podporuje zaměstnanost

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení			Název opatření ke snížení	Vlastník
----	---------------	--------------	-----------	--	--	---------------------------	----------

			rizika			významnosti rizika	rizika
			P	D	V=P *D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků na realizaci aktivit podporujících zaměstnanost v území	2	3	6	Efektivní využití evropských dotačních zdrojů	Zaměstnavatelé, subjekty v oblasti podpory zaměstnanosti
2.	Organizační riziko	Neochota dotčených subjektů spolupracovat navzájem i s MAS i dalšími složkami partnerství	1	5	5	Kvalitní informační kampaň	Kancelář MAS 21, subjekty v oblasti podpory zaměstnanosti
3.	Právní riziko	Složitá legislativa pro drobné, malé a střední podnikatele	3	4	12	Ovlivňovat legislativní proces prostřednictvím sdružení podnikatelů a aktérů rozvoje venkova	Podnikatelské subjekty, zaměstnavatelé
4.	Věcné riziko	Finanční náklady zaměstnavatele na jedno pracovní místo	3	3	9	Spolupráce s úřady práce a efektivně využít nabídku dotovaných pracovních míst	Zaměstnavatelé, subjekty v oblasti podpory zaměstnanosti
		Málo dostatečně kvalifikovaných zaměstnanců	4	4	16	Zkvalitnit spolupráci vzdělávacích zařízení a zaměstnavatelů a realizace vzdělávacích programů v jednotlivých firmách	Podnikatelé, vzdělávací zařízení, obce

19.3. Programový rámec PRV

V souladu s pokyny řídicího orgánu a vyhodnocení nastavení Programového rámce PRV při mid-term evaluaci realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS 21 na období 2014-2020 byla provedena opatření pro eliminaci identifikovaných nedostatků. Evaluační zpráva Mid-term evaluace realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS 21 na období 2014-2020 je zveřejněna na webových stránkách MAS 21, provedené změny jsou popsány na str. 43 – 47. Úprava Programového rámce PRV byla konzultována a schválena na jednání nejvyššího orgánu Pléna MAS 21 dne 17. 9. 2019.

V programovém rámci je zapracován do nové Fiche 7 článek 20 Základní služby a obnova vesnic ve venkovských oblastech, který se zabývá problematikou veřejného prostranství a kulturních a spolkových zařízení včetně knihoven. Výběr oblastí podpory proběhl v souladu s analýzou problémů

a potřeb, která je součástí schválené Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS 21 na období 2014 – 2020.

Do Fiche 7 - *Základní služby a obnova vesnic ve venkovských oblastech* byla převedena celá alokace Fiche 6 – *Projekt spolupráce* a část alokace z Fiche 2 – *Rozvoj podnikání na venkově*, kde MAS 21 neidentifikuje předpokládaný počet žadatelů k dočerpání celé alokace.

Zároveň se vzhledem k velkému převisu poptávky navýšila alokace u Fiche 3 – *Rozvoj zemědělských podniků*, kam byla převedena celá alokace z Fiche 5 – *Pozemkové úpravy* a část alokace z Fiche 4 – *S produkty na trh*, kde MAS 21 neidentifikuje předpokládaný počet žadatelů k dočerpání alokace. Fiche 5 – *Pozemkové úpravy* byla zrušena v souladu s Pravidly, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014 – 2020 po vyhlášení ve dvou výzvách MAS 21.

Prostřednictvím PRV budou v rámci SCLLD MAS 21 realizovány následující fiche:

Tabulka č. 58: Programový rámec PRV

Název Fiche	3.1. Neproduktivní investice v lesích
Vazba na článek Nařízení PRV:	Článek 25
Vymezení Fiche	
-stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na investice vedoucí ke zvyšování environmentálních a společenských funkcí lesa podporou činností využívajících společenského potenciálu lesů.
-vazba na cíle SCLLD	Fiche je v souladu se strategickým cílem SCLLD č. 2 Zachování a zlepšení stavu životního prostředí a posílení energetické nezávislosti regionu, v oblasti rozvoje 2. 1. Příroda a krajina, jejímž cílem je péče o životní prostředí a krajinu regionu a její uchování v co nejlepším stavu i pro příští generace. Konkrétně je naplňován specifický cíl 2. 1. 1. Zajištění ochrany přírody a krajiny a opatření 2. 1. 1. 4. Podpora trvale udržitelného hospodaření v lesích. K uskutečnění tohoto opatření přispívá i podpora aktivit vedoucích k posílení rekreační funkce lesa (budování lesních cest, značení výstavba a rekonstrukce stezek apod.)
Oblasti podpory	Budou podporovány projekty zaměřené na posílení rekreační funkce lesa, např. značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 m)., značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků. Podporovány budou též aktivity vedoucí k usměrňování návštěvnosti území, např. zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závoje. Realizovat lze také opatření k údržbě lesního prostředí, např. zařízení k odkládání odpadků a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. mostky, lávky, zábradlí, stupně. Projekty musí být realizovány na PUPFL (Pozemek určený k plnění funkcí lesa) s výjimkou zvláště chráněných území a oblastí NATURA 2000. Žadatel na PUPFL, na které žádá o podporu, hospodaří podle platného lesního hospodářského plánu, nebo podle převzaté platné lesní hospodářské

	osnovy.			
Definice příjemce dotace:	Soukromí a veřejní držitelé lesů a jiné soukromoprávní subjekty a jejich sdružení.			
Výše způsobilých výdajů (Kč):	50 000 – 5 000 000			
Preferenční kritéria:	Preferovány budou zejména projekty: - podle výše způsobilých výdajů - integrovaného charakteru (projekt zapadá do místních podmínek, např. navazuje na existující turistickou nebo naučnou stezku atd.) - zahrnující opatření k údržbě lesního prostředí - zahrnující osvětovou aktivitu o ochraně přírody a krajiny, udržitelném hospodaření v lesích, atd.			
Poznámka:	Upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvách.			
Indikátory výstupů				
číslo	název	výchozí stav (rok 2015)	Hodnota pro mid-term (rok 2018)	cílový stav (rok 2022)
92702	Počet podpořených operací (akce)	0	0	2
93001	Celková plocha (ha)	0	0	2

Název Fiche	3. 2. Rozvoj podnikání na venkově
Vazba na článek Nařízení PRV:	Článek 19, odstavec 1., písmeno b)
Vymezení Fiche	
-stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na investice zaměřené na založení a rozvoj nezemědělských činností.
-vazba na cíle SCLLD	Fiche je v souladu se strategickým cílem SCLLD č. 3 Zajištění ekonomicky udržitelného rozvoje území, v oblasti rozvoje 3. 1. Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání, jejímž cílem je, s ohledem na nadprůměrnou nezaměstnanost v regionu, podpora rozvoje ekonomické činnosti. Hlavním smyslem realizace a naplňování tohoto cíle je podpora a stabilizace podnikatelského prostředí v regionech MAS (zemědělského i nezemědělského). Konkrétně je naplňován specifický cíl 3. 1. 1. Stabilizace a rozvoj podnikání a opatření 3. 1. 1. 1. Podpora modernizace provozu, technologického a technického vybavení provozoven pro podnikatele. K uskutečnění tohoto opatření přispívá i podpora investic do pořízení strojů a zařízení a výstavba a rekonstrukce provozoven a pořízení potřebného

	vybavení. Současně navazuje na specifický cíl 3. 1. 2. Stabilizace a rozvoj podnikání v zemědělství a lesnictví - na aktivity opatření 3. 1. 2. 1. Diverzifikace zemědělské činnosti na rozvoj agroturistiky, kdy k uskutečnění tohoto opatření přispívá i výstavba či obnova malokapacitních ubytovacích zařízení včetně turistické infrastruktury. Specifický cíl 3. 2. 1. Vytvoření podmínek pro rozvoj podnikání naplňuje Fichi v opatření 3. 2. 1. 1. Podpora zvyšování a zkvalitňování ubytovacích a stravovacích kapacit k jehož uskutečnění přispívá podpora vedoucí k rozšiřování a modernizace stávajících ubytovacích a stravovacích kapacit a podpora vzniku nových a modernizace stávajících restauračních zařízení.
Oblasti podpory	Podporovány budou investice do vybraných nezemědělských činností dle Klasifikace ekonomických činností (CZ – NACE): C (Zpracovatelský průmysl s výjimkou činností v odvětví oceli, v uhelném průmyslu, v odvětví stavby lodí, v odvětví výroby syntetických vláken dle čl. 13 písm. a) NK (EU) č. 651/2014, a dále s výjimkou tříd 12.00 Výroba tabákových výrobků a 25.40 Výroba zbraní a střeliva), F (Stavebnictví s výjimkou skupiny 41.1 Developerská činnost), G (Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel s výjimkou oddílu 46 a skupiny 47.3 Maloobchod s pohonnými hmotami ve specializovaných prodejnách), I (Ubytování, stravování a pohostinství), J (Informační a komunikační činnosti s výjimkou oddílu 60 a 61), M (Profesní, vědecké a technické činnosti s výjimkou oddílu 70), N 79 (Činnosti cestovních kanceláří a agentur a ostatní rezervační služby), N 81 (Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny s výjimkou skupiny 81.1), N 82.1 (Administrativní a kancelářské činnosti), N 82.3 (Pořádání konferencí a hospodářských výstav), N 82.92 (Balící činnosti), P 85.59 (Ostatní vzdělávání j.n.), R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti), S 95 (Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost) a S 96 (Poskytování ostatních osobních služeb). V případě uvádění produktů na trh jsou na trh uváděny produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU, případně v kombinaci s produkty uvedenými v příloze I Smlouvy o fungování EU (převažovat musí produkty neuvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU). V případě zpracování produktů jsou výstupem procesu produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU. Činnosti R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti) a I 56 (Stravování a pohostinství) mohou být realizovány pouze ve vazbě na venkovskou turistiku a ubytovací kapacitu.
Definice příjemce dotace:	Podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech jakož i zemědělci.
Výše způsobilých výdajů (Kč):	50 000 – 5 000 000
Preferenční kritéria:	Preferovány budou zejména projekty: - jehož realizací vzniknou nová pracovní místa - podle výše způsobilých výdajů

	- podporující nové podnikatelské aktivity žadatele - podporující žadatele, kteří dosud nebyli podpořeni v rámci SCLLD - realizované na stávajících stavbách - s pozitivním vlivem na životní prostředí			
Poznámka:	Upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvách.			
Indikátory výstupů				
číslo	název	výchozí stav (rok 2015)	Hodnota pro mid-term (rok 2018)	cílový stav (rok 2022)
93701	Počet podpořených podniků/příjemců (podniky)	0	2	11
Indikátory výsledků				
číslo	název	výchozí stav (rok 2015)	Hodnota pro mid-term (rok 2018)	cílový stav (rok 2022)
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (FTE)	0	0,5	4

Název Fiche	3. 3. Rozvoj zemědělských podniků
Vazba na článek Nařízení PRV:	Článek 17, odstavec 1., písmeno a)
Vymezení Fiche	
-stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na zvýšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělského podniku.
-vazba na cíle SCLLD	Fiche je v souladu se strategickým cílem SCLLD č. 3 Zajištění ekonomicky udržitelného rozvoje území , v oblasti rozvoje 3. 1. Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání, jejímž cílem je, s ohledem na nadprůměrnou nezaměstnanost v regionu, podpora rozvoje ekonomické činnosti. Hlavním smyslem realizace a naplňování tohoto cíle je podpora a stabilizace podnikatelského prostředí v regionech MAS (zemědělského i nezemědělského). Konkrétně je naplňován specifický cíl 3. 1. 2. Rozvoj podnikání v zemědělství a lesnictví a opatření: 3. 1. 2. 3. Podpora modernizace provozu, technologického a technického vybavení provozoven pro podnikatele. K uskutečnění tohoto opatření přispívá i podpora do investic na pořízení strojů a zařízení pro rostlinnou a živočišnou výrobu a výstavba a rekonstrukce provozoven a pořízení potřebného vybavení . 3. 1. 2. 2. Investice do zařízení na zpracování biomasy. K uskutečnění tohoto opatření přispívá i podpora investic na pořízení techniky na

	zpracování biomasy a podpora směřující k energetické nezávislosti podnikatelských subjektů.			
Oblasti podpory	Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě, je určena na investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci. Podporovány budou též investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu a investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku. Nelze podpořit investice pro živočišnou výrobu týkající se včel a rybolovu. Investice pro rostlinnou výrobu se nesmí týkat obnovy nosných konstrukcí, vinic, oplocení vinic a oplocení sadů. Podpora se neposkytuje na pořízení kotlů na biomasu.			
Definice příjemce dotace:	Zemědělský podnikatel.			
Výše způsobilých výdajů (Kč):	50 000 – 5 000 000			
Preferenční kritéria:	Preferovány budou zejména projekty: -při jejichž realizaci nedojde k záboru zemědělské půdy -které budou realizovány mladšími žadateli, kteří zároveň zahajují zemědělskou činnost -jehož realizací vzniknou nová pracovní místa - podle výše způsobilých výdajů - podporující žadatele, kteří dosud nebyli podpořeni v rámci SCLLD - dle posouzení velikosti podniku - podle projektové připravenosti			
Poznámka:	Upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvách.			
Indikátory výstupů				
číslo	název	výchozí stav (rok 2015)	Hodnota pro mid-term (rok 2018)	cílový stav (rok 2022)
93701	Počet podpořených podniků/příjemců (podniky)	0	3	15
Indikátory výsledků				
číslo	název	výchozí stav (rok 2015)	Hodnota pro mid-term (rok 2018)	cílový stav (rok 2022)
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (FTE)	0	0,5	3

Název Fiche	3. 4. S produkty na trh
Vazba na článek Nařízení PRV:	Článek 17, odstavec 1., písmeno b)
Vymezení Fiche	
-stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na investice, které se týkají zpracování, uvádění na trh nebo vývoje zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU nebo bavlny, s výjimkou produktů rybolovu, přičemž výstupem procesu produkce může být produkt na nějž se uvedená příloha nevztahuje.
-vazba na cíle SCLLD	Fiche je v souladu se strategickým cílem SCLLD č. 3 Zajištění ekonomicky udržitelného rozvoje území , v oblasti rozvoje 3. 1. Rozvoj pracovních příležitostí a podnikání, jejímž cílem je, s ohledem na nadprůměrnou nezaměstnanost v regionu, podpora rozvoje ekonomické činnosti. Hlavním smyslem realizace a naplňování tohoto cíle je podpora a stabilizace podnikatelského prostředí v regionech MAS (zemědělského i nezemědělského). Konkrétně je naplňován specifický cíl 3. 1. 2. Rozvoj podnikání v zemědělství a lesnictví a opatření 3. 1. 2. 3. Podpora modernizace provozu, technologického a technického vybavení provozoven pro podnikatele. K uskutečnění tohoto opatření přispívá i podpora do investic na pořízení strojů a zařízení pro rostlinnou a živočišnou výrobu a výstavba a rekonstrukce provozoven a pořízení potřebného vybavení .
Oblasti podpory	Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice, které se týkají zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh. Způsobilé výdaje jsou investice do výstavby a rekonstrukce budov včetně nezbytných manipulačních ploch, pořízení strojů. Nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků (včetně technologií souvisejících s dohledatelností produktů) a investic souvisejících se skladováním zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování. Způsobilé jsou rovněž investice vedoucí ke zvyšování a monitorování kvality produktů, investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh (včetně investic do marketingu) a investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu Nelze podpořit investice týkající se zpracování produktů rybolovu a výroby medu a dále v případě zpracování vinných hroznů technologie, které obsahují: dřevěný sud nebo uzavřenou dřevěnou nádobu na výrobu vína o objemu nejméně 600 litrů, speciální kvasnou nádobu s aktivním potápěním matolinového klobouku pro výrobu červených vín nebo cross-flow filtr na víno, ve kterém je víno přiváděno na membránu tangenciálně a určitý objem vína prochází membránou jako filtrát a zbývající pokračuje podél membrány s odfiltrovanými nečistotami.
Definice příjemce dotace:	Zemědělský podnikatel, výrobce potravin, výrobce krmiv nebo jiné subjekty aktivní ve zpracování, uvádění na trh a vývoji zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU jako vstupní

	produkt.
Výše způsobilých výdajů (Kč):	50 000 – 5 000 000
Preferenční kritéria:	Preferovány budou zejména projekty: - které budou zaměřeny na investice do uvádění na trh zemědělských produktů s cílem krácení dodavatelského řetězce v rámci místních trhů - jehož realizací vzniknou nová pracovní místa - podle výše způsobilých výdajů - kde je žadatel vlastníkem předmětu projektu - dle posouzení velikosti podniku
Poznámka:	Upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvěch.

Indikátory výstupů

číslo	název	východí stav (rok 2015)	Hodnota pro mid-term (rok 2018)	cílový stav (rok 2022)
93701	Počet podpořených podniků/příjemců (podniky)	0	1	4

Indikátory výsledků

číslo	název	východí stav (rok 2015)	Hodnota pro mid-term (rok 2018)	cílový stav (rok 2022)
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (FTE)	0	0	0

Název Fiche	3. 5. Pozemkové úpravy
Vazba na článek Nařízení PRV:	Článek 17, odstavec 1., písmeno c)
Vymezení Fiche:	
-stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na investice, které se týkají infrastruktury související s rozvojem, modernizací nebo přizpůsobením se zemědělství a lesnictví, včetně přístupu k zemědělské a lesní půdě a pozemkových úprav.
-vazba na cíle SCLLD	Fiche je v souladu se strategickým cílem SCLLD č. 2 Zachování a zlepšení stavu životního prostředí a posílení energetické nezávislosti regionu, v oblasti rozvoje 2. 1. Příroda a krajina, jejímž cílem je péče o životní prostředí a krajinu regionu a její uchování v co nejlepším stavu i pro příští generace. Konkrétně je naplňován specifický cíl 2. 1. 1. Zajištění ochrany přírody a krajiny a opatření:

	2. 1. 1. 1. Obnova tradičních cest a dalších krajinných prvků a podpora opatření na posílení prostupnosti krajiny a zvýšení biodiverzity. K uskutečnění tohoto opatření přispívá i podpora obnovy polních cest, výsadba a obnova remízků, alejí apod., podpora opatření vedoucích ke zvýšení biodiverzity, protierozní a protipovodňová opatření, revitalizace vodních prvků v krajině, zvyšování retenční schopnosti krajiny 2. 1. 1. 4. Podpora trvale udržitelného hospodaření v lesích.			
Oblasti podpory	Podpora zahrnuje realizaci plánů společných zařízení, což je opatření zajišťující zpřístupnění především zemědělských a lesních pozemků, opatření k ochraně životního prostředí a zachování krajinného rázu, zvýšení ekeologické stability krajiny, protierozní, protipovodňová opatření pro ochranu půdního fondu a vodohospodářská opatření. Realizace společných zařízení musí být v souladu se schválenými návrhy pozemkových úprav.			
Definice příjemce dotace:	Obec nebo zemědělský podnikatel			
Výše způsobilých výdajů (Kč):	50 000 – 5 000 000			
Preferenční kritéria:	Preferovány budou zejména projekty: -zaměřené na obnovu polních cest, které přispívají k lepší průchodnosti krajiny - zvyšující ekostabilizační nebo retenční funkci krajiny (projekt obsahuje aleje, travní pásy, remízky, biocentra, biokoridory, atd. -podle výše způsobilých výdajů			
Poznámka:	Upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvách.			
Indikátory výstupů				
číslo	název	výchozí stav (rok 2015)	Hodnota pro mid-term (rok 2018)	cílový stav (rok 2022)
93701	Počet podpořených podniků/příjemců (podniky)	0	0	0
Indikátory výsledků				
číslo	název	výchozí stav (rok 2015)	Hodnota pro mid-term (rok 2018)	cílový stav (rok 2022)
94301	Celková délka cest zajišťující zpřístupnění pozemků, zvýšení prostupnosti krajiny a její diverzifikaci (km).	0	0	0

Název Fiche	3. 6. Projekt spolupráce
Vazba na článek Nařízení PRV:	Článek 44
Vymezení Fiche:	
-stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na spolupráci MAS s dalším partnerstvím. Projekt musí vykazovat přidanou hodnotu spolupráce.
-vazba na cíle SCLLD	Fiche je v souladu se strategickým cílem SCLLD č. 4 Realizace rozvojové strategie MAS 21 v souladu s potřebami místních aktérů a s využitím zkušeností z jiných regionů v ČR i zahraničí, v oblasti rozvoje 4. 1. Spolupráce, komunikace, jejímž cílem je zkvalitnit místní partnerství v území a zkvalitnit a zefektivnit spolupráci na místní, regionální, národní i mezinárodní úrovni.
Oblasti podpory	Podpora zahrnuje projekty spolupráce, které budou v souladu se SCLLD MAS 21. Bude možné realizovat měkké akce (propagační, informační, vzdělávací a volnočasové) zaměřené na témata, která jsou řešena v SCLLD daných MAS. Jako hmotné a nehmotné investice je možné realizovat pouze: • Investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb, • Investice související se vzdělávacími aktivitami, • Investice do informačních a turistických center Za měkké akce lze považovat především pořádání konferencí, festivalů, workshopů, exkurzí, výstav, přenosu příkladů dobré praxe, včetně produktů s tím spojených (publikace, letáky, brožury...). Investice mohou být realizovány pouze takové, které budou provozovat po celou dobu lhůty vázanosti projektu na účel samy MAS. Způsobilá pro podporu je i předběžná technická podpora projektů spolupráce, kdy MAS musí prokázat, že plánovala provedení konkrétního projektu. Na předběžnou technickou podporu je možné využít max. 10% z alokace přidělené MAS na realizaci projektů spolupráce.
Definice příjemce dotace:	MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV. Kromě místních akčních skupin (tzn. MAS, jejíž SCLLD nebyla schválena z PRV či zahraniční MAS) může MAS spolupracovat se: • Skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU či mimo ni, • Skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na jiném než venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje

		v rámci EU.		
Výše způsobilých výdajů (Kč):		50 000 – 5 000 000 Kč, resp. dle stanovené alokace		
Indikátory výstupů				
číslo	název	výchozí stav (rok 2015)	Hodnota pro mid-term (rok 2018)	cílový stav (rok 2022)
92501	Celkové veřejné výdaje (EUR)	0	0	0

19.3.1 Plánované projekty spolupráce

Na základě článku 44 nařízení PRV předpokládá MAS 21 realizovat min. jeden projekt spolupráce (viz. fiche 3.6). V současné době MAS 21 jedná s partnerskými MAS o podobě této spolupráce. V průběhu předběžných jednání k projektům spolupráce byla vymezena témata, která jsou řešena v SCLLD příslušných MAS. V rámci SCLLD MAS 21 bude pravděpodobně vybráno jedno z následujících témat:

1. Vzdelávací projekt (zjišťování potřeb vzdělávání na venkově a následná realizace těchto aktivit, vzdělávání zaměstnanců obecních úřadů zaměřená na dotační možnosti, vzdělávání venkovského obyvatelstva). Touto aktivitou jsou naplňovány specifické cíle 4. 1. 1. Zefektivnění komunikace a posílení spolupráce mezi MAS 21 a jejími partnery na regionální, národní a mezinárodní úrovni a 4. 1. 2. Posílení synergie rozvojových aktivit na území MAS 21 a efektivnější využívání zdrojů pro rozvoj území.

2. Propagace (propagační materiály s tématy agroturistiky na území zapojených MAS, pořízení a distribuce tematických propagačních materiálů z území zapojených MAS). Tyto aktivity naplňují specifické cíle SCLLD – 3. 2. 2. Efektivní koordinace rozvoje cestovního ruchu, konkrétně budou naplňována opatření 3. 2. 2. 2. Podpora propagace, marketingu a tvorby integrovaných produktů cestovního ruchu a nástrojů interpretace místního dědictví a 3. 2. 2. 3. Podpora výměny zkušeností s rozvojem cestovního ruchu, koordinace aktérů cestovního ruchu a posilování příhraniční spolupráce.

3. Další možná témata projektů, která jsou uvedena v kap. 24, odstavec Partnerské projekty.

Limit pro výši způsobilých výdajů bude dán minimálním limitem (50 000 Kč) a limitem daným stanovenou alokací na realizaci fiche 3.6.

Název Fiche	3.7. Základní služby a obnova vesnic ve venkovských oblastech
Vazba na článek Nařízení PRV:	Článek 20
Vymezení Fiche	
-stručný popis Fiche	Fiche je zaměřena na podporu základních služeb a obnovy vesnic ve venkovských oblastech.
-vazba na cíle SCLLD	Oblast podpory a) Veřejná prostranství v obcích Fiche je v souladu se strategickým cílem SCLLD č. 1 Zvýšení atraktivity území pro život obyvatel a návštěvníky v regionu, oblast rozvoje 1. 2. Infrastruktura, jejímž cílem je péče o veřejná prostranství, čímž dojde ke zvýšení atraktivity obcí pro místní obyvatele i návštěvníky regionu. Naplňován je specifický cíl 1. 2. 3. Zlepšení stavu veřejných prostranství, 1. 2. 3. 1. Obnova veřejných prostranství v obcích včetně zeleně, vodních cest a související infrastruktury. Podporovány budou investice do obnovy či úpravy navesí, parků a dalších veřejných prostor. Obnova a úprava veřejné zeleně a vodních prvků. Oblast podpory f) Kulturní a spolková zařízení včetně knihoven Fiche je v souladu se strategickým cílem SCLLD č. 1 Zvýšení atraktivity území pro život obyvatel a návštěvníky v regionu, oblast rozvoje 1. 1. Občanská vybavenost, jejímž cílem je rozvoj kulturního a společenského života v regionu a využití nepoužívaných ploch a budov. Konkrétně je naplňován hlavní specifický cíl 1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech, 1. 1. 2. 1. Obnova a výstavba objektů pro zajištění občanské vybavenosti. Podporovanou aktivitou může být rekonstrukce a výstavba kulturních domů, společenských center, knihoven, sálů, kluboven a dalších. K uskutečnění tohoto opatření přispívá i opatření 1. 1. 2. 2. Pořízení a modernizace vybavení pro zajištění občanské vybavenosti, kde je podporováno zkvalitnění vybavení kulturních a společenských zařízení.
Oblasti podpory	Oblast podpory a) Veřejná prostranství v obcích Podpora je zaměřena na obnovu veřejných prostranství, a to včetně herních prvků. Oblast podpory f) Kulturní a spolková zařízení včetně knihoven Podpora zahrnuje investice do staveb a vybavení pro kulturní a spolkovou činnost (obecní, kulturní, spolkové a víceúčelové domy, společenské, kulturní a divadelní sály, kina, klubovny, sokolovny a orlovny), a to včetně obecních knihoven. Bližší specifikace uvedena v Pravidlech, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014 - 2020

Definice příjemce dotace:	Oblast podpory a) Veřejná prostranství v obcích Obec nebo svazek obcí.			
	Oblast podpory f) Kulturní a spolková zařízení včetně knihoven Obec nebo svazek obcí, příspěvková organizace zřízená obcí nebo svazkem obcí, nestátní neziskové organizace (spolek, ústav, o.p.s.), registrované církve a náboženské společnosti a evidované (církvní) právnické osoby.			
Výše způsobilých výdajů (Kč):	50 000 – 5 000 000 Kč, resp. dle stanovené alokace			
Preferenční kritéria:	Preferovány budou zejména projekty: - podle výše způsobilých výdajů, - podle velikosti sídla, ve kterém je projekt realizován, - s pozitivním vlivem na životní prostředí - podle projektové připravenosti			
Poznámka:	Upřesnění podmínek, včetně preferenčních kritérií, bude specifikováno ve výzvách.			
Indikátory výstupů				
číslo	název	výchozí stav (rok 2015)	Hodnota pro cílový stav mid-term (rok 2018)	stav (rok 2022)
92702	Počet podpořených operací (akcí)	0	0	5
Indikátory výsledků				
číslo	název	výchozí stav (rok 2015)	Hodnota pro cílový stav mid-term (rok 2018)	stav (rok 2022)
94800	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	0	0	0

19.4. Synergie vazeb

SCLLD MAS 21 je realizována prostřednictvím specifických cílů a jednotlivých opatření, které naplňují strategické cíle. Vazby opatření v rámci programových rámců na opatření mimo programové rámce je znázorněn v následující tabulce. V dalším textu je popis integrovaného přístupu napříč programovými rámci.

Tabulka č. 59: Synergie vazeb opatření

		Programový rámec IROP							Programový rámec PRV										Programový rámec OPZ			
Opatření mimo programové rámce	Č.opatření SCLD	1. 1. 2. 5.	1. 1. 3. 1.	1. 1. 4. 2.	1. 1. 4. 3.	1. 2. 2. 1.	1. 2. 2. 2.	3. 1. 3. 1.	1. 1. 2. 1.	1. 1. 2. 2.	1. 2. 3. 1.	2. 1. 1. 1.	2. 1. 1. 4.	3. 1. 1. 1.	3. 1. 2. 1.	3. 1. 2. 2.	3. 1. 2. 3.	3. 2. 1. 1.	1. 1. 4. 2.	1. 1. 4. 5.	3. 1. 3. 1.	3. 1. 3. 2.
	1. 1. 1. 1. 1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1. 1. 2. 3.	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1. 1. 2. 4.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
	1. 1. 3. 2.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1. 1. 4. 1.	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1. 1. 4. 4.	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	1. 1. 5. 1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1. 1. 6. 1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	1. 2. 1. 1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1. 2. 3. 1.	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1. 2. 3. 2.	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1. 2. 4. 1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1. 2. 4. 2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2. 1. 1. 2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2. 1. 1. 3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2. 1. 2. 1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2. 1. 2. 2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2. 1. 3. 1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
	2. 1. 3. 2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
	3. 1. 1. 2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	3. 1. 2. 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0
	3. 1. 3. 3.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1
	3. 2. 1. 2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0
	3. 2. 1. 3.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS 21 na období 2014 - 2020

	3. 2. 2. 1.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	3. 2. 2. 2.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
	3. 2. 2. 3.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	4. 1. 1. 1.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	4. 1. 1. 2.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	4. 1. 1. 3.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	4. 1. 1. 4.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	4. 1. 1. 5.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	4. 1. 2. 1.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	4. 1. 3. 1.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Vysvětlivky: 0 – žádná vazba, 1 – synergie,

Popis integrovaného přístupu napříč programovými rámci

Jak již bylo uvedeno v předcházejících kapitolách, realizaci SCLLD MAS 21 bude dosaženo pomocí čtyř strategických cílů, které byly rozpracovány do jednotlivých oblastí rozvoje a k nim byly přiřazeny specifické cíle, které jsou složeny z opatření a aktivit.

Některá z uvedených opatření budou realizována jednotlivými programovými rámci mezi nimiž je následující návaznost.

Programový rámec IROP

Prostřednictvím programového rámce IROP budou realizována opatření CLLD, která naplňují specifické cíle SCLLD 1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech, 1. 1. 3. Podpora zvyšování kvality výuky ve školských zařízeních, 1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu, 1. 2. 2. Zvýšení bezpečnosti dopravy a dopravní dostupnosti regionu a 3. 1. 3. Podpora tvorby pracovních míst. Prostřednictvím opatření 1. 1. 4. 2. a 3. 1. 3. 1. je programový rámec IROP provázán s programovým rámcem OPZ.

Programový rámec PRV

Programový rámec PRV je naplňován specifickými cíli SCLLD 1. 1. 2. Zajištění kvalitní a dostupné občanské vybavenosti v sídlech, 1. 2. 3. Zlepšení stavu veřejných prostranství, 2. 1. 1. Zajištění ochrany přírody a krajiny, 3. 1. 1. Stabilizace a rozvoj podnikání, 3. 1. 2. Rozvoj podnikání v zemědělství a lesnictví a 3. 2. 1. Vytvoření podmínek pro rozvoj podnikání. Programový rámec PRV je provázán s ostatními programovými rámci zejména podporou tvorby pracovních míst, tudíž snižováním nezaměstnanosti v regionu a zkvalitňováním sociálního klimatu v regionu.

Programový rámec OPZ

Prostřednictvím programového rámce OPZ budou realizována opatření CLLD, která naplňují specifické cíle SCLLD 1. 1. 4. Posílení sociální soudržnosti regionu a 3. 1. 3. Podpora tvorby pracovních míst. Prostřednictvím opatření 1. 1. 4. 2. a 3. 1. 3. 1. je programový rámec OPZ provázán s programovým rámcem IROP. Z programovým rámcem PRV je tento rámec provázán zejména tématem podpory zvyšování zaměstnanosti v územní působnosti MAS.

19.5. Finanční plán a indikátory pro programové rámce

Prostřednictvím jednotlivých programových rámců se budou realizovat konkrétní opatření a fiche CLLD. Rozdělení finanční alokace, která byla přidělena jednotlivými ŘO je uvedena v samostatné příloze č. 39. Finanční plán a indikátory pro programové rámce. Současně je v této příloze uveden výčet monitorovacích indikátorů v návaznosti na jednotlivé specifické cíle a opatření SCLLD.

20. Vazba na horizontální témata

Cílem této kapitoly je definovat a popsat vazbu SCLLD na horizontální témata definovaná Evropskou komisí.

- Udržitelný rozvoj

Hlavním smyslem komunitně vedeného místního rozvoje je na základě diskuse a spolupráce veřejného a soukromého sektoru definovat cíle a opatření, které jsou pilířem udržitelného rozvoje území v působnosti MAS. Lze tedy říci, že toto horizontální téma je základním obsahovým základem pro tvorbu vize i cílů tohoto strategického dokumentu. Z toho vyplývá, že realizace SCLLD horizontální téma udržitelného rozvoje naplňuje pozitivně.

- Rovnost mužů a žen

Smyslem místního partnerství i tohoto dokumentu je diskutovat a definovat cíle udržitelného rozvoje území v působnosti MAS. Při této diskusi i při volbě do jednotlivých rozhodovacích či kontrolních orgánů nebyl žádný kandidát diskriminován na základě své rasy, pohlaví či sociální vrstvy, což ukazuje na naplňování rovných příležitostí mužů a žen i rovné příležitosti a absence diskriminace. Cílem SCLLD je mimo jiné zvýšit odbornost a otevřenost státní správy, zkvalitnit sociální klima v regionu, podpořit rozvoj pracovních příležitostí či zvýšit kvalitu formálního i neformálního vzdělávání. Všechny tyto cíle principiálně přispívají k diskusi a spolupráci místních obyvatel bez rasových, sociálních či genderových předsudků. Obecně lze tvrdit, že realizace SCLLD MAS 21 bude mít na toto horizontální téma pozitivní dopad.

- Rovné příležitosti a zákaz diskriminace

Jedním z témat, které SCLLD řeší je zkvalitnění sociálního klimatu území MAS. Jedním z cílů SCLLD je Posílení sociální soudržnosti regionu, prostřednictvím kterého chce MAS zkvalitnit sociální, bytové, ekonomické i kulturní podmínky pro inkluzi všech zdravotně či sociálně ohrožených resp. znevýhodněných skupin obyvatelstva. Důležitým úkolem realizace SCLLD je také zkvalitnit sociální zázemí pro ambulantní a terénní sociální služby, které jsou zaměřeny na sociálně či zdravotně znevýhodněné či na obyvatele ohrožené sociálním vyloučením. Nedílnou součástí SCLLD je zkvalitnění dopravní infrastruktury s ohledem na zvýšení bezpečnosti zdravotně hendikepovaných obyvatel. Důležitým nástrojem pro zkvalitňování rovných příležitostí bude i podpora předškolního, základního, celoživotního i zájmového inkluzivního vzdělávání. I u tohoto horizontálního tématu lze říci, že ho realizace SCLLD ovlivní pozitivně.

- Specifická témata PRV

Z hlediska PRV budou v rámci horizontálních témat posuzovány i specifická témata – klima, inovace a životní prostředí. Jednou z oblastí rozvoje je Příroda a krajina. Součástí této oblasti jsou cíle, jejichž naplněním chce SCLLD MAS 21 přispět ke kvalitnější péči o životní prostředí i zmírnit následky změny klimatu v území. Lze tedy říci, že z hlediska těchto dvou specifických témat je realizace SCLLD MAS 21 pozitivní. Integrální součástí SCLLD jsou také inovativní rysy, které jsou realizovány napříč oblastmi rozvoje území. Smyslem SCLLD MAS 21 je tedy v rámci regionu implementovat nové inovativní prvky, které pomohou naplňovat strategické i specifické cíle tohoto dokumentu. Z tohoto důvodu lze říci, že SCLLD naplňuje specifické téma inovace.

Implementační část

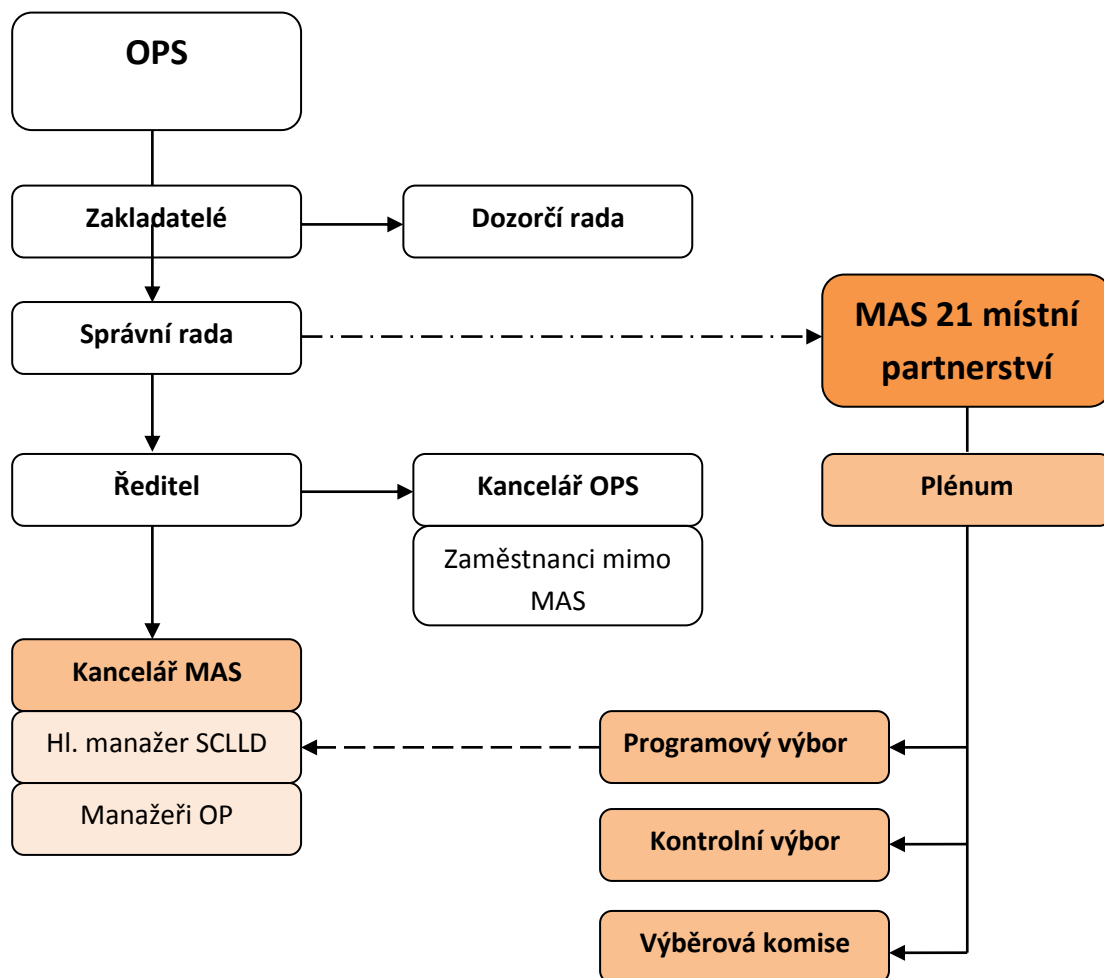
21. Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS

Pro zajištění implementace SCLLD pro období 2014 – 2020 byla zřízena společností MAS 21, o. p. s. (dále jen Společnost) organizační složka pod názvem MAS 21. V rámci této organizační složky působí

místní partnerství, které provádí Komunitně vedený místní rozvoj, jenž se uskutečňuje na základě SCLLD.

Začlenění místního partnerství do organizační struktury Společnosti je zřejmé z následujícího obrázku.

Obr. č. 33: Organizační struktura

Legenda:

- jmenuje
- . . . → zřizuje
- - - - → schvaluje

OP - Operační program

MAS 21 má tyto orgány:

Plénium – nejvyšší orgán

Programový výbor – rozhodovací orgán

Kontrolní výbor – kontrolní orgán

Výběrová komise – výběrový orgán

Plénium - je nejvyšším orgánem místního partnerství.

- Plénium je tvořeno všemi partnery MAS 21, přičemž veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv.
- Je – li partnerem MAS 21 právnická osoba, zmocní fyzickou osobu, aby ji v Plénu zastupovala, jinak právnickou osobu zastupuje člen jejího statutárního orgánu.
- Jednání Pléna je upraveno jeho jednacím řádem.
- Plénium je usnášeníschopné, je – li přítomna nadpoloviční většina partnerů.
- Pro přijetí rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných.

Plénium má tyto kompetence:

- Schválení svého jednacího řádu a dalších vnitřních předpisů MAS 21, pokud nejsou právním řádem nebo rozhodnutím Pléna svěřeny jinému orgánu MAS.
- Nese odpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění SCLLD v území působnosti MAS 21.
- Zřizuje orgány MAS 21 - programový výbor (rozhodovací orgán), kontrolní výbor (kontrolní orgán) a výběrovou komisi (výběrový orgán).
- Volí členy orgánů MAS 21 – určuje počet členů, jejich působnosti a pravomoci, způsob jejich volby a odvolávání a způsob jednání.
- Distribuce veřejných finančních prostředků:
 - ✓ Schvaluje SCLLD
 - ✓ Schvaluje způsob hodnocení a výběru projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů
- Schvaluje výroční zprávu o činnosti a hospodaření MAS 21
- Rozhoduje o fúzi nebo zrušení MAS 21.

Programový výbor – je rozhodovacím orgánem místního partnerství.

- Členové programového výboru musí být voleni z partnerů MAS 21, přičemž veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv.
- Je – li členem programového výboru fyzická osoba, musí být svéprávná a bezúhonná ve smyslu právního předpisu upravujícího živnostenské podnikání. Je – li členem právnická osoba, musí tuto podmínku splňovat také ten, kdo tuto právnickou osobu zastupuje.
- Členy programového výboru volí Plénium na základě návrhu partnerů. Min. počet členů programového výboru je 6.
- Funkční období členů programového výboru je tříleté. Opětovné členství v programovém výboru je možné.
- Programový výbor volí ze svých řad předsedu, který svolává a řídí jeho zasedání.
- Programový výbor je usnášeníschopný, je – li přítomna nadpoloviční většina jeho členů. Pro přijetí rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných.
- Při rozhodování je hlasovací právo členů programového výboru rovné.

Programový výbor má tyto kompetence:

- Schvaluje uzavření a ukončení pracovně právního vztahu s vedoucím zaměstnancem pro realizaci SCLLD (hlavní manažer SCLLD). Tímto nejsou dotčena ustanovení zákoníku práce o vzniku a zániku pracovního poměru).
- Rozhoduje o přijetí nebo vyloučení partnera MAS 21.
- Schvaluje rozpočet MAS 21.
- Schvaluje výzvy k podávání žádostí.
- Vybírá projekty k realizaci a stanovuje výši alokace na projekty na základě návrhu výběrové komise. Při rozhodování o výběru projektů náleží nejméně 50 % hlasů partnerům, kteří nejsou veřejnými orgány.
- Svolává jednání Pléna minimálně 1 x ročně.

Kontrolní výbor – je kontrolním orgánem místního partnerství.

- Členové kontrolního výboru musí být voleni z partnerů MAS 21.
- Je – li členem kontrolního výboru fyzická osoba, musí být svéprávná a bezúhonná ve smyslu právního předpisu upravujícího živnostenské podnikání. Je – li členem právnická osoba, musí tuto podmínku splňovat také ten, kdo tuto právnickou osobu zastupuje.
- Členy kontrolního výboru volí Plénum na základě návrhu partnerů. Min. počet členů kontrolního výboru jsou 3.
- Funkční období členů kontrolního výboru je tříleté. Opětovné členství v kontrolním výboru je možné.
- Kontrolní výbor volí ze svých řad předsedu, který svolává a řídí jeho zasedání.
- Kontrolní výbor je usnášeníschopný, je – li přítomna nadpoloviční většina jeho členů. Pro přijetí rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných.
- Při rozhodování je hlasovací právo členů kontrolního výboru rovné.
- Nejméně 1x ročně podává kontrolní výbor zprávu Plénu o výsledcích své kontrolní činnosti.

Kontrolní výbor má tyto kompetence:

- Projednává výroční zprávu o činnosti a hospodaření MAS 21.
- Dohlíží na to, že MAS vyvíjí činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a SCLLD.
- Nahlíží do účetních knih a jiných dokladů společnosti týkajících se činnosti MAS 21 a kontroluje tam obsažené údaje.
- Svolává mimořádné jednání Pléna a programového výboru, pokud to vyžadují zájmy MAS 21.
- Kontroluje metodiku způsobu výběru projektů MAS a její dodržování, včetně vyřizování odvolání žadatelů proti výběru MAS.
- Zodpovídá za monitoring a hodnocení SCLLD (zpracovává a předkládá ke schválení programovému výboru indikátorový a evaluační plán SCLLD).

Výběrová komise – je výběrovým orgánem místního partnerství.

- Členové výběrové komise musí být voleni ze subjektů, které na území MAS prokazatelně místně působí.
- Je – li členem výběrové komise právnická osoba, zmocní fyzickou osobu, aby ji v orgánu zastupovala, jinak právnickou osobu zastupuje člen jejího statutárního orgánu.
- Členy výběrové komise volí Plénium na základě návrhu partnerů. Min. počet členů výběrové komise je 10.
- Doba mandátu členů výběrové komise je určena Plénem na dobu 1 roku, opakované zvolení je možné.
- Při rozhodování je hlasovací právo členů výběrové komise rovné.
- Je – li členem výběrové komise fyzická osoba, musí být svéprávná a bezúhonná ve smyslu právního předpisu upravujícího živnostenské podnikání. Je – li členem právnická osoba, musí tuto podmínku splňovat také ten, kdo tuto právnickou osobu zastupuje.
- Veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv.
- Výběrová komise volí z řad svých členů předsedu, který svolává a řídí jeho zasedání.

Výběrová komise má tyto kompetence:

- Provádí předvýběr projektů na základě objektivních kritérií – navrhuje jejich pořadí podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů SCLLD. Při rozhodování při předvýběru projektů náleží nejméně 50 % hlasů subjektům, kteří nejsou veřejnými orgány.

Pro realizaci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje byla zřízena kancelář MAS 21. Činnost kanceláře zabezpečuje hlavní manažer SCLLD a manažeři jednotlivých OP.

Hlavní manažer SCLLD je zodpovědný za celkovou realizaci SCLLD. Činnost hlavního manažera bude spočívat zejména:

- Řízení činnosti kanceláře MAS 21
- Zajištění administrativní a další nezbytné činnosti MAS
- Komunikace s povinnými orgány MAS
- Zajištění plnění úkolů daných usnesením povinných orgánů
- Řízení všech fází realizace SCLLD

Manažeři jednotlivých OP jsou zodpovědní za realizaci SCLLD v jednotlivých operačních programech. Činnost manažera OP bude spočívat zejména :

- Příprava výzvy a potřebné dokumentace pro žadatele
- Poskytování poradenství žadatelům
- Příjem a evidence projektů, jejich administrativní kontrola a kontrola přijatelnosti
- Příprava podkladů pro jednání výběrové komise a programového výboru při předvýběru a výběru projektů
- Zajištění monitoringu projektů
- Archivace příslušné dokumentace

22. Popis postupů pro vyhlášení výzev MAS, hodnocení a výběr projektů s uvedením plánované personální kapacity

22. 1. Vyhlášení výzev

- Po vyhlášení výzvy řídicím orgánem (ŘO) k předkládání žádostí o podporu v rámci SCLLD připraví pracovníci kanceláře MAS 21 výzvu k předkládání žádostí o podporu, včetně další dokumentace související s výzvou v rámci své SCLLD a předají ji programovému výboru ke schválení
- Po schválení výzvy programovým výborem ji předloží pracovníci kanceláře ke schválení ŘO (resp. SZIFu v případě PRV) prostřednictvím MS 2014+ (v případě PRV se výzva předkládá prostřednictvím Informačního systému SZIF – IS SZIF). ŘO, resp. platební agentura SZIF si stanoví rozsah údajů výzvy MAS, které podléhají schválení s ohledem na zajištění řádné a transparentní administrace integrovaných projektů SCLLD. V rámci výzvy MAS bude uveden přesný popis způsobu výběru projektů a v případě PRV bude také vymezena alokace na jednotlivé Fiche SCLLD vyhlášené výzvy MAS. Ve výzvě budou vymezena kritéria pro hodnocení a výběr projektů stanovená s důrazem na soulad projektu se SCLLD a příslušným programem a v souladu s principy pro určení preferenčních kritérií MAS uvedenými ve schválené SCLLD.
- Následně MAS 21 vyhlásí výzvu na předkládání žádostí o podporu v rámci specifické výzvy ŘO. MAS výzvu vyhlásí prostřednictvím MS2014+ (v případě PRV prostřednictvím IS SZIF). Zároveň výzvu zveřejní na internetových stránkách MAS (www.mas21.cz). Okamžikem vyhlášení výzvy MAS se rozumí její zveřejnění na www.mas21.cz.
- Žádosti o podporu jsou vkládány žadateli prostřednictvím MS2014+, v případě PRV prostřednictvím IS SZIF.

22. 2. Příjem žádostí o podporu

Pracovníci kanceláře MAS:

- zaevidují každou přijatou žádost o podporu
- provedou kontrolu úplnosti přijatých žádostí o podporu na základě kontrolního listu zpracovaného v souladu s daným opatřením (Fichí)
- po ukončení příjmů žádostí o podporu zveřejní na webu MAS 21 (www.mas21.cz) seznam přijatých žádostí

Podrobnější postup pro příjem žádostí bude uveden v Manuálu pro příjem a hodnocení projektů, který bude v rámci každé výzvy schvalovat programový výbor současně s výzvou.

22. 3. Kontrola formálních náležitostí a kontrola přijatelnosti

Pracovníci kanceláře MAS provedou základní administrativní kontrolu obsahu povinných částí žádosti o podporu (kontrola formálních náležitostí a přijatelnosti). V rámci zajištění transparentnosti a ke snížení rizika pochybení bude kontrola prováděna tzv. metodou čtyř očí, kdy kontrolu každého projektu budou provádět dva pracovníci kanceláře MAS.

Podrobnější postup pro kontrolu formálních náležitostí a kontrolu přijatelnosti přijatých žádostí bude uveden v Manuálu pro příjem a hodnocení projektů.

22. 4. Způsob hodnocení a výběru projektů

- Po kontrole formálních náležitostí a přijatelnosti jsou žádosti, které prošly administrativní kontrolou předány pracovníky kanceláře MAS k hodnocení výběrové komisi.
- Výběrová komise MAS provede věcné hodnocení projektů co do souladu s vyhlášenou výzvou MAS podle preferenčních kritérií MAS schválených ŘO (resp. SZIF v případě PRV). Současně se hodnotí soulad s dalšími podmínkami uvedenými ve výzvě. ŘO má právo stanovit některá kritéria jako povinná, tzn., že MAS je musí do svého návrhu kritérií začlenit. Ke každé výzvě MAS bude navázána jedna sada preferenčních kritérií.
- Výběrová komise provede věcné hodnocení předložených žádostí o podporu podle preferenčních kritérií.
- Projekty budou hodnoceny tak, aby jeden projekt hodnotili min. 3 hodnotitelé a aby byl současně vyloučen střet zájmů, tzn., aby člen výběrové komise nebyl žádným způsobem zainteresován na příslušném projektu (není žadatelem, nepodílel se žádným způsobem na zpracování žádosti o podporu, nezastupuje subjekt, který v daném kole výzvy podává žádost o podporu, či je jinak zainteresován na předkládaném projektu). Současně člen výběrové komise nesmí hodnotit žádosti v rámci daného opatření (Fiche), do kterého byl projekt, v němž je zainteresován, předložen. Každý člen výběrové komise podepisuje „Etický kodex členů výběrové komise MAS 21“.
- Na základě bodového hodnocení stanoví výběrová komise pořadí projektů podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů strategie za každé opatření /Fichi samostatně.
- Schválení výběru projektů na základě doporučení výběrové komise provede programový výbor. Výše podpory nesmí překročit maximální procentuální výši podpory projektů stanovenou na výzvě ŘO, výši podpory projektu může být snížena na úrovni výzvy MAS. Podrobný popis postupu výběru projektů a způsobu hodnocení (zejména pak výběrová kritéria) je popsán v Manuálu pro příjem a hodnocení projektů.
- Při předvýběru projektů výběrovou komisí a při rozhodování o výběru projektů programovým výborem náleží nejméně 50 % hlasů partnerům, kteří nezastupují veřejný sektor.
- Vybrané projekty budou zaslány ŘO (resp. SZIF v případě PRV) k závěrečnému ověření jejich způsobilosti před schválením.
- ŘO (resp. SZIF) provádí kontrolu způsobilosti projektů a ověření administrativní kontroly.
- ŘO (resp. SZIF v případě PRV) schválí způsobilé projekty v pořadí a ve výši podpory schválené MAS k realizaci (ŘO/SZIF může schválenou výši podpory snížit, pokud o to požádá žadatel nebo nebudou výdaje způsobilé v plné výši). ŘO má pravomoc provést kontrolu procesních postupů MAS. ŘO zasahuje do pořadí projektů jen v případě zjištění nesrovnalosti či porušení postupů.
- Po schválení projektu je vydán právní akt o poskytnutí/převodu podpory ze strany ŘO programu, platební agentury SZIF v případě PRV nebo oprávněného zprostředkujícího subjektu.

Způsob hodnocení a výběru projektů, zejména výběrová kritéria pro výběr projektů MAS schválí nejvyšší orgán MAS 21 – Plénium. Tyto schválené postupy budou zapracovány do Manuálu pro příjem a hodnocení projektů spolu s dalšími podmínkami stanovenými ŘO (SZIF), včetně souboru dalších

kritérií z výzvy ŘO. Manuál pro příjem a hodnocení projektů schvaluje programový výbor jako součást dokumentace související s výzvou.

22. 5. Zajišťování podpory konečným příjemcům

V průběhu realizace projektů až do skončení období udržitelnosti projektu zajistí kancelář MAS 21:

- Administrativní podporu konečným příjemcům
- Posuzování změn projektu
- Posuzování žádostí o proplacení
- Konzultace a poradenství související s realizací projektu
- Sledování projektů
- Další aktivity, které vyplynou z podmínek stanovených ŘO (SZIF)

22. 6. Administrace klíčových projektů

MAS 21 nebude realizovat klíčové projekty.

22. 7. Personální kapacita kanceláře MAS 21

Činnost kanceláře MAS 21 zajišťují v současné době 3 pracovníci – hlavní manažer SLLD a 2 manažeři OP. Každý z manažerů bude mít na starosti jeden programový rámec.

22. 8. Archivace

Archivaci dokumentace související se SCLLD zajišťuje kancelář MAS 21. Veškerá dokumentace související se SCLLD bude uchovávána v kanceláři MAS 21 nejméně po dobu, kterou bude požadovat ŘO (resp. SZIF). Dokumentace bude archivována v souladu s platnou legislativou a v souladu s podmínkami ŘO (resp. SZIF) v prostorách kanceláře MAS 21, kde je k tomu určený zvláštní prostor.

Dokumentace související se SCLLD:

- Zápisy z jednání orgánů MAS
- Dokumentace související s vyhlašovanou výzvou
- Dokumentace k jednotlivým projektům
- Dokumentace související s celkovou realizací SCLLD

22. 9. Personální zajištění

Personální zajištění jednotlivých kroků je popsáno v následujícím textu.

Vyhlašování výzev

Příprava: Kancelář MAS 21

Schvalování: Programový výbor

Příjem žádostí o podporu

Zajišťování: Kancelář MAS 21

Kontrola formálních náležitostí a kontrola přijatelnosti

Zajišťování: Kancelář MAS 21, metoda 4 očí u každého jednotlivého projektu

Hodnocení a výběr projektů

Zajišťování: Kancelář MAS 21

Hodnocení: Členové výběrové komise, min. 3 osoby na projekt tak, aby byl vyloučen střet zájmů

Předvýběr: Členové výběrové komise, nejméně 50 % hlasů náleží partnerům, kteří nezastupují veřejný sektor.

Výběr: Programový výbor, nejméně 50 % hlasů náleží partnerům, kteří nezastupují veřejný sektor.

Zajišťování podpory konečným příjemcům

Zajišťování: Kancelář MAS 21

Archivace

Zajišťování: Kancelář MAS 21

23. Popis animačních aktivit

MAS 21 je v rámci SCLLD svými integrovanými projekty zapojena v Integrovaném operačním programu (IROP), Operačním programu Zaměstnanost 2014 - 2020 (OPZ) a v Programu rozvoje venkova 2014 – 2020 (PRV). MAS 21 přispívá ke zvyšování způsobilosti místních aktérů pro vypracování a provádění projektů v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj vzdělávání období

2014 – 2020 (OP VVV). Organizační jednotka MAS vykonává v rámci SCLLD mimo administrace projektů konečných žadatelů/příjemců (viz předchozí kapitola) následující činnosti:

KOMUNIKACE

- prezentování SCLLD a jejích změn Regionální stálé konferenci,
- propagace SCLLD a informování o SCLLD uvnitř MAS i navenek (rozšiřování povědomí o CLLD a jeho možnostech),
- usnadňování výměny informací mezi místními aktéry a koordinace aktivit místních aktérů směřujících k naplňování SCLLD.

K zajištění dostatečné propagace SCLLD a komunikace uvnitř i vně organizace jsou využívány:

- internetové stránky MAS (www.mas21.cz),
- internetové stránky partnerských organizací,
- facebook (<https://www.facebook.com/pages/MAS-21/969841873066037>)
- zpravodaj MASák,
- semináře, školení, konference pořádané MAS,
- osobní setkání a konzultace s pracovníky a partnery MAS,
- příklady dobré praxe, tzn. nejlepší metodou propagace je dobře odvedená práce, dobře zrealizovaný projekt.

Výměna informací mezi místními aktéry probíhá prostřednictvím pracovníků MAS (osobní kontakt, telefon, e-mail) a prostřednictvím facebooku (<https://www.facebook.com/pages/MAS-21/969841873066037>).

ANIMACE

- konzultace projektových záměrů,
- metodická pomoc při přípravě projektového záměru, výběru dotačního titulu, přípravě Žádosti o dotaci,
- školení a vzdělávání místních aktérů v oblasti přípravy a realizace projektů (např. Pravidla pro žadatele a příjemce, Pravidla publicity, Pravidla zadávání veřejných zakázek – různé dle OP/PRV)
- podporování potenciálních příjemců v rozvíjení projektových záměrů a přípravě žádostí směřujících k naplňování SCLLD,
- školení realizátorů projektů (např. monitorovací systém MS2014+, Pravidla pro žadatele a příjemce),
- koordinace aktivit místních aktérů směřujících k naplňování SCLLD

VÝBĚROVÁ ŘÍZENÍ

- školení pravidel pro zadávání veřejných zakázek (rozdílné dle OP/PRV),
- konzultační činnost při přípravě a zadávání veřejných zakázek (mimo režim, veřejné zakázky malého rozsahu, atd.),
- pomoc při přípravě zadávací dokumentace,
- pomoc v průběhu zadávacího řízení (zveřejňování na profilu zadavatele, ...)

PROJEKTOVÉ ŘÍZENÍ

- průběžná konzultační činnost při realizaci projektu,
- metodická pomoc při zpracování monitoracích zpráv, práci s MS 2014+, vypořádání připomínek k monitorovacím zprávám, při kontrole na místě, při ukončování projektu, tvorbě závěrečné zprávy.

MONITORING A EVALUACE (viz Kapitola 25)

- sledování plnění strategie komunitně vedeného místního rozvoje,
- vykonávání zvláštních hodnotících činností souvisejících s touto strategií (monitoring, evaluace)

24. Popis spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni a přeshraniční spolupráce

Regionální, nadregionální i mezinárodní spolupráce je jednou z klíčových oblastí SCLLD MAS 21. Navážeme na již realizované aktivity v oblasti výměny zkušeností a dobré praxe. Cílem je nejen pokračovat v současných aktivitách, ale také rozvíjet další možné činnosti.

Setkávání aktérů rozvoje venkova

Pravidelně se účastníme akcí a setkání, která probíhají za účasti velkého počtu zástupců MAS z různých regionů, ale také zástupců ostatních subjektů, kteří mají bohaté zkušenosti s rozvojem venkovských oblastí:

- LEADERfest, na němž jsme se účastnili v roce 2011
- Výstava Země živitelka, kde jsme propagovaly naše území v letech 2012 - 2015
- Výstava Má vlast, která proběhla s naší účastí v letech 2013 - 2015
- Valné hromady NS MAS, kterých se účastníme od roku 2012 každoročně
- Národní konference Venkov, na níž jsme se doposud účastnili v letech 2009, 2010, 2012 a 2014

Výstupy z těchto akcí budou zpracovány a publikovány na internetových stránkách MAS či prostřednictvím zpravodaje.

Setkávání v rámci Krajské sítě NS MAS Karlovarského kraje

Náměty pro řešení problémů jsou získávány na pravidelných jednáních Krajské sítě NS MAS Karlovarského kraje. Těchto setkání se účastní MAS Sokolovsko, MAS Kraj živých vod, MAS Krušné hory, MAS Vladař a MAS 21. S ohledem na společné charakteristiky zúčastněných MAS zde řešíme podobné problémy a navzájem si vyměňujeme zkušenosti a postřehy při jejich řešení. V tom budeme i nadále pokračovat.

Krajské sdružení MAS Karlovarského kraje, z. s.

V prosinci 2014 vzniklo Krajské sdružení MAS Karlovarského kraje, z. s.. Nezisková organizace byla založena třemi místními akčními skupinami za účelem intenzivnější podpory regionálního rozvoje karlovarského regionu a napomáhání všeobecnému rozvoji a vzestupu venkovských oblastí Karlovarského kraje v duchu společenské, kulturní, sportovní a environmentální osvěty. Dále za účelem přispívání k udržení a ochraně kulturně-historické podoby obcí v návaznosti na tradice a potřeby místních občanů a v souladu s krajinným rázem regionu.

MAS zapojené do Krajského sdružení MAS Karlovarského kraje, z.s.

- MAS Vladař o.p.s.
- MAS Sokolovsko o. p. s.
- MAS 21, o. p. s.

Více informací je možné najít na internetových stránkách sdružení <http://ksmas-karlovarsko.cz/>.

Setkávání v rámci individuálních návštěv

Vedle výměny zkušeností v rámci Krajské sítě NS MAS Karlovarského kraje a Krajského sdružení MAS Karlovarského kraje, z.s. jsou vhodným nástrojem pro získávání zkušeností a inspirace i exkurze v dalších MAS v okolních regionech. V letech 2009 – 2013 jsme uskutečnili exkurzi do MAS Český Západ – Místní partnerství a do MAS Moravský kras. Obě tyto MAS patří mezi úspěšné a exkurze managementu MAS 21 obohatili o zkušenosti a inspiraci pro další práci. I v období 2014 – 2020 bychom rádi uskutečnili minimálně dvě exkurze do dalších MAS v rámci České republiky. Výstupy z těchto akcí pak budou zpracovány formou textů, které budou publikovány na internetových stránkách MAS či prostřednictvím zpravodaje.

Společné hodnocení činnosti partnerských MAS

Dalším zdrojem pro výměnu zkušeností a inspirace je vzájemné hodnocení činnosti mezi MAS 21 a naší partnerskou MAS Sokolovsko. V letech 2011 a 2012 proběhlo vzájemné střednědobé hodnocení obou těchto MAS. Na základě výsledků šetření v místech pracovišť byly vypracovány závěrečné zprávy, ve kterých si navzájem obě MAS vyhodnotily své poznatky a doporučily možnosti pro zlepšení. Závěry z těchto doporučení byly postupně zapracovány do další činnosti MAS 21. Tento způsob výměny zkušeností MAS bude pokračovat i v období 2014 – 2020, kdy proběhne jedno toto vzájemné hodnocení činnosti, které se uskuteční v rámci střednědobého hodnocení realizace SCLLD. Tato spolupráce je deklarována společným prohlášením obou partnerů, které je uvedeno v příloze č. 37. Výstupem z tohoto procesu bude evaluační zpráva, která bude součástí střednědobého hodnocení realizace SCLLD MAS 21.

Partnerské projekty

V minulém programovacím období (2009 – 2013) realizovala MAS 21 tyto partnerské projekty:

- Kraj živých vod - partnerství MAS 21 a MAS Náš region (nyní MAS Kraj živých vod)
- Cesty zámeckých pánů – partnerství MAS 21 a MAS Náš region
- Kraj živých vod II – partnerství MAS 21, MAS Náš region a MAS Krušné hory západ (nyní MAS Krušné hory)
- Výměna zkušeností mezi MAS Plzeňského a Karlovarského kraje – partnerství MAS Sokolovsko, MAS Radbuza, MAS 21, MAS Český les, MAS Krušné hory, MAS Kraj živých vod, MAS Zlatá cesta

MAS 21 předpokládá realizaci dalších partnerských projektů:

- vzdělávací projekt (zaměřeno na vzdělávání venkovského obyvatelstva, zjišťování potřeb vzdělávání na venkově a následná realizace těchto aktivit, vzdělávání zaměstnanců obecních úřadů zaměřené na dotační možnosti, řízení dotovaných projektů apod.)
- řeka Ohře (čištění řeky, např. formou workcampů s mládeží), řešení problematiky kempů podél řeky, propagační materiály s tematikou řeky Ohře a zajímavostí v okolí)
- propagace území (pořízení a distribuce tematických propagačních materiálů z území zapojených MAS)

- invazivní rostliny (údržba krajiny v souvislosti s likvidací invazních rostlin)
- zaniklé obce (tematická setkávání, propagace, značení místních naučných stezek, naučné tabule)
- agroturistika (propagační materiály s tématem agroturistiky na území zapojených MAS)
- geoparky (život v geoparku, výsadba apod.)

Realizace partnerských projektů bude závislá na možnostech alokace a na potřebách z území spolupracujících MAS.

Přeshraniční spolupráce

Velký potenciál má MAS 21 vzhledem ke své poloze v přeshraniční spolupráci s německými MAS či svazky obcí. V období 2007 – 2013 probíhala přeshraniční spolupráce převážně na platformě mikroregionů či přeshraničních regionů. V období 2014 – 2020 je jednou z priorit MAS navázání partnerských vztahů min. s jednou ze sousedních německých MAS - Sechsamterland Innovativ (Bavorsko), InitiAktivkreis Tirschenreuth (Bavorsko) a Vogtland (Sasko). Obsahem této spolupráce bude vzájemná výměna zkušeností formou exkurzí a společné přeshraniční projekty. Výstupy z exkurzí budou publikovány prostřednictvím internetových stránek a zpravodaje MAS.

25. Popis zvláštních opatření pro hodnocení (pro monitoring a evaluaci)

Důležitou součástí reflexe realizace SCLLD MAS 21 je monitoring projektů a hodnocení naplňování SCLLD. Primárním účelem monitoringu je sledování naplňování jednotlivých monitorovacích indikátorů na úrovni projektů a tím i celé SCLLD. Vyhodnocení postupu realizace SCLLD probíhá na základě monitorovacích ukazatelů stanovených k jednotlivým programovým rámcům SCLLD. MAS však nechce hodnotící činnost omezovat pouze na hodnocení realizovaných projektů a jejich dopadů v území, ale zaměří se i na hodnocení činnosti MAS a odrazu této činnosti na rozvoji aktivního přístupu k rozvojovým aktivitám na území MAS.

25. 1. Monitorování realizace SCLLD

Monitorováním SCLLD budou sledovány rozpočtové prostředky, financované činnosti a údaje o výstupech na úrovni realizace projektů a plnění cílů SCLLD. Monitorování bude zaměřeno :

- na věcné plnění SCLLD dané monitorovacími indikátory
- na čerpání prostředků (čerpání financí podle plánu, rozložení finančních prostředků, dotace i vlastní podíl žadatele...)
- na shromažďování a vyhodnocování poznatků o způsobech provádění SCLLD.

Prvotním podkladem pro monitorování realizace SCLLD je monitoring projektů, který probíhá od přijetí žádosti o podporu po celou dobu jeho udržitelnosti. Monitoring projektu provádí pracovníci kanceláře MAS interně. Postup monitoringu projektů je uveden ve vnitřní směrnici MAS ([„Směrnice pro monitoring a evaluaci SCLLD“](#)). Zdrojovými daty pro monitoring projektů jsou:

- systém MS 2014+, který umožňuje sledovat projekty v jednotlivých fázích realizace,
- kontroly na místě, kdy pracovníci kanceláře MAS provádí fyzické kontroly na místě realizace projektu podle charakteru projektu a podle potřeby v souladu s vnitřní směrnici MAS ([„Směrnice pro monitoring a evaluaci SCLLD“](#)),
- doplňující informace získané od realizátorů projektů a zástupců cílových skupin jednotlivých projektů, kdy v průběhu konzultací a osobních setkání s příjemci dotace a osobami z cílových skupin jsou zjišťovány skutečnosti, které nejsou evidovány v systému MS2014+ (komplikace při realizaci, atd.).

Dalším krokem monitorování realizace SCLLD, který navazuje na monitoring projektů, je posouzení efektivity (míry, do jaké bylo dosaženo cílů), účinnosti (vztahy mezi použitými prostředky a dosaženými výsledky) a relevance (míry, do jaké se cíle podpory vztahují k potřebám a problémům území). Zdrojovými daty jsou:

- systém MS2014+, kdy při zadání Žádosti o podporu integrované strategie do MS2014+ je nastaven finanční plán a plánované hodnoty indikátorů. Plnění těchto ukazatelů je prováděno na základě jednotlivých integrovaných projektů. MAS monitoruje prostřednictvím modulu v MS 2014+ realizaci projektů naplňujících dotčenou integrovanou strategii,
- Informace od žadatelů, příjemců, partnerů a dalších místních subjektů, kdy jsou v průběhu konzultací a osobních setkání zjišťovány návrhy na zlepšení činnosti MAS.

Výstupem výše uvedených kroků je Zpráva o plnění integrované strategie. V rámci tohoto dokumentu MAS monitoruje celkový kontext integrovaného nástroje a může navrhopvat změny ve schválené SCLLD. MAS tuto zprávu předkládá 2x ročně prostřednictvím MS2014.

Součástí zprávy je přehled:

- vývoje realizace SCLLD,
- schválených a realizovaných projektů,
- plnění podmínek integrovaného nástroje (plnění indikátorů, dodržení harmonogramu a finančního plánu).

Do 30 dnů od ukončení posledního projektu (od okamžiku proplacení posledních žádostí o platbu) předloží MAS Závěrečnou zprávu o plnění integrované strategie. Proces podání, struktura a obsah závěrečné zprávy je stejný jako u průběžné zprávy o plnění integrované strategie.

25. 2. Hodnocení realizace SCLLD (evaluace)

Hodnocení bude řešit výsledky a dopady realizace SCLLD na základě posouzení její efektivity (míry, do jaké bylo dosaženo cílů), účinnosti (vztahy mezi použitými prostředky a dosaženými výsledky) a relevance (míry, do jaké se cíle podpory vztahují k potřebám a problémům území). Evaluace bude z velké části vycházet z údajů získaných monitorováním. Podklady pro hodnocení budou získávány průběžně po celou dobu realizace SCLLD. Získaná data budou vyhodnocována v pravidelných intervalech. Evaluace SCLLD bude probíhat ve dvou rovinách:

- a) realizace SCLLD na úrovni plnění stanovených cílů

Informačními zdroji budou:

- podklady z realizace jednotlivých projektů vyplněné jejich realizátory do systému MS2014+
- podklady z fyzických kontrol u projektů
- doplňující informace získané od realizátorů projektů a zástupců cílových skupin jednotlivých projektů

b) hodnocení činnosti MAS (nastavení administrativních postupů MAS, komunikace se žadateli, transparentnost výběru projektů, přenos informací o realizaci SCLLD do území, přenos zkušeností, atd.)

Informačními zdroji budou podklady:

- od žadatelů (včetně odmítnutých) a od příjemců podpory
- od partnerů a zaměstnanců MAS a od dalších místních aktérů
- od externích hodnotitelů (MAS má uzavřenou dohodu o spolupráci při hodnocení s MAS Sokolovsko, se kterou úspěšně spolupracovala i v předchozím programovacím období, viz příloha č. 37)

25. 3. Postup a časový plán monitorování a hodnocení SCLLD

Postup monitorování a evaluace je uveden ve vnitřní směrnici MAS ([„Směrnice pro monitoring a evaluaci SCLLD“](#)). Za monitorování a evaluaci je zodpovědný kontrolní orgán MAS (Kontrolní výbor). Kontrolní výbor zpracovává monitorovací plán a předkládá jej ke schválení programovému výboru. V polovině období bude zpracována střednědobá (mid – term) evaluace. Případné další evaluace budou realizovány na základě evaluačního plánu, který bude zpracovávat kontrolní výbor a předkládat jej ke schválení programovému výboru.

Podklady pro monitorování a hodnocení zajišťuje kancelář MAS (za jejich zajištění je odpovědný hlavní manažer SCLLD).

Výstupy z monitorování a hodnocení jsou předkládány ke schválení nejvyššímu orgánu MAS – Plénu. Na základě výsledků monitorování a hodnocení budou aktualizovány jednotlivé programové rámce a SCLLD. Údaje budou využity především při úpravách Fichí a cílových hodnot monitorovacích indikátorů, na jejichž základě bude posuzován postup realizace SCLLD.

Výsledky monitorování a hodnocení jsou využívány jak pro vnitřní potřeby MAS (zlepšení a další rozvoj činnosti), tak k propagaci činnosti MAS.

25. 4. Způsob zveřejnění výsledků monitorování a hodnocení SCLLD

Výsledky monitorování a hodnocení SCLLD budou po schválení zveřejňovány ve výroční zprávě, na internetových stránkách a v tištěných materiálech MAS.

Přílohy

Příloha č. 1: Mapa území MAS 21

Obsahem této přílohy, která je součástí samostatného souboru, je mapové zobrazení strategií vymezeného území. Příloha je uvedena spolu s přílohou č. 2 v souhrnném souboru pod názvem Příloha č. 1 a č. 2. Mapa území MAS 21 a Seznam obcí.

Příloha č. 2: Seznam obcí

Obsahem této přílohy, která je součástí samostatného souboru, je seznam obcí, v nichž může být SCLLD realizována. Příloha je uvedena spolu s přílohou č. 1 v souhrnném souboru pod názvem Příloha č. 1 a č. 2. Mapa území MAS 21 a Seznam obcí.

Příloha č. 3: Silniční síť

Obsahem této přílohy, která je součástí samostatného souboru, je znázornění silniční sítě na území MAS 21 s návazností na okolní regiony.

Příloha č. 4: Obydlené domy a obydlé byty, 2001, 2011 v obcích MAS 21

Obec název	Obydlené domy		Obydlené Byty		Domy celkem		Podíl obydléných domů (%)	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Ašsko								
Aš	1769	1 933	4800	5 050	1893	2139	93,45	90,37
Hranice	427	447	834	809	509	545	83,89	82,02
Hazlov	293	321	543	553	319	369	91,85	86,99
Krásná	129	161	149	182	139	176	92,81	91,48
Podhradí	51	54	54	65	66	70	77,27	77,14
Vojtanov	50	57	66	72	62	73	80,65	78,08
Chebsko								
Libá	182	215	213	248	200	250	91,00	86,00
Lipová	153	185	181	211	195	225	78,46	82,22
Milíkov	63	75	75	89	102	115	61,76	65,22
Odrava	66	73	74	76	82	96	80,49	76,04
Okrouhlá	46	57	78	92	54	66	85,19	86,36
Poustka	22	30	36	43	25	35	88,00	85,71
Pomezí nad Ohří	17	37	28	53	22	42	77,27	88,10
Tuřany	31	37	36	43	40	45	77,50	82,22
Nebanice	53	68	104	119	57	74	92,98	91,89
Františkovy Lázně	716	918	2069	2 226	764	1001	93,72	91,71
Lubsko								
Křižovatka	65	70	84	88	70	83	92,86	84,34
Luby	418	425	869	883	481	504	86,90	84,33
Milhostov	51	55	105	116	57	64	89,47	85,94
Nový Kostel	111	123	171	181	142	158	78,17	77,85
Plesná	405	432	683	742	448	490	90,40	88,16
Skalná	335	402	596	695	378	446	88,62	90,13
Třebeň	82	98	112	129	102	115	80,39	85,22
Velký Luh	38	41	40	42	42	43	90,48	95,35
Mariánskolázeňsko								
Dolní Žandov	240	241	406	398	282	300	85,11	80,33
Drmoul	206	267	252	322	222	287	92,79	93,03
Lázně Kynžvart	228	246	613	562	253	275	90,12	89,45
Mariánské Lázně	1300	1 358	5990	5 812	1379	1475	94,27	92,07
Stará Voda	111	126	135	152	125	141	88,80	89,36
Trstěnice	78	87	114	132	84	92	92,86	94,57
Tři Sekery	172	243	222	293	203	273	84,73	89,01
Valy	90	124	106	142	96	134	93,75	92,54
Velká Hleďsebe	398	452	730	806	429	492	92,77	91,87
Vlkovice	32	36	38	43	41	44	78,05	81,82
Zádub-Závišín	83	92	89	100	101	112	82,18	82,14
MAS 21	8 511	9 586	20 695	21 569	9 464	10 849	90	88

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Příloha č. 5: Hospodařící domácnosti na území MAS 21 – obce 2001,2011

Název obce	Hospodařící domácnosti(počet)		Rozdíl v %
	2001	2011	
Ašsko			
Aš	5 386	5 518	2,5
Hazlov	605	613	1,3
Hranice	922	880	-4,6
Krásná	168	195	16,1
Podhradí	61	70	14,8
Vojtanov	83	86	3,6
Chebsko			
Libá	256	292	14,1
Lipová	217	267	23,0
Milíkov	83	97	16,9
Odrava	80	85	6,3
Okrouhlá	86	101	17,4
Pomezí nad Ohří	34	64	88,2
Poustka	42	60	42,9
Tuřany	39	45	15,4
Nebanice	123	128	4,1
Františkovy Lázně	2344	2416	3,1
Lubsko			
Křižovatka	102	99	-2,9
Luby	983	944	-4,0
Milhostov	114	123	7,9
Nový Kostel	207	203	-1,9
Plesná	778	848	9,0
Skalná	667	762	14,2
Třebeň	136	139	2,2
Velký Luh	48	52	8,3
Mariánskolázeňsko			
Dolní Žandov	473	445	-5,9
Drmoul	279	348	24,7
Lázně Kynžvart	697	603	-13,5
Stará Voda	183	174	-4,9
Trstěnice	128	149	16,4
Tři Sekery	274	342	24,8
Valy	132	165	25,0
Velká Hleďsebe	888	870	-2,0
Vlkovice	44	50	13,6
Zádub - Závášín	103	113	9,7
Mariánské Lázně	6739	6 109	-9,3
MAS 21	23 504	23 455	-0,2

Zdroj: ČSÚ

Příloha č. 6: Přehled cyklotras vedoucích přes/na území MAS 21

Číslo trasy	Průběh cyklotrasy	Celková délka v km
6 Cyklostezka Ohře	Slapany – Cheb – Tršnice – Dobroše	25
EuroVelo 13 Stežka železné opony	Trojmezí – Aš – Nový Žďár (30 km) Dubina – Cheb – Slapany (32 km) Mýtina – Tachovská Huť – Slatina (20km)	82
23 Magistrála Krušné hory	Cheb – Luby	37
36 Magistrála Český les	Broumov - Salajna – Cheb	44
361	Klášter Teplá – M.Lázně – Stará Voda - Slapany	47
604	Dobroše – Tuřany – Salajna	11
2023	Mohelno – Brtná – D.Žandov – Úbočí – Horní Lazy	22
2057	Hranice – Krásná – Aš – Hazlov – Ostroh (Poustka) – Sorkov (Libá) – Cheb	40
2058	Krásňany (Hranice) – Hranice – Aš	20
2059	Krásná – Podhradí – Doubrava (Aš)	13
2060	Aš – Bad Brambach (SRN) – Plesná	14
2061	Podhradí – Verněřov (Aš)	6
2062	Doubrava (Aš) – Výhledy (Hazlov)	12
2063	Mokřiny (Aš) – Dubina (Libá) – Komorní Dvůr	24
2064	Skalka (Hazlov) – Hazlov – Tábořská (Hazlov)	5
2065	Vojtanov – Hazlov – Kančí údolí	9
2066	Franky (Hazlov) – Libá – Dubina (Libá) – hranice CZ/D	8
2067	Sorkov (Libá) – Libá – Libský les	7
2068	Alej Svobody (Mariánské Lázně) – Tři Sekery – Plánská Huť	12
2069	Drmoul – Tři Sekery - Kamenec	6
2070	Cheb – Nebanice	17
2129	Mýtina, CLO – Okrouhlá - Úbočí	16
2130	Velký Luh – Křižovatka – Milhostov	9

2132	Luby – Nový Kostel – Milhostov – Nebanice	25
2133	Skalná – SooS – Nový Drahov – Chocovice	10
2134	Fr. Lázně – Žírovice – Starý Rybník – Skalná	7
2135	Slatina – Jedlová – Stará Voda – Lázně Kynžvart – Kladská – Prameny - Krásno	36
2136	Kynšperk nad Ohří – Kladská	22
2137	M.Lázně – Drmoul – Tři Sekery – Mohelno	23
2138	M.Lázně, Krakonoš – Vlkovice – Planá (11 km)	16
2138 A	Buchtál – Martinov (5 km)	
2139	M.Lázně, Krakonoš – Prameny	11
2140	M.Lázně, Lesní pramen – Králův Kámen – Potok Rota	8
2142	M.Lázně, Lesní pramen – Lunapark – Kladská	7
2164	Cheb – Pomezí nad Ohří	9
2180	Luby – Opatov – Libocký důl	6
2201	Žďár – Trstěnice – Panská rozhledna	12
2243	Cheb – Pomezí - CZ/D	8
2253	Lázně Kynžvart, ž.st. – Lázně Kynžvart – M-Lázně, hřbitov (10 km)	12
2253 A	Lázně Kynžvart – Kynžvartské kyselky (2 km)	
2254	Králův Kámen – Bašus – Horní Lazy	10
2257	Podhora, vodní nádrž – Podhorní hájovna	4
2266	Mostov – Potočiště – Chocovice	8
2284	M. Lázně – Krakonoš – Poutnov	15
Mostní stezka	Aš – Selb – Wunsiedel	46
Halštrovská stezka	Doubrava - Olešnice – hranice CZ/D	2

Zdroj: <http://www.kr-karlovarsky.cz/cyklo/>

Příloha č. 7: Zásobník projektů

Obsahem této přílohy, která je součástí samostatného souboru, je seznam záměrů rozdělený podle oblastí, včetně celkového sumáře za všechny oblasti.

Příloha č. 8: Přehled dopravních spojů z/do jednotlivých obcí MAS 21

Odkud/kam	do Chebu				z Chebu			
	počet	z toho přímé	první	posl.	počet	z toho přímé	první	posl.
Ašsko								
Aš	28	27	4:22	21:00	27	27	4:40	22:35
Hazlov	35	35	4:21	21:14	37	37	4:40	22:35
Hranice**	15	7	4:35	20:10	14	7	5:05	20:15
Krásná	22	11	4:57	20:33	17	12	4:40	20:15
Podhradí	18	10	4:53	20:31	16	11	4:40	20:15
Vojtanov	32	32(14 Ant. Výšina)	4:51	21:17	36	34 (16 Ant. Výšina)	4:40	22:35
Chebsko								
Libá	12	8	4:30	19:04	14	7	4:55	18:35
Lipová	24	23	5:08	21:22	23	23	4:35	22:36
Milíkov	6	1	5:11	14:50	6	1	6:10	16:15
Odrava	21	19 (7 Potočiště)	5:12	18:53	22	18 (8 Potočiště)	4:10	18:20
Okrouhlá	18	11	5:19	18:37	15	12	5:00	18:20
Pomezí nad Ohří	16	16	5:10	19:30	16	16	4:50	20:24
Poustka	28	22 (20 rozc)	4:35	18:56	26	22 (21 rozc., 1 Ostroh)	4:40	18:35
Tuřany	6	5 (Návrší)	5:10	16:22	6	4 (Návrší)	4:10	15:45
Nebanice	25	21 (6 Hartoušov)	4:41	23:09	25	21 (8 Hartoušov)	4:10	22:41
Františkovy Lázně	103	103	4:38	22:42	101	101	4:15	22:50
Lubsko								
Plesná	25	21	4:50	20:20	26	23	4:50	22:35
Skalná	27	26	5:05	21:14	28	27	4:44	22:35
Luby	16	12	4:44	20:50	15	12	4:44	22:35
Milhostov	8	6	5:12	17:50	9	6	4:15	17:10
Velký Luh	25	24	4:57	21:07	29	27	4:15	22:35
Křižovatka	21	18	4:59	21:08	24	18	4:15	22:30
Nový Kostel	17	15	4:51	20:57	18	15	4:15	22:35
Třebeň	16	16	5:16	21:18	20	18	4:15	22:35
Mariánskolázeňsko								
Dolní Žandov	39	39	4:50	21:20	38	36	4:10	22:36
Drmoul	14	0	4:57	19:07	12	0	4:10	20:20
Lázně Kynžvart*	27	14	4:48	21:12	22	13	4:10	22:36
Mariánské Lázně	32	32	4:40	23:07	38	30	4:20	21:10
Stará Voda	22	10	5:15	19:45	18	9	4:10	18:33
Trstěnice	11	0	4:59	17:25	7	0	4:10	16:15
Tři Sekery	11	0	4:45	18:58	9	0	4:10	20:20
Valy	28	13	4:43	20:59	23	11	4:10	22:36
Velká Hleďsebe	29	12	5:05	19:52	22	9	4:10	18:33
Vlkovice	8	0	5:24	20:39	8	0	5:04	20:03
Zádub-Závišín	13	0	5:29	19:14	10	0	5:00	17:20

Zdroj: www.idos.cz

* Lázně Kynžvart - železniční zastávka Lázně Kynžvart leží na území obce Stará Voda, ve vzdálenosti 2,5 km od města Lázně Kynžvart

** Město Hranice leží na trase Cheb - Aš - Hranice, ale jede tam jeden vlak denně. Obyvatele Hranic jsou závislí na autobusové dopravě Hranice - Aš.

Příloha č. 9: Využití síťové jízdenky EgroNet

Pokrytí území MAS 21 síťovou jízdenkou EgroNet	
Městská doprava	Aš, Mariánské Lázně
Železniční spojení	Cheb – Karlovy Vary (trať č. 140) Cheb – Luby (trať č. 146) Františkovy Lázně – Plesná – Vojtanov (trať č. 147) Cheb – Hranice (trať č. 148) Mariánské Lázně – Karlovy Vary (trať č. 149) Mariánské Lázně - Cheb (trať č. 170)
Autobusové spojení	Cheb – Libá – Hazlov Cheb – Františkovy Lázně – Poustka, Ostroh – Vojtanov Cheb – Františkovy Lázně – Milhostov – Nový Kostel Cheb – Aš - Doubrava Cheb – Plesná – Lomnička Cheb – Milhostov – Nový Kostel – Luby Cheb – Nový Kostel – Plesná Cheb – Lipová – Palič Cheb – Mýtina – Lipová Cheb – Potočiště – Nebanice – Odrava Cheb – Okrouhlá – Tuřany – Návrší Cheb – Františkovy Lázně – Aš – Hranice – Trojmezí Aš – Krásná – Štítary – Aš Mariánské Lázně – Cheb Mariánské Lázně - Lázně Kynžvart - Dolní Žandov - Milíkov - Mokřina Mariánské Lázně - Valy - Lázně Kynžvart - Stará Voda Mariánské Lázně - Tři Sekery - Krásné Mariánské Lázně - Tři Sekery - Tachovská Huť Mariánské Lázně - Velká Hleďsebe - Drmoul - Trstěnice - Horní Ves Mariánské Lázně - Mnichov - Karlovy Vary Mariánské Lázně - Prameny Cheb - Kynšperk nad Ohří - Sokolov - Karlovy Vary Aš - Erkersreuth - Selb

Zdroj: EgroNet

Příloha č. 10: Vodovody a kanalizace na území MAS 21

název obce	Vodovod pro veřejnou potřebu		Systém kanalizace			
	ano/ne	Pozn.	ano/ne	Pozn.	ČOV ano/ne	Pozn.
Aš	ano	místní části Doubrava, Kopaniny, Nebesa - ne, místní části - Nový Žďár a Verněřov - částečně	ano	místní části Dolní Paseky, Doubrava, Kopaniny, Nebesa, Nový Žďár, Verněřov - ne	ano	
Hranice	ano	místní část Trojmezí - ne, místní části Pastviny a Studánka - částečně	ano	místní části Pastviny a Trojmezí - ne	ano	
Hazlov	ano	místní části Lipná, Polná, Skalka, Tábořská, Výhledy – ne	ano	místní části Lipná, Polná, Skalka, Tábořská, Výhledy - ne	ano	
Krásná	ano	místní část Kamenná - ne	ano	místní část Kamenná - ne	ne	část Krásná - napojení na ČOV Aš
Podhradí	ano		ano		ne	přívod na ČOV Aš
Vojtanov	ano	místní část Zelený Háj - ne	ne		ne	
Libá	ano		ano		ano	
Lipová	ano	místní části Dolní Lažany, Horní Lažany, Mechová, Stebnice - ne	ano	místní části Dolní Lažany, Dolní Lipina, Doubrava, Horní Lažany, Mechová, Palič, Stebnice - ne	ano	
Milíkov	ano	místní části Mokřina a Těšov - částečně	ne		ne	
Odrava	ano	místní část Potočiště - ne	ano		ano	
Okrouhlá	ano		ano		ano	
Poustka	ano	místní část Ostroh - ne	ne		ne	
Pomezí nad Ohří	ano		ne		ne	
Tuřany	ano	místní části Lipoltov, Návrší – ne	ano	místní části Lipoltov, Návrší - ne	ne	
Nebanice	ano		ano	místní část Hartoušov - ne	ano	

Františkovy Lázně	ano		ano		ano	
Křižovatka	ano		ano	místní část Nová Ves - ne	ano	
Luby	ano	místní části Dolní Luby, Opatov - ne, Horní Luby - částečně	ano	místní části Dolní Luby, Horní Luby, Opatov - ne	ano	
Milhostov	ano		ano	místní části Hluboká a Vackovec - ne	ano	
Nový Kostel	ano	místní části Božetín, Čížebná, Mlýnek - ne, Horka, Hrzín, Kopanina - z větší části	ne	pouze v místní části Nový Kostel vybudována jednotná kanalizace zakončená aktivační ČOV - cca 50 % obyvatel v centrální části	ano	kontejnerová aktivační ČOV
Plesná	ano	místní části Lomnička, Smrčina, Vackov - ne	ano	místní části Lomnička, Smrčina, Vackov - ne	ano	
Skalná	ano	místní části Kateřina, Zelená, Vonšov - ne	ano	místní části Kateřina, Vonšov, Zelená - ne, v části Starý Rybník v současnosti budován systém kanalizace pro veřejnou potřebu	ano	
Třebeň	ano	místní části Chocovice a Vokov - ne	ano	místní části Doubí, Dvůrek, Horní Ves, Chocovice, Lesina, Lesinka, Povodí, Vokov - ne	ano	
Velký Luh	ano		ne		ne	
Dolní Žandov	ano	místní části Podlesí, Salajna, Úbočí - ne	ano	místní části Horní Žandov, Podlesí, Salajna, Úbočí - ne	ano	
Drmoul	ano		ano		ano	
Lázně Kynžvart	ano	místní část Lazy - ne	ano	místní část Lazy - ne	ano	
Mariánské Lázně	ano	místní části Chotěnov-Skláře - ne, Stanoviště - částečně	ano	místní části Chotěnov - Skláře - ne, Stanoviště - částečně	ano	
Stará Voda	ano	místní část Vysoká - ne	ano	místní části Sekerské Chalupy a Vysoká - ne	ne	místní část Stará Voda - napojení na ČOV Kynžvart

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS 21 na období 2014 - 2020

Trstěnice	ano		ano		ano	
Tři Sekery	ano	místní část Chodovská Huť - ne	ano	místní části Chodovská Huť a Tachovská Huť - ne	ano	
Valy	ano		ano		ne	napojení na ČOV Mar. Lázně
Velká Hleďsebe	ano		ano	místní část Malá Hleďsebe - ne	ne	napojení na ČOV Mar. Lázně
Vlkovice	ano	místní část Martinov - ne	ano	místní část Martinov - ne	ano	
Zádub-Závišín	ano	místní část Milhostov - ne	ne	pouze severní část místní části Zádub – ano	ne	

Zdroj: Vlastní šetření Legenda: obce Ašska Obce Chebska Obce Lubska Obce Mariánskolázeňska

Příloha č. 11: Zdroje znečištění ovzduší mimo území MAS 21

název obce	Provozovna	Emise
Cheb	ČD, a.s. - Depo kolejových vozidel Plzeň, provozní jednotka Cheb	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org.látky (TOC)
	EURON STEEL s.r.o. - Cheb	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org.látky (TOC), těkavé org.látky (VOC)
Hradiště u Chebu	Chebská obalovna, spol. s r.o. - Cheb	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org. látky (TOC), těkavé org. látky (VOC)
Cheb	KOVO Engineering s.r.o. - provozovna	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org.látky (TOC), těkavé org.látky (VOC)
	SAP TRADING s.r.o. - ECO-CLEAN - rachločistírna oděvů	těkavé org.látky (VOC)
	SCHNEEBERGER Mineralgusstechnik s.r.o.	tuhé emise, těkavé org. látky (VOC)
	Strojírny Cheb, a.s.	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org.látky (TOC), těkavé org.látky (VOC)
	TEREA Cheb s.r.o. - výtopna Nemocnice, Cheb	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org. látky (TOC)
	TEREA Cheb s.r.o. - výtopna Riegrova, Cheb	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org. látky (TOC)
	TEREA Cheb s.r.o. - výtopna Skalka, Cheb	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org. látky (TOC)
	TEREA Cheb s.r.o. - výtopna Zlatý vrch, Cheb	tuhé emise, SO ₂ , oxidy dusíku, CO, org. látky (TOC)
Hradiště u Chebu	Ofsetový tisk Cheb - DPL, k.s.	těkavé organické látky (VOC)

Zdroj: ČHMÚ (http://old.chmi.cz/uoco/emise/geoprehled/plants/cheb_CZ.html)

Příloha č. 12: Zdroje vytápění v obcích MAS 21

název obce	Zdroje vytápění
Krásná	spalování pevných fosilních paliv, plyn
Podhradí	spalování pevných fosilních paliv
Vojtanov	spalování pevných fosilních paliv
Aš	spalování pevných fosilních paliv, plyn
Hazlov	spalování pevných fosilních paliv, plyn
Hranice	spalování pevných fosilních paliv, plyn
Pomezí nad Ohří	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, elektřina (akumulační a přímotop)
Milíkov	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulační)
Okrouhlá	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulační)
Odrava	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulační)
Tuřany	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, lehký topný olej, elektřina (přímotop, akumulační)
Libá	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulační)
Lipová	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulační)
Nebanice	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulační)
Františkovy Lázně	centrální dálkové vytápění, topný plyn, elektřina
Poustka	elektřina(akumulační, přímotop), plynové bomby, spalování fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů
Třebeň	spalování pevných fosilních paliv a plynem (v částech, kde je zaveden plyn)
Křižovatka	spalování pevných fosilních paliv
Luby	plynová kotelna města, plyn, tuhá paliva
Milhostov	spalování pevných fosilních paliv
Nový Kostel	spalování pevných fosilních paliv
Plesná	spalování pevných fosilních paliv
Skalná	spalování pevných fosilních paliv
Velký Luh	spalování pevných fosilních paliv, elektřina (přímotop, akumulační)
Stará Voda	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulační)

Velká Hleďsebe	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulací)
Vlkovice	spalování pevných fosilních paliv, plyn
Zádub-Závišín	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulací)
Valy	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulací)
Dolní Žandov	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulací)
Drmoul	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulací)
Lázně Kynžvart	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulací)
Mariánské Lázně	dálkové vytápění - Dalkia, spalování pevných fosilních paliv, topný plyn, elektřina(přímotop, akumulací)
Trstěnice	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulací)
Tři Sekery	spalování pevných fosilních paliv, dřevo z místních zdrojů, topný plyn, elektřina (přímotop, akumulací)

Zdroj: Vlastní šetření

Příloha č. 13: Přehled maloplošných zvláště chráněných území na území MAS 21

Kategorie	Název	Obec	Katastrální území
Národní přírodní rezervace	Kladské rašeliny	Mariánské Lázně	Mariánské Lázně
		Lázně Kynžvart	Lázně Kynžvart
		Prameny	Prameny
		Rovná	Vranov u Rovné
Národní přírodní rezervace	Soos	Třebeň	Dvorek, Nový Drahov
		Křížovatka	Nová Ves u Křížovatky
		Skalná	Vonšov
Přírodní rezervace	Bystřina	Hranice	Hranice u Aše, Trojmezí
Přírodní rezervace	Děvín	Křížovatka	Nová Ves u Křížovatky
		Milhostov	Děvín, Milhostov
Přírodní rezervace	Hamrnický mokřad	Mariánské Lázně	Úšovice
Přírodní rezervace	Holina	Lázně Kynžvart	Lázně Kynžvart
Přírodní rezervace	Kosatcová louka	Trstěnice	Trstěnice u Mariánských Lázní
Přírodní rezervace	Lipovka	Dolní Žandov	Horní Žandov
Přírodní rezervace	Mechové údolí	Dolní Žandov	Brtná u Dolního Žandova
		Lipová	Palič, Salajna
Přírodní rezervace	Pomezní rybník	Pomezí nad Ohří	Pomezí nad Ohří
Přírodní rezervace	Prameniště Teplé	Mnichov	Rájov u Mariánských Lázní
		Zádub – Závišín	Závišín
Přírodní rezervace	Rathsam	Cheb	Cheb
		Pomezí nad Ohří	Pomezí nad Ohří
		Libá	Pomezná, Rybáře u Libé
Přírodní rezervace	Smrad'och	Mariánské Lázně	Mariánské Lázně
Přírodní rezervace	Stráž u Dubiny	Libá	Dubina
Přírodní rezervace	Studna u Lužné	Cheb	Bříza nad Ohří
		Libá	Lužná u Františkových Lázní
Přírodní rezervace	U Sedmi rybníků	Vojtanov	Vojtanov
Přírodní rezervace	Ztracený rybník	Hazlov	Polná u Hazlova
Přírodní rezervace	Žižkův vrch	Mariánské Lázně	Mariánské Lázně
Přírodní rezervace	Amerika	Františkovy Lázně	Františkovy Lázně
Národní přírodní památka	Lužní potok	Hranice	Pastviny u Studánky, Trojmezí
Národní přírodní památka	Železná hůrka	Lipová	Mýtina
Přírodní památka	Goethova skalka	Hazlov	Skalka u Hazlova
Přírodní památka	Košský pramen	Mariánské Lázně	Chotěnov u Mariánských Lázní
Přírodní památka	Kynžvartský kámen	Lázně Kynžvart	Lázně Kynžvart
Přírodní památka	Těšovské pastviny	Milíkov	Těšov u Milíkova
Přírodní památka	U cihelny	Hazlov	Hazlov
Přírodní památka	Vernéřovské doly	Aš	Vernéřov u Aše

Zdroj: drusop.nature.cz

Příloha č. 14: Památné stromy na území MAS 21, o. p. s.

název	Typ objektu	Datum vyhlášení	Katastrální území
Dub u Dolíšky	Jednotlivý strom	7.12.1995	Hranice u Aše
Štítarský klen	Jednotlivý strom	20.6.2005	Štítary u Krásné
Buk lesní a dub letní v Doubravě	Skupina stromů	14.2.1985	Doubrava u Lipové
Alej Doubrava	Stromořadí	14.2.1985	Doubrava u Lipové
Doubravský buk	Jednotlivý strom	14.2.1985	Doubrava u Lipové
Dub letní v Malé Šitboři	Jednotlivý strom	21.2.2006	Malá Šitboř
Alej Mostov	Stromořadí	15.6.2000	Mostov
Mostovský dub	Jednotlivý strom	29.12.2005	Mostov
Valdštejnův dub	Jednotlivý strom	14.2.1985	Okrouhlá u Chebu
Duby u statku Tuřany č. p. 3	Skupina stromů	9.8.2005	Tuřany u Kynšperku nad Ohří
Zámecká alej a skupina buků v Horních Lubech	Stromořadí	21.8.2002	Horní Luby
Javory u kaple	Skupina stromů	1.1.1986	Luby I
Duby u kaple	Skupina stromů	1.1.1986	Luby I
Lubská lípa	Jednotlivý strom	14.2.1985	Horní Luby
Buky v Kopanině	Skupina stromů	1.1.1986	Kopanina
Valdovské duby	Skupina stromů	31.7.1996	Lesina
Dub u zámeckého statku	Jednotlivý strom	29.1.1999	Lázně Kynžvart
Lípa za kynžvartským kostelem	Jednotlivý strom	7.10.1995	Lázně Kynžvart
Lípa u zámeckého pivovaru	Jednotlivý strom	15.9.1995	Lázně Kynžvart
Buk v Lazech (Pastýrský buk)	Jednotlivý strom	13.8.1995	Lazy
Javory u obrázku	Skupina stromů	13.10.2005	Háj u Staré Vody
Lípa u kostela v Trstěnicích	Jednotlivý strom	4.7.2013	Trstěnice u Mariánských Lázní
Dub letní v Chodovské Huti	Jednotlivý strom	14.2.1985	Chodovská Huť
Dub U oříšku	Jednotlivý strom	13.10.2005	Tři Sekery u Kynžvartu
Krásenská lípa	Jednotlivý strom	17.12.2005	Krásné u Tří Seker
Jasan U Čadilů	Jednotlivý strom	14.12.2006	Chodovská Huť
Smrk pod Ovčím vrchem	Jednotlivý strom	12.2.2011	Tachovská Huť, Tři Sekery u Tachova
Alej svobody	Stromořadí	1.1.1986	Valy u Mariánských Lázní, Mariánské Lázně
Jilm ve Vlčovicích	Jednotlivý strom	21.10.1993	Vlčovice u Mariánských Lázní
Alej svobody	Stromořadí	1.1.1986	Mariánské Lázně, Valy u Mariánských Lázní
Dub u Hamrnického zámečku	Jednotlivý strom	17.4.1996	Úšovice
Král smrků	Jednotlivý strom	1.1.1986	Mariánské Lázně
Stříbrný javor u Komorní Hůrky	Jednotlivý strom	18.09.2002	Františkovy Lázně
Dub letní ve Dvorečku	Jednotlivý strom	14.02.1985	Františkovy Lázně
Dub v Jedličné	Jednotlivý strom	1.1.1986	Františkovy Lázně

Zdroj: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/pstromy/index.php?frame>

Příloha č. 15: NATURA 2000 na území MAS 21, o. p. s.

Název obce	EVL	Ptačí oblasti
Aš	0	0
Hazlov	0	0
Hranice	Bystřina - Lužní potok	0
Krásná	Štítarský rybník	0
	Bystřina - Lužní potok	
Podhradí	0	0
Vojtanov	U sedmi rybníků	0
Libá	0	0
Lipová	Mechové údolí	0
Milíkov	0	0
Odrava	Ramena Ohře	0
Okrouhlá	0	0
Pomezí nad Ohří	0	0
Poustka	0	0
Tuřany	0	0
Nebanice	Ramena Ohře	0
Křižovatka	Soos	0
Luby	0	0
Milhostov	Soos	0
Nový Kostel	0	0
Plesná	0	0
Skalná	Soos	0
Třebeň	Soos	0
Velký Luh	0	0
Dolní Žandov	Mechové údolí	0
Drmoul	0	0
Lázně Kynžvart	Kladské rašeliny	0
Stará Voda	U Jedlové	0
Trstěnice	0	0
Tři Sekery	U Jedlové	0
Valy	0	0
Velká Hleďsebe	0	0
Vlkovice	0	0
Zádub - Závášín	Prameny Teplé	0
Mariánské Lázně	Prameny Teplé	0
	Kladské rašeliny	

Zdroj: www.mapy.nature.cz

Příloha č. 16: CHKO Slavkovský les

Obsahem této přílohy, která je součástí samostatného souboru, jsou podrobnější informace o maloplošných zvláště chráněných územích, včetně informací z oblasti cestovního ruchu na území CHKO Slavkovský les.

Příloha č. 17: Sběrné dvory na území MAS 21

Název obce	Provozovatel	Poznámky
Aš	Ašské služby, s.r.o.	pouze pro občany, kteří zaplatili poplatek za odpady
Hazlov	Obec Hazlov	pouze pro občany, kteří zaplatili poplatek za odpady; neveřejné sběrné místo
Třebeň - Chocovice	Marius Pedersen a.s.	pouze pro občany, kteří zaplatili poplatek za odpady
Luby	Město Luby	pouze pro občany, kteří zaplatili poplatek za odpady
Plesná	Město Plesná	pouze pro občany, kteří zaplatili poplatek za odpady; neveřejné sběrné místo
Františkovy Lázně	AVE CZ odpadové hospodářství, s. r. o.	pouze pro občany, kteří zaplatili poplatek za odpady
Mariánské Lázně	Technický a dopravní servis, s.r.o.	pouze pro občany, kteří zaplatili poplatek za odpady
Velká Hleďsebe - Klimentov	Marius Pedersen a.s.	pouze pro občany, kteří zaplatili poplatek za odpady
Valy	Obec Valy	pouze pro občany, kteří zaplatili poplatek za odpady

Zdroj: www.asekol.cz, www.sberne-dvory.cz

Legenda: území Ašska území Lubska území Mariánskolázeňska Území Chebska

Příloha č. 18: Zařízení na sběr a výkup odpadů na území MAS 21, o. p. s.

Provozovatel	IČ	Adresa	Obec	Název technologie
Ašské služby, s.r.o.	25222571	Hedvábnická 2493	Aš	sběrný dvůr
Jana Janošíková	46860207	Hedvábnická 60	Aš	sběr odpadu
Josef Vítek	46864652	Saská 1171/18	Aš	demontáž autovraků
PH KOVO - RECYCLING CHEB, s.r.o.	64361357	Mokřiny	Aš	třídění odpadu
SVOZ SYSTEM s.r.o.	29161410	Saská 2225/31	Aš	sběr odpadu
				drcení odpadu
VH - FB EURO, s.r.o.	29113466	Sibiřská 1495	Aš	třídění odpadu
Pragonet trade s.r.o.	27091309	Mokřiny	Aš	třídění odpadu
CHEVAK Cheb, a.s.	49787977	Klostermannova 4	Aš	fyzikálně - chemické procesy
Jitka Wernerová	64396053	Krásná,	Krásná	sběr odpadu
DRUSO spol. s r.o.	518972	Hazlov	Hazlov	sběr odpadu
František Brantl	12877999	Milíkov 65	Milíkov	demontáž autovraku
Skládka Chocovice s.r.o.	64361322	Třebeň 31	Třebeň	sběr odpadu
				využití odpadu k terénním úpravám
				recyklace odpadu
				kompostování odpadu
Marius Pedersen a.s.	42194920	Chocovice 20	Třebeň	sběr a třídění odpadu
AVE CZ Odpadové hospodářství s. r. o.	29102693	Žirovická 308/2a	Františkovy Lázně	Sběr odpadu, sběrný dvůr
Bílek stavby s.r.o.	29100666	Lesní 7	Plesná	sběr odpadu
Roman Pohořalý	72197081	Dolní Žandov 235	Dolní Žandov	sběr odpadu
APOSTAV spol. s r. o.	62618628	Plzeňská 159/1	Mariánské Lázně	sběr odpadu
Hana Baláková	73728993	Krátká	Mariánské Lázně	sběr odpadu

CHEVAK Cheb, a.s.	49787977	Luční 362/6	Mariánské Lázně	fyzikálně - chemické procesy
Josef Kvapil	71825711	Plzeňská 181	Mariánské Lázně	sběr odpadu
		Husova 564/21b	Mariánské Lázně	sběr odpadu
Petr Hráský	49769405	Stavební mlýn	Mariánské Lázně	sběr odpadu
TECHNICKÝ A DOPRAVNÍ SERVIS, s.r.o.	25213261	Chebská 113	Mariánské Lázně	sběr odpadu
Marius Pedersen a.s.	42194920	Velká Hleďsebe - Klimentov	Velká Hleďsebe	sběrný dvůr
WEISER SCHROTT, s.r.o.	25224263	Stará Voda 139	Stará Voda	sběr odpadu
Obec Valy	00572781	Valy	Valy	sběrný dvůr
Miroslav Opava	70725730	Vlkovice 35	Vlkovice	recyklace odpadu

Zdroj: <http://www.kr-karlovarsky.cz/websouhlas/index.php?akce=typ&page=1>

Příloha č. 19: Nakládání s odpady v jednotlivých ORP

Produkce a nakládání s odpady (31. 12. 2013)	Produkce/převzetí (t)	Produkce (t)	Využito (%)	z toho		Odstraněno (%)	z toho	Jiné nakládání (%)
				Recyklace	Energeticky využito			
ORP Aš								
Celkově všechny odpady	23 312,95	15 547,08	25,83	74,16	-	-	-	74,17
Komunální odpady	10 046,87	7 754,19	4,44	-	-	-	-	95,96
ORP Cheb								
Celkově všechny odpady	192 006,85	55 730,49	83,85	54,70	-	-	-	16,15
Komunální odpady	52 746,19	23 772,02	15,84	-	-	-	-	84,16
ORP Mariánské Lázně								
Celkově všechny odpady	36 781,82	23 736,92	0,46	-	-	-	-	99,54
Komunální odpady	19 268,54	9 955,85	-	-	-	-	-	-

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/> a vlastní výpočty

Příloha č. 20: Obnovitelné zdroje energie na území MAS 21 o. p. s.

Název subjektu	Obec (sídlo provozovatele)	k.ú.	Typ	celkový elektrický výkon (MW)	celkový tepelný výkon (MW)
Karel Kolman	Aš	Aš	Sluneční	0,005	
Ing. Jiří Červenka	Aš	Aš	Sluneční	0,004	
Karel Pilař	Aš	Aš	Sluneční	0,003	
Vladimír Klouček	Aš	Aš	Sluneční	0,003	
Rudolf Kytka	Aš	Aš	Sluneční	0,005	
Bc. Stanislav Malý	Aš	Aš	Sluneční	0,005	
Ing. František Malý	Aš	Aš	Sluneční	0,005	
Viera Eliášová Romaníková	Aš	Doubrava u Aše	Sluneční	0,005	
MUDr. Vratislav Schreiner	Aš	Aš	Sluneční	0,005	
Radek Zich	Aš	Aš	Sluneční	0,005	
Jana Rodinová	Aš – Mokřiny	Mokřiny	Sluneční	0,04	
Mgr. Petr Mach	Aš	Vernéřov u Aše	Sluneční	0,017	
Evžen László	Aš	Aš	Sluneční	0,01	
Ing. Jaroslav Radovnický	Aš	Aš	Sluneční	0,005	
L.max - správa nemovitostí s.r.o.	Aš	Aš	Sluneční	0,03	
SVOZ SYSTEM s.r.o.	Aš	Aš	Sluneční	0,247	
Lukáš Karhan	Drmoul	Drmoul	Sluneční	0,005	
Jitka Buriánková	Hazlov	Hazlov	Sluneční	0,005	
Eva Franke	Hazlov	Hazlov	Sluneční	0,005	
Ludvík Grísnik	Hranice	Hranice u Aše	Sluneční	0,019	
Hospodyňka CZ s.r.o.	Hranice	Podhradí u Aše	Sluneční	0,029	
Jovan Caran	Cheb	Ostroh	Sluneční	0,005	
E.P. & O.S. Cheb spol. s r.o.	Cheb	Plánská Huť	Sluneční	0,005	
Ing. Josef Mecner	Cheb	Vojtanov	Sluneční	0,03	
Filip Kadlec	Cheb	Dolní Hraničná	Sluneční	0,004	
Radka Šindelářová	Cheb	Tuřany u Kynšperku nad Ohří	Sluneční	0,007	
Milan Vojík	Cheb	Aš	Sluneční	0,004	
Stanislav Lorenz	Lázně Kynžvart	Lázně Kynžvart	Sluneční	0,004	
Stanislav Baťko	Lázně Kynžvart	Lázně Kynžvart	Sluneční	0,004	
Ing. Rostislav Filip	Libá	Libá	sluneční	0,004	
Jaroslav Votík	Cheb	Libá	sluneční	0,005	
Milan Štětina	Lipová	Stebnice	sluneční	0,02	
Vojtěch Levora	Luby	Luby I	sluneční	0,005	
Ing. Zdeněk Horáček	Mariánské Lázně	Úšovice	sluneční	0,009	
Ing. Miloš Veselý	Mariánské Lázně	Jesenice u Chebu	sluneční	0,008	
Dalkia Mariánské Lázně, s.r.o.	Mariánské Lázně	Úšovice	sluneční	1,24	69,3
Ing. Jan Schlossar	Mariánské Lázně	Úšovice	sluneční	0,005	
Renata Kuncová	Mariánské Lázně	Drmoul	sluneční	0,005	
Bohuslav Salaba	Mariánské Lázně	Stará Voda u Mariánských Lázní	sluneční	0,005	
Ing. Martin Pospíšil	Mariánské Lázně	Úšovice	sluneční	0,005	

Jaroslav Hruška	Mariánské Lázně	Vlkovice u Mariánských Lázní	sluneční	0,003	
Solarwest s.r.o.	Mariánské Lázně	Dolní Žandov	sluneční	0,285	
Bc. Josef Balák	Mariánské Lázně	Úšovice	sluneční	0,01	
VOJÁČEK s.r.o.	Mariánské Lázně	Mariánské Lázně	sluneční	0,009	
Zbyněk Hellmich	Mariánské Lázně	Mariánské Lázně	sluneční	0,019	
Jan Vlach	Nebanice	Nebanice	sluneční	0,005	
Karel Hořejší	Nový Kostel	Kopanina	sluneční	0,011	
Josef Dirbák	Plesná	Šneky	sluneční	0,007	
Vlastimil Maška	Poustka	Ostroh	sluneční	0,004	
Jovana Sazimová Caranová	Poustka	Ostroh	sluneční	0,017	
První FVE Poustka s.r.o.	Poustka	Poustka u Františkových Lázní	sluneční	0,5	
Martin Seidl	Poustka	Klest	sluneční	0,03	
Roman Voborník	Skalná	Skalná	sluneční	0,008	
Jan Hoffmann	Skalná	Skalná	sluneční	0,017	
Martin Bureš	Skalná	Skalná	sluneční	0,004	
H.V. EKO s.r.o.	Skalná	Skalná	sluneční	0,029	
Michaela Maňovská	Stará Voda	Stará Voda u Mariánských Lázní	sluneční	0,005	
Ing. Jaroslav Hanzal	Třebeň	Nový Drahov	sluneční	0,004	
Petr Jíša	Tři Sekery	Krásné u Tří Seker	sluneční	0,005	
Richard Zadranský	Tři Sekery	Tři Sekery u Kynžvartu	sluneční	0,005	
Irena Škodová	Tuřany	Lipoltov	sluneční	0,003	
MVDr. Petr Hošek	Tuřany	Lipoltov	sluneční	0,003	
MUDr. Věra Hroudová	Valy	Valy u Mariánských Lázní	sluneční	0,003	
Ing. Petr Hrouda	Valy	Valy u Mariánských Lázní	sluneční	0,004	
Eva Krčková	Valy	Valy u Mariánských Lázní	sluneční	0,005	
Marek Todovič	Velká Hleďsebe	Velká Hleďsebe	sluneční	0,004	
Karel Danko	Velká Hleďsebe	Velká Hleďsebe	sluneční	0,003	
Anna Marvanová	Velká Hleďsebe	Velká Hleďsebe	sluneční	0,006	
Pavel Květoň	Velká Hleďsebe	Velká Hleďsebe	sluneční	0,005	
SOKODVOL s.r.o.	Vlkovice	Vlkovice u Mariánských Lázní	sluneční	0,025	
FTL Fire Testing Laboratory s. r. o.	Františkovy Lázně	Hazlov	sluneční	0,502	
Mgr. Milada Körnigová	Františkovy Lázně	Hazlov	sluneční	0,029	
IDEA TRADE s.r.o.	Františkovy Lázně	Štítary u Krásné	sluneční	0,292	
František Vološčuk	Františkovy Lázně	Františkovy Lázně	sluneční	0,004	
ELČI s.r.o.	Františkovy Lázně	Františkovy Lázně	sluneční	0,003	
Farma Trojmezí a. s.	Hranice	Trojmezí	větrný	2,7	
Aleš K a s t l, dřevovýroba	Skalná	Čížebná	větrný	1,815	
APB Plzeň, a.s.	Nezvěstice	Újezd u Krásné	větrný	6	
		Štítary u Krásné	větrný	2	
		Horní Paseky	větrný	10	
		Hranice u Aše	větrný	4	
Jiří Král	Hranice	Hranice u Aše	větrný	0,007	

Jaroslav Motyčka	Hranice	Hranice u Aše	větrný	0,007	
CHEVAK Cheb, a.s.	Cheb	Chotěnov u Mariánských Lázní	plynový a spalovací	0,034	0,06
AGRO & KOMBINÁT Dolní Žandov spol. s r.o.	Dolní Žandov	Okrouhlá u Chebu	plynový a spalovací	0,999	1,059
TEREA Cheb s.r.o.	Cheb	Aš	plynový a spalovací	0,042	0,065
SPA RESORT St.Moritz s.r.o.	Mariánské Lázně	Mariánské Lázně	plynový a spalovací	0,03	0,062
Miroslav Kubeš	Cheb	Podhradí u Aše	vodní	0,015	
Zbyněk Vlach	Aš	Podhradí u Aše	vodní	0,008	
Jiří Hucl	Cheb	Doubrava u Aše	vodní	0,011	

Zdroj: www.eru.cz - energetický regulační úřad

Příloha č. 21: Kulturní nebo společenská střediska v obcích MAS 21

Obec	Kulturní nebo společenské centrum
Hranice	Kulturní stánek Beseda
Krásná	Sál místní restaurace Sokolovna
Aš	Ašské kulturní středisko
Hazlov	Zasedací místnost obecního úřadu nebo místní tělocvična
Poustka	Společenská místnost, která je součástí obecního úřadu
Libá	Sál místní restaurace
Pomezí nad Ohří	Sál místní restaurace
Luby	Městské kulturní středisko
Plesná	Kulturně společenské centrum
Nový Kostel	Kulturní dům
Velký Luh	Sál na místním sportovním hřišti a sál v budově obecního úřadu
Skalná	Sportovní hala včetně zasedacích místností
Křižovatka	Kulturní dům
Milhostov	Kulturní sál součástí obecního úřadu
Třebeň	Kulturní dům
Nebanice	Sál místní restaurace
Františkovy Lázně	Kulturní dům
Odrava	Sál na obecním úřadě
Tuřany	Sál místní restaurace
Okrouhlá	Zasedací místnost obecního úřadu
Lipová	Společenský dům
Milíkov	Sál místní restaurace
Dolní Žandov	Kulturní dům
Lázně Kynžvart	Prostory hotelu Hubertus a zámecké restaurace Metternich, areál TJ Sokol Lázně Kynžvart
Stará Voda	Prostory místního hřiště
Valy	Sál místní restaurace U březího vlka
Tři Sekery	Kulturní dům
Velká Hleďsebe	Fotbalové hřiště, místní veřejná knihovna, budova moštárny
Drmoul	Kulturní dům
Trstěnice	Místní restaurace Ranch Colorado nebo klubovna mysliveckého sdružení HUBERTUS
Vlkovice	Kulturní dům, který však není ve vlastnictví obce. K akcím jsou prostory zapůjčovány jeho majitelem
Zádub - Závášín	Objekt bývalé školy – původní tělocvična slouží jako společenský sál.
Mariánské Lázně	Společenský dům Casino, Dům Chopin

Zdroj: Vlastní šetření

Příloha č. 22: Přehled kulturní vybavenosti v obcích MAS 21

Název obce	kino	divadlo	muzeum	knihovna	Středisko pro volný čas dětí a mládeže	Kulturní středisko(sál)	hřbitov
Aš	ne	ne	ano	ano	ano	ano	ano
Hazlov	ne	ne	ne	ano	ne	ne	ano
Hranice	ne	ne **	ne	ano	ano***	ano	ano
Krásná	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ano
Podhradí	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ano
Vojtanov	ne	ne	ne	ano	ne	ne	ne
Libá	ne	ne **	ne	ano	ne	ne	ano
Lipová	ne	ne	ne	ano	ne	ano	ano
Milíkov	ne	ne	ano	ano	ne	ano	ano
Odrava	ne	ne	ne	ano	ne	ne	ne
Okrouhlá	ne	ne	ne	ne	ne	ano	ne
Pomezí nad Ohří	ne	ne	ne	ne	ne	ano	ano*****
Poustka	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Tuřany	ne	ne	ne	ano	ne	ne	ne
Nebanice	ne	ne	ne	ano	ne	ne	ano
Františkovy Lázně	ne	ano	ano	ano	ano***	ano	ano
Křižovatka	ne	ne	ne	ano	ne	ano	ano
Luby	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ano
Milhostov	ne	ne	ano	ano	ano***	ano	ano
Nový Kostel	ne	ne	ne	ano	ano***	ano	ano
Plesná	ano	ne	ne	ano	ne	ano	ano
Skalná	ne	ne	ano	ano	ano	ne	ano
Třebeň	ne	ne	ne	ano	ne	ano	ne
Velký Luh	ne	ne	ne	ne	ne	ano	ne
Dolní Žandov	ne	ne	ano	ano	ano	ano	ano
Drmoul	ne	ne	ne	ano	ano***	ano	ne
Lázně Kynžvart	ne	ne	ano	ano	ano***	ne	ano
Stará Voda	ne	ne	ne	ano	ano***	ne	ano
Trstěnice	ne	ne	ne	ano	ne	ne	ano
Tři Sekery	ne*	ne	ano	ano	ano***	ano	ano
Valy	ne	ne	ne	ano	ne	ano	ne
Velká Hleďsebe	ne	ne	ne	ano	ano***	ne	ano
Vlkovice	ne	ne	ne	ano	ne	ano****	ne
Zádub - Závíšíň	ne	ne	ne	ano	ne	ano	ano
Mariánské Lázně	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano

Zdroj: ČSÚ, vlastní šetření Legenda: Obce Ašska Obce Chebska Obce Lubska

Obce Mariánskolázeňska

*Tři Sekery mají pouze občasné letní kino

**Ochotnické divadelní spolky

***Součástí Základní školy

****není v majetku obce

*****kolumbárium

Příloha č. 23: Přehled kulturních a společenských akcí pořádaných obcemi / městy

Obec	Kulturní a společenské akce
Aš	Ašský střevíček - taneční soutěž, každoroční Letní slavnosti města, Slavnosti Ašského milíře, Rozsvícení vánočního stromu, Dětský den,
Hazlov	Oslavy dětského dne, Stavění májky, Hurá prázdniny, oslavy Masopustu, Zdobení vánočních a velikonočních dekorací, Velikonoční jarmark,
Hranice	Hranické divadelní léto, Setkání na trojstátí, Knedlík a nok, Mariánská pouť, Vítání občanů, Pálení čarodějnic, Prvomájové oslavy, Rozsvícení vánočního stromu, Oslava MDŽ, Den dětí, Sokýč fest - vystoupení rockových a metalových kapel, Varhaní koncerty, fotbalový pohár
Krásná	Stavění májky, Oslavy dětského dne, Lampionový průvod, Rozsvícení vánočního stromu, maškarní a masopustní pochody, Slavnosti sena, běžkařské a in - line maratony, pochody a závody pro děti, rodinné výlety.
Podhradí	Podhradské posvícení, Stavění májky, Oslavy dětského dne, živý betlém
Vojtanov	Prvomájová oslava, Dětský den, Letní slavnosti obce, Rozsvícení vánočního stromu, Mikulášská nadílka, Vítání občanů a výročí narození nejstarších občanů, stavění májky,
Libá	Rozsvícení vánočního stromu, Mikulášská nadílka, Vánoční setkání na hranicích, Libské slavnosti přátelství, Dětský den, rybářské závody, fotbalové zápasy TJ Start Libá, Drakiáda, vypouštění balónků, vítání občanů
Lipová	Plesy, Stavění májky, různé sportovní akce, Oslavy dětského dne, Masopust, venkovské veletrhy - 1. ročník v roce 2013,
Milíkov	Masopust, Milíkovský den žen, Stavění máje, Dětský den, Zájezd dětí za vysvědčení, Dětská hasičská soutěž, Vánoční besídka, Krabičkový turnaj, turnaj v kopané, střelecká soutěž Snajper, turnaj ve stolním tenise
Odrava	Maškarní bál, Pálení čarodějnic, Dětský den, Mikulášská nadílka, diskotéky, Setkání seniorů, Stavění májky, sportovní utkání v kopané
Okrouhlá	Oslavy MDŽ, Ukončení školního roku, Ukončení prázdnin, Den šikovných rukou, Stavění májky, Rozsvícení vánočního stromu, Kuchařská soutěž, Vítání občanů, Mikuláš
Pomezí nad Ohří	Jakubské slavnosti, oslavy MDŽ, Den dětí, Maškarní bál, Májové veselice, Pálení čarodějnic, Vítání prázdnin, Koncerty v kostele sv. Jakuba, Mitte Europe
Poustka	Stavění májky, Výstavy a koncerty v kostele sv. Wolfganga, Dětský den, Vánoční a Velikonoční setkání, Lampionový masopustní průvod, Májové slavnosti, Divadelní léto na Seebergu, Hovory s občany, Turnaj o pohár starosty v nohejbalu
Tuřany	Loučení s prázdninami, Oslavy masopustu, Mikulášská nadílka, akce k MDD, předvánoční posezení
Nebanice	Pálení čarodějnic a stavění májky, jejíž součástí je také lampionový průvod, Dětský den, Neckyáda, Rozloučení s prázdninami, Drakyáda, Rozsvícení vánočního stromu, Mikulášská besídka,
Františkovy Lázně	Zahájení lázeňské sezony, promenádní koncerty, dětské dny, sportovní turnaje, Mini Euro
Křižovatka	Stavění májky, Masopust, Den dětí, folkové a rockové koncerty, Velikonoční a Vánoční oslavy, Maškarní bál, Folkové a rockové koncerty,
Luby	Hraniční slavnosti, Vánoční slavnosti a pečení vánoční štol, Lubský podzimní jarmark, plesy, koncerty, dětský den
Milhostov	Mikulášská nadílka, Dětský den, další akce většinou věnované dětem a seniorům,
Nový Kostel	Akce věnované dětem, vítání nových občanů, sportovní dny pro děti
Plesná	Masopust, Maškarní dětský rej, Maškarní ples, oslavy MDŽ, Noc s Andersenem, Pálení čarodějnic, Plesenský jarmark, Dětský den, Rozloučení s prázdninami, Hlavičko lámání, Rozsvícení vánočního stromu, Adventní lampionový průvod,

	vánoční koncerty, Stavění májky, Plesenský půlmaratón, Plesenský výšlap
Skalná	Masopust, Pálení čarodějnic, Maškarní ples, společenské plesy, Taneční soutěž "Cena města Skalná", Dětská požární soutěž, Setkání tří generací, Dětský den, Pouť ke sv. Janu Křtiteli, Setkání harmonikářů, Dožínky, Rozsvěcení vánočního stromu, Adventní koncert, Šibřinky
Třebeň	Maškarní bál, Stavění máje, Pálení čarodějnic, Adventní koncerty, Svatý Martin v Třebeni, Dětský den, plesy, Mikulášská, Oslavy MDŽ
Velký Luh	Maškarní zábava, Stavění máje, soutěž o pohár starosty (fotbal)
Dolní Žandov	Rozsvícení vánočního stromu, Stavění májky, Pouť, Den dětí, Oslavy MDŽ, Mikulášská nadílka, setkání se seniory, Školní akademie, Hasičský ples, Memoriál Karla Šnopa, Žandovská smeč
Drmoul	Drmoulské slavnosti, Stavění máje, Rej čarodějnic, fotbalové turnaje
Lázně Kynžvart	Vítání nového roku, Pálení čarodějnic, Pohádková cesta na hrad, Koncert tří generací, Dětský maškarní karneval, Svěcení pramenů, Dětský den, Pouť sv. Markéty, Pohádková cesta na hrad, Rozsvěcení vánočního stromku, Mikulášská besídka, Předvánoční setkání seniorů, Noc s Andersenem, Kynžvartský pohár - turnaj v házené dívek, Káza Cup - turnaj ve fotbale
Stará Voda	Oslavy Hasičů, Anenské slavnosti, českoněmecká mše v kostelíku sv. Jana Křtitele ve Vysoké, Svatoanenská mše v kapli sv. Anny, Maškarní ples, sportovní akce, koncerty v kostelíku sv. Jana Křtitele ve Vysoké
Trstěnice	Loučení s prázdninami, Trstěnická pouť, Mikulášská nadílka, Loučení s prázdninami, Setkání seniorů, Pálení čarodějnic, Masopust, Dětský den, Hledání pokladů, adventní koncert v místním kostele sv. Víta
Tři Sekery	Zahradní slavnost, výstavy, Vánoce v lese, Masopust, Stavění májky, Dětský den, sportovní turnaje
Valy	Čtení pro děti, Posvícení, Valské slavnosti, Valský klátilák, Struny na terase, Rozloučení s prázdninami, Setkání seniorů, Mikuláš, Dětský den, Stavění máje, Maškarní bál, sportovní turnaje
Velká Hleďsebe	Adventní koncerty v kostele, Mikulášská nadílka, Velikonoční akce, Masopust, Vánoční dílna, Vánoční trhy, Předvánoční setkání se seniory, rozsvěcení vánočního stromu, velikonoční dílny, Masopust, Slet čarodějnic a stavění májky, školní akademie, Dětský den, Den pro dospěláky, fotbalové turnaje
Vlkovice	Vlkovická letka, Stavění máje, Kácení máje, Dětský den, Nasvícení vánočního stromu, Mikulášská nadílka, oslavy životních jubileí občanů, vítání nových občánků
Zádub - Závášín	Maškarní ples, Mikulášská nadílka, Milhostovský bál, Malování velikonočních vajíček, Rozloučení se školním rokem, Rozloučení s prázdninami, dětský den, Golfový turnaj ZZ masters
Mariánské Lázně	Koncerty, klavírní soutěže, Svatováclavské setkání lidí dobré vůle, Starostafest, Zahájení lázeňské sezóny

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 24: Přehled zájmových sdružení a spolků dle jednotlivých členských obcí

Obec	Zájmové sdružení, spolek
Aš	Karel Ašler, o.s.; Farní charita Aš; Vodácký klub Š.Rum; Myslivecké sdružení Halštrov-Aš; Občanské sdružení Ašští bajkeři; MS KRÁSNÁ u AŠE; Klub českých turistů Aš; LK JASAN Aš; MS Háj Aš; Tělovýchovná jednota Jiskra Aš; "Zelený dědek o.s."; Český rybářský svaz; Český kynologický svaz
Hazlov	Golf Club Františkovy Lázně; Český svaz včelařů, ZO Hazlov; MS Hazlov; kuželkářský klub Jiskra Hazlov; FC Jiskra Hazlov, Rybářská společnost Hazlov; SDH Hazlov
Hranice	Tělovýchovná jednota SIGMA Hranice, o.s.; HC centrum Hranice; Skleník Hranice o.p.s.
Krásná	Sbor dobrovolných hasičů; Krásenské Buchtý; Jezdecký klub Krásná
Podhradí	Jezdecký oddíl Báry; S.K. Podskalan Podhradí, o.s.
Vojtanov	FC Vojtanov
Libá	Rybářská společnost Libá; MS Kachní Kámen; TJ Libá
Lipová	Myslivecké sdružení PALIČ o.s.
Milíkov	SDH Milíkov
Odrava	Myslivecké sdružení Hubertus Odrava; Tělovýchovná jednota SPARTAK ODRAVA
Okrouhlá	Outdoor sports Okrouhlá
Pomezí nad Ohří	-
Poustka	"RUF"; "Rybáři Poustka o.s."; NT NATURAM-OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PRO OCHRANU PŘÍRODY
Tuřany	-
Nebanice	Jezdecký oddíl TJ Agro; Sportovní klub Nebanice, oddíl kopané; Západočeský svaz chovatelů sportovního koně; MS Diana Nebanice; Sdružení chovatelů koní a jezdců Karlovarského kraje
Františkovy Lázně	FC Jiskra Františkovy Lázně, myslivecké sdružení, amatérské divadlo, Tenis klub
Křižovatka	ZD KŘÍŽOVATKA; T.J. Křižovatka; Rybáři Křižovatka o.s.
Luby	Golf club Luby o.s.; Junák - svaz skautů a skautek ČR, středisko Vysoký kámen Luby; Myslivecký spolek Libocký důl; Sportovní klub Luby; TJ Strunal Luby u Chebu; Myslivecké sdružení LESNÍK-LUBY
Milhostov	MS Milhostov, TJ Sokol Milhostov
Nový Kostel	MS Stopař Nový Kostel; TJ Jiskra Nový Kostel; Vesnický mažoretky
Plesná	Karting klub Plesná o.s.; Občanské sdružení Plesná za životní prostředí; Myslivecké sdružení Zelený háj - Pelhřimov; TJ Jiskra Plesná; MS Plesná
Skalná	Sbor dobrovolných hasičů Skalná; Český svaz včelařů, o.s., ZO Skalná; TJ Tatran Skalná; Myslivecké sdružení Vackov; MS Skalná Les; TRAKTOR KLUB Luby-Skalná o. s.; Muzejní úzkorozchodná dráha Kateřina, o.p.s.; MS HUBERT SKALNÁ; FK Skalná; vStaň se mnou, o.s.; ASPV Skalná
Třebeň	Myslivecké sdružení Třebeň o.s., AC VIKTORIE Třebeň, Jezdecká stáj EGRENSIS, občanské sdružení
Velký Luh	Klub stolního tenisu ve Velkém Luhu
Dolní Žandov	Český kynologický svaz; TJ SOKOL DOLNÍ ŽANDOV; SK Salajna; MS Dyleň Dolní Žandov
Drmoul	Folklórní soubor Marjánek o.s.; TJ Sokol Drmoul, SDH Drmoul; rybářské sdružení Sumeček, Myslivecké sdružení "Srnc" Drmoul
Lázně Kynžvart	GOLF CLUB KYNŽVART občanské sdružení; Tělovýchovná jednota Sokol Lázně Kynžvart; Myslivecké sdružení Tetřívky; Myslivecké sdružení Lázně Kynžvart 2; ZÁMECKÝ PARK LÁZNĚ KYNŽVART, občanské sdružení; Občanské sdružení pro rozvoj regionu Kynžvartska

	a Slavkovského Lesa;
Stará Voda	Sbor dobrovolných hasičů; Český svaz včelařů,o.s.; TJ Sokol Stará Voda; Lovecká společnost Úbočí - Střelnice
Trstěnice	TJ Rozvoj Trstěnice; myslivecké sdružení HUBERTUS
Tři Sekery	Sbor dobrovolných hasičů; Myslivecké sdružení KAMENEC; rybářský spolek Sekerka; T.J. Tatran Tři Sekery
Valy	Centrum pro volný čas; Sportovní společnost PEGAS - VALY
Velká Hleďsebe	TJ Sokol Velká Hleďsebe; MYSLIVECKÉ SDRUŽENÍ RÁJOV HONITBA VALY o.s.; Sdružení zájmových a společenských organizací Velká Hleďsebe; MS Velká Hleďsebe; turistický kroužek Velká Hleďsebe; RC Autoklub Velká Hleďsebe;
Vlkovice	MS Vlkovický Hvozď
Zádub - Závěšín	SEB o. s.; Myslivecké sdružení "Háje" Zádub; Golfový a turistický klub Závěšín, občanské sdružení; Ski Nordic Mariánské Lázně; Jezdecký klub Otradovec Zádub
Mariánské Lázně	Klub českého pohraničí, o.s.; TJ Sokol Mariánské Lázně; ZO ČSOP Kladská; Kotec o.s.; Český spolek žen Mariánské Lázně; Myslivecké sdružení Salajna; Mariánskolázeňská asociace cestovního ruchu o.s.; Čtyřlístek, rodinné centrum Mariánské Lázně; Klub přátel Slavkovského lesa; Divadelní soubor GOA Mariánské Lázně, o. s.; "TJ Lokomotiva Mariánské Lázně, o.s."; TJ AGRO Stolní tenis Mariánské Lázně; Folklórní soubor Marjánec, Hravý pramen o.s.

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 25: Sportovní infrastruktura obcí MAS 21, o. p. s.

Název obce	koupaliště	bazény	hřiště (včetně dětských)	tělocvičny (včetně školních)	stadiony	zimní stadiony	lyžařské středisko
Aš	ne	ano	ano	ano	ano	ne	ano
Hazlov	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
Hranice	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
Krásná	ne	ne	ano	ne	ano	ne	ne
Podhradí	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Vojtanov	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Libá	ano*	ne	ano	ano	ano	ne	ne
Lipová	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
Milíkov	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Odrava	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Okrouhlá	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Pomezí nad Ohří	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Poustka	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Tuřany	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Nebanice	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Františkovy Lázně	ne	ano	ano	ano	ano	ne	ne
Křižovatka	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
Luby	ne	ne	ano	ano	ano	ne	ne
Milhostov	ano*	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Nový Kostel	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
Plesná	ne	ne	ano	ano	ano	ne	ne
Skalná	ano*	ne	ano	ano	ano	ne	ne
Třebeň	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Velký Luh	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Dolní Žandov	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
Drmoul	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
Lázně Kynžvart	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
Stará Voda	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Trstěnice	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Tři Sekery	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
Valy	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Velká Hleďsebe	ano*	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Vlkovice	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Zádub - Závišín	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Mariánské Lázně	ne	ano	ano	ano	ano	ano	ano

Zdroj: ČSÚ, vlastní šetření

*přírodní nádrž, rybník

Obec	Sportovní zařízení
Aš	sportovní areál Vrch Háj (multifunkční hřiště, tři hřiště, lezecká stěna, minigolf, in-line dráha), areál běžeckého i sjezdového lyžování, plavecký bazén, sportovní haly, hřiště, fitness studia
Hazlov	fotbalové hřiště, golfové hřiště
Hranice	fotbalové hřiště, tenisové kurty, sokolovna
Krásná	fotbalové hřiště, multifunkční hřiště, upravované trasy pro běžecké lyžování, in-line dráha
Podhradí	-
Vojtanov	fotbalové hřiště
Libá	fotbalové hřiště, volejbalové a nohejbalové hřiště
Lipová	fotbalové hřiště
Milíkov	fotbalové hřiště
Odrava	fotbalové hřiště
Okrouhlá	fotbalové hřiště
Pomezí nad Ohří	fotbalové hřiště
Poustka	volejbalové a nohejbalové hřiště
Tuřany	-
Nebanice	fotbalové hřiště
Františkovy Lázně	Fotbalový stadion, tenisový areál, sportovní hala, multifunkční hřiště, bazén, In-line
Křižovatka	fotbalové hřiště a tělocvična s posilovnou
Luby	multifunkční venkovní sportovní areál, fotbalové hřiště, tělocvična, golfové hřiště
Milhostov	fotbalové hřiště a bývalá požární nádrž, která slouží jako koupaliště
Nový Kostel	fotbalové hřiště
Plesná	fotbalové hřiště, multifunkční hřiště, hřiště u školy a tělocvična
Skalná	sportovní hala, hřiště u školy, fotbalový areál, tenisové kurty, multifunkční hřiště a přírodní koupaliště
Třebeň	fotbalové a multifunkční hřiště
Velký Luh	fotbalové hřiště
Dolní Žandov	fotbalové hřiště, tenisové kurty, tělocvična na Manském Dvoře
Drmoul	fotbalové hřiště, nohejbalové hřiště, tenisové kurty
Lázně Kynžvart	hřiště na házenou, fotbalové hřiště, tělocvična, krytý bazén, golfové hřiště, multifunkční hřiště u ZŠ
Stará Voda	fotbalové hřiště
Trstěnice	fotbalové hřiště
Tři Sekery	fotbalové hřiště
Valy	tenisové kurty
Velká Hleďsebe	fotbalové hřiště, tělocvična v objektu bývalých kasáren
Vlkovice	-
Zádub - Závášín	-
Mariánské Lázně	kryté bazény (městský bazén a dalších 10 bazénů v místních hotelích a lázeňských zařízeních), přírodní koupaliště, tenisové kurty, golfové hřiště, Skiareál Mariánky – nabídka sjezdového i běžkařského lyžování, zimní stadion, sportovní haly a hřiště (stadion Viktorka, 2 víceúčelové haly TJ Slovan a TJ Sokol, hřiště TJ Lokomotiva), sport studia, lanové centrum

Zdroj: vlastní šetření

Příloha č. 26: Vzdělávací zařízení na území MAS 21 – školní rok 2013/2014

	Ašsko	Chebsko	Lubsko	Mariánskolázeňsko	Celkem MAS 21
Mateřská škola - POČET	7	5	6	14	32
Mateřská škola - POČET TŘÍD					77
Mateřská škola - POČET DĚTÍ					1 873
Základní škola - POČET	5	3	5	8	21
Základní škola – jen první stupeň (1. – 5. ročník) POČET TŘÍD					11
Základní škola – jen druhý stupeň (6. – 9. ročník) POČET TŘÍD					0
Základní škola – první i druhý stupeň (1. – 9. ročník) POČET TŘÍD					203
Základní škola – celkem POČET TŘÍD					214
Základní škola – jen první stupeň (1. – 5. ročník) POČET ŽÁKŮ					162
Základní škola – jen druhý stupeň (6. – 9. ročník) POČET ŽÁKŮ					0
Základní škola – první i druhý stupeň (1. – 9. ročník) POČET ŽÁKŮ					4 095
Základní škola – celkem POČET ŽÁKŮ					4 257
Střední škola - obory gymnázií - POČET ŠKOL	1	0	0	1	2
Střední škola - obory gymnázií - POČET ŽÁKŮ					498
SŠ - obory středních odborných a praktických škol - POČET ŠKOL	2	0	0	3	5
SŠ - obory středních odborných a praktických škol - POČET ŽÁKŮ					409
SŠ - obory středních odborných učilišť a odb. učilišť POČET ŠKOL	0	0	0	2	2
SŠ - obory středních odborných učilišť a odb. učilišť POČET ŽÁKŮ					237
Základní umělecké školy POČET ŠKOL	1	1	1	1	4
Základní umělecké školy POČET ŽÁKŮ					2 132

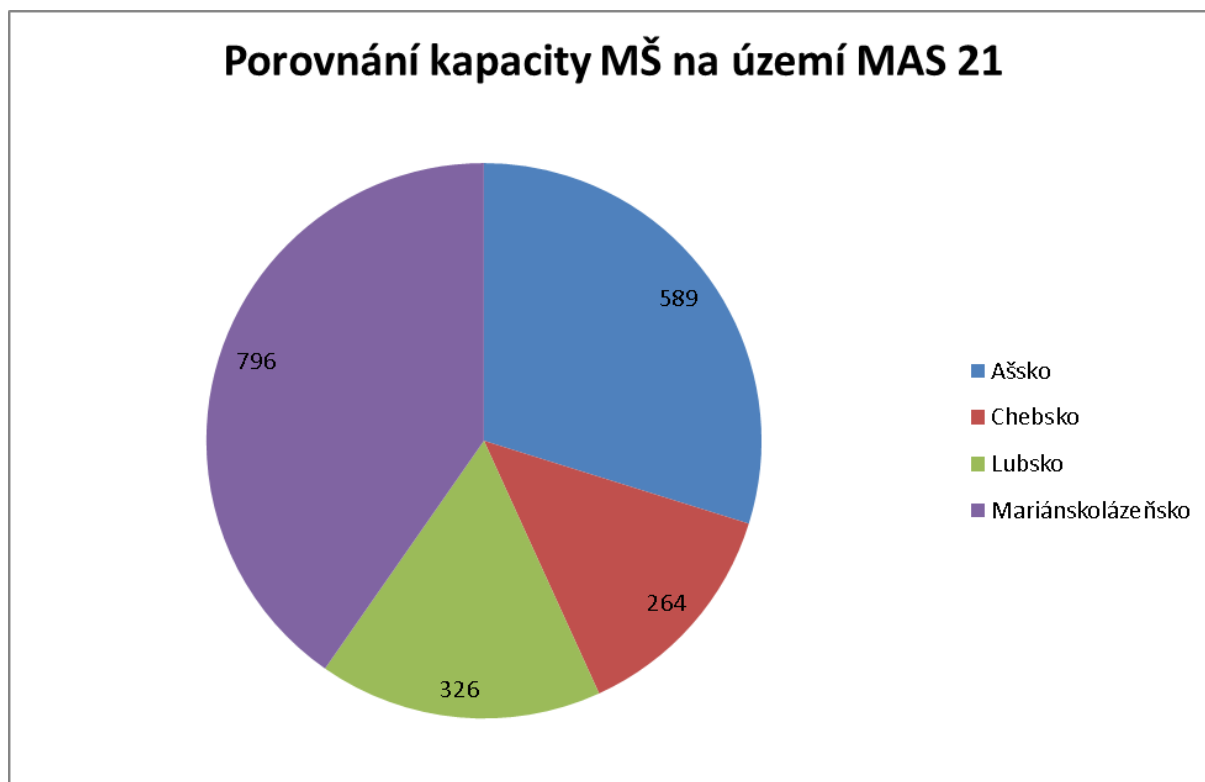
Zdroj: ČSÚ, vlastní šetření,

Příloha č. 27: Přehled mateřských škol na území MAS 21

Území	počet MŠ	Obce s MŠ	Název	kapacita	Naplněnost (2013)	
					počet	%
Ašsko	7	Krásná	MŠ Krásná	26	23	88,5
		Aš	MŠ Neumannova	100	100	100
			MŠ Nohova	70	70	100
			MŠ Moravská	80	80	100
			ZŠ a MŠ Okružní	183	183	100
		Hranice	MŠ Hranice	75	75	100
		Hazlov	ZŠ a MŠ Hazlov	55	53	96,4
Chebsko	5	Okrouhlá	MŠ Okrouhlá	20	20	100
		Lipová	MŠ Lipová	24	19	79,2
		Libá	ZŠ a MŠ Libá	28	28	100
		Františkovy Lázně	MŠ Pramínky	112	103	92,0
			MŠ Františkovy Lázně	80	80	100
Lubsko	6	Nový Kostel	MŠ Nový Kostel	25	25	100
		Skalná	MŠ Skalná	81	81	100
		Luby	MŠ Luby	75	69	92,0
		Milhostov	MŠ Milhostov	24	23	95,8
		Plesná	ZŠ a MŠ Plesná	100	78	78,0
		Třebeň	MŠ Třebeň	21	21	100
Mariánskolázeňsko	14	Mariánské Lázně	MŠ pramínek, v.o.s.	30	30	100
			MŠ Hlavní	75	75	100
			MŠ Křižíkova	100	100	100
			MŠ Na Třešňovce	56	56	100
			MŠ Vora	60	56	93,3
			MŠ Úšovice	150	135	90
		Velká Hleďsebe	MŠ Klimentov	28	28	100
			MŠ Velká Hleďsebe	56	56	100
		Trstěnice	MŠ Trstěnice	28	24	85,7
		Drmoul	ZŠ a MŠ Drmoul	48	43	89,6
		Lázně Kynžvart	ZŠ a MŠ Lázně Kynžvart	50	46	92,0
		Stará Voda	ZŠ a MŠ Stará Voda	35	15	42,9
		Dolní Žandov	ZŠ a MŠ Dolní Žandov	50	50	100
		Tři Sekery	ZŠ a MŠ Tři Sekery	30	28	93,3
Celkem za MAS 21	32			1975	1873	94,8
Ašsko				589	584	99,2
Chebsko				264	250	94,7
Lubsko				326	297	91,1
Mariánskolázeňsko				796	742	93,2

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>, MŠMT

Porovnání kapacity v MŠ na území MAS 21

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>

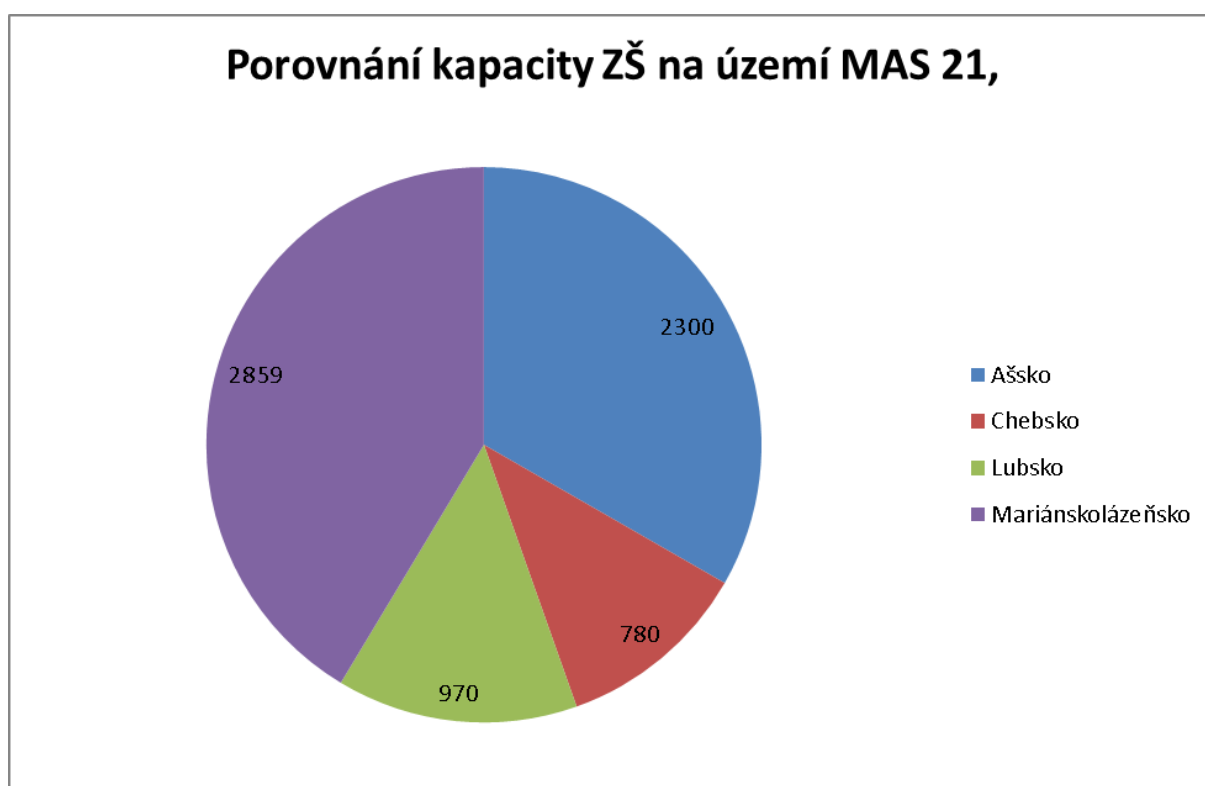
Příloha č. 28: Přehled základních škol včetně speciálních na území MAS 21

Území	počet ZŠ	Obce se ZŠ	Název	kapacita	Naplněnost (2013)	
					počet	%
Ašsko	5	Aš	ZŠ Kamenná	600	453	75,5
		Aš	ZŠ Hlávkova	630	362	57,5
		Aš	ZŠ a MŠ Okružní	350	280	80,0
		Aš	ZŠ a Praktická škola	120	66	55
		Hazlov	ZŠ a MŠ Hazlov	300	137	45,7
		Hranice	ZŠ Hranice	300	157	52,3
Chebsko	3	Lipová	ZŠ a MŠ Lipová	30	18	60,0
		Libá	ZŠ a MŠ Libá	50	33	66,0
		Františkovy Lázně	ZŠ Františkovy Lázně	700	532	76,0
Lubsco	5	Nový Kostel	ZŠ a MŠ Nový Kostel	50	21	42,0
		Luby	ZŠ Luby	300	171	57,0
		Plesná	ZŠ a MŠ Plesná	320	188	58,8
		Skalná	ZŠ Skalná	270	187	69,3
		Milhostov	ZŠ a MŠ Milhostov	30	11	36,7
Mariánskolázeňsko	9	Drmoul	ZŠ a MŠ Drmoul	70	48	68,6
		Lázně Kynžvart	ZŠ a MŠ Lázně Kynžvart	250	108	43,2
		Mariánské Lázně	ZŠ Jih	700	588	84,0
		Mariánské Lázně	ZŠ Úšovice	1150	455	39,6
		Mariánské Lázně	Čtyřlístek	54	6	11,1
		Mariánské Lázně	ZŠ praktická a speciální	120	70	58,3

		Stará Voda	ZŠ a MŠ Stará Voda	40	13	32,5
		Dolní Žandov	ZŠ a MŠ Dolní Žandov	225	141	62,7
		Tři Sekery	ZŠ a MŠ Tři Sekery	50	33	66,0
		Velká Hleďsebe	ZŠ Velká Hleďsebe	200	197	98,5
Celkem za MAS 21	22			6909		
Ašsko	5			2300	1455	63,3
Chebsko	3			780	583	74,7
Lubsko	5			970	557	57,4
Mariánskolázeňsko	9			2859	1659	58,0

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>, MŠMT

Porovnání kapacity ZŠ včetně speciálních na území MAS 21

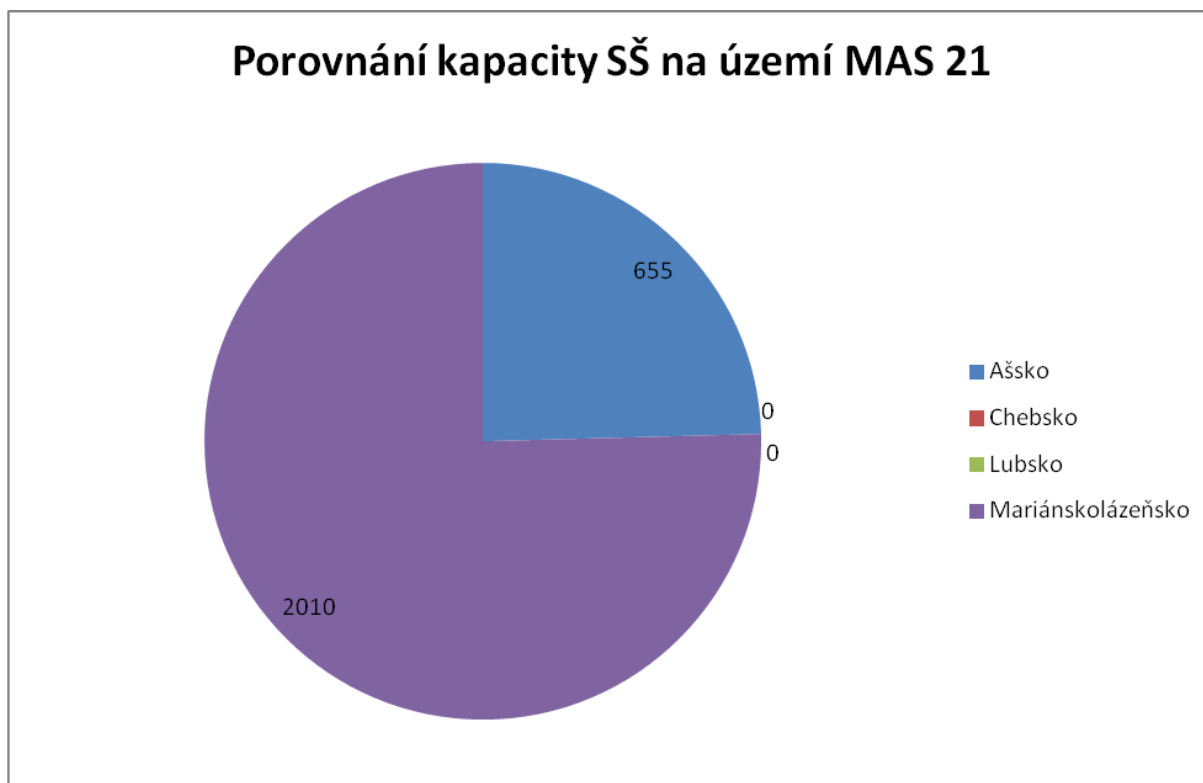
Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>

Příloha č. 29: Přehled středních škol na území MAS 21

Území	Počet SŠ	Obce se SŠ	Název	kapacita
Ašsko	2	Aš	Gymnázium a střední odborná škola Aš	615
		Aš	Základní škola a praktická škola Aš	40
Mariánskolázeňsko	3	Mariánské Lázně	Gymnázium a obchodní akademie Mariánské Lázně	790
		Mariánské Lázně	Hotelová škola Mariánské Lázně	1070
		Mariánské Lázně	Jezdecká akademie	150
Celkem za MAS 21	5			2665
Ašsko	2			655
Chebsko	0			0
Lubsko	0			0
Mariánskolázeňsko	3			2010

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>

Porovnání kapacity SŠ na území MAS 21

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>

Příloha č. 30: Přehled základních uměleckých škol na území MAS 21

Území	počet ZUŠ	Obce s MŠ	Název	kapacita
Ašsko	1	Aš	ZUŠ Roberta Schumanna	600
Chebsko	1	Fr. Lázně	ZUŠ Fr. Lázně	600
Lubsko	1	Luby	ZUŠ Luby	250
Mariánskolázeňsko	1	Mariánské Lázně	ZUŠ Frederyka Chopina	1 100
Celkem za MAS 21	4			2 550
Ašsko	1			600
Chebsko	1			600
Lubsko	1			250
Mariánskolázeňsko	1			1 100

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>

Příloha č. 31: Poskytovatelé sociálních služeb pro obyvatele MAS 21, o. p. s. (mimo území MAS)

Poskytovatel	Místo poskytování	Druh
Útočiště o.p.s.	Cheb	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
Mravenec, spol.s r.o.	Cheb	Chráněné bydlení
Kotec o.s.	Cheb	Terénní programy, kontaktní centrum, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
Sociální služby , příspěvková organizace	Cheb	Odborné sociální poradenství
TyfloCentrum Karlovy Vary o.p.s.	Cheb	Průvodcovské a předčitatelské služby, sociální rehabilitace, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
Centrum pro zdravotně postižené Karlovarského kraje	Cheb	Osobní asistence, odborné sociální poradenství
Joker o.s.	Cheb	Osobní asistence, sociálně terapeutické dílny
Domov pro seniory v Chebu, příspěvková organizace	Cheb	Domov pro seniory
Pomoc v nouzi, o. p. s.	Cheb	Intervenční centrum, dům na půl cesty
Diecézní charita Plzeň	Cheb	Noclehárna, odborné sociální poradenství, nízkoprahové denní centrum, sociální rehabilitace, azylový dům, krizová pomoc
Domov pro seniory „SKALKÁ“ v Chebu, příspěvková organizace	Cheb	Domov pro seniory
Správa zdravotních a sociálních služeb Cheb, příspěvková orgaizace	Cheb	Denní stacionář, pečovatelská služba, týdenní stacionář, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, odlehčovací služby, raná péče, domov pro osoby se zdravotním postižením
Domov pro seniory „SPÁLENIŠTĚ“ v Chebu, příspěvková organizace	Cheb	Domov pro seniory
Domov pro osoby se zdravotním postižením „PRAMEN“ v Mnichově, příspěvková organizace	Mnichov	Domov se zdravotním postižením

Zdroj: <http://iregistr.mpsv.cz/>

Příloha č. 32: Přehled pamětihodností regionálního významu

Atraktivita	Místo	Přístupná/nepřístupná	Popis
hrad Vildštejn	Skalná	přístupná	Patří mezi nejstarší hrady v ČR. Hrad nabízí Muzeum hasičské techniky, ubytování, restauraci (středověké menu) a možnost svatebních obřadů.
hrad Seeberg	Poustka	přístupná	Patří do souboru románských hradů chebských ministeriálů. Současná expozice představuje vývoj interiérů a nábytkové tvorby v 19. století, černou kuchyni, barokní a rokokový intarzovaný nábytek, chebský venkov v 19. století (etnografie), dějiny porcelánu a současnou produkci a. s. Karlovarský porcelán. Mezi nové expozice patří Goethe a jeho lásky a Chebský kat Karel Huss. V areálu hradu je restaurace a je zde možné pořádat svatební obřady.
hrad Neuberg	Podhradí	přístupná	Jedná se o nejstarší památku na Ašsku. Hrad byl postaven ve druhé polovině 13. století. Dodnes se dochovala hradní věž.
hrad Cheb*	Cheb	přístupná	Hrad Cheb byl postaven na počátku 12. století z rozhodnutí římsko-německého císařského rodu Štaufů. Z rozsáhlé hradní pevnosti se dochovalo jen torzo paláce, obranná Černá věž a unikátní dvojité románsko-gotická kaple.
zámek Luby	Luby	přístupná	Zámek byl postaven ve druhé polovině 17. století. Po druhé světové válce sloužil pohraniční stráží a v 80. letech minulého století ho převzal Státní statek Skalná, který zámek zdevastoval. Dodnes se dochovaly pouze obvodové zdi.
zámek Hazlov	Hazlov	nepřístupná	Zámek patří také do souboru původně románských hradů chebských ministeriálů. Jedná se tedy o jednu z nejstarších památek v ČR. Zámek po

			roce 1945 chátral a v současné době probíhá jeho rekonstrukce.
hrad a zámek Starý Rybník	Skalná	nepřístupná	Gotický vodní hrad, který vznikl patrně ve 14. století. Někdejší majitelé panství se v první polovině 18. století přestěhovali z hradu do nově postaveného zámku. Obě stavby jsou dnes v dezolátním stavu. Obě stavby jsou v soukromých rukou a jejich rekonstrukce je nejistá.
hrad Kynžvart	Lázně Kynžvart	přístupná	Jde o další z hradů chebských ministeriálů, který byl postaven v první polovině 13. století. Hrad patří nejenom k nejstarším, ale také nejvýše položeným hradům v ČR. Hrad byl rozbořen v druhé polovině 17. století. Dodnes se dochovaly rozsáhlé zbytky zdiva.
zámek Krásná	Krásná	přístupná	Lovecký zámek, který byl postaven v roce 1856 dnes slouží jako hotel a restaurace.
zámek Doubrava	Aš	přístupná	Zámek Doubrava je panské sídlo z přelomu 16. a 17. století. V současné době je přestaven na restauraci Na záměčku.
zámek Mostov	Odrava	přístupná	Pseudogotický zámek, který byl postaven patrně v 17. století. Dnes je v objektu provozován hotel a wellness služby.
zámek Hamrníky	Mariánské Lázně	nepřístupná	Opatský zámek z počátku 18. století, který sloužil jako letní sídlo opatů z kláštera v Teplé. V současné době je v dezolátním stavu. Objekt je v soukromých rukou a není jasné, zda bude v nejbližší době zrekonstruován.
tvrz Okrouhlá	Okrouhlá	nepřístupná	Tvrz byla postavena ve 14. století. Po roce 1945 sloužila jako závod na výrobu hnojiv a závodní školka. Od roku 1990 je v soukromém vlastnictví.

Zdroj: Vlastní šetření

*mimo území MAS

Příloha č. 33: Vývoj ubytovacích kapacit v jednotlivých obcích MAS 21¹¹

Obec	2000				2008				2013			
	Počet	Pokoje	Lůžka	Místa pro karavany a stany	Počet	Pokoje	Lůžka	Místa pro karavany a stany	Počet	Pokoje	Lůžka	Místa pro karavany a stany
Aš	4	56	96	9	3	40	82	0	4			
Hazlov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hranice	1	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Krásná	0	0	0	0	1			0	0	0	0	0
Podhradí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vojtanov	1			0	1			0	1			
Libá	1			0	1			0	0	0	0	0
Lipová	0	0	0	0	1				1			
Milíkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odrava	0	0	0	0	2			0	1			
Okrouhlá	0	0	0	0	1				1			
Pomezí nad Ohří	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poustka	0	0	0	0	1			0	1			
Tuřany	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nebanice	1			0	1			0	1			
Františkovy Lázně	28	1462	2498	80	37	2114	3637	15	50	2 359	4 080	15
Křižovatka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Luby	1			0	0	0	0	0	1			
Milhostov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nový Kostel	0	0	0	0	0	0	0	0	1			
Plesná	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skalná	4	76	188	0	3	51	134	0	4			
Třebeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0			

¹¹ Jedná se o údaje z ČSÚ. Namátkovým průzkumem v terénu bylo zjištěno, že oficiální data jsou podhodnocená.

Velký Luh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolní Žandov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Drmoul	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lázně Kynžvart	3	126	395	0	2			0	4	169	436	0
Stará Voda	1			0	1			0	2			
Trstěnice	1			0	0	0	0	0	1			
Tři Sekery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Velká Hleďsebe	3	56	120	0	3	93	183	40	2			
Vlkovice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zádub - Závášín	2			0	2			0	3			
Mariánské Lázně	65	2712	5219	19	73	3340	6464	25	85	3 587	6 958	25
Celkem za území	116	4488	8516	108	133	5638	10500	80	163	6 115	11 474	40

Zdroj: ČSÚ

Příloha č. 34: Popis postupu zapojení komunity do vypracování strategie

Obsahem této přílohy, která je součástí samostatného souboru, je popis postupu zapojení komunity do vypracování strategie, včetně vyhodnocení dotazníkového šetření. V dokumentu je současně odkaz na webové stránky MAS 21, kde jsou zveřejněny dokumenty z komunitního projednávání.

<http://mas21.cz/strategie-2014-2020/>

Příloha č. 35: Finanční spolupráce na projektech

Název projektu	Dotační titul	Celkové výdaje (Kč)	Kofinancování (Kč)	Realizace	Finanční zdroje
Realizátor MAS 21, o. p. s.					
Kraj živých vod	PRV – projekty spolupráce	3 649 281	625 553	2010 - 2011	Předfinancování ve spolupráci partnerů projektu * a MAS 21, o. p. s.
Kraj živých vod II.	PRV – projekty spolupráce	1 220 525	140 053	2011 - 2013	Předfinancování ve spolupráci partnerů ** a MAS 21, o. p. s.
Příprava podkladů pro následnou realizaci úprav veřejných prostranství obcí	ROP Severozápad	1 924 588	288 689	2010 - 2013	Předfinancování partnery projektu ***
Realizátor Sdružení Ašsko					
Poznej svého souseda	Cíl3 ČR-Bavorsko	1 500 000	150 000	2008 - 2009	Předfinancování členskými obcemi sdružení
Poznej svého souseda	Cíl3 ČR-Sasko	2 000 000	200 000	2008 - 2009	
Integrovaná přeshraniční cyklostezka Wunsiedel - Selb - Aš	Cíl 3 - Česká republika - Bavorsko 2007-2013	27 800 000	2 780 000	2010 - 2013	
Koncepce přeshraniční sítě pod záštitou Zeleného pásu	Dispoziční fond Euregia Egrensis - ČR-Bavorsko	612 500	91 875	2010	
Detailní plánování pro přeshraniční síť "Zelený pás"	Dispoziční fond Euregia Egrensis - ČR-Bavorsko	614 250	92 138	2010 – 2011	
Strategie rozvoje přeshraniční spolupráce oblasti Smrčiny/Fichtelgebirge	Dispoziční fond Euregia Egrensis - ČR-Bavorsko	530 000	79 500	2012	

Evropský den spolupráce - 10 let přeshraničního svazku Přátelé v srdci Evropy	Dispoziční fond Euregia Egrensis - ČR- Sasko	155 000	23 250	2012	
Hvězdicový pochod Aš, Hof, Plauen	Dispoziční fond Euregia Egrensis - ČR- Sasko	163 000	24 450	2013	
Název projektu	Dotační titul	Celkové výdaje (Kč)	Kofinancování(Kč)	Realizace	Finanční zdroje
Realizátor Svazek obcí Kamenné Vrchy					
Rozhlasový systém pro Kamenné Vrchy	PRV- LEADER	1 940 000	482 000	2010	Předfinancování členskými obcemi svazku
Cykloturistická mapa česko – saského příhraničí	Cíl 3, Česko - Sasko	254 000	38 100	2012	
Bezpečné silnice	PRV-LEADER	611 200	110 700	2013 - 2014	
Projektová příprava pro rozvoj mikroregionu Kamenné Vrchy	ROP Severozápad	3 838 867	586 530	2012 - 2013	
Společnou cestou	PRV- LEADER	605000	435 000	2014	
Realizátor – Mikroregion Chebsko					
Podpora marketingu a rozvoje cestovního ruchu v Mikroregionu Chebsko	ROP Severozápad	9 462 936	1 419 440	2009 - 2013	Předfinancování členskými obcemi svazku
Učení v přírodě – bylinné zahrady bez hranic	Cíl 3 Česko - Bavorsko	2 200 000	330 000	2010 – 2013	
Realizátor Mariánskolázeňsko					
Zavedení regionální dimenze výuky ve školách na Mariánskolázeňsku	Grantové řízení pro regionální projekty	90 000	27 000	2007	Financování z prostředků svazku
Informační a vzdělávací kampaň pro venkovské aktéry rozvíjející aktivity podporované v rámci PRV ČR	-----	458 100	-----	2009	Financování z prostředků svazku

Budování kapacity pro místní rozvoj Mariánskolázeňska	ROP Severozápad	5 016 966	401 041	2009 - 2011	Předfinancování členskými obcemi svazku
Prezentace úspěšných projektů zaměřených na obnovu a rozvoj mariánskolázeňského venkova	POV 2010	105 000	32 000	2010	Předfinancování z prostředků svazku
Mariánskolázeňskem	-----	1 620 000	-----	2011 - 2013	Předfinancování členskými obcemi svazku
Náš region	Dispoziční fond INTERREG III A (ČR-Bavorsko)	115 500	17 325	2012	Předfinancování členskými obcemi Svazku
Společné cyklotrasy - partnerství v českém a německém pohraničí	Cíl3-Česká republika–Bavorsko 2007 - 2013	105 651	15 860	2012	Předfinancování z prostředků svazku
Společná výsadba zeleně	Cíl3- Česká republika – Bavorsko 2007 - 2013	308 060	46 206	2013	Předfinancování členskými obcemi svazku

*Partneři projektu Kraj živých vod – Obec Dolní Žandov, Město Lázně Kynžvart, Obec Velká Hleďsebe, Obec Krásná, Obec Stará Voda, Obec Vlkovice, Obec Tři Sekery, Obec Drmoul, Obec Křižovatka, Mariánskolázeňsko, Římskokatolická farnost Cheb

**Partneři projektu Kraj živých vod II – Obec Tři Sekery, Město Lázně Kynžvart, Obec Stará Voda, Obec Křižovatka, Římskokatolická farnost Cheb

***Partneři projektu Příprava podkladů pro následnou realizaci úprav veřejných prostranství obcí – Obec Krásná, Město Plesná, Obec Tuřany, Obec Tři Sekery, Obec Dolní Žandov, Město Lázně Kynžvart, Obec Velká Hleďsebe, Obec Drmoul, Obec Vlkovice

Příloha č. 36: Analýza rizik

Tato příloha, která je součástí samostatného souboru, obsahuje identifikace a hodnocení finančních, organizačních, právních a věcných rizik, které ohrožují realizaci strategie s uvedením nositele a opatření k řízení identifikovatelných rizik.

Příloha č. 37: Prohlášení o spolupráci

Prohlášení o spolupráci v oblasti vzájemného hodnocení

Toto prohlášení uzavírají následující smluvní strany:	
Partner č. 1:	MAS Sokolovsko o. p. s.
Statutární zástupce:	Ing. Ivana Jágriková , ředitelka
Sídlo:	Nám. Míru 230 357 61 Březová
IČ:	27 96 20 08

Partner č. 2:	MAS 21, o. p. s.
Statutární zástupce:	Miroslav Podlipský, ředitel
Sídlo:	Plzeňská 32 354 71 Velká Hleďsebe
IČ:	26 40 83 09

Oba partneři prohlašují, že v programovacím období 2014 – 2020 bude pokračovat jejich spolupráce z minulých let v oblasti vzájemného hodnocení činnosti obou místních akčních skupin.

V Březové dne 30. 7. 2014

V Chebu dne 30. 7. 2014

.....
Ing. Ivana Jágriková,

ředitelka MAS Sokolovsko o.p.s.

.....
Miroslav Podlipský,

ředitel MAS 21, o. p. s.

Příloha č. 38: Datová základna

Obsahem této přílohy, která je součástí samostatného souboru, jsou data získaná z ČSÚ. Data jsou rozdělena podle zaměření . Obsahují data v průběhu několika let za jednotlivé obce MAS 21 s porovnáním dat za jednotlivé regiony, okres Cheb, Karlovarský kraj a celou ČR.

Příloha č. 39: Finanční plán a indikátory pro programové rámce

Obsahem této přílohy, která je součástí samostatného souboru, je výčet finančních prostředků pro jednotlivé programové rámce, včetně monitorovacích indikátorů.